

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за период

од септембра 2026. до септембра 2030.

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР – ППНУ 2023.

2/3

Јун 2026.

САДРЖАЈ

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР – ЕТ – Списак предмета по разредима са фондом часова ... 8
1.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Први разред ... 12
Српски језик и књижевност – Допунска настава ... 29
Српски језик и књижевност – Додатна настава ... 30
1.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Први разред ... 31
Енглески језик – Допунска настава ... 52
Енглески језик – Додатна настава ... 54
1.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Први разред ... 56
1.4. МАТЕМАТИКА – Први разред ... 65
Математика –Допунска настава ... 74
Математика –Додатна настава ... 79
Математика –- Припремна настава за разредне и поправне испите ... 80
1.5. РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА – Први разред ... 86
Рачунарство и информатика - Допунска настава ... 92
Рачунарство и информатика - Додатна настава ... 93
1.6. ИСТОРИЈА – Први разред ... 94
1.7. ХЕМИЈА – Први разред ... 102
Хемија - Допунска настава ... 109
Хемија - Додатна настава ... 110
1.8. БИОЛОГИЈА – Први разред ... 113
Биологија – Допунска настава ... 121
1.9. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – први разред ... 122
1.10. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Први разред ... 126
Пословна економија - Допунска настава ... 130
1.11. РАЧУНОВОДСТВО – Први разред ... 131
Рачуноводство – Допунска настава ... 136
1.12. ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА – Први разред ... 137
Пословна кореспонденција и комуникација – Допунска настава ... 140
1.13. ЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА – Први разред ... 141
Економкса географија - Допунска настава ... 147
1.14. ПРАВО – Први разред ... 148
1.15.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Први разред ... 151
1.15.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Први разред ... 155

Верска настава - Допунска настава ... 158
2.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Други разред ... 159
Српски језик и књижевност – Допунска настава ... 171
Српски језик и књижевност – Додатна настава ... 173
2.2 ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Други разред ... 174
Енглески језик – Допунска настава ... 185
Енглески језик – Додатна настава ... 187
2.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред ... 189
2.4. МАТЕМАТИКА– Други разред ... 197
Математика – Допунска настава ... 203
Математика – Додатна настава ... 209
Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите ... 211
2.5. ИСТОРИЈА – Други разред ... 215
2.6. ЛИКОВНА КУЛТУРА– Други разред ... 226
2.7. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ - Други разред ... 230
2.8. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА ... 234
Пословна економија - Допунска настава ... 237
2.9. РАЧУНОВОДСТВО – Други разред ... 239
Рачуноводство – Допунска настава ... 244
2.10. ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА – Други разред ... 245
Пословна кореспонденција и комуникација - Допунска настава ... 248
2.11. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - Друга година ... 249
Пословни енглески језик – Допунска настава ... 253
2.12. ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА – Други разред ... 254
Пословна информатика - Допунска настава ... 259
Пословна информатика - Додатна настава ... 259
2.13. ПРАВО – Други разред ... 261
2.14. ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ – Други разред ... 264
Економско пословање – Блок настава ... 267
Економско пословање – Допунска настава ... 268
2.15. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ – Други разред ... 271
Јавне финансије – Допунска настава ... 275
2.16.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред ... 276
2.16.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Други разред ... 280
Верска настава - Допунска настава ... 284
3.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Трећи разред- ... 285
Српски језик и књижевност – Допунска настава ... 298

Српски језик и књижевност – Додатна настава ... 299
3.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Трећи разред ... 301
Енглески језик – Допунска настава ... 312
Енглески језик – Додатна настава ... 315
3.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред ... 317
3.4. МАТЕМАТИКА – Трећи разред ... 325
Математика – Допунска настава ... 329
Математика – Додатна настава ... 333
Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите ... 334
3.5. СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА – Трећи разред ... 338
3.6. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – Трећи разред ... 344
Принципи економије – допунска настава ... 348
3.7. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Трећи разред ... 349
Пословна економија – Допунска настава ... 352
3.8. РАЧУНОВОДСТВО - Трећи разред ... 353
Рачуноводство – Допунска настава ... 357
3.9. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК– Трећи разред ... 358
Пословни енглески језик – Допунска настава ... 366
3.10. ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ – Трећи разред ... 367
3.12. БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ– Трећи разред ... 372
Банкарство и осигурање - Допунска настава ... 374
3.12. СТАТИСТИКА – Трећи разред ... 375
Статистика - Допунска настава ... 381
3.13. ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ – Трећи разред ... 382
Економско пословање – Блок настава ... 386
3.14.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред ... 387
3.14.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Трећи разред ... 390
Верска настава - Допунска настава ... 394
3.15.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА (изборни предмет) – Трећи разред ... 395
3.15.2. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред ... 398
3.15.3. ИСТОРИЈА (одабране теме) -изборни предмет – Трећи разред ... 403
3.15.4. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред ... 413
3.15.5. НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА (изборни предмет) – Трећи разред ... 416
Национална економија – изборни предмет - Допунска настава ... 420
3.15.6. КОМЕРЦИЈАЛНО ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ (изборни предмет)- Трећи разред ... 421
Комерцијално познавање робе - Допунска настава ... 425

4.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Четврти разред ... 427
Српски језик и књижевност – Допунска настава ... 435
Српски језик и књижевност – Додатна настава ... 436
4.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Четврти разред ... 438
Енглески језик –Допунска настава ... 448
Енглески језик –Додатна настава ... 449
4.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - Четврти разред ... 450
4.4. МАТЕМАТИКА – Четврти разред ... 458
Математика – Допунска настава ... 464
Математика – Додатна настава ... 469
Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите ... 471
4.5. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – Четврти разред ... 475
Принципи економије - Допунска настава ... 478
Принципи економије - Додатна настава ... 479
Принципи економије - Припремна натава за матурски испит ... 480
4.6. РАЧУНОВОДСТВО– Четврти разред ... 481
4.7. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Четврти разред ... 487
Пословни енглески језик – Допунска настава ... 492
4.8. БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ – Четврти разред ... 493
Банкарство и осигурање – Блок настава ... 497
Банкарство и осигурање – Допунска настава ... 498
4.9. СТАТИСТИКА – Четврти разред ... 500
Статистика – Допунска настава ... 504
Статистика - Додатна настава ... 505
4.10. МАРКЕТИНГ – Четврти разред ... 507
Маркетинг - Допунска настава ... 510
4.11. ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ – Четврти разред ... 511
Економско пословање - Блок настава ... 517
4.12. ПРЕДУЗЕТНИШТВО – Четврти разред ... 518
Предузетништво - Допунска настава ... 521
4.13.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Четврти разред ... 522
4.13.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Четврти разред ... 525
Верска настава - Допунска настава ... 528
4.14.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА (изборни предмет) – Четврти разред ... 529
4.14.2. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред ... 532
4.14.3. ИСТОРИЈА (одабране теме) -изборни предмет – Трећи разред ... 537
4.14.4. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред ... 547

4.14.5. РАЧУНОВОДСТВО БАНАКА (изборни предмет) – Четврти разред 550
4.14.6. ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ (изборни предмет) – Четврти разред 555
Друштвено одговорно пословање - Допунска настава 559

НАСТАВА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА УЧЕНИКЕ УПИСАНЕ У ПРВИ РАЗРЕД ОД ШКОЛСКЕ 2023/24. ГОДИНЕ

Верификација: 022-05-15/94-03 од 26.8.2020. од Министарства просвете, науке и технолошког развоја

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР – ЕТ – Списак предмета по разредима са фондом часова

[1. разред] Економски техничар – ЕТ (ППНУ 2023.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		годишње		
		Т	В	Т	В	Блок
1	Српски језик и књижевност	3		111		
2	Страни језик	2		74		
3	Физичко васпитање	2		74		
4	Математика	3		111		
5	Рачунарство и информатика		2		74	
6	Историја	2		74		
7	Хемија	2		74		
8	Биологија	2		74		
9	Принципи економије	2		74		
10	Пословна економија	2		74		
11	Рачуноводство	1	2	37	74	
12	Пословна кореспонденција и комуникација		2		74	
13	Економска географија	2		74		
14	Право	2		74		
15	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		37 37		
	Укупно:	**26**	**6**	**962**	**222**	**0**

[2. разред] Економски техничар – ЕТ (ППНУ 2023.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		годишње		
		Т	В	Т	В	Блок
1	Српски језик и књижевност	3		108		
2	Страни језик	2		72		
3	Физичко васпитање	2		72		
4	Математика	3		108		
5	Историја	2		72		
6	Ликовна култура	1		36		
7	Принципи економије	2		72		
8	Пословна економија	2		72		
9	Рачуноводство	1	2	36	72	
10	Пословна кореспонденција и комуникација		2		72	
11	Пословни енглески језик	1		36		
12	Пословна информатика		2		72	
13	Право	2		72		
14	Економско пословање		2		72	30
15	Јавне финансије	2		72		
16	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		36 36		
	Укупно:	**24**	**8**	**864**	**288**	**30**

[3. разред] Економски техничар – ЕТ (ППНУ 2023.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		годишње		
		Т	В	Т	В	Б
1	Српски језик и књижевност	3		105		
2	Страни језик	2		70		
3	Физичко васпитање	2		70		
4	Математика	3		105		
5	Социологија са правом грађана	2		70		
6	Принципи економије	2		70		
7	Пословна економија	2		70		
8	Рачуноводство	1	2	35	70	
9	Пословни енглески језик	1		35		
10	Електронско пословање		2		70	
11	Банкарство и осигурање	2		70		
12	Статистика	2		70		
13	Економско послаовање		3		105	60
14	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		35 35		
15	*Музичка култура – изборни *Изабрана поглавља математике – изборни *Историја – изборни *Логика са етиком – изборни Национална економија – изборни Комерцијално познавање робе – изборни	2 2 2 2 2 2		70 70 70 70 70 70		
	Укупно:	**25**	**7**	**875**	**245**	**60**

Напомена: Изборни предмети означени * бирају се једном у току школовања или у трећем или четвртом разреду.

[4. разред] Економски техничар – ЕТ (ППНУ 2023.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		годишње		
		Т	В	Т	В	Б
1	Српски језик и књижевност	3		93		
2	Страни језик	2		62		
3	Физичко васпитање	2		62		
4	Математика	3		93		
5	Принципи економије	2		62		
6	Рачуноводство	1	2	31	62	
7	Пословни енглески језик	1		31		
8	Банкарство и осигурање	2	2	62	62	30
9	Статистика		2		62	
10	Маркетинг	2		62		
11	Економско пословање		3		93	60
12	Предузетништво		2		62	
13	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		31 31		
14	*Музичка култура – изборни *Изабрана поглавља математике – изборни *Истоија (одабране теме) – изборни *Логика са етиком – изборни Рачуноводство банака – изборни Друштвено одговорно пословање – изборни	2 2 2 2 2 2		62 62 62 62 62 62		
	Укупно:	**22**	**10**	**682**	**310**	**90**

Напомена: Изборни предмети означени * бирају се једном у току школовања или у трећем или четвртом разреду.

1.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	први
Годишњи фонд часова	111
Недељни фонд часова	3
Литература	Босиљка Милић, Катарина Вучић: Читанка за први разред средње школе Милка Николић, Јелена Петковић, Јелена Братић: Српски језик – уџбеник за први разред средње школе М. Николић: Методика наставе српског језика и књижевности Д. Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености Ј. Деретић: Историја српске књижевности Ж. Станојчић и Љ. Поповић: Граматика српског језика Часлав Ђорђевић, Предраг Лучић: Књижевност и српски језик 1 Лектира за први разред, речници, лексикони, енциклопедије, интернет

Бр.	Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
1.	**Читање и проучавање књижевности** • Врсте уметности, подела уметности • Књижевност као уметност, књижевност и друге уметности • Историја књижевности, теорија књижевности, књижевна критика	• Увођење ученика у свет књижевног дела и књижевност као науку и уметност • Упознавање књижевне уметности • Упућивање на истраживачки и критички однос према књижевности	10		2	8			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Разликовање врста уметности и њихових изражајних средстава		• фронтални • групни • индивидуални • тандем		• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна		• септембар - новембар	

		• Разумети појам и функцију књижевности као уметности и однос књижевности и других уметности • Знати научне дисциплине које се баве проучавањем књижевности			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • шеме • видео – бим • звучна читанка	• корелација са историјом • естетиком • позоришном уметношћу • ликовном и музичком културом • филозофијом • теоријом и историјом књижевности	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј	

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Књижевни родови и врсте** • Лирика као књижевни род: народна лирска песма „Сунце се девојком жени” и уметничка лирска песма: Десанка Максимовић, песма по избору / Јован Дучић „Звезде” • Епика као књижевни род: епска народна песма (предлог „Комади од различнијех косовскијех пјесама”), приповетка (Лаза	• Увођење ученика у свет књижевног дела и књижевност као науку и уметност • Упознавање књижевне уметности • Упућивање на истраживачки и критички однос према књижевности	10		2	8			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**				
		• Познавање књижевних родова и врста и разликовање њихових основних одлика свест • Знаће да одреди тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу • Износиће своје утиске и запажања о књижевном делу, тумачити његове битне чиниоце и вредновати га	• фронтални • групни • индивидуални • тандем	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• септембар - новембар				
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**					

	Лазаревић „Први пут с оцем на јутрење”), новела (А. П. Чехов „Туга”) и роман (Милован Витезовић „Лајање на звезде”) • Драма као књижевни род: драма по избору	• читанка • шеме • видео – бим • звучна читанка	• корелација са историјом • естетиком • позоришном уметношћу • ликовном и музичком културом • филозофијом • теоријом и историјом књижевности	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј

Бр.	Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Књижевност старог века** • Сумерско-вавилонска књижевност: Еп о Гилгамешу (у целини или одломак, 8. плоча) • Митови: о Едипу, о Тројн: Парисов суд, Одисеј и Пенелопа, Ахил, о Сизифу, о Прометеју • Хеленска књижевност: Хомер: Илијада (одломак, 6. певање) • Софокле: Антигона • Стари и Нови завет (текстови по избору)	• Упознавање ученика са митологијом, репрезентативним делима старог века и њиховим значајем за развој европске културе	10		2	8			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Разумеће значај митологије за античку књижевност и развој европске културе • Знаће имена аутора, називе обрађених дела и класификацију према културама којима припадају, књижевним родовима и врстама • Уочавати уметничке чиниоце у обрађеним делима, тумачити и вредновати их • Разумеће универзалне поруке књижевности старог века	• фронтални • групни • индивидуални • тандем	• монолошко – дијалошка • те8кст – метода • метода демонстрације • компаративна	• октобар - децембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• читанка	• корелација са историјом • социологијом	• усмено излагање • активност на часу

		• медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • видео - бим	• психологијом • филозофијом • ликовном и • музичком културом	• домаћи задаци • писмени задаци • тест • есеј

Бр.	Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	**Народна књижевност** • Врсте народне књижевности • Лирска народна поезија, избор • Епске народне песме: „Бановић Страхиња”, „Диоба Јакшића” • Лирско-епска народна песма: „Хасанагиница” • Народна бајка: „Златна јабука и девет пауница”	• Указивање на народну књижевност као израз колективног мишљења и осећања, ризницу народних обичаја, кодекс етичких норми	6		1	5			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Разликовати лирске, епске и лирско-епске песме развијену свест • Уочавати одлике усмене уметничке речи (колективност, варијантност, формулативност) • Проценити етичке вредности изнете у делима народне књижевности • Тумачити ликове, битне мотиве, фабулу, сиже, композицију и поруке у одабраним делима • Умети да упореди уметничку интерпретацију стварности и историјске чињенице	• фронтални • групни • индивидуални • тандем	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• март-април

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • шеме • звучна читанка	• корелација са историјом • социологијом • психологијом • ликовном културом • дијалектологијом • културологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест • есеј

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа

<table>
<tr><th></th><th>КЊИЖЕВНОСТ</th><th></th><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5.</td><td rowspan="6">Средњовековна књижевност
• Почеци словенске писмености: Црноризац Храбар: „Слово о писменима”

• Рад Ћирила и Методија
• Словенска писма и развој књижевног језика
• Најстарији споменици јужнословенске културе
• Свети Сава: „Житије светог Симеона” (одломак)
• Јефимија: „Похвала кнезу Лазару”
• Деспот Стефан Лазаревић; „Слово љубве”</td><td>• Упознавање са споменицима јужнословенске културе, развојем писма и језика, делима средњовековне књижевности</td><td>10</td><td></td><td>2</td><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Знати најзначајније споменике јужнословенске културе, језик, писмо и век у ком су настали
• Знати да именује ауторе и дела
• Разумети поетику жанрова средњовековне књижевности
• Умети лоцирати обрађене текстове у историјски контекст
• Разумети значај средњовековне књижевности за српску културу
• Умеће да анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• текст – метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="2">• јануар - фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• читанка
• медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)
• шеме, фотографије
• звучна читанка</td><td colspan="2">• корелација са историјом
• социологијом
• ликовном
• музичком културом
• калиграфијом и сликарством
• црквеном књижевношћу</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="7">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>6.</td><td>Хуманизам и ренесанса

• Поетика хуманизма и ренесансе, најзначајнији представници
• Франческо Петрарка: „Канцонијер” (избор сонета)
• Ђовани Бокачо: „Декамерон” (приповетка по избору)
• Данте Алигијери: „Пакао” (приказ дела, одломак)
• Вилијам Шекспир: „Ромео и Јулија” (одломак)
• Сервантес: „Дон Кихот” (одломак)
• Марин Држић: „Дундо Мароје” (корелација с позориштем)
ИЗБОРНИ ДЕО, 3 дела:
Теодосије: Житије Светог Саве, одломак „Бег у Свету Гору”
Исповедна молитва из 14. века, непознати аутор
Светлана Велмар Јанковић: Записи са дунавског песка</td><td>
<table>
<tr><td>• Упознавање са поетиком хуманизма, њеним најзначајнијим представницима и књижевним делима</td><td>10</td><td></td><td>2</td><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Стећи знања о најзначајнијим представницима и њиховим делима
• Развити свест о значењу појмова хуманизам и ренесанса
• Уочавати и образлагати одлике епохе на обрађеним делима
• Упоређивање вредности средњег века са вредностима хуманизма и ренесансе
• Имати развијену свест о значају уметности хуманизма и ренесансе за развој европске културе и цивилизације</td><td>• фронтални
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• монолошко – дијалошка
• текст – метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• април – мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• читанка,
• медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)
• лектира
• звучна читанка</td><td colspan="3">• корелација са историјом
• социологијом
• психологијом
• архитектуром
• сликарством
• вајарством</td><td>• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	Данило Киш: *Рани јади* (избор) Толкин: *Господар прстенова* (прва књига); Селинџер: *Ловац у житу* Н. Х. Клајнбаум, *Друштво мртвих песника* / филм Питера Вира *Друштво мртвих песника*			

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИК	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
7.	**Општи појмови о језику** • Место језика у људском животу, битна својства језика, језик и комуникација • Књижевни језик, језичка норма и стандардизација • Језички систем и науке које се њиме баве	• Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем	5	-	1	4	-	-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Ученици знају да објасне функцију језика и појам језичког знака • Разумеће природу модерног књижевног (стандардног) језика • Знају фазе развоја књижевног језика до 19. века • Познају дисциплине које се баве проучавањем језичког система	• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације	• септембар - новембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • Наставни листићи • Одабрани текстови	• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија • Дијалектологија	• Усмено излагање • Активност на часу • Тест • Домаћи задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област
ЈЕЗИК</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">8.</td><td rowspan="6">Историја књижевних језика код Срба
• Почеци словенске писмености и стварање старословенског језика
• Најстарија словенска писма (глагољица, ћирилица); старословенски језик и рецензије старословенског језика
• Најстарији споменици јужнословенске културе
• Књижевни језици код Срба до 19. века</td><td>• Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем</td><td>8</td><td>-</td><td colspan="2">1</td><td>7</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Знају фазе развоја књижевног језика до 19. века
• Познају дисциплине које се баве проучавањем језичког система</td><td colspan="2">• фронтални
• групни рад
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• текст-метода
• метода демонстрације</td><td colspan="2">• септембар - новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Наставни листићи
• Одабрани текстови</td><td colspan="3">• Фонетика
• Фонологија
• Морфофонологија
• Дијалектологија</td><td colspan="4">• Усмено излагање
• Активност на часу
• Тест
• Домаћи задаци</td></tr>
<tr><td colspan="10"></td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област
ЈЕЗИК</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">9.</td><td rowspan="3">Раслојавање језика

• Територијално, социјално и</td><td>• Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем</td><td>6</td><td>-</td><td colspan="2">1</td><td>5</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="10"></td></tr>
</table>

	функционално раслојавање језика • Књижевни језик, језичка норма и стандардизација • Основне одлике дијалеката српског језика	• Ученици знају основне одлике дијалеката српског језика • Разумеће природу модерног књижевног (стандардног) језика	• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације	• септембар - новембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Наставни листићи • Одабрани текстови	• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија • Дијалектологија	• Усмено излагање • Активност на часу • Тест • Домаћи задаци	

Бр.	**Тема/модул/област ЈЕЗИК**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
10.	**Фонетика са морфофонологијом** • Фонетика и фонологија • Гласови књижевног језика и њихов изговор • Гласовне алтернације сугласника (звучних и безвучних; с:ш, з:ж, н:м; к,г,х:ч,ж,ш и к,г,х:ц,з,с; алтернације ненепчаних са предњонепчаним сугласницима), гласовне алтернације самогласника (промена о у е, непостојано а, промена сонанта л у вокал о), и губљење сугласника са правописним решењима	• Стицање знања из области фонетике (фонологије) и морфофонологије књижевног језика и способности да се та знања примене у говору и писању	13		3	10			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• Знати да се служи правописом • Разликовати гласовне алтернације		• фронтални • групни • тандем • индивидуални		• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна			• новембар - јун
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• наставни листићи • уџбеник • одабрани текстови		• корелација са синтаксом • лексилогијом • фонологијом • морфофонологијом		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест			

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИК	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
11.	**Прозодија** • Акценатски систем књижевног језика, диференцијација у односу на дијалекатско окружење • Основна правила акцентуације српског књижевног језика	• Стицање знања о акценатском систему српског језика, усвајање књижевнојезичке норме и богаћење изражајних способности ученика	4		1	3			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Ученици ће владати акценатским гласовним системом књижевног (стандардног) језика и примењивати га у говору		• фронтални • групни • тандем • индивидуални		• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна		• јануар - март	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• наставни листићи • уџбеник • одабрани текстови	• корелација са синтаксом • лексилогијом • фонологијом • морфофонологијом			• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест			

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
12.	**Правопис** • Школски писмени задаци 4*2+2	• Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове	16		8	8	8		
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Поседовати вештине да опишу стања, осећања, расположења, да изразе ставове, доносе закључке у усменом и писаном изражавању		• фронтални • групни • тандем		• монолошко – дијалошка • текст – метода		• октобар - мај	

		• Правилно распореди грађу при писању састава • Саставити текст примењујући различите облике књижевноуметничког стила	• индивидуални	• метода демонстрације	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• наставни листићи • читанка • одабрани текстови	• корелација са синтаксом • лексикологијом • фонологијом • морфофонологијом	• усмено излагање • активност на часу • писмени задаци • тест	

Бр.	**Тема/модул/област ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
13.	**Усмено и писано изражавање** • Врсте функционалних стилова – основне одлике • Разговорни функционални стил • Књижевноуметнички функционални стил • Попуњавање формулара, захтева, уплатница и сл. • Домаћи задаци	• Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове	4		2	2			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**				
		Владати разликовањем функционалних стилова • Препознавање и примена одлика разговорног и књижевноуметничког функционалног стила знања и вештине која омогућавају писану и усмену комуникацију • Умети да попуњава формуларе, уплатнице, захтеве и слично у складу са језичком нормом • Препозна и некњижевни акценат и облик речи у свакодневној комуникацији и у говору јунака у драмским уметничким формама, а потом га исправља у сопственом говору	• фронтални • групни • тандем • индивидуални	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације	• октобар - мај				
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**					
		• наставни листићи • читанка • одабрани текстови	• корелација са синтаксом • лексикологијом • фонологијом • морфофонологијом	• усмено излагање • активност на часу • тест					

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за први разред обухвата: увод у проучавање књижевног дела, књижевност старог века, средњовековну књижевност, народну књижевност и књижевност хуманизма и ренесансе..

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:

2.СЈК.1.2.1; 2.СЈК.1.2.2; 2СЈК.1.2.3; 2.СЈК.1.2.4; 2.СЈК.1.2.5; 2.СЈК.1.2.6; 2.СЈК.1.2.7; 2.СЈК.1.2.8; 2.СЈК.1.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:

2.СЈК.2.2.1; 2.СЈК.2.2.2; 2.СЈК.2.2.3; 2.СЈК.2.2.4; 2.СЈК.2.2.5; 2.СЈК.2.2.6; 2.СЈК.2.2.7;2.СЈК.2.2.8;2.СЈК.2.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2.СЈК.3.2.1; 2.СЈК.3.2.2; 2.СЈК.3.2.3;2.СЈК.3.2.4; 2.СЈК.3.2.5;2.СЈК.3.2.6;2.СЈК.3.2.7; 2.СЈК.3.2.8; 2.СЈК.3.2.9.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за први разред обухвата: опште појмове о језику и књижевни језик, језички систем и науке које се баве њиме и фонетику.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:

2.СЈК.1.1.1; 2.СЈК.1.1.2; 2.СЈК.1.1.3; 2.СЈК.1.1.4; 2.СЈК.1.1.5; 2.СЈК.1.1.6.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика

2.СЈК.2.1.1; 2.СЈК.2.1.2; 2.СЈК.2.1.3; 2.СЈК.2.1.4; 2.СЈК.2.1.5; 2.СЈК.2.1.6.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:

2.СЈК.3.1.1; 2.СЈК.3.1.2; 2.СЈК.3.1.3; 2.СЈК.3.1.4; 2.СЈК.3.1.5.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за први разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.1.3.1; 2.СЈК.1.3.2; 2.СЈК.1.3.3; 2СЈК.1.3.4; 2.СЈК.1.3.5; 2.СЈК.1.3.6; 2.СЈК.1.3.7; 2.СЈК.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.СЈК.2.3.1; 2.СЈК.2.3.2; 2.СЈК.2.3.3; 2.СЈК.2.3.4; 2.СЈК.2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.3.3.1; 2.СЈК.3.3.2; 2.СЈК.3.3.3;2.СЈК.3.3.4; 2.СЈК.3.3.5; 2.СЈК.3.3.6; 2.СЈК.3.3.7.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за први разред обухвата: опште појмове о језику и књижевни језик, језички систем и науке које се баве њиме и фонетику.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:

2.СЈК.1.1.1. Има основна знања о језику уопште (шта је језик, које функције има); поштује свој језик и поштује друге језике; препознаје стереотипне ставове према језику. Разуме појам текста; разликује делове текста (увод, главни део, завршетак); препознаје врсте текстова (облике дискурса); има основна знања из социолингвистике: познаје појмове једнојезичности и вишејезичности (и зна одговарајуће језичке прилике у Србији); разуме појам језичке варијативности и препознаје основне варијетете.
2.СЈК.1.1.2. Разликује књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цени оба изговора српског књижевног језика – екавски и (и)јекавски); има потребу да учи, чува и негује књижевни језик; познаје најважније граматике и

нормативне приручнике и уме да се њима користи; зна основне податке о месту српског језика међу другим индоевропским и словенским језицима; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.
2.СЈК.1.1.3. Разликује правилан од неправилног изговора гласа; зна основну поделу гласова; има основна знања у вези са слогом и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основна правила акценатске норме и уочава евентуалне разлике између свог и књижевног акцента.
2.СЈК.1.1.4. Познаје врсте и подврсте речи; примењује норму у вези с облицима речи у фреквентним случајевима (укључујући и гласовне промене у вези с облицима речи); издваја делове речи у вези с облицима речи (граматичка основа и наставак за облик) у једноставнијим случајевима; издваја делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбена основа, суфикс) у једноставнијим случајевима; препознаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с грађењем речи (укључујући и гласовне промене у вези с грађењем речи); примењује постојеће моделе при грађењу нових речи.
2.СЈК.1.1.5. Правилно склапа реченицу; разликује синтаксичке јединице; разликује активне и пасивне реченице; уме да анализира једноставније реченице грађене по основним моделима и проширене прилошким одредбама.
2.СЈК.1.1.6. Има лексички фонд који је у складу са средњим нивоом образовања; прави разлику између формалне и неформалне лексике и употребљава их у складу са приликом; има основна знања о значењу речи; познаје основне лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију); познаје метафору као лексички механизам; нема одбојност према речима страног порекла, али их не прихвата некритички и аутоматски; познаје појам термина и фразеологизма; познаје најважније речнике српског језика и уме да се њима користи.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика

2.СЈК.2.1.1. Има шира знања о језику уопште (која су битна својства језика); препознаје јединице и појаве које припадају различитим језичким нивоима / подсистемима; има основна знања о писму уопште; има основна знања о правопису уопште (етимолошки – фонолошки правопис; граматичка – логичка интерпункција; графема – слово); има основна знања о језицима у свету (језичка сродност, језички типови, језичке универзалије). Разуме основне принципе вођења дијалога; разуме појам говорног чина; разуме појам деиксе. Познаје одлике варијетета српског језика насталих на основу медијума и оних који су условљени социјално и функционално.
2.СЈК.2.1.2. Зна основне особине дијалеката српског језика; зна основна правила екавског и (и)јекавског изговора; у једноставнијим случајевима пребацује (и)јекавску реч у екавски лик и обрнуто. Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.
2.СЈК.2.1.3. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе; зна да дели гласове по свим критеријумима; разуме појам фонеме; зна сва правила акценатске норме и уме да прочита правилно акцентовану реч; зна механизме фонолошки условљених гласовних промена (једначења сугласника по звучности и по месту творбе, сажимање и асимилацију вокала и губљење сугласника).
2.СЈК.2.1.4. Има шира знања о врстама и подврстама речи; уме да одреди облик променљиве речи и да употреби реч у задатом облику; познаје појам морфеме; дели реч на творбене морфеме у једноставнијим случајевима и именује те морфеме; познаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с облицима речи у мање фреквентним случајевима.
2.СЈК.2.1.5. Користи се свим синтаксичким могућностима српског језика; разликује безличне и личне реченице; анализира реченице грађене по различитим моделима; има шира знања о синтагми; препознаје основне врсте зависних предикатских реченица (типични случајеви); зна основно о напоредним односима, конгруенцији и негацији; разликује врсте независних предикатских реченица; разуме појам елипсе; има основна знања о употреби падежа и глаголских облика.
2СЈК.2.1.6. Има богат и разноличен лексички фонд (укључујући и интелектуалну и интернационалну лексику и познавање најфреквентнијих интернационалних префикса и суфикса). Тај фонд употребљава у складу с приликом; види језик као низ могућности које му служе да изрази индивидуално искуство и усмерен је ка богаћењу сопственог речника; познаје хиперонимију/хипонимију, паронимију; разликује лексичке слојеве; познаје метонимију као лексички механизам.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:

2.СЈК.3.1.1. Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења; јасан му је појам категоризације; познаје конверзационе максиме (квалитета, квантитета, релевантности и начина); разуме појам информативне актуализације реченице и зна како се она постиже; јасан му је појам текстуалне кохезије.
2.СЈК.3.1.2. При подели речи на слогове позива се на правила; акцентује једноставније примере.
2.СЈК.3.1.3. Има детаљнија знања о морфологији у ужем смислу и творби речи у српском језику (дели реч на творбене морфеме у сложенијим случајевима и именује те морфеме).
2.СЈК.3.1.4. Има детаљнија знања о употреби падежа и глаголских облика; уме да анализира компликованије реченице грађене по различитим моделима; познаје специјалне независне реченице; познаје различита решења у вези с конгруенцијом.

2.СЈК.3.1.5. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за први разред обухвата: увод у проучавање књижевног дела, књижевност старог века, средњовековну књижевност, народну књижевност, књижевност хуманизма и ренесансе и књижевност барока и класицизма.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:
2.СЈК.1.2.1. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и књижевноисторијски контекст.
2.СЈК.1.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и доводи је у функционалну везу са примерима из књижевних 1 и неуметничких2 текстова предвиђених програмом.
2.СЈК.1.2.3. У тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.1.2.4. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире.
2.СЈК.1.2.5. Уочава основне особине књижевности као дискурса и разликује га у односу на остале друштвене дискурсе.
2.СЈК.1.2.6. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма.
2.СЈК.1.2.7. Анализира издвојене проблеме у књижевном делу и уме да их аргументује примарним текстом.
2.СЈК.1.2.8. Користи препоручену секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) и доводи је у везу са књижевним текстовима предвиђеним програмом.
2.СЈК.1.2.9. На основу дела српске и светске књижевности формира читалачке навике и знања; схвата улогу читања у тумачењу књижевног дела и у изграђивању језичког, литерарног, културног и националног идентитета.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:
2.СЈК.2.2.1. Интерпретира књижевни текст увидом у његове интеграционе чиниоце (доживљајни контекст, тематско-мотивски слој, композиција, ликови, форме приповедања, идејни слој, језичко-стилски аспекти...).
2.СЈК.2.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и књижевнотеоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.3. Разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа у интерпретацији књижевноуметничког и књижевнонаучног дела и адекватно их примењује приликом разумевања и тумачења ових врста дела.
2.СЈК.2.2.4. Уочава и образлаже поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних дела у оквиру школске лектире; процењује да ли је сложенији књижевнонаучни текст (аутобиографија, биографија, мемоари, дневник, писмо, путопис...) добро структуриран и кохерентан, да ли су идеје изложене јасно и прецизно; уочава стилске поступке у књижевноуметничком и књижевнонаучном тексту; процењује колико одређене одлике текста утичу на његово разумевање и доприносе тумачењу значења текста.
2.СЈК.2.2.5. Образлаже основне елементе књижевности као дискурса у односу на остале друштвене дискурсе (нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.).
2.СЈК.2.2.6. Приликом тумачења књижевноуметничких и књижевнонаучних дела из школског програма примењује знања о основним књижевноисторијским и поетичким одликама стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2.СЈК.2.2.7. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста.
2.СЈК.2.2.8. Активно користи препоручену и ширу, секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.9. На основу дела српске и светске књижевности развија читалачке вештине, способности и знања од значаја за тумачење и вредновање различитих књижевноуметничких и књижевнонаучних дела и за развијање језичког, литерарног, културног и националног идентитета; има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2.СЈК.3.2.1. Чита, доживљава и самостално тумачи књижевноуметничка и књижевнонаучна дела из обавезног школског програма, као и додатне (изборне) и факултативне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове; током интерпретације поуздано користи стечена знања о стваралачком опусу аутора и књижевноисторијском контексту.
2.СЈК.3.2.2. Влада књижевнотеоријском терминологијом и теоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела која су предвиђена школским програмом и других дела ове врсте различитих жанрова, изван школског програма.
2.СЈК.3.2.3. У процесу тумачења књижевноуметничког и књижевнонаучног дела, одабира, примењује и комбинује адекватне методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.3.2.4. Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова.
2.СЈК.3.2.5. Разуме основне елементе књижевности као дискурса (пореди нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.) у односу на остале друштвене дискурсе и та сазнања употребљава у тумачењу књижевних дела.
2.СЈК.3.2.6. Приликом тумачења и вредновања књижевноуметничких и књижевнонаучних дела примењује и упоређује књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2.СЈК.3.2.7. Самостално уочава и тумачи проблеме и идеје у књижевном делу и своје ставове уме да аргументује на основу примарног текста и литерарно-филолошког контекста.
2.СЈК.3.2.8. У тумачењу књижевног дела критички користи препоручену и самостално изабрану секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску).
2.СЈК.3.2.9. На основу дела српске и светске књижевности (у обавезном и сопственом избору) и секундарне литературе шири читалачка знања, примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво); развија језички, литерарни, културни и национални идентитет.
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за први разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:
2.СЈК.1.3.1. Говори разговетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и труди се да је с њим усклади; течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; изражајно чита и казује лакше књижевноуметничке текстове; у званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом (тј. говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза и лажних почетака, осмишљавајући реченицу унапред) и одговарајућом основном терминологијом науке о језику и науке о књижевности, прилагођавајући приликама, ситуацији, саговорнику и теми вербална и невербална језичка средства (држање, мимику, гестикулацију); говори уз презентацију; има културу слушања туђег излагања; у стању је да с пажњом и разумевањем слуша излагање средње тежине (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; приликом слушања неког излагања уме да хвата белешке.
2.СЈК.1.3.2. Говорећи и пишући о некој теми (из језика, књижевности или слободна тема), јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме; саставља једноставнији говорени и писани текст користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); уме укратко да опише своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава једноставнији књижевноуметнички текст и издваја његове важне или занимљиве делове; резимира једноставнији књижевни и неуметнички текст.
2.СЈК.1.3.3. У расправи или размени мишљења на теме из књижевности, језика и културе уме у кратким цртама да изнесе и образложи идеју или став за који се залаже, говори одмерено, ослања се на аргументе, у стању је да чује туђе мишљење и да га узме у обзир приликом своје аргументације; пише једноставнији аргументативни текст на теме из књижевности, језика и културе.
2СЈК.1.3.4. Користи оба писма, дајући предност ћирилици; примењује основна правописна правила у фреквентним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста, даје наслове и поднаслове, уме да цитира и парафразира; саставља матурски рад поштујући правила израде стручног рада (употребљава фусноте и саставља садржај и библиографију); саставља писмо – приватно и службено, биографију (CV), молбу, жалбу, захтев, оглас; зна да попуни различите формуларе и обрасце.

2.СЈК.1.3.5. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита текстове средње тежине (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија3); примењује предложене стратегије читања.
2.СЈК.1.3.6. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: препознаје њихову сврху, проналази експлицитне и имплицитне информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.
2.СЈК.1.3.7. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености: разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује (и то образлаже) да ли аутор неуметничког текста износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; препознаје говор мржње, дискриминације, бирократски језик, и има изграђен негативан став према њима; уме у једноставним примерима да понуди алтернативу бирократском језику.
2.СЈК.1.3.8. Препознаје структуру, различите елементе, стилске одлике (експресивност, сликовитост, метафоричност) књижевног и неуметничког текста; препознаје конотативно значење речи у датом контексту и разуме сврху конотативног значења у књижевном и неуметничком тексту; одређује значење непознате речи на основу контекста и творбеног модела; разуме значај читања за богаћење лексичког фонда
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе
2.СЈК.2.3.1. Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе, користећи се књижевним језиком и одговарајућом терминологијом; учествује у јавним разговорима са више учесника; процењује слушаоца односно аудиторијум и обликује свој говор према његовим потребама и могућностима; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу; с пажњом и разумевањем слуша теже излагање (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; слуша критички, процењујући говорникову аргументацију и објективност.
2.СЈК.2.3.2. Саставља сложенији говорени и писани текст (из језика, књижевности или слободна тема) користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); у говореној или писаној расправи прецизно износи своје идеје и образлаже свој став; труди се да говори и пише занимљиво, правећи прикладне дигресије и бирајући занимљиве детаље и одговарајуће примере; уочава поенту и излаже је на прикладан начин; прецизно износи свој доживљај и утиске поводом књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава сложенији књижевни текст и резимира сложенији књижевни и неуметнички текст на теме непосредно везане за градиво; пише извештај и реферат; примењује правописну норму у случајевима предвиђеним програмом.
2.СЈК.2.3.3. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита теже текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија); има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку; примењује сложене стратегије читања; бира стратегију читања која одговара сврси читања.
2.СЈК.2.3.4. Разуме сложенији књижевни и неуметнички текст: препознаје његову сврху; проналази експлицитне и имплицитне информације; издваја информације према задатом критеријуму; издваја главне идеје; прати развој одређене идеје; пореди информације и идеје из двају или више текстова да би разумео одговарајући значењски или стилски аспект према задатом критеријуму; анализира и тумачи оне системе мотивације који се у књижевном делу јављају при обликовању (карактеризацији) ликова и изградњи догађаја (због бољег и потпунијег разумевања значења књижевног дела); тумачи (на нивоу разумевања) текстове ослањајући се на други текст/текстове.
2.СЈК.2.3.5. Критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст: раздваја објективну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; разликује експлицитне и имплицитне ауторове ставове; аргументовано вреднује да ли аутор сложенијег експозиторног или аргументативног текста погодног за обраду градива из језика и књижевности износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:
2.СЈК.3.3.1. Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе; дискутује о смислу и вредностима књижевних текстова и о сврси и вредностима неуметничких текстова користећи стручну терминологију.
2.СЈК.3.3.2. Излаже (у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом) и пише о темама из области језика, књижевности и културе; има развијене говорничке (ораторске) вештине; претпоставља различите ставове аудиторијума и у складу с тим проблематизује поједине садржаје; препознаје и анализира вербалну и невербалну реакцију саговорника односно аудиторијума и томе прилагођава свој говор; слушајући говорника, процењује садржину и форму његовог говора и начин говорења.
2.СЈК.3.3.3. Композиционо и логички складно пише стручни текст на теме из књижевности и језика, као и новински чланак.

2.CJK.3.3.4. Организује, класификује, уопштава и на сличан начин обрађује информације из књижевних и неуметничких текстова на основу задатог и/или самостално постављеног критеријума.
2.CJK.3.3.5. Продубљено критички промишља сложенији текст: процењује колико сложенији експозиторни текст успешно преноси информације публици којој је намењен, уочавајући које информације недостају; издваја доказну грађу на којој аутор аргументативног текста заснива своје ставове и одређује средства којима их износи; запажа ауторове грешке у закључивању и сл.
2.CJK.3.3.6. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту; пореди стилске поступке у два сложена текста (или више њих); тумачи њихову улогу у остваривању естетских и значењских одлика наведених врста текстова.
2.CJK.3.3.7. Изграђује свест о себи као читаоцу – развија читалачку ауторефлексију (разуме улогу читања у сопственом развоју; има развијену, критичку свест о својим читалачким способностима...).

Српски језик и књижевност – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="14">1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.
10.

11.
12.
13.</td><td rowspan="14">• Допунска настава
Читање и проучавање књижевности
Књижевни родови и врсте
Књижевност старог века
Народна књижевност
Средњовековна књижевност
Хуманизам и ренесанса
Општи појмови о језику
Историја књижевних језика код Срба
Раслојавање језика
Фонетика са морфофонологијом
Прозодија
Правопис
Усмено и писано изражавање</td><td>• Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе
• • Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу
• Стицање знања из области фонетике
• Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања
• Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова
• Стицање знања о књижевним жанровима, књижевноисторијским појавама и процесима у књижевности</td><td>20</td><td></td><td>10</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученици ће знати да одреде тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу
• Знаће да наведу имена аутора, називе обрађених дела и класификују их по књижевним родовима и врстама
• Примењиваће правописна правила
• Примењиваће знања о гласовним алтернацијама у складу са језичком нормом</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• метода демонстрације
• текст-метода</td><td colspan="2">• од новембра до краја школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеници
• Примери за вежбање</td><td colspan="2">• Историја
• Дијалектологија
• Географија
• Музичка и ликовнакултура
• Теорија књижевности
• Фонетика</td><td colspan="4">• Усмено излагање
• Активност на часу
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Српски језик и књижевност – Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6">1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.</td><td rowspan="6">• Додатна настава
• Припрема за такмичење
Читање и проучавање књижевности
Књижевни родови и врсте
Књижевност старог века
Народна књижевност
Средњовековна књижевност
Хуманизам и ренесанса
Општи појмови о језику
Историја књижевних језика код Срба
Раслојавање језика
Фонетика са морфофонологијом
Прозодија
Правопис
Усмено и писано изражавање</td><td>• Проширивање и продубљивање знања о књижевности и језику
• Развијање и неговање језичке културе
• Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина</td><td>20</td><td></td><td>10</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученици ће знати да примењују знања о гласовним алтернацијама у складу са језичком нормом
• Разуме природу модерног књижевног (стандардног) језика
• Самостално анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака
• Тумачи и вреднује уметничке чиниоце у књижевним делима
• Примењује правописна правила
• Вешто примењује знања о дијалектима српског језика на примерима различитих текстова</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• метода демонстрације
• текст-метода</td><td colspan="2">• од новембра до краја школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеници, речници
• Наставни листићи
• Задаци са претходно одржаних такмичења свих нивоа</td><td colspan="3">• Дијалектологија
• Историја
• Синтакса
• Морфофонологија
• Музичка и ликовна култура
• Теорија књижевности</td><td colspan="3">• Усмено излагање
• Домаћи задаци
• Активност на часу</td></tr>
</table>

1.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	I
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеници одобрени од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја: Solution Pre-Intermediate, 3rd edition – Student's book and Workbook (OUP), аутори – Tim Falla, Paul A Davies
Додатна литература / интернет садржаји / дигиталне компоненте уџбеника	English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) Oxford English-Serbian Student's Dictionary (OUP) Easy Readers (OUP) Teacher`s resources- Oxford Teachers' Club, CD – ROM Pack Class Audio CD Internet (https://breakingnewsenglish.com)

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
0	**INTRODUCTION (Свакодневни живот)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да представи себе, да описује окружење у којем живи и ради, своје активности из свакодневног живота - оспособљавање ученика да користећи одговарајуће придеве опише себе и друге (appearance) оспособљавање ученика да идентификује и именује особе, објекте и боје оспособљавање ученика да говори о својим интересовањима, о свом хобију, спорту;	4+2	-	4+2	-	-	2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.5.1.

		утврђивање граматичких јединица: садашња времена - *Present* *Simple* и *Present Continuous*; глаголи стања – *agree, hate,* *understand, want, like*; место прилога и прилошких одредби; чланови – *Articles* (a, an ,the or zero article); саксонски генитив, изражавање припадања и поседовања, присвојни детерминатори; - оспособљавање ученика да размени информације о својим интересовањима (изражавање допадања и недопадања)						2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- представи себе, да опише окружење у којем живи и ради, своје активности из свакодневног живота - опише себе или некога (appearance) користећи одговарајуће придеве -говори о својим интересовањима, о свом хобију, о спорту - примени граматичку јединицу у контекстусадашња времена - *Present Simple* и *Present Continuous*; глаголи стања – *agree, hate,* *understand, want, like*; место прилога и прилошких одредби ; чланови – *Articles* (a, an ,the or zero article); саксонски генитив, изражавање припадања и поседовања, присвојни детерминатори; идентификује и именује особе, објекте и боје изрази допадање или недопадање	индивидуални фронтални рад у пару		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		септембар	
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Интернет Речник		Српски језик (описни придеви, садашње време, превод)		Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и оцењивање од стране другог ученика Домаћи задаци Иницијални тест	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
		- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да описује своја и осећања других људи, изрази физичке сензације и потребе; да искаже препоруку (should) - усвајање и примена лексике и фраза у вези са осећањима; повредама; фразални глаголи; скретање пажње - утврђивање граматичких јединица: прошло време – *Past Simple* и конструкција *used to; Yes / No questions, WH questions; Tag questions* - уочавање разлике између придева који се завршавају на –ing / - ed и њихова правилна употреба (bored/ boring, interesting/ interested) - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова						2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.
1.	**FEELINGS (Свакодневни живот, интересантне**		7	-	4	3	-	

	животне приче)	- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости са посебним освртом на културне особености земаља енглеског говорног подручја (The British) - оспособљавање ученика да говори о прошлости, да даје и тражи информације на ову тему - оспособљавање ученика да напише састав о догађају из прошлости						
		ИСХОДИ	**Облик рада**			**Методе рада**	**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да:	индивидуални фронтални рад у пару рад у групи			Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Игра улога Хеуристички	септембар/октобар	
		опише своја и осећања других људи, да изрази физичке сензације и потребе; да искаже препоруку						
			Наставна средства			**Корелација**	**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник			Српски језик (временске	Активност на часу	

		(should), скретање пажње разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора говори о својој прошлости, даје и тражи информације на дату тему примени граматичку јединицу у прошло време – *Past Simple* и конструкција *used to; Yes / No questions, WH questions; Tag questions;* придеви који се завршавају на –ing / -ed примени лексику и фразе у вези са повредама и фразалне глаголе разуме и уважи културне особености напише састав о догађају из прошлости		клаузе, прошло време, упитне реченице, писање састава (опис догађаја из прошлости), превод) Биологија (људско тело, повреде)	(задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и оцењивање од стране другог ученика Презентација Тест / диктат Домаћи задаци

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмена провера	стандарди
2.	ADVENTURE (Спортови)	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да користи лексику у вези са спортовима /екстремним спортовима; да опише пејзаж утврђивање граматичких јединица: прошла времена – *Past Simple* и *Past Continuous;* множина именица; бројиве и небројиве именице; - утврђивање комплексних реченица: временске клаузе *(when, while)* - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - утврђивање најчешћих предлога за оријентацију у времену и простору; - оспособљавање ученика да напише позивницу и одговор на позивницу	7+1	-	4	3	1	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.4. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- користи лексику у вези са спортовима /екстремним спортовима; да опише пејзаж разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора	индивидуални фронтални у пару групни		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		октобар/ новембар	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмена провера	стандарди
		- примени граматичку јединицу у контексту: прошла времена – *Past Simple* и *Past Continuous;* множина именица; бројиве и небројиве именице; - примени комплексне реченице (временске клаузе) у контексту примени у контексту најчешће предлоге за оријентацију у времену и простору; напише позивницу и одговор на позивницу						
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник		Српски језик (прошло време, временске клаузе, множина именица, превод) Физичко (спортови)		Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и узајамно оцењивање Писмена провера Тест (диктат) Домаћи задаци	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
		- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима						2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.2.6.

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
3.	ON SCREEN (Медији)	- оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - оспособљавање ученика да говори о филмовима и ТВ програмима, да опише филм (дискутовање о врсти филма, радњи) утврђивање граматичких јединица: квантификатори бројивих и небројивих именица (*much, many, a lot of, few, a few, little, a little,* *some, any, not much, not many); must, mustn't, needn't, don't have to;* негативни префикси - оспособљавање ученика да користи лексику и фразе за изражавање потврде и негирања; изрицање забране и реаговање на забрану; - оспособљавање ученика да напише неформално писмо	8+3	-	5	3	3	2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4. 2.СТ.2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- опише филм (дискутује о врсти филма, радњи) и говори о ТВ програмима - разуме основни смисао текста на дату тему -користи медије као изворе информација и развије критичко мишљење у вези са њима - разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после	фронтални индивидуални у пару групни		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		Новембар / децембар	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
		неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора - примени граматичку јединицу у контексту – квантификатори бројивих и небројивих именица (*much, many, a lot of, few, a few,*						
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
		little, a little, some, any, not much, not many); must, mustn't, needn't, *don't have t;* негативни префикси - примени лексику и фразе које су му неопходне за изражавање потврде и негирања; изрицање забране и реаговање на забрану; напише неформално писмо	Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник		Српски језик (писање неформалног писма, превод) Грађанско (медији)		Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Писмени задатак Тест (диктат) Домаћи задаци	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
		- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да говори о природним непогодама,						

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
4.	**OUR PLANET (Мере заштите и очувања радне и животне средине)**	живом свету и заштити човекове околине, да искаже просторне односе - оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова оспособљавање ученика за разумевање усменог говора оспособљавање ученика да изрази своје мишљење; слагање и неслагање; да користи лексику која се односи на глаголе кретања, показне заменице и детерминаторе, да описује и упоређује лица и предмете - стицање позитивног односа према другим културама и уважавање различитости са посебним освртом на особености земаља енглеског говорног подручја (The English Language) - утврђивање граматичке јединице – поређење придева (позитив, компаратив, суперлатив), конструкције са (not) as...as, too, enough (too good/expensive, not good enough); модални глаголи: may, must и can; тражење и давање дозволе - оспособљавање ученика да напише чланак	7	-	2	5	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.4. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.4. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- говори о природним непогодама, живом свету и заштити	фронтални		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		Децембар / јануар	
		човекове околине, да искаже просторне односе	индивидуални					
		- користи медије као изворе информација и развије критичко	у пару					
		мишљење у вези са њима	групни					
		- разуме основни смисао текста на дату тему						
		- разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после						
		неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из						
		свакодневног говора - изрази своје мишљење; слагање и неслагање; да користи лексику	Наставна средства		Корелација		Праћење и оцењивање	
		која се односи на глаголе кретања, показне заменице и	Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник		Српски језик (придеви, поређење придева, писање чланка, превод) Биологија (животна средина и заштита животне средине)		Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и узајамно оцењивање Презентација Тест (диктат) Домаћи задаци	
		детерминаторе, да описује и упоређује лица и предмете						

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
		- разуме и уважи културне особености (The English Language)						
		примени граматичку јединицу у контексту – поређење придева						
		(позитив, компаратив, суперлатив), конструкције са (not) as...as,						
		too, enough (too good/expensive, not good enough); модални глаголи:						
		may, must и can, тражење и давање дозволе						
		-напише чланак на дату тему						

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задаци	стандарди
5.	**AMBITION (Основна стручна терминологија, основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна**	развијање језичких вештина оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова оспособљавање ученика за разумевање усменог говора оспособљавање ученика да говори о пословима и раду, о особинама / квалитетима потребним за запослење, о избору посла усвајање и примена лексике и фраза које се односе на посао, да искаже временске односе утврђивање граматичких облика за изражавање будућности (going to, will за предвиђања, обећања,понуде и одлуке; Present Continuous, going to за планове и намере) утврђивање граматичке јединице: први кондиционал; префикси	9	-	4	5	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1.
	преписка и комуникација у писаној и усменој форми)	стицање позитивног односа према другим културама и уважавање различитости (British entrepreneurs) оспособљавање ученика да напише CV и пријаву за посао						2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4. 2.СТ.2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора говори о пословима и раду, о особинама / квалитетима потребним за запослење, о избору посла примени лексику и фразе које се односе на посао примени граматичке облике за изражавање будућности (going to, will за предвиђања, обећања,понуде и одлуке; Present Continuous, going to за планове и намере), да искаже временске односе примени граматичке јединице: први кондиционал; префикси	фронтални индивидуални у пару групни		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		Јануар / фебруар /март	
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима		Српски језик (изражавање		Активност на часу	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задаци	стандарди
		разуме и уважи културне особености (British entrepreneurs) напише CV и пријаву за посао	Аудио-визуелна средства Речник		будућности, префикси, условне реченице, превод) ПКК (пословна преписка – писање ЦВ-а и пријаве за посао)		Само-оцењивање и узајамно оцењивање Тест (диктат) Домаћи задаци	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмена провера	стандарди
		- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да описује познате градове и њихове знаменитости као и Србију; да говори о путовању на одмор и планирању истог, поздрављање (специфично по регионима), о карактеристичним јелима и пићима у земљама света као и својој земљи, да искаже сумњу и несигурност, да искаже временске односе оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	7+1	-	2	5	1	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.3. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.3.5. 2.СТ.2.3.7. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3.

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмена провера	стандарди
6.	**TOURISM** **(Познати светски градови, Србија, карактеристична јела и пића)**	оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - усвајање и примена сложеница - утврђивање граматичке јединице – Present Perfect као и уочавање разлике између Present Perfect и Past Simple, место прилога и прилошких одредби стицање позитивног односа према другим културама и уважавање различитости са посебним освртом на особености земаља енглеског говорног подручја (светски градови) оспособљавање ученика да напише блог о одмору						2.СТ.2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- описује познате градове и њихове знаменитости као и Србију; да говори о путовању на одмор и планирању истог, поздрављање (специфично по регионима), о карактеристичним јелима и пићима у земљама света као и својој земљи, да искаже сумњу и несигурност - разуме основни смисао текста на дату тему - разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора	фронтални индивидуални у пару групни		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички Игра улога		Март /април	
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмена провера	стандарди
		- примени сложенице у контексту примени граматичку јединицу у контексту: Present Perfect као и уочавање разлике између Present Perfect и Past Simple, место прилога и прилошких одредби, да искаже временске односе разуме и уважи културне особености (светски градови) напише блог о одмору	Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник		Српски језик (сложенице, превод, глаголски облици) Историја (историјат појединих градова)		Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и узајамно оцењивање Презентација Писмена провера Тест (диктат) Домаћи задаци	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
7.	**MONEY (Свакодневни живот, интересантне животне приче, основна стручна терминологија)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да говори о продавницама, услузи, куповини, новцу; да изрази мишљење и да аргументе за свој став - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - усвајање и примена лексике и фраза које се односе на продавнице, услуге, куповину, новац - утврђивање бројева (прости и редни бројеви) - утврђивање граматичке јединице: verb+inf. / verb+ -ing; плусквамперфекат (давно прошло време) -Past Perfect , индиректни говор, директна и индиректна питања - стицање позитивног односа према другим културама и - уважавање различитости (Wall Street) - оспособљавање ученика да напише есеј	8+3	-	4	4	3	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.5. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.4. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		говори о продавницама, услузи, куповини, новцу; да изрази мишљење и да аргументе за свој став разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из	фронтални индивидуални у пару групни		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање		Април/мај	

		свакодневног говора - примени лексику и фразе које се односе на продавнице, услуге, куповину, новац - примени граматичку јединицу у контексту: verb+inf. / verb+ - ing; плусквамперфекат (давно прошло време) -Past Perfect; бројеви (прости и редни бројеви), индиректни говор, директна и индиректна питања разуме и уважи културне особености (Wall Street) напише есеј		Хеуристички	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	Српски језик (бројеви, писање есеја, превод, индиректни говор) Економска група предмета (новац, услуге, трговина) Математика (прости и редни бројеви)	Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Писмени задатак Тест (диктат) Домаћи задаци

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
8.	**SCIENCE AND TECHNOLOGY (Свет компјутера, пословна кореспонденција, живот и дела славних људи XX века)**	- развијање језичких вештина оспособљавање ученика да описује електронске уређаје и њихову употребу, да описује модерну технологију и свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране); да говори о значајним проналасцима и проналазачима оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова оспособљавање ученика да изрази извињење, молбу и захвалност и др. оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - усвајање и примена лексике која се односи на различите врсте материјала - утврђивање граматичке јединице : The Passive; глагол + предлог	7	-	3	4	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.
		оспособљавање ученика да користи лексику и фразе које су му неопходне како би се жалио на лош квалитет производа и решио тај проблем са продавцем оспособљавање ученика да напише формално писмо - жалбу						2.СТ.2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

		описује електронске уређаје и њихову употребу, да описује модерну технологију и свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране); да говори о значајним проналасцима и проналазачима, да изрази извињење, молбу и захвалност и др. користи медије као изворе информација и развије критичко мишљење у вези са њима разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора примени лексику која се односи на различите врсте материјала примени граматичку јединицу у контексту : The Passive; глагол + предлог користи лексику и фразе које су му неопходне како би се жалио на лош квалитет производа и решио тај проблем са продавцем напише формално писмо - жалбу	фронтални индивидуални у пару групни	Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички Игра улога	Мај / јун
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	Српски језик (пасив,глагол + предлог, превод) Рачунарство и информатика (компјутери, интернет и електронска комуникација) ПКК (писање жалбе)	Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Тест (диктат) Домаћи задаци

Средњи ниво

Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).
2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.
2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.

Енглески језик – Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	• објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна • објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна • оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака • оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	30	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет		• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

Средњи ниво
Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ
СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.
2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.
2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.
2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.
Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).
2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
Област језичке вештине - ГОВОР
2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.
2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).
2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.
2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
Област језичке вештине - ПИСАЊЕ
2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.
Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.

Енглески језик – Додатна настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за средњи ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	• индивидуални • у пару • групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	• Зависи од потреба и интересовања ученика	• Активност на часу • Домаћи задаци • Тестови

1. **Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ**
2. СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту. 2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано. 2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. 2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

1. СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

2. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу. 2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима). 2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке. 2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

3. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава. 2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

4. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл. 2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

1.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	• Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • унапређивање и одржавање физичких способности • проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	8		6	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •октобар •март	

		• користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	10		6	4			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да:		• Фронтални • Групни	• вербална • демонстрација			•Септембар •Октобар	

		•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања •препозна ниво оптерећења током вежбања •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу	• Индивидуални	• практично вежбање	•Април •Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• штоперица • метар • сталак медији (спортска литература,интернет)	• Српски језик и књижевност-Култура изражавања, •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	6		4	2			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	

		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	•децембар •јануар •фебруар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		•струњаче •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Спортске игре и активности по избору Спортске игре • одбојка • кошарка • мали фудбал	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно	32		22	10			

		вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима • усвоји правила спортске игре							

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе; •у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева •решава конфликте на толерантан и прихватљив начин •примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •навија фер •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	Током школске године Септембар - јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
•Одбојкашка лопта •Кошаркашка лопта •Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода • извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон •плесови и народна кола •вијача •аеробик	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање Здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	12		8	4			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања		• Групни • Индивидуални • фронтални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		Током школске гогине Септембар - јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

		• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд • медији(спортска литература,интернет)	• Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање- Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања) •Здравствена култура	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	6		4	2			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	• групни •фронтални	• дијалошка • демонстрација	Током школске године:

		• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране	• индивидуални	• практично вежбање	Септембар-јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање- Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

1.4. МАТЕМАТИКА – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	111
Недељни фонд часова	3
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/ област</th><th>Циљеви</th><th colspan="8">Фонд /тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="4">1.</td><td rowspan="4">Логика и скупови</td><td rowspan="2">• Упознавање са основним појмовима математичке логике
• Проширивање знања о скуповима
• Упознавање са појмовима домен, кодомен,инверзна функција и различитим начинима представљања функција</td><td>Број часова у области</td><td colspan="2">Вежбе</td><td>Утврђивање</td><td>Обрада</td><td>Писмени задаци</td><td>Иницијално процењивање</td><td>ПН у блоку</td></tr>
<tr><td>7</td><td colspan="2">-</td><td>3</td><td>4</td><td>-</td><td>2</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td>• разликује појмове исказ и израз
• препозна исказ и утврди његову истинитост
• испита тачност једноставније исказне формуле
• одреди елементе скупа задатог на различите начине
• одреди пресек, унију, разлику и Декартов производ скупова
• препознаје примере функција и уочава аналитички израз линеарне функције
• одреди композицију две функције – наводи услове да нека функција буде бијекција</td><td colspan="2">⬬ Фронтални
⬬ Индивидуални
⬬ Групни</td><td colspan="2">⬬ Дијалошка
⬬ Монолошка
⬬ Комбинована</td><td colspan="3">Септембар</td><td>2.МА.1.1.8.
2.МА.2.1.9.
2.МА.1.4.1.
2.МА.2.4.1.</td></tr>
</table>

		• одреди инверзну функцију						
		Наставна средства	**Корелација са другим предметима**			**Праћење и оцењивање**		
		⬬ Дидактички материјал ⬬ Шеме ⬬ Графикони	Рачунарство и информатика			⬬ Усмено излагање ⬬ Писмена провера знања ⬬ Активност на часу ⬬ Домаћи задатак		
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
2.	**Реални бројеви**	● Проширивање знања о скупу реалних бројева ● Упознавање са појмовима апсолутна и релативна грешка	Број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	ПН	ПН у блоку
			10	-	5	5	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**			**Метод рада**		**Време реализације**	**Стандарди**
		– користи, приказује на бројевној правој и пореди природне, целе, рационалне и реалне бројеве; – преводи рационалне бројеве из једног записа у други; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност бројевног израза (са или без калкулатора); – одреди апсолутну вредност реалног броја; – заокругли број на одређени број децимала; – одреди границу апсолутне и релативне грешке; – примени пропорцију и процентни рачун у реалном контексту; – примени прост каматни рачун у једноставним реалним ситуацијама;	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни			⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Октобар	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.

		Наставна средства	**Корелација са другим предметима**	**Праћење оцењивања**
		● Дидактички материјал	● Рачуноводство	● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задатак

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	**Вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН. у блоку**
3.	**Пропорционалност**	● Проширивање знања о пропорцијама и процентном рачуну ● Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање реалних проблеме	8	-	4	4	3	-	-

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**	**Стандарди**
● израчуна одређени део неке величине ● одреди непознате чланове просте пропорције ● објасни појам размере ● прошири или скрати размеру и примени је у решавању проблема поделе, ● препозна директну или обрнуту пропорционалност две величине и примени је у решавању једноставних проблема ● реши проблем који се односи на смешу две или више компоненти ● објасни основне појмове финансијске математике као што су: главница, интерес (камата), каматна стопа, кредит, улагање, орочење ● реши проблеме простог интересног рачуна	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни	● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована ● Методе активног учења	Новембар	2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.4.2.

		Наставна средства	**Корелација са другим предметима**	**Праћење и оцењивање**
		-Дидактички материјал -Калкулатор	-Рачунарство и информатика -Рачуноводство -Хемија	● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задаци

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова уобласти	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
4.	**Подударност**	● Обнављање основних појмова у геометрији ● Проширивање знања о троугловима и четвороугловима ● Примена подударности на троугао, четвороугао и круг ● Проширивање знања о изометријским трансформацијама	23	-	12	11	3	-	-

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**	**Стандарди**
– примени својства троуглова, четвороуглова и кругова, укључујући и примену у реалном контексту; – примени подударност у равни; – примени симетрије, транслацију и ротацију у равни; – користи линеарне операције са векторима и примени њихова основна својства; – докаже једноставнија геометријска тврђења користећи подударност и векторе;	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни	● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована ● Метода демонстрације	Децембар, јануар	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
● Текстуална	- Рачунарство и	● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задатак

			информатик а	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема /модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова уобласти</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5</td><td rowspan="6">Рационални алгебарски изрази</td><td>● Проширивање знања о полиномима
● Разумевање поступка растављања полинома на чиниоце и одређивања НЗС и НЗД полинома</td><td>13</td><td></td><td>7</td><td>6</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Метод рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td colspan="3">● сабира, одузима и множи полиноме
● примени дистрибутивни закон множења према сабирању и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата, збир и разлику кубова при трансформацији полинома
● растави полином на чиниоце
● одреди НЗД и НЗС полинома
● трансформише једноставнији рационални алгебарски израз</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални
● Групни</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Монолошка
● Комбинована</td><td>Фебруар
Март</td><td>2.МА.1.1.1.
2.МА.1.1.3.
2.МА.1.1.4.
2.МА.2.1.4.
2.МА.2.1.5.
2.МА.3.1.3.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметима</td><td colspan="3">Праћење оцењивања</td></tr>
<tr><td colspan="3">● Дидактички материјал</td><td colspan="3">● Рачуноводство</td><td colspan="3">● Усмено излагање
● Писмена провера знања
● Активност на часу
● Домаћи задатак</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/
модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова у области</th><th>Вежбе</th><th>Утврђивање</th><th>Обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>Практ. Наст.</th><th>Практ. Наст. У блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">6.</td><td rowspan="6">Линеарне једначине, неједначине и системи линеарних једначина</td><td colspan="2">● Проширивање знања о линеарној једначини, неједначини и функцији
● Примена знања о линеарним једначинама, системима и неједначинама на реалне проблеме</td><td>18</td><td></td><td>10</td><td>8</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td colspan="2">-реши линеарне једначине и дискутује њихова решења у зависности од параметра;
– реши линеарне неједначине;
– графички представи линеарну функцију и анализира њен график;
– реши системе линеарних једначина са две непознате;
– реши проблем који се своди на линеарну једначину, неједначину и систем линеарних једначина са две
непознате, дискутује и тумачи решења;</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални
● Групни</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Комбинована
● Методе активног учења</td><td>Март
април</td><td>2.МА.1.1.5.
2.МА.1.1.6.
2.МА.1.1.7.
2.МА.1.3.2.
2.МА.1.3.3.
2.МА.2.1.6.
2.МА.2.1.8.
2.МА.3.1.4.
2.МА.3.1.6.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметима</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">● Текстуална
● Калкулатор</td><td colspan="2">● Рачунарство и информатика
● Хемија</td><td colspan="4">● Усмено излагање
● Писмена провера знања
● Активност на часу
● Домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема /модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова уобласти</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>Практ. Наст.</th><th>Практ. Наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>7.</td><td>Сличност</td><td>● Усвајање и примена ставова сличности и Талесове теореме
● Проширивање знања о изометријским трансформацијама</td><td>10</td><td></td><td>5</td><td>5</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">● формулише Талесову теорему и примени је на поделу дужи на n једнаких делова
● наведе ставове о сличности троуглова
● примени ставове о сличности троуглова на одређивање непознатих елемената у једноставнијим задацима
● примени изометријске трансформације на основне конструкције</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални
● Групни</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Монолошка
● Комбинована
● Метода демонстрације</td><td>мај</td><td>2.МА.1.2.1.
2.МА.1.2.6.
2.МА.2.2.1.
2.МА.3.2.1.
2.МА.3.2.2.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">● Текстуална</td><td colspan="2">-Рачунарство и информатика</td><td colspan="4">● Усмено излагање
● Писмена провера знања
● Активност на часу
● Домаћи задатак</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема /модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова уобласти</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>Практ. Наст.</th><th>Практ. Наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">8.</td><td rowspan="5">Тригонометрија правоуглог троугла</td><td>●Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности
●Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима</td><td>8</td><td></td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td colspan="3">– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30°, 45° и 60°;
– примени основне тригонометријске идентичности при одређивању вредности тригонометријских функција оштрог угла ако је позната вредност једне од њих;
– примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора;
– израчуна вредност тригонометријске функције произвољног угла, по потреби користећи калкулатор;</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални
● Групни</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Монолошка
● Комбинована
● Метода демонстрације</td><td>јун</td><td>2.МА.1.2.1.
2.МА.1.2.6.
2.МА.2.2.1.
2.МА.3.2.1.
2.МА.3.2.2.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">● Текстуална</td><td colspan="2">Рачунарство и информатика</td><td colspan="4">● Усмено излагање
● Писмена провера знања
● Активност на часу
● Домаћи задатак</td></tr>
</table>

Математика –Допунска настава

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.
Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.
Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.
План допунске наставе:

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд /тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Иницијално процењивање	Практ. наст. У блоку
1.	**Логика и скупови**	● Проширивање знања из логике и скупова ● Упознавање са појмовима домен, кодомен и различитим начинима представљања функција	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада		Методе рада		Време реализације		Стандарди

		● испита тачност исказне формуле ● одреди пресек, унију, ● препознаје примере функција и уочава аналитички израз линеарне функције	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни	● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована	Септембар	2.МА.1.1.8. 2.МА.2.1.9. 2.МА.1.4.1. 2.МА.2.4.1.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима	Праћење и оцењивање		
		● Збирка задатака	● Рачунарство и информатика	● Усмено излагање ● Активност на часу		

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
2.	**Реални бројеви**	● Проширивање знања о скупу реалних бројева	Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			3	-	3	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада		Метод рада		Време реализације	Стандарди	
		– користи, приказује на бројевној правој и пореди при рационалне и реалне бројеве; – преводи рационалне бр једног записа у други; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност бројевног израза (са или без калкулатора); – одреди апсолутну вредност реалног броја; – заокругли број на одређени број децимала; – одреди границу апсолутне и релативне грешке;	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни		Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Октобар	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.	
		Наставна средства	Корелација са другим предметима				Праћење оцењивања		
		● Уџбеник, ● збирка задатака	● Рачуноводство				● Усмено излагање ● Активност на часу		

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. у блоку
3.	**Пропорцио-налност**	● Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање реалних проблеме	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		● одреди непознате чланове просте пропорције ● реши проблеме простог интересног рачуна		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Комбинована		Новембар	2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.4.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима				Праћење и оцењивање	
		⬬ Збирка задатака		-Рачунарство и информатика				⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу	

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	ПН у блоку
4.	**Подударност**	● Примена подударности на троугао, четвороугао и круг	7	-	7	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада		Методе рада		Време реализације		Стандарди
		– примени својства троуглова, четвороуглова и кругова, укључујући и примену у реалном контексту; – примени подударност у равни; – докаже једноставнија геометријска тврђења користећи подударност и векторе;	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Децембар јануар		2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.
		Наставна средства	Корелација са другим предметом				Праћење и оцењивање		
		⬬ Збирка задатака	Рачунарство и информатика				⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу		

Бр.	Тема/модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
5	**Рационални алгебарски изрази**	● Разумевање поступка растављања полинома на чиниоце и одређивања НЗС и НЗД полинома	Број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			4	-	4	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Метод рада		Време реализације	Стандарди
		● сабира, одузима и множи полиноме ● растави полином на чиниоце ● одреди НЗД и НЗС полинома ● трансформише једноставнији рационални алгебарски израз		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Фебруар Март	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима				Праћење оцењивања	
		⬬ Збирка задатака		⬬ Рачуноводство				⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу	

Бр.	Тема/ модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	ПН у блоку
6.	**Линеарне једначине, неједначине и системи линеарних једначина**	● Примена знања о линеарним једначинама, системима и неједначинама на реалне проблеме	6	-	6	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		-реши линеарне једначине и линеарне неједначине и дискутује њихова решења у зависности од параметра;		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Комбинована		Март април	2.МА.1.1.5. 2.МА.1.1.6. 2.МА.1.1.7. 2.МА.1.3.2.

		Наставна средства	Корелација са другим предметима	Праћење и оцењивање
		• Збирка задатака	• Хемија	• Усмено излагање • Активност на часу

Бр.	Тема/ модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи -вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. у блоку
7.	**Сличност**	• Усвајање и примена ставова сличности и Талесове теореме	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		• формулише Талесову теорему и примени ставове о сличности троуглова		• Фронтални • Индивидуални		• Дијалошка • Комбинована		Мај	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима			Праћење и оцењивање			
		Збирка задатака	• Рачунарство и информатика			• Усмено излагање • Активност на часу			

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. Наст. у блоку
8.	**Тригонометрија правоуглог троугла**	• Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30°, 45° и 60°; – примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора;		• Фронтални • Индивидуални • Групни		• Дијалошка • Монолошка		јун	2.МА.1.2.1 2.МА.1.2.6 2.МА.2.2.1

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Збирка задатака	-Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Активност на часу

Математика –Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини. Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли математички (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов Математичка такмичења економских школа

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	**Елементи математичке логике**	2
2.	**Елементарна теорија бројева**	5
3.	**Апсолутна вредност броја и примене**	3
4.	**Полиноми**	4
5.	**Рационални алгебарски изрази, једначине и неједначине**	4
6.	**Системи линеарних једначина и неједначина**	3
7.	**Логички и комбинаторни задаци**	4
8.	**Одабрани задаци са разних такмичења**	5

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литерарure. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе.

Математика –- Припремна настава за разредне и поправне испите

Припремна настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда који полажу разредни или поправни испит. Овим ученицима припремна настава је помоћ у савладавању програма математике, Начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметног наставника. Приликом реализације припремне наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива. Како у редовној, тако и у припремној настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава. За реализацију припремне наставе наставник може дати домаћи задатак који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника.

План припремне наставе

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	11
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов

Бр.	Тема (модул) област	Циљеви	Фонд /тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Иницијално процењивање	Практ. наст. У блоку
1.	**Логика и скупови**	● Проширивање знања из логике и скупова ● Упознавање са појмовима домен, кодомен и различитим начинима представљања функција	1	-	1	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада		Методе рада		Време реализације		Стандарди
		● испита тачност исказне формуле ● одреди пресек, унију, ● препознаје примере функција и уочава аналитички израз линеарне функције	● Фронтални ● Индивидуални		● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Септембар		2.МА.1.1.8. 2.МА.2.1.9. 2.МА.1.4.1. 2.МА.2.4.1.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима				Праћење и оцењивање		
		● Збирка задатака	● Рачунарство и информатика				● Усмено излагање ● Активност на часу		

Бр.	Тема/модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
2.	**Реални бројеви**	● Проширивање знања о скупу реалних бројева	Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			1	-	1	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада			Метод рада		Време реализације	Стандарди
		– користи, приказује на бројевној правој и пореди при рационалне и реалне бројеве; – преводи рационалне бр једног записа у други; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност бројевног израза (са или без калкулатора); – одреди апсолутну вредност реалног броја;	● Фронтални ● Индивидуални			Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Јук/август	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.

		– заокругли број на одређени број децимала; – одреди границу апсолутне и релативне грешке;				
		Наставна средства	Корелација са другим предметима		Праћење оцењивања	
		● Збирка задатака	● Рачуноводство		● Усмено излагање ● Активност на часу	

Бр.	Тема/модул / област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. у блоку
3.	**Пропорционалност**	● Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање реалних проблеме	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		● одреди непознате чланове просте пропорције ● реши проблеме простог интересног рачуна		● Фронтални ● Индивидуални		● Дијалошка ● Комбинована		Јун/август	2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.4.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање			

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. у блоку
4.	**Подударност**	● Примена подударности на троугао, четвороугао и круг	1	-	1	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. у блоку
		– примени својства троуглова, четвороуглова и кругова, укључујући и примену у реалном контексту; – примени подударност у равни; – докаже једноставнија геометријска тврђења користећи подударност и векторе;		● Фронтални ● Индивидуални		● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Јук/август	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		● Збирка задатака		-Рачунарство и информатика		● Усмено излагање ● Активност на часу			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
5	**Рационални алгебарски изрази**	● Разумевање поступка растављања полинома на чиниоце и одређи-вања НЗС и НЗД полинома	Број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			2	-	2	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Метод рада		Време реализације	Стандарди
		● сабира, одузима и множи полиноме ● растави полином на чиниоце ● одреди НЗД и НЗС полинома ● трансформише једноставнији рационални алгебарски израз		● Фронтални ● Индивидуални		● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Јук/август	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима				Праћење оцењивања	
		● Збирка задатака		● Рачуноводство				● Усмено излагање	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа	
				● Активност на часу

Бр.	Тема/ модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. У блоку
6.	**Линеарне једначине, неједначине и системи линеарних једначина**	● Примена знања о линеарним једначинама, системима и неједначинама на реалне проблеме	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		-реши линеарне једначине и линеарне неједначине и дискутује њихова решења у зависности од параметра;		● Фронтални ● Индивидуални ●		● Дијалошка ● Комбинована ●		Јук/август	2.МА.1.1.5. 2.МА.1.1.6. 2.МА.1.1.7. 2.МА.1.3.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање			
		● Збирка задатака		● Хемија		● Усмено излагање ● Активност на часу			

Бр.	Тема/ модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. У блоку
7.	**Сличност**	Усвајање и примена ставова сличност	1	-	1	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди

Бр.	Тема/ модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. У блоку
		• формулише Талесову теорему и примени ставове о сличности троуглова		• Фронтални • Индивидуални		• Дијалошка • Комбинована		Јук/август	2.МА.1.1.5. 2.МА.1.1.6. 2.МА.1.1.7. 2.МА.1.3.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање			
		• Збирка задатака		• Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу			

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. Наст. у блоку
8.	**Тригонометрија правоуглог троугла**	• Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности	1	-	1	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30°, 45° и 60°; – примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора;		• Фронтални • Индивидуални		• Дијалошка • Монолошка		Јук/август	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1.
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		• Збирка задатака		-Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу			

1.5. РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Рачунарство и информатика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74/74
Недељни фонд часова	2/2
Литература	Рачунарство и информатика за први разред средње школе, Милан Чабаркапа, Круг

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	**Основе рачунарске технике**	• Стицање основних знања о атематичко-техничким основама информатике, значају и примени рачунара у информационом друштву, структури и принципу рада рачунара, функцији његових компоненти и утицају компоненти на перформансе рачунара.	8	8	2	6			• Примена алата вештачке интелигенције • Пројектна и истраживачка настава • Проблемска настава заснована на анализи података • Дигитални квизови за проверу знања

Исходи По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• објасни значење појмова податак, информација и информатика • разликује појмове бит и бајт • наведе јединице за мерење количине података	• фронтални; • индивидуални; • рад у пару; • групни рад;	• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • метода рада на рачунару;	• Септембар • Октобар

		• претвара меру количине података из једне мерне јединице у другу • објасни основне карактеристи- ке информационог друштва • користи различите програме, веб-сервисе и апликације за истраживање пословних података • наведе опасности и мере заштите здравља од претеране и неправилне употребе рачунара • препозна компоненте из којих се састоји рачунар и објасни њихову функционалност • објасни намену оперативне и спољашње меморије у рачунарском систему • наброји врсте спољашњих меморија и објасни њихове карактеристике. • објасни сврху софтвера у рачунарском систему • наброји врсте софтвера			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• рачунар • уџбеник • мултимедијалне презентације • интернет • радни листови • наставни материјали наставника. • AI алати	• Математика • Српски језик и књижевност • Историја	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању;	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="3">2.</td><td rowspan="3">Основе рада у рачунарском систему</td><td>• Стицање знања и вештина неопходних за коришћење могућности оперативних система и система датотека конкретног оперативног система.
• Оспособљавање ученика за подешавање параметара оперативног система на нивоу корисничког интерфејса.
• Оспособљавање ученика за спрово ђење хијерархијске организације, управљање и манипулацију фасциклама и документима.</td><td>8</td><td>8</td><td>2</td><td>6</td><td></td><td></td><td>• Примена алата вештачке интелигенције
• Пројектна и истраживачка настава
• Проблемска настава заснована на анализи података
• Дигитални квизови за проверу знања</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи
По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• објасни сврху (намену) оперативног система
• наброј и оперативне системе који се данас користе на различитим дигиталним уређајима.
• изврши основна подешавања радног окружења ОС
• разликује типове датотека.
• хијерархијски организује фасцикле и управља фасциклама и документима (копира, премешта и брише документе и фасцикле)
• врши претрагу садржаја по различитим критеријумима.
• уочава потребу за новим софтвером и инсталира га.
• врши компресију и декомпресију фасцикли и докумената.</td><td colspan="2">• фронтални;
• индивидуални;
• рад у пару</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• Показивање</td><td colspan="2">• Октобар
• Новембар</td></tr>
</table>

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Уџбеник • Рачунар • Видео пројектор, табла • наставни листићи • презентације	• Математика • Коресподенција	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци;

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
3.	**Примена ИКТ**	• Стицање знања, вештина и навика неопходних за успешно коришћење програма за обраду текста. • Оспособљавање ученика за израду презентација и њихово презентовање. • Оспособљавање ученика за рад са програмима за табеларне калкулације. Оспособљавање ученика за тумачење и разликовање података и информација кроз табеларно, графичко, текстуално приказивање, проналажење примене, повезивање са претходним знањем из других предмета. • Оспособљавање ученика да одабере и примењују одговарајућу технологију (алате и сервисе) за релизацију конкретног задатка.	40	40	8	32			• Примена алата вештачке интелигенције • Пројектна и истраживачка настава • Проблемска настава заснована на анализи података • Дигитални квизови за проверу знања
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• наброји одабере и примењује одговарајућу технологију (алате и сервисе) за релизацију конкретног задатка. • креира дигиталне продукте,поново их користи, ревидира и проналази нову намену. • користи технологију за прикупљање, анализу ,вредновање и представља - ње података и информација • припреми и изведе аутоматизовану аналитичку обраду података коришћењем табеларних и графичких приказа	• фронтални; • индивидуални; • рад у пару;	• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • метода рада на рачунару	• Новембар • Децембар • Јануар • Фебруар • Март • Април
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• рачунар • MS Office paket • интернет • радни листови • AI алати • наставни материјали наставника.	• Статистика • Рачуноводство • Пословна економија • Електронско пословање • Предузетништво • Коресподенција	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци;	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
4.	**Рачунарске мреже, интернет и електронска комуникација**	• Оспособљавање ученика за коришћење Интернет-сервиса, коришћење ресурса локалне мреже и упознавање са принципом функционисања глобалних мрежа	18	18/18	6	12			• Примена алата вештачке интелигенције • Пројектна и истраживачка настава • Проблемска настава заснована на анализи података

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="7"></td><td>• Дигитални квизови за проверу знања</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи
По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">• приступа садржајима на интернету, претражује интернет и преузима жељене садржаје.
• користи електронску пошту
• користи интернет мапе, виртуелни телефон и сличне веб-сервисе
• објасни појмове електронска трговина и електронско банкарство
• објасни како функционише учење на даљину
• уочи важност поштовања правних и етичких норми при коришћењу интернета
• објасни предности умрежавања
• наведе могуће структуре локалне мреже и уређаје који се користе за умрежавање
• користи ресурсе локалне мреже
• објасни у чему је разлика између рачунара–сервера и рачунара–клијената
• објасни чему служи рутер и шта је рутирање
• објасни који посао обављају интернет-провајдери</td><td colspan="2">• фронтални;
• индивидуални;
• рад у пару;</td><td colspan="2">• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• проблемска метода;
• анализа случаја;
• истраживачка метода;
• пројектна метода;
• метода рада на рачунару</td><td colspan="2">• Мај
• Јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">• рачунар
• AI алати
• интернет
• радни листови
• наставни материјали наставника.</td><td colspan="2">• Рачуноводство
• Електронско пословање
• Српски језик и књижевност
• Предузетништво
• Пословна економија</td><td colspan="4">• формативно праћење;
• активност на часу;
• домаћи задаци;
1.Праћење остварености исхода
2.Тестове знања
3.Тестове практичних вештина</td></tr>
</table>

Рачунарство и информатика - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>• Да се објасни ученику део градива који је остао нејасан
• Да се вежбају тежи задаци
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака и вежби</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Да се понови и опише нејасно градиво
• Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• метода практичног рада</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Примери за вежбање</td><td colspan="2">• Економска група предмета
• Статистика
• Математика</td><td colspan="4">• формативно праћење;
• активност на часу;
• самостално решавање задатака;
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

Рачунарство и информатика - Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Додатна настава</td><td>• Да се вежбају тежи задаци
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака
• Припрема ученика за такмичење
• Да се објасни градиво шире него што је наставним програмом предвиђено</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Примењује и анализира проблемске задатке
• Самостално формулише проблеме и проналази адекватна решења истог проблема
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације
• Да анализира појаве и критички се осврне на њих
• Да врши самостална истраживања</td><td colspan="2">• индивидуални;
• групни;</td><td colspan="2">• Практичан рад</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">Примери за вежбање</td><td colspan="2">• Економска група предмета
• Математика
• Статистика</td><td colspan="4">• Усмено излагање
• Праћење активности рада
• Активност на часу
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

1.6. ИСТОРИЈА – Први разред

Образовни профил	**Економски техничар**
Предмет	**Историја**
Разред	**Први**
Годишњи фонд часова	**74**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Историја за други разред средњих стручних школа, Завод за уџбенике, Београд 2022. године**

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Увод** **Историја као наука** **Праисторија**	• Упознавање са историјском науком, историјским изворима и првим историчарима; • Упознавање са периодизацијом историје и њеном корелацијом са другим наукама; • Упознавање са праисторијом и првобитним људским заједницама, као и њиховим културама на Балканском полуострву.	**4**	/	1	3	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученици ће бити у стању да: • Дефинишу основне појмове: историја, историјски извори, периодизација, хронологија, археологија; • Објасне шта су историјски извори и њихову поделу на материјалне, усмене, писане и аудио-визуелне;	• Комбиновани; • Групни рад; • Фронтални; • Индивидуални.	• Монолошко-дијалошка; • Рад са текстом; • Комбинована.	• Септембар

		• Наведу различите периоде прошлости; праисторија, стари век, средњи век, ново доба, савремено доба; • Уоче корелацију и сарадњу историје са другим друштвеним и природним наукама; • Објасне шта је праисторија и како је текао развој човека и друштва у првим људским заједницама; • Разумеју праисторијске културе на простору савремен Србије и централног Балкана: Лепенски вир, Старчево и Винча.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеници; • Стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија.	• Кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • усмено испитивање знања.	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Стари век**	• Упознавање са најстаријим државама и цивилизацијама Блиског истока и Европе; • Разумевање политичких системи и друштвених односа у државама Старог века; • Уочавање привредног и културног развоја цивилизација Старог века; • Упознавање многобожачких религија и хришћанства.	**14**	/	4	10	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученици ће бити у стању да: • Покажу на карти просторе најстаријих држава света и најстаријих европских цивилизација Грчке и Рима;			• Фронтални; • Групни; • Индивидуални;		• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту;		Октобар, новембар

		• Разумеју постојање држава које у старом веку почивају на принципима апсолутних монархија; • Објасне појаву друштва и државе (Атине) која почива на принципима демократије; • Разумеју постојање друштвеног система које почива на робовласништву; • Разликују политеистичке и монотеистичке религије.	• Комбиновани.	• Комбинована.	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеници; • стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Математика.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • 1О-мин.блиц-провере знања • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Европа и Средоземље у Средњем веку.**	• Упознавање најважнијих држава и религија Европе и Средоземља у Средњем веку; • Разумевање феудализма, као и друштвених и привредних промена друштава Средњег века; • Уочавање утицаја вере и појаву Крсташких ратова; • Унапређење знања о културном наслеђу Средњег века.	**16**	/	5	11	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученици ће бити у стању да: • Разумеју појаву и успон нових држава у Европи и Средоземљу у Средњем веку; • Објасне настанак, развој и значај феудализма у Средњем веку; • Уоче утицај Хришћанства и Ислама на државе и друштво Средњег века;	• Комбиновани • Рад у пару/групни рад • Рад на тексту • Индивидуални	• Монолошко-дијалошка, • Рад на тексту, • Комбинована.	Новембар, децембар

		• Разумеју узрочно-последичне везе Крсташких ратова; • Сагледају напредак привреде, науке и културе у Средњем веку;			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник • стручна литература • фломастери,табла,креда • историјски атлас, • видео материјали	• српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија;	• кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученика • усмено испитивање знања • 1О-мин.блиц-провере знања • писање есеја	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Српски народ у Средњем веку**	• Упознавање са културом, веровањима и обичајима старих Словена у Средњем веку; • Објашњење сеоба Словена и њихове последице по Балканско полуострво; • Упознавање са српским историјским личностима и државама у Средњем веку; • Уочавање политичких, културних и верских последица доласком Османског царства на Балканско полуострво; • Унапређење знања о културним наслеђем Срба у Средњем веку.	**13**	/	4	9	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученици ће бити у стању да: • Објасне одлике културе, веровања и обичаја старих Словена у Средњем веку; • Покажу на историјској карти правце сеоба словенских народа и промена граница српских држава; • Наведу најважније историјске догађаје и појаве из српске средњовековне историје; • Наведу најважније историјске личности српског народа у Средњем веку: владаре, црквене великодостојнике, стваоце из области културе;		• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.		• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована; • Демонстративна.		Јануар, фебруар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• Разумеју политичке, привредне, културне и верске последице доласка Османског царства и пад српске државе под њихову власт; • Објасне одлике српске привреде и културе у Средњем веку;							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**				**Праћење и оцењивање**		
		• Уџбеници • стручна литература • интернет занимљивости • табла,креда • наставни материјал • историјски атлас.	• Српски језик и књижевност; • географија; • грађанско васпитање; • веронаука.				• Кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученика • усмено испитивање знања • 1О-мин.блиц-провере знања • писање есеја		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	**Европа и свет од краја 15. до краја 18. века**	• Стицање знања о историјски најважнијим државама у Новом веку; • Унапређење знања друштвеним, привредним и верским променама Новог века; • Разумевање значаја појаве хуманизма, ренесансе и протестантизма; • Упознавање са појавом апсолутизма и грађанским револуцијама; • Разумевање најважнијих личности, догађаја и последица Наполеонових ратова.	**13**	/	4	9	/	/	/

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученици ће бити у стању да: • Наведу главне историјске догађаје и процесе у периоду од краја 15. до краја 18. века; • Покажу на историјској карти путовања морепловаца током великих географских открића; • Објасне појмове: хуманизам, ренесанса, мануфактура, реформација, апсолутизам; • Наведу најважније ствараоце културе хуманизма и ренесансе; • Објасне значај реформације и најзначајнија протестантска учења; • Наведу најзначајнија научна и технолошка достигнућа у периоду од краја 15. до краја 18.века. • Уоче узроке и последице апсолутизма и појаве грађанских револуција;			• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Март, април	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		• Уџбеник • стручна литература • слике,цртежи, • табла, креда; • Интернет занимљивости • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • географија; • математика; • физика; • хемија; • грађанско васпитање; • веронаука.		• Кроз усмено испитивање знања • кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученичких радова • писање есеја				

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку

<table>
<tr><td rowspan="6">6.</td><td rowspan="6">Српски народ под страном влашћу од краја 15. до прве половине 19. века</td><td>• Упознавање са положајем српског народа у Османском царству;
• Упознавање ученика са положајем српског народа у Хабсбуршкој монархији;
• Уочавање основних одлика културе, привреде и свакодневног живота код Срба од краја 15. до прве половине 19 века;
• Разумевање узрочно-последичних веза и ток Српске револуције;
• Унапређење знања о културним наслеђем Срба у од краја 15. до прве половине 19. века.</td><td>14</td><td>/</td><td>8</td><td>16</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученици ће бити у стању да:
• Објасне државно уређење и друштвену структуру Османског царства и положај српског народа у њему;
• Разумеју различите облике отпора српског народа турској власти;
• Наведу најважније личности, битке и догађаје Српске револуције;
• Објасне државно уређење и друштвену структуру Хабзбуршке монархије и положај српског народа у њој;
• Уоче политичке, привредне и друштвене промене у Србији током и након Српске револуције.
• Објасне државно и друштвено уређење Црне Горе и њен однос са околним суседима.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Мај, јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• грађанско васпитање;
• веронаука;
• географија.</td><td colspan="3">• Кроз усмено испитивање знања
• домаћи задаци и реферати
• кроз активности ученика на часу
• 1О-мин.блиц-провере знања
• презентације ученичких радова</td></tr>
</table>

		• историјски атлас		• писање есеја

1.7. ХЕМИЈА – Први разред

Образовни профил	**Економски техничар**
Предмет	**Хемија**
Разред	**први**
Годишњи фонд часова	**74**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Нема уџбеника**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Основни појмови у хемији** **2.ХЕ.1.1.1.** **2.ХЕ.1.1.2.** **2.ХЕ.1.1.3.** **2.ХЕ.1.1.4.** **2.ХЕ.1.1.5.** **2.ХЕ.1.1.7.** **2.ХЕ.1.1.8.** **2.ХЕ.1.1.9.** **2.ХЕ.2.1.1.** **2.ХЕ.2.1.3.** **2.ХЕ.2.1.9.** **2.ХЕ.3.1.11.**	- Стицање и проширивање знања о структури атома -стицање и проширивање знања о типовима хемијских веза(јонска, ковалентна, метална) -стицање и проширивање знања о водоничној вези -стицање и проширивање знања о смешама (суспензије, емулзије, колоиди, прави раствори) -стицање и проширивање знања о саставу и својствима најзначајнијих киселина, хидроксида и соли -стицање и проширивање знања о киселости раствора и pH скали -стицање знања о топлотном ефекту при физичким и хемијским променама супстанци као и брзини хемијске реакције -стицање и проширивање знања о оксидоредукционим реакцијама, електролизи и корозији	**22**	/	8	14	/	/	/
		Исходи				**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
		По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -представи и опише структуру, својства и промене супстанци помоћу хемијског језика: хемијских термина, хемијских симбола, формула и једначина; -примени основне и изведене физичке величине и изрази их одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) -објасни како честична грађа, хемијске везе и међумолекулске интеракције одређују својства супстанци познатих из свакодневног живота и струке -дефинише јонску и ковалентну везу -напише грађење ковалентне и јонске везе -наведе својства једињења са јонском и ковалентном везом -дефинише металну везу -дефинише водоничну везу и разуме њен значај за живе системе -објасни својства дисперзних система и наведе примере њихове примене у свакодневном животу и струци; -објасни методе за одвајање и пречишћавање састојака смеша и предложи њихову примену у свакодневном животу и струци; -изведе израчунавања у вези с квантитативним саставом раствора према потребама у свакодневном животу и струци; -изведе једноставна стехиометријска израчунавања на основу задатих података -разликује киселу, неутралну и базну средину на основу pH вредности -на основу назива пише хемијске формуле најважнијих киселина, база и соли које се користе у свакодневном животу и струци, и именује ова једињења на основу формуле; -испита киселинско-базна својства водених раствора помоћу различитих киселинско-базних индикатора -разликује ендотермне и егзотермне реакције и наведе њихове примере из свакодневног живота и струке -објасни факторе који утичу на брзину хемијске реакције и процени њихов утицај на хемијске процесе у индустрији, струци и свакодневном животу; -опише оксидоредукционе реакције познате из свакодневног живота и струке;		-Комбино-вани -рад у пару/групни рад -рад на тексту -индивиду-ални	-монолошко-дијалошка -разговор -текстуалне -Решавање проблема -Презе-нтационе	• Септембар,октобар, новембар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		-уџбеници -стручна литература -Интернет занимљивости	-Физика -Математика -Биологија		-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели				

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
		-Периодни систем елемената -слике, цртежи -табла, креда, фломастери -наставни материјал за ученика	-Медицина -Заштита животне средине -Енергетика -Нанотехнологија -Информатика		-презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја				

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
2.	**Неорганске супстанце у природи и пракси** **2.ХЕ.1.2.1.** **2.ХЕ.1.2.2.** **2.ХЕ.1.2.3.** **2.ХЕ.2.2.1.** **2.ХЕ.2.2.2.** **2.ХЕ.2.2.3.** **2.ХЕ.2.2.6.** **2.ХЕ.3.2.3.**	-стицање и проширивање знања о својствима метала, неметала и металоида	**16**	/	5	11	/	/	/
		Исходи				**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -опише физичка и хемијска својства метала, неметала и металоида, и објасни повезаност својстава и положаја елемената у Периодном систему -опише карактеристична својства метала: натријума, калијума, магнезијума, калцијума, алуминијума, олова и њихових важнијих једињења, и повеже својства ових једињења с налажењем у неживој и живој природи, њиховим значајем и применом -опише карактеристична својства неметала: водоника, кисеоника, угљеника, азота, фосфора, сумпора, хлора и њихових важнијих једињења, и повеже својства ових елемената с налажењем у неживој и живој природи, њиховим значајем и применом -опише општа својства, значај и примену метала d-блока, као и њихових најважнијих једињења -познаје особине најважнијих неметала, њихов положај у ПСЕ , наводи примере, примену - познаје особине најважнијих метала,њихов положај у ПСЕ , наводи примере, примену			-Комбиновани -рад у пару/групни рад -рад на тексту -инди-видуални	-монолошко-дијалошка -разговор -текстуалне -Решавање проблема -Презе-нтационе		Новембар, децембар, јануар, фебруар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		-уџбеници -стручна литература -Периодни систем елемената	-Математика -Комерцијално познавање робе -Биологија			-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
		-слике, цртежи - фломастери, табла, креда -наставни материјал за ученика	-Геологија и минералогија -Храна и прерађивачка индустрија -Заштита животне средине -Материјали и нанотехнологија -Агрономија -Информатика			-модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">Органске супстанце у природи и пракси
2.ХЕ.1.3.1.
2.ХЕ.1.3.2.
2.ХЕ.1.3.3.
2.ХЕ.1.3.4.
2.ХЕ.2.3.1.
2.ХЕ.2.3.2.
2.ХЕ.3.3.2.</td><td>--стицање и проширивање знања о органским супстанцама у природи и пракси
-стицање увида о заступљености органских једињења у природи, њиховим својствима, улози у добијању многих комерцијалних производа, њиховом значају и утицају наздравље људи</td><td>18</td><td>/</td><td>6</td><td>12</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да:
-објасни начине повезивања атома угљеника у различитим органским молекулима
класификује органска једињења према саставу и структури молекула, на основу назива и хемијске формуле
– именује и хемијским формулама прикаже представнике класа органских једињења
– повеже физичка и хемијска својства органских једињења и њихових смеша с
употребом и значајем у свакодневном животу, струци и хемијској индустрији
познаје својства С атома и наводи класификацију органских једињења
-описује физичка својства угљоводоника
-познаје физичка својства и примену метана,етена и етина
-познаје номенклатуру основних органских једињења кроз писање структурних формула по IUPAC-номенклатури
-пише једначине хемијских реакција угљоводоника, алкохола, алдехида, кетона, карбоксилних киселина и естара
-познаје физичка својства и примену метанола, етанола, формалдехида, ацетона, мрављe и сирћетне киселине , примену естара</td><td>-Комбиновани
-рад у пару/групни рад
-рад на тексту
-инди-видуални</td><td colspan="2">-монолошко-дијалошка
-разговор
-текстуалне
-Решавање проблема
-Презентационе</td><td>Фебруар, март, април</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">-уџбеник
-стручна литература
-Периодни систем елемената
- фломастери, табла, креда
-слике, цртежи
-наставни материјал за ученика</td><td colspan="3">-Екологија
-Математика
-Физика
-Биологија
-Медицина
-Агрономија</td><td colspan="2">-кроз активности ученика на часу
-домаћи задаци
-модели
-презентације ученика
-цртежи ученика
-усмено испитивање знања</td></tr>
</table>

			-Геологија и Геохемија -Храна -Енергетика -Комерцијално познавање робе Информатика	-1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
4.	**Биомолекули** **2.ХЕ.1.4.1.** **2.ХЕ.1.4.2.** **2.ХЕ.1.4.3.** **2.ХЕ.3.4.5.**	-стицање и проширивање знања о биолошки важним једињењима -стицање и проширивање знања о значају правилне исхране	**13**	/	5	8	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку наставне теме/ модулалученик ће бити у стању да: -наведе примере биомолекула, њихов значај и улоге у организму, као и заступљеност у природи -дефинише фотосинтезу -познаје поделу угљених хидрата према величини молекула, наводи примере -познаје структуру,физичка својства и примену глукозе и фруктозе -познаје састав малтозе, лактозе, сахарозе, скроба и целулозе и наводи њихову примену -дефинише масти и уља -познаје њихове особине, порекло, значај и примену у свакодневном животу, наводи примере -дефинише протеине -познаје поделу протеина према биолошкој функцији, облику и хемијском саставу, наводи примере -разуме значај протеина у живим системима и ван њих	Комбиновани -рад у пару/групни рад -рад на тексту -инди-видуални	-вербалне -текстуалне -Решавање проблема -Презентационе	-април,мај,јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници -стручна литература -Интернет-занимљивости -ПСЕ -слике, цртежи	-Неорганска хемија -Органска хемија -Биологија -Медицина - Генетика	- кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика

		фломастери, табла, креда -наставни материјал за ученика	-Физика -Физичко васпитање -Храна и нутриционизам -Комерцијално познавање робе -Информатика	-усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
5.	**Утицај супстанци на здравље и животну средину** **2.ХЕ.1.5.1.** **2.ХЕ.1.5.2.** **2.ХЕ.1.5.3.** **2.ХЕ.2.5.1.** **2.ХЕ.2.5.2.** **2.ХЕ.3.5.2.**	- Стицање и проширивање знања о аспектима загађивања животне средине -анализирање узрока, ефеката, ризика и последица примене хемијских технологија и супстанци(органских и неорганских) на здравље људи, загађивање животне средине, економију и остале домене људског живота и рада -развијање одговорног односа према очувању животне средине -разматрање мера које се могу предузети у циљу спречавања загађивања ваздуха, воде и земљишта -упознавање ученика са основама зелене технологије и одрживим развојем	**5**	/	2	3	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -повеже својства неорганских и органских супстанци с њиховим утицајима на здравље и животну средину, и наведе начине заштите – разликује врсте отпада према токсичности, месту настанка и саставу, као и правилно од неправилног руковања отпадом – објасни значај рециклаже као једног од начина очувања животне средине. - ученик познаје загађиваче ваздуха, воде, земљишта и описује њихов утицај на животну средину -познаје феномене као последицу присуства загађујућих супстанци -познаје начине заштите животне средине од загађивача -стиче свест о потреби рециклирања секундарних сировина -познаје принципе Зелене хемије	-Комбиновани -рад у пару/групни рад -рад на тексту -индивидуални	-вербалне -текстуалне -Решавање проблема -Презе -нтационе	-јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеник	-Екологија	-кроз усмено испитивање знања

		-стручна литература -Интернет-информације -слике, цртежи -табла, креда, фломастери -наставни материјал	-Циркуларна економија -Биологија -Индустријска хемија -Комерцијално познавање робе -Информатика	-домаћи задаци-панои-реферати -кроз активности ученика на часу - презентације ученичких радова -писање есеја

Хемија - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи појмове, да их повезује, изводи закључке, да решава задатке • Да се ученику помогне у повезивању теорије и конкретних ситуација, задатака, повезивању наученог са примерима из свакодневног живота	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено кроз конкретне примере	• Индивидуални • Групни • Рад у пару	• Монолошка-дијалошка • разговор • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Наставни материјал за ученика • Примери за вежбање	• Биологија • Екологија • Математика • Физика • Рачунарство и информатика • Медицина • Енергетика • Комерцијално познавање робе	• усмено излагање • активност на часу • активност на допунском часу • домаћи задаци • реферати • есеји • презентације

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
			• Храна и прерађивачка индустрија • Индустријска хемија						

Хемија - Додатна настава

Додатна настава из Хемије предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за хемију. Она треба да продубљује и проширује хемијска знања ученика.
Циљеви и задаци
- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области хемије и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини.
Важни индикатори за избор ученика су:
- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли на хемијски начин (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Хемија
Разред	Први
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Хемија- Уџбеник за први разред гимназије – Татјана Недељковић Хемија- Уџбеник за први разред гимназије-Јасна Адамов, Слободан Гаџурић,, Станислава Олић Николић

	Хемија- Уџбеник за други разред гимназије природно-математичког смера-Снежана Рајић Хемија-Уџбеник за други разред гимназије општег типа и природно-математичког смера-Јасна Адамов, Љиљана Војиновић Јешић, Станислава Олић Нинковић, Слободан Гаџурић Хемија- Уџбеник за трећи разред гимназије природно-математичког смера и општег типа-Татјана Недељковић Хемија- Уџбеник за четврти разред гимназије-Јулијана Петровић, Смиљана Велимировић Хемија- Уџбеник за четврти разред гимназије општег типа и природно-математичког смера-Јасна Адамов, Емилија Свирчев, Милош Свирчев, Станислава Олић Нинковић

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	Основни појмови	10
2.	Неорганске супстанце у природи и пракси	7
3.	Органске супстанце у природи и пракси	7
4.	Биомолекули	5
5.	Утицај супстанци на здравље и животну средину	1

Број часова из појединих тема предвиђених планом и програмом је произвољан и зависи од захтева ученика и наставникове процене способности ученика за даљи напредак.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из хемије, осим рада на додатном часу, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне литературе из Хемије. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење широког спектра литературе.

1.8. БИОЛОГИЈА – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Биологија
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	Н. Недељковић Ј. Ђорђевић, Г. Цвијић, А. Кораћ, Д. Цветковић и С. Трифуновић Биологија за средње стручне школе, ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“, 2021 Стручна литература, физиолошки и еколошки атласи, текстови са интернета

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**НАУЧНА ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА**	• Упознавање са Теоријом спонтане генерације и експериментима који су довели до њеног напуштања и усвајања теорије биогенезе (Реди, Спаланцани, Пастер). • Упознавање са научном теоријом и научном методологијом.	4	/	2	2	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• упореди научну хипотезу са научном теоријом;	• Фронтални • Групни • Индивудални • Рад у пару	• Монолошко-дијалошка • Демонстративна • Истраживачки рад ученика • Радионице	• Септембар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• шеме на табли, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови	• хемија	• усмено испитивање, активност на часу, дискусија, посматрање, домаћи задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4">2.</td><td rowspan="4">БИОХЕМИЈСКО ЈЕДИНСТВО ЖИВОГ СВЕТА И ОСНОВНЕ ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА</td><td>• Упознавање са хемијским саставом живих бића. значајем воде за одвијање животних функција.
• Упознавање са структуром и функцијом биомолекула: угљени хидрати, липиди, протеини и нуклеинске киселине.
• Упознацање са особинама које произлазе из ћелијске организације органске материје: метаболизам, надражљивост, покретљивост, хомеостаза, репродукција и еволуција</td><td>6</td><td>/</td><td colspan="2">3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• повеже хемијску структуру биолошки важних макромолекула са њиховим својствима;
• закључује о биохемијском јединству живота и заједничком пореклу живих бића на основу њихових заједничких особина</td><td>• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат, презентација
• Истраживачки рад ученика
• Радионице</td><td colspan="2">• Септембар, октобар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="2">• хемија, физичко васпитање</td><td colspan="3">• Усмено испитивање, контролни задаци, активност на часу, израда презентације, писање реферата, дискусија, посматрање, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">БИОЛОГИЈА ЋЕЛИЈЕ</td><td>• Упознавање са теоријом ендосимбиозе.
• Упознавање са разликама и сличностима између прокариотске и еукариотске ћелије и органелама у функцији ћелијског метаболизма и АТП.
• Упознавање са начинима исхране - Фотоаутотрофија и хетеротрофија. Ћелијско дисање.
• Упознавање са механизмом репликације ДНК као предусловом деобе сваке ћелије.
• Упознавање са ћелијском деобом код прокариота и еукариота, појавом вишећелијности и улогом митозе у повећању броја ћелија (растењу) и обнављању вишећелијских организама.
• Упознавање са мејотичким деобама и значајем мејозе као извора генетичке варијабилности организама.</td><td>11</td><td>/</td><td>4</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• упореди прокариотску и еукариотску ћелију на основу биохемијских, анатомских и морфолошких карактеристика; –
• доведе у везу утицај чинилаца из спољашње и унутрашње средине са динамиком ћелијских процеса
• повеже разлике у грађи ћелије и организацији генетичког материјала са разликама у репродукцији прокариотске и еукариотске ћелије;
• тумачи шеме ћелијског циклуса и деоба еукариотских ћелија у контексту раста, развића и размножавања;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат, резентација
• Истраживачки рад ученика
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td>• Октобар, новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• хемија</td><td colspan="2">• усмено испитивање, контролни задаци, активност на часу, израда презентације, писање реферата, посматрање, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">4.</td><td rowspan="5">ОСНОВИ ГЕНЕТИКЕ</td><td>• Упознавање са појмовима и значењем особина и варијанта особине, наследни фактор и ген.
• Упознавање са Менделовом (партикуларна) теоријом наслеђивања.
• Упознавање са појмовима алел, генотип и фенотип – генетички и средински узроци варијабилности особина.
• Упознавање са хромозомском теоријом наслеђивања и хромозомским мутацијама.
• Упознавање са примерима наследних образаца код особина човека.</td><td>8</td><td>/</td><td>4</td><td>4</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• повеже Менделова правила наслеђивања са карактеристикама мејотичке поделе хромозома, посебно на примерима генетике човека;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика
• Радионице</td><td>• Новембар, децембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• хемија</td><td colspan="3">• Усмено испитивање, контролни задаци, активност на часу, израда презентација, писање реферата, дискусија, посматрање, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5.</td><td rowspan="6">ПРИНЦИПИ САВРЕМЕНЕ КЛАСИФИКАЦИ-ЈЕ
И ФИЛОГЕНИЈА</td><td colspan="2">• Упознавање са Дарвиновом теоријом еволуције, концептом порекла од заједничког претка и филогенијом.
• Упознавање са главним систематским категоријама (врста, род, фамилија, ред, класа, тип, царство, домен).
• Примена модела „Дрво живота” у реконструкцији филогеније највиших систематских категорија.</td><td>4</td><td>/</td><td>1</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• тумачи филогенетске односе живог света на Земљи ослањајући се на модел „дрво живота”;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td>• Децембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• хемија, социологија, физичко васпитање</td><td colspan="2">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">ЕВОЛУЦИЈА ЉУДСКЕ ВРСТЕ</td><td>• Упознавање са процесима специјације и биолошког концепта врсте.
• Упознавање са предачким и изведеним особинама Примата.
• Упознавање са адаптацијама Примата на живот у крошњи дрвећа и сложеним друштвеним заједницама.
• Упознавање филогеније Примата и Хоминоидеа, фосила аустралопитецина и рода Хомо, фосилне врсте људи.
• Упознавање са еволуцијом величине лобање и мозга код бипедалних хоминина и у роду Хомо.</td><td>6</td><td>/</td><td>2</td><td>4</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• повеже деловање природне селекције са настанком нових врста на примеру људске врсте;
• илуструје примерима утицај срединских, генетичких и културних чинилаца на еволуцију људи;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td>• Децембар, јануар, фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• социологија</td><td colspan="2">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">7.</td><td rowspan="5">ДИНАМИКА ЉУДСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ</td><td>• Упознавање са популационом динамиком и параметрима раста популације. Динамика хумане популације кроз историју.
• Упознавање са начинима нарушавања животне средине и угрожавањем биодиверзитета.
• Упознавање са концептом и принципима одрживог развоја.</td><td>6</td><td>/</td><td colspan="2">3</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• доведе у везу промене начина живота људи током историје са динамиком људске популације данас и принципима одрживог развоја;
• повеже глобалне последице нарушавања животне средине са међусобним утицајима екосистема преко биогеохемијских циклуса;
• повеже сопствене обрасце понашања са одрживим коришћењем природних ресурса и могућом улогом у нарушавању биодиверзитета;
• учествује у заштити природе и биодиверзитета контролисаним коришћењем ресурса и правилним одлагањем отпада;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td colspan="2">• Фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• шеме на табли, разни еколошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• хемија, социологија, физичко васпитање</td><td colspan="3">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>8.</td><td>ОРГАНИЗАЦИЈА ТЕЛА И ФИЗОЛОГИЈА ЧОВЕКА</td><td>• Упознавање са активношћу гена и ћелијском специјализацијом у развојном процесу.
• Упознавање са гаметогенезом и оплођењем и фазама развића до неонаталног периода.
• Упознавање са интегративним органским системима (циркулаторни, имунски, нервни, ендокрини и полни).
• Упознавање са органским системима чија је улога у кретању (мишићни, скелетни).
• Упознавање са органским системима чија је улога размена материје са спољашњом средином (респираторни, дигестивни, екскреторни).
• Упознавање са болестима човека везаним за дисфункцију органских система изазваних начином живота ао иса заразним болестима и превенцијом.</td><td>29</td><td>/</td><td>11</td><td>18</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• идентификује фазе развића човека на слици или моделу; –
• анализира функционалну повезаност органских система човека и њен значај за одржавање хомеостазе;
• дискутује о важности одговорног односа према свом и здрављу других особа.</td><td>• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td colspan="2">• Март, април, мај, јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="2">• хемија, социологија, физичко васпитање</td><td colspan="3">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата</td></tr>
</table>

Биологија – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">Допунска настава</td><td>• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан
• Да се ученик оспособи да самостално тумачи појмове, да их повезује, изводи закључке
• Да се ученику помогне у повезивању теорије и конкретних ситуација, задатака, повезивању наученог са примерима из свакодневног живота</td><td colspan="2">30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да примени научено кроз конкретне примере</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Наставни материјал за ученика
• Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Физичко васпитање
• Хемија</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу</td></tr>
</table>

1.9. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Принципи економије
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Економска наука: развој, принципи и методи анализе**	• Упознавање ученика са развојем економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци	22	/	7	15	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише предмет изучавања економије као науке • разликује репрезентативне школе економске мисли • утврди значај одређених школа економске мисли за развој економске науке • успостави односе између потреба, оскудности, избора и подстицаја • повеже неопходност размене добара тржиште, тржишну привреду и тржишни неуспех • објасни како функционише привреда као целина • доведе у везу посматрање и претпоставке у примени економског метода • опише значај графичких приказа у економији		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• септембар • октобар • новембар	

		• објасни дијаграм кружног тока и границу производних могућности • разликује микроекономију и макроекономију			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Пословна економија • Историја	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Понуда, тражња и функционисање тржишта**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о функционисању тржишта	34	/	12	22	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише тржиште и тражену количину добара • прикаже графички криву индивидуалне и тржишне тражње • разликује променљиве које утичу на тражњу • дефинише понуђену количину добара • прикаже графички криву индивидуалне и тржишне понуде • дефинише тржишну равнотежу; равнотежну цену и равнотежну количину • прикаже графички тржишну равнотежу • објасни закон понуде и тражње • анализира промену тржишне равнотеже • дефинише ценовну еластичност тражње • наведе факторе који утичу на ценовну еластичност тражње • израчуна ценовну еластичност тражње		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• децембар • јануар • фебруар • март	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• разликује криве тражње на основу њихових еластичности • прикаже графички криве тражње са различитим коефицијентима еластичности • дефинише укупан приход • објасни промену укупног прихода услед промене цена у зависности од еластичности тражње • дефинише доходну еластичност тражње, унакрсну еластичност тражње и ценовну еластичност понуде • наведе факторе који утичу на ценовну еластичност понуде • израчуна ценовну еластичност понуде • прикаже графички криве понуде са различитим коефицијентима еластичности							
		• Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Трошкови производње**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о трошковима предузећа	18	/	6	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да:		• фронтални		• монолошко-дијалошки		• април	

		• дефинише трошкове производње • опише експлицитне и имплицитне трошкове • разликује економски профит и рачуноводствени профит • објасни производну функцију • разликује маргинални производ и опадајући маргинални производ • разликује фиксне и варијабилне трошкове • прикаже графички фиксне и варијабилне трошкове • разликује укупне и просечне трошкове • дефинише маргинални трошак • прикаже графички криве просечних трошкова и маргиналног трошка	• групни • рад у пару • индивидуални	• методе активно орјенитсане наставе	• мај • јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

1.10. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословна економија
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Предузеће	• Упознавање ученика са појмовима и специфичностима пословне економије и предузећа	40	/	16	24	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • разликује појам и предмет изучавања пословне економије и економике предузећа • објасни појам и предмет изучавања пословне економије и економике предузећа • разликује теоријски и практични циљ и дисциплине пословне економије • објасни појам и карактеристике предузећа • утврди услове настанка предузећа разликује основне теорије предузећа • објасни предузеће као самостални економски субјект и као организовану целину • наведе начине употребе ресурса у њиховој трансформацији у резултат • објасни процес стварања вредности у предузећу трансформацијом улагања (input) у резултате (output)	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна	• септембар • отобар • новембар • децембар • јануар • фебруар

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• представи основне карактеристике предузећа као система и разлоге постојања предузећа • успостави однос између поделе рада и специјализације • класификује предузећа на основу различитих критеријума • анализира различите врсте предузећа (предузетничко предузеће, друштва лица и друштва капитала) на основу њихових карактеристика • утврди врсте и делатности јавних предузећа • повеже ефикасност и ефективност са циљевима предузећа • објасни појам и улогу средстава предузећа у пословању предузећа • разврста средства предузећа према различитим критеријумима • анализира средства и изворе средстава предузећа • објасни контролу коришћења средстава • истражи окружење предузећа и врсте окружења предузећа							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална • визуелна	• Историја • Рачуноводство • Принципи економије			• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак • есеј			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>Практ. наст. У блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">2.</td><td rowspan="3">Пословне функције предузећа</td><td>• Упознавања ученика са појмом, значајем, задацима, планирањем и организацијом поједине функције и сагледавање значаја и доприноса сваке функције за укупно пословање предузећа.</td><td>34</td><td>/</td><td>11</td><td>23</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• објасни појам функционална департментализација предузећа
• разликује вертикалну и хоризонталну поделу функција у предузећу
• утврди улогу и задатке управљања, руковођења и извршења
• доведе у везу власничко управљање и менаџерско руковођење
• објасни формирање организационих јединица према сличности и сродности послова
• анализира функцију производње у предузећу
• утврди вид, систем, ритам и припрему производње на основу задатих услова
• доведе у везу задатке, организацију и политику набавке
• одреди задатке, политику, залихе, планирање набавке, организацију и сарадњу са другим функцијама на основу задатих услова
• објасни функцију продаје у предузећу
• одреди задатке, политику, асортиман, план продаје, организацију и сарадњу са другим функцијама на основу задатих услова
• објасни складишну функцију у предузећу</td><td colspan="2">• фронтални
• индивидуални
• рад у пару
• групни рад</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• рад на тексту
• демонтративна</td><td colspan="2">• фебруар
• март
• април
• мај
• јун</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	Практ. наст. У блоку
		• одреди задатке, организацију, ефикасност и сарадњу складишне са другим функцијама на основу задатих услова • утврди значај финансијско-рачуноводствене функције у предузећу • одреди задатке, послове, документа рачуноводствене функције и елементе финансијске евиденције • објасни појам, задатке и организацију функције људских ресурса у предузећу • разликује функције истраживања и развоја, маркетинга, ИТ и контроле у предузећу • објасни појам и значај општих послова у предузећу • изведе закључке о међусобној повезаности функција предузећа							
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• текстуална • визуелна		• Принципи економије			• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак • есеј		

Пословна економија - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td colspan="8">• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• рад на тексту</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална
• визуелна</td><td colspan="3">• Историја
• Принципи економије
• Рачуноводство</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

1.11. РАЧУНОВОДСТВО – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	Први
Годишњи фонд часова	111
Недељни фонд часова	1Т + 2В
Литература	Рачуноводство за 1. разред економске школе, ЗУНС, група аутора (Ђукић,Крстић, Ђорђевић, Пршић)

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**Обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Основни рачуноводствени појмови** ● Појам рачуноводства ● Историјски развој рачуноводства ● Структура рачуноводства, традиционални и савремени концепт рачуноводства ● Појам, циљеви, задаци, системи и методе књиговодства ● Имовина и порекло имовине ● Појам и врсте имовине ● Појам и врсте порекла имовине (извора финансирања) ● Однос између имовине и извора финансирања ● Појам расхода и прихода ● Резултат пословања	● Развијање функционалне рачуноводствене писмености ● Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података ● Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ● Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан	30	20	-	10	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: ● објасни појам рачуноводства са различитих аспеката ● дефинише рачуноводство као научну дисциплину ● идентификује узроке настанка и развоја рачуноводства		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • пример успешног предузетника • методе активно оријентисане наставе • презентације		• септембар • октобар • новембар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	● Законска регулатива рачуноводства ● Рачуноводствене информације – појам и корисници ● Принципи уредног књиговодства: материјалне исправности, документованости, ажурности, хронолошког реда, потпуности, јасности	● објасни делове рачуноводства према традиционалном и савременом концепту рачуноводства ● дефинише књиговодство ● објасни улогу књиговодства у оквиру рачуноводства ● идентификује циљеве и задатке књиговодства ● наведе системе и методе књиговодства ● дефинише имовину (средства), сопствени капитал и обавезе ● изврши поделу имовине према рочности и намени ● разликује сталну и обртну имовину на основу њихових карактеристика ● изврши поделу обавеза према различитим критеријумима ● обрачуна бруто и нето имовину помоћу основне рачуноводствене једначине ● утврди однос између имовине и извора финансирања ● разликује утицај расхода и прихода на сопствену имовину и сопствени капитал ● идентификује рачунску разлику прихода и расхода као резултат пословања ● наведе појавне облике резултата пословања ● наведе Закон о рачуноводству као основу правне регулативе рачуноводства ● разликује интерне и екстерне кориснике рачуноводствених информација ● повеже интерне кориснике са пословним одлучивањем и екстерне кориснике са рачуноводственим извештавањем ● наведе принципе уредног књиговодства							

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		● повеже поштовање принципа уредног књиговодства са квалитетом рачуноводствених информација							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• Текстуална • Штампани материјал • Примери из праксе	●Принципи економије ●Пословна економија ●Пословна кореспон. и комуникација			● праћење остварености исхода кроз тестове ● домаћи задатак ● активност на часу ●праћење индивидуалног и тимског рада ●презентације			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. Наст. У блоку
2.	**Двојно књиговодство** Инвентарисање – појам, циљ и врсте ● Организација поступка инвентарисања ● **Инвентар имовине** – појам и улога ● Састављање почетног инвентара ● Биланс стања- појам и структура ● Принципи класификовања позиција у билансу стања ● Састављање почетног биланса на основу почетног инвентара ● Пословне промене (економске промена)	● Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан ● Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период ● Оспособљавање за припремање, израду и презентовање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања	60	40	-	20	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: ● дефинише књиговодствене инструменте ● познаје механизме процене пословних идеја		*фронтални *индивидуални *рад у пару		*мини предавања *методе активно орјентисане наставе		*Децембар – април	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	● **Књиговодствена документација** – појам, елементи, врсте и карактеристике ● Контрола књиговодствене документације – формална, суштинска и рачунска ● Чување књиговодствене документације ● Утицај пословних промена на биланс стања (4 групе) ● Књиговодствени рачуни – конта: појам, облици, врсте, карактеристике ● Конта стања– појам, врсте, правила евидентирања ● Конта успеха– појам, врсте, правила евидентирања ● Контни оквир ● Пословне књиге двојног књиговодства ● **Дневник** ● **Главна књига** ● **Помоћне књиге** -аналитичка књиговодства ● Отварање и евиденција кроз пословне књиге ● Биланс успеха ● **Закључни лист** ● **Финансијски извештаји** ● Грешке и корекција грешака у књиговодству	● наведе врсте књиговодствених инструмената ● разуме садржај и значај бизнис плана ● дефинише инвентарисање ● наведе циљ и задатке инвентарисања (пописа) ● наведе врсте инвентарисања према различитим критеријумима ● објасни организацију процеса инвентарисања (четири фазе) ● наведе потенцијалне односе између стварног (инвентарног) и књиговодственог стања ● састави биланс стања и биланс успеха ● објасни на примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције; ● састави почетни инвентар ● разуме токове готовине ● наведе циљ састављања биланса стања ● објасни начело билансне равнотеже ● идентификује сличности и разлике инвентара и биланса стања ● објасни појам и елементе књиговодственог документа		*групни рад		*демонстративна *симулација *дискусија			
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		*Текстуална *Дигитална *Аудио-визуелна		• Принципи економије • Пословна економија • Право • Пословна кореспон. и комуникација			● активност на часу ● писмени задатак ● домаћи задатак ● израда биланса стања ● израда практичних радова		
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	Практ. наст. Блоку
3.	**Евиденција новчаних средстава**	● Развијање способности комуникације и тимског рада ● Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период ● Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера	21	14	-	7	-	-	-

Рачуноводство – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава:

Основни рачуноводствени појмови

Основни књиговодствени инструменти

Евиденција новчаних средстава</td><td>• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан
• Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака</td><td>30</td><td>15</td><td>-</td><td>15</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да анализира задатак и препознаје кључне одреднице
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације - задатке</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">- у току школске године и у складу са потребама ученика</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Штампани материјал - примери за вежбање</td><td colspan="3">• Пословна економија
• Право
• Пословна кореспонденција и ком.
• Принципи економије</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• самостална израда задатка
• тимски рад</td></tr>
</table>

1.12. ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословна кореспонденција и комуникација
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање/ увежбавање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**ПК у блоку**
1.	Организација канцеларије и техника куцања	• Стицање основних знања о улози и значају пословне кореспонденције, условима рада у савременој канцеларији; • Оспособљавање ученика за примену технике слепог куцања	36	15	21	/	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • објасни појам и врсте кореспонденције • разликује лица у пословној кореспонденцији • изведе закључке о условима рада у савременој канцеларији • користи канцеларијску опрему, алате, прибор и материјал у складу са наменом • подеси тастатуру на ћирилично и латинично писмо • примењује правила слепог куцања • примењује технику слепог куцања у алфанумеричком и нумеричком делу тастатуре и код интерпункцијских знакова • користи програме за обраду текста • исправи грешке у тексту на основу извршене контроле тачности куцања • обликује текстове у блок и полублок форми и текстове у ступцима	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни	• монолошко-дијалошка • дијалошка • рад на тексту • практичан рад	• септембар • октобар • новембар • децембар • јануар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник • Радни листови • ПЦ рачунари • Плакати	• Рачунарство и информатика • Српски језик и књижевност • Историја	• праћење остварености исхода • активност на часу • практични радови • презентација

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа	
• Обрасци				• контролни задаци

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање/ увежбавање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Пословна кореспонденција	• Стицање знања о функционисању пословних активности • Примена знања у изради пословних писама • Усвајање пословног понашања као предуслова за успешну пословну комуникацију	38	12	26	/	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама • разликује форме обликовања пословних писама • разликује врсте понуда • састави одговарајуће пословно писмо (упит, понуду, поруџбину) на основу датих елемената у складу са пословном ситуацијом • састави ценовник на основу датих елемената • састави предрачун, рачун (фактуру) и отпремницу на основу датих елемената у складу са пословном ситуацијом • састави књижно одобрење и књижно задужење у складу са њиховом наменом • састави комисијски записник на основу датих елемената • састави рекламацију и одговор на рекламацију на основу датих елемената • састави ургенцију на основу датих елемената • састави пословну биографију (CV – Curriculum vitae) и пропратно писмо • изради решење, потврду и уверење по основу радног односа	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни	• монолошко-дијалошка • дијалошка • рад на тексту • практичан рад • презентације	• фебруар • март • април • мај • јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • Радни листови • ПЦ рачунари • Плакати • Обрасци	• Рачунарство и информатика • Српски језик и књижевност • Рачуноводство • Право	• праћење остварености исхода • активност на часу • практични радови • презентација • контролни задаци

Пословна кореспонденција и комуникација – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање/ увежбавање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• индивидуални • групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Штампани задаци • Уџбеник	• Рачунарство и информатика • Српски језик • Рачуноводство • Право	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци

1.13. ЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Економска географија
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	Економска географија Уџбеник за 2.разред економске школе Емилија Манић Дата статус

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Земља као животни и економски простор човека	Упознавање ученика са значајем економске географије у изучавању економског простора Оспособљавање ученика да примењују географска знања и вештине у даљем образовном и професионалном развоју и као и да се одговорно опходе према себи и окружењу Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света са посебним освртом на разумевање положаја, места и улоге Србије на Балкану, у Европи и у свету Изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету	31		11	20			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише предмет изучавања и значај економске географије у проучавању економског простора • користи различите методе у анализи економског простора и креира тематске карте различитог садржаја • утврди везу између природних услова и ресурса на Земљиној површини		фронтални индивидуални рад у пару групни рад		монолошко дијалошка рад на тексту демонстративна		септембар октобар новембар децембар јануар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• анализира узроке промена природних услова на Земљи • изведе закључак о утицају природних услова на оптималне животне потребе становништва, привредне делатности и квалитет животне средине • анализира геопросторни размештај најзначајнијих природних ресурса у свету и у Србији • дефинише појам, наведе поделу и мере заштите од природних непогода • анализира узроке и последице природних непогода • издваја области на Земљиној површини и у Србији које су угрожене различитим природним непогодама • анализира угроженост животне средине услед експлоатације природних ресурса и потребу успостављања концепта одрживог развоја • објасни промене компоненти природног и механичког кретања становништва и њихове последице користећи теорију демографске транзиције • анализира образовну и економску структуру становништва и утицај миграција на просторни развој • дефинише појмове радна снага, стопе активности, тржиште рада • изведе закључак о утицају демографског фактора на привредни развој • утврди привредну структуру савременог града • критички оцени процес урбанизације кроз анализу пренасељености великих градова и демографског пражњења осталих насеља • процени улогу државе у економско развоју • доведе у везу развој различитих економских система и економског развоја на глобалном и националном нивоу							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**				**Праћење и оцењивање**		
		текстуална визуелна	Историја Принципи економије Статистика Биологија Информатика				праћење остварености исхода усмено излагање тестови знања активност на часу домаћи задатак		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Географија светске привреде и положај Србије	Оспособљавање ученика да разумеју утицај физичко и друштвено – географских фактора на развој привреде и друштва Оспособљавање ученика да примењују географска знања и вештине у даљем образовном и професионалном развоју и као и да се одговорно опходе према себи и окружењу Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света са посебним освртом на разумевање положаја, места и улоге Србије на Балкану, у Европи и у свету Изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету	24		11	13			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни процес индустријализације у свету и фазе развоја привреде у свету и у Србији • анализира утицај доминантних фактора на размештај и развој пољопривреде • утврди најзначајније пољопривредне области биљне и сточарске производње у свету и у Србији • критички анализира положај српске пољопривреде на европском и светском тржишту • анализира макро и микролокацијске факторе индустрије у простору • објасни структуру и динамику индустријских региона у свету • процени утицај кључних фактора на развој индустрије у Србији • анализира међусобни утицај окружења и саобраћаја • процени значај појединих саобраћајних грана на привредни развој • објасни значај међународне трговине у развоју глобалне привреде • анализира положај Србије у међународним трговинским односима		фронтални индивидуални рад у пару групни рад		монолошко дијалошка рад на тексту демонстративна		фебруар март април мај	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• класификује кључне факторе за развој туризма • истакне најзначајније туристичке рецептивне области у свету и процени положај Србије у европском туристичком простору							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		текстуална визуелна	Историја Принципи економије Информатика Биологија Статистика			праћење остварености исхода усмено излагање тестове знања активност на часу домаћи задатак			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Савремени економско и политичко-географски процеси	Упознавање ученика са просторним димензијама светске привреде кроз разумевање савремених економско-географских процеса Оспособљавање ученика да примењују географска знања и вештине у даљем образовном и професионалном развоју и као и да се одговорно опходе према себи и окружењу Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света са посебним освртом на разумевање положаја, места и улоге Србије на Балкану, у Европи и у свету Изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету	19		11	8			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • анализира савремену политичку карту света и утицајна глобалну економију	фронтални индивидуални рад у пару		монолошко дијалошка рад на тексту демонстративна			мај јун	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• разликује политичку, територијалну, економску и културну глобализацију у контексту развоја светске привреде • утврди поделу света према степену развијености земаља • анализира последице неравномерног економског и друштвеног развоја • разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација на глобалном нивоу и у Србији • опише економске интеграције на Балкану и у Југоисточној Европи и положај Србије у њима • укаже на регионалне разлике унутар Европске уније и деловање њених институција на процес уравнотеживања развоја • процени географски положај Србије у савременим економским и политичким променама у свету и у Европи • анализира регионални развој Србије дефинишући њена неразвијена и девастирана подручја • укаже на мере регионалне политике за смањивање регионалних разлика		групни рад					
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		текстуална визуелна	Историја Принципи економије Право Статистика			праћење остварености исхода усмено излагање тестове знања активност на часу домаћи задатак			

Економкса географија - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан
• Да се ученик оспособи да самостално користи географску карту и тумачи је
• Да се помогне повезивање теорије и сналажење на географској карти</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник
• Савремена електронска помагала
• Географска карта
• Нема карта</td><td colspan="3">• Статистика
• Историја
• Биологија
• Економија</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу</td></tr>
</table>

1.14. ПРАВО – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Право
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Организација државе и основни правни појмови	• Стицање основних знања о држави и праву • Упознавање са врстама правних аката • Стицање знања о врстама, положају, обележјима настанку и престанку субјеката права • Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа • Оспособљавање за активно учешће у друштвеној заједници	37	1	10	26	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише појам, елементе и улогу државе • опише обележја и начела државне организације • дефинише основна начела и правне вредности владавине права (правне државе) • разликује врсте државних органа • упореди непосредну и посредну демократију • разликује облике поделе власти • разликује надлежност државних органа у подели власти у Републици Србији		•фронтални •индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна		• септембар • октобар • новембар • децембар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• објасни друштвене норме • разликује елементе и врсте правних норми • дефинише појам,елементе и врсте правних аката • опише снагу општих и појединачних правних аката • наведе изворе права и опише њихов хијерархијски однос • објасни елементе правног односа • дефинише заступање и врсте заступника • разликује објекте правног односа и правне чињенице • разликује настанак, мењање и престанак правног односа							
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• текстуална • визуелна		• Историја • Географија • Грађанско васпитање			• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2	Привредни субјекти	• Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјеката • Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа • Стицање знања о посебним врстама уговора у привреди • Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима	37	2	11	24	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
				• фронтални		• монолошко дијалошка		• јануар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		Ученик ће бити у стању да: • разликује предузетника и привредно друштво • наведе радње у поступку регистрације и начине престанка обављања делатности предузетника • наведе врсте оснивачких аката привредних друштава • разликује врсте заступника привредног друштва • разликује правне форме привредних друштава • наброји промене правне форме привредног друштва • наведе начине и облике повезивања привредних друштава • опише врсте статусних промена привредних друштава • разликује финансијске институције • наведе послове финансијских институција • упореди стечај и ликвидацију		• рад у пару • групни рад	• рад на тексту • демонстративна			• фебруар • март • април • мај • јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• текстуална • визуелна		• Историја • Предузетништво • Рачуноводство • Пословна корепонденција			• усмено одговарање • писмена вежба • анализа конкретних појединачних правних аката (решења) • састављање конкретних појединачних правних аката (решења) • активност на часу • питања адвокату из новина • домаћи задатак		

1.15.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Први разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Први**
Годишњи фонд часова	37
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**БЕЗБЕДНОСТ МЛАДИХ**	-подизање свести ученика о различитим аспектима безбедности и оснаживање да их разумеју, анализирају и примене знање у различитим ситуацијама. -разумевање концепта безбедности -идентификовање ризика -промовисање здравих навика -освешћивање о безбедности на интернету -способност адекватног реаговања -развој емоционалне интелигенције	23	/	1	22	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**
		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -препозна појаве које угрожавају безбедност младих; -повезује угрожавање права младих са угрожавањем њихове безбедности – критички разматра питања безбедности младих и доводи их у везу са поштовањем људских права; – процени када му треба помоћ јер му је угрожена безбедност и зна коме да се обрати; – понаша се на начин којим се не угрожавају ни сопствена ни туђа безбедност;		-Рад у групама; -Рад у пару -Индивидуални рад -рад на тексту -употреба технологије(нпр.креирање веб страница) -акциони планови -истраживачки пројекти -дебате и дискусије			-анкета, интервју -вербална -Илустрациона -демонстрациона -решавање проблема -презентациона		Септембар-март

		– критички разматра утицај медија на безбедност младих; – предлаже активности које доприносе повећању безбедности младих; – проналази релевантне изворе информација на којима заснива своје ставове; – сарађује са другим ученицима у спровођењу истраживања и пројекта; – у комуникацији активно слуша друге и дискутује аргументима	-писани задаци(нпр.есеји) -креативни пројекти(брошуре, плакати)		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -презентације са сликама, графиконима -филмови и видео материјали -студијски случајеви -Разговори и дебате -истраживања и пројекти -Посете институцијама(локална заједница, болница, полицијска станица, спасилачке службе -гостујући предавачи -креирање сценарија, драмских делова, кратких филмова	1. Биологија 2. Социологија 3. Психологија 4. Медицина 5. Информатика 6. Математика 7. Статистика 8. Ликовно образовање 9. Физичко васпитање 10. Етика 11. Филозофија 12. Грађанско право 13. Економија	-знање и разумевање -Анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**ГЛОБАЛИЗАЦИЈА**	-да ученик, изучавајући различите друштвене појаве и процесе, постане свестан својих права и одговорно-сти, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности. - упознавање са процесом глобализације, и то са њеним позитивним, али и негативним	14	/	1	13	/	/	/

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>аспектима у смислу остваривања/угрожавања људских права.</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="7">
<table>
<tr><th>Исходи</th><th>Облик рада</th><th>Методе рада</th><th>Време реализације</th></tr>
<tr><td>На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да:
-објасни на примеру процесе глобализације;
- критички разматра предности и недостатке глобализације;
-повезује процесе глобализације са степеном остварености људских права;
-објасни на примеру улогу међународних организација у процесу глобализације;
- критички разматра утицај медија у процесу глобализације;
- наведе основне захтеве антиглобалистичких покрета
– проналази релевантне изворе информација на којима заснива своје ставове
– сарађује са другим ученицима у спровођењу истраживања и пројекта
– у комуникацији активно слуша друге и дискутује аргументима</td><td>-Рад у групама;
-Рад у пару
-Индивидуални рад
-рад на тексту
-писани задаци(нпр.есеји, блогови)
-друштвене мреже и онлајн дискусионе платформе
Креативни пројекти(колажи, плакати)
-анализа филмова и видео материјала
-презентације
-истраживачки пројекти
-дебате</td><td>Дијалошка
-вербална
-Илустрациона
-демонстрациона
-решавање проблема
-презентациона
-интерактивна</td><td>Март-јун</td></tr>
</table>
<table>
<tr><th>Наставна средства</th><th>Корелација са другим предметом</th><th>Праћење и оцењивање</th></tr>
<tr><td>-Приручник из Грађанског васпитања
-презентације са сликама, графиконима
-филмови и видео материјали
-анализе студијских случајева
-дискусије и дебате
-истраживачки пројекти
-виртуелне турнеје и онлајн ресурси
-гостујући предавачи</td><td>1. Историја
2. Економија
3. Географија
4. Социологија
5. Језици
6. Политичке науке
7. Религијске студије
8. Информатика</td><td>-знање и разумевање
-Анализа и критичко размишљање
-примена у пракси
-комуникација
-сарадња и етичко размишљање
-креативност и иновативност
-писане и говорне вештине</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		-креирање симулација ситуација из света глобализације, кратких филмова							

1.15.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Први разред

Предмет	Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет			
Разред	Први			
Образовни профил	Економски техничар			
Годишњи фонд часова	37			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	26	Утврђивање обрађеног градива	11
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Историја, Грађанско васпитање.

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 3**	**ОНГ: 2**	**УОГ: 1**	
Р. б. теме	Р. б. нас. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	**1.**	Уводни час	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 1. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања; - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;
1.	**2.**	Понављање кључних појмова и садржаја обрађених у основној школи					
Тема:		**2. БОГ ОТКРИВЕЊА**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
2.	**3.**	Творевина сведочи о Творцу					

Тема:		1. УВОД		Број часова: 3	ОНГ: 2	УОГ: 1	
2.	**4.**	Човек – богоражитељ	- Пружити ученицима основ за разумевање да је творевина дело љубави Божије, да носи стваралачки печат Божији, да није случајно настала, нити је самобитна; - Пружити ученицима основ да је Бог личност; - Упознати ученике да је човек богочежњиво биће и да се Бог открива човеку ради заједнице са њим; - Пружити ученицима знање о библијским, светоотачким и богослужбеним сведочанствима да је Бог Света Тројица; - Омогућити ученицима да стекну основ за разумевање поступности Откривења Божијег, као и то да се Његово Откривење и данас дешава, уочава, препознаје и доживљава у Цркви.	- моћи да наведе неке од примера Откривења Бога у Библији; - моћи да разуме и тумачи значење израза homo religiozus; - моћи да препозна изразе вере у Свету Тријицу у богослужбеним текстовима; - моћи да разуме да се Бог из љубави открива човеку, позивајући га у заједницу; - бити подстакнут да непосредније учествује у богослужењу Цркве; - моћи да промишља о личној одговорности у односу према Богу и ближњима; - моћи да разуме да се Божије Откровење дашава и данас у свету; - моћи да просуђује и препознаје сведочанства вере у свом животу.	
2.	**5.**	Откривење – позив у заједницу					
2.	**6.**	Бог Откривења – Света Тројица (библијска сведочанства)					
2.	**7.**	Из молитвеног богословља Цркве (систематизација теме)					
Тема:		**3. ВЕРА, ЗНАЊЕ И БОГОПОЗНАЊЕ**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
3.	**8.**	Вера и поверење	- Оспособити ученика за разликовање знања које се односи на предмете и познања личности; - Указати ученицима да су вера и поверење предуслови сваког знања; - Упознати ученике са примерима вере и поверења у Бога библијских личности; - Оспособити ученике за разумевање да је богопознање у православном искуству плид личне, слободне заједнице човека са Богом; - Пружити ученицима основ за разумевање да се богопознање као лични доживљај Христа у Цркви разлкује од „знања о Богу“.	- моћи да увиди разлику између знања које се односи на ствари и познања које се односи на личности; - моћи да препозна да је вера слободан избор човека и да се сведочи личним животом; - моћи да објасни да је богопознање у православном искуству плод личне, слободне заједнице човека са Богом; - моћи да објасни да се вером живи кроз Литургију и подвиг.	
3.	**9.**	Вера у Старом и Новом Завету					
3.	**10.**	Бог се познаје љубављу					
3.	**11.**	Вера и живот („Вера без дела је мртва...“)					
3.	**12.**	Из молитвеног богословља Цркве (систематизација теме)					

Тема:		4. ХРИШЋАНИН – ЧОВЕК ЦРКВЕ		Број часова: 6	ОНГ: 4	УОГ: 2	
4.	**13.**	Човек и заједница	- Разговарати са ученицима о човековој потреби да припада заједници и како се припадност остварује; - Оспособити ученике за правилно схватање појма Цркве као благодатне заједнице Бога и верних која се остварује у Светој Литургији; - Указати ученицима да не постоје хришћани мимо Цркве; - Пружити ученицима основ за разумевање да је Света Литургија извор спасења јер се у њој остварује пуноћа заједнице са Богом.		- моћи да увиди да хришћанин постоји превасходно као члан конкретне литургијске заједнице; - моћи да опише живот парохијске заједнице; - моћи у основним цртама да објасни да се учешћем у литургијском сабрању ступа на пут богопознања; - моћи да продискутује о православном схватању Цркве; - моћи да схвати да хришћанство подстиче човека на одговоран живот у заједници.		
4.	**14.**	Црква као литургијска заједница					
4.	**15.**	Света Литургија – пуноћа заједнице са Богом					
4.	**16.**	Хришћанин – човек Цркве (систематизација теме)					
Тема:		**5. СВЕТО ПИСМО – КЊИГА ЦРКВЕ**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
5.	**17.**	Настанак и подела Светог Писма	- Упознати ученике са настанком и поделом Светог Писма: - Предочити ученицима да је Свето Писмо богонадахнута књига; - Упознати ученике да је Свето Писмо књига богослужбене заједнице (Старог и Новог Израиља); - Омогућити ученицима да појме континуитет Божијег Откривења у Старом и Новом Завету; - Указати ученицима да је за правилно тумачење Светог Писма неопходна укорењеност у животу Цркве.		- моћи да именује различите књиге Светог Писма; - моћи да наброји неке ауторе књига Светог Писма; - моћи да истражује Свето писмо користећи скраћенице, поделе на главе и стихове; - знати да се посебност Светог Писма садржи у богонадахнутости; - моћи да препозна карактер богонадахнутости Светог Писма кроз лично искуство надахњивања Светим Писмом; - моћи да наведе неке примере повезаности Старог и Новог Завета; - моћи да закључи да је Свето Писмо књига Цркве, а не појединца.		
5.	**18.**	Канон и богонадахнутост Светог Писма					
5.	**19.**	Црква као место тумачења и доживљаја Светог Писма и Светог Предања					
5.	**20.**	Свето Писмо – књига Цркве					
5.	**21.**	Утицај Светог Писма на културу и цивилизацију					
Тема:		6. ХРИШЋАНСКИ ЖИВОТ		Број часова: 7	ОНГ: 5	УОГ: 2	
6.	**22.**	Црквено предање и народна предања					

Тема:		4. ХРИШЋАНИН – ЧОВЕК ЦРКВЕ		Број часова: 6	ОНГ: 4	УОГ: 2	
6.	**23.**	„Све ми је дозвољено, али ми није све на корист...“	- Пружити знање ученицима да је подвиг неопходно средство за остварење личне заједнице са Богом уХристу, у којој ће Бог бити извор нашег вечног постојања и личног идентитета; - Оспособити ученика за разликовање народног и црквеног Предања и правилно доживљавање православног етоса који извире из литургијског начина постојања људи и природе; - Развијање свести ученика о неопходности одговорног живота у заједници и ослобађања од егоцентризма; - Упознати ученике да је светост достижна и данас, те да није привилегија прошлости; - Омогућити разумевање ученицима да је човек бића смисла; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	- моћи да увиди да постоји разлика између црквеног и народног предања и да заузме став према њима; - моћи да уочи да светост живота није могућа без истовремене заједнице са Богом и са људима; - знати да су сви људи призвани да буду свети; - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда средње школе.	
6.	**24.**	Из живота светих					
6.	**25.**	Знамените личности и хришћанство					
6.	**26.**	Смисао (и бесмисао) живота					

Верска настава - Допунска настава

Предмет	Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава		
Разред	**Први**		
Образовни профил	**Економски техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

2.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Други разред

Образовни профил	**Економски техничар** и Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	други
Годишњи фонд часова	108
Недељни фонд часова	3
Литература	Др Ана Стишовић Миловановић, др Вукосава Живковић, др Јелена Журић, Читанка за други разред гимназија и средњих стручних школа; Др Душка Кликовац, мр Љиљана Николић, Српски језик за други разред гимназија и средњих стручних школа; М .Николић, Методика наставе српског језика и књижевности; Правопис Матице српске; Д. Живковић,Теорија књижевности са теоријом писмености; Ј. Деретић,Историја српске књижевности; Иво Тартаља, Теорија књижевности; Ж. Станојчић и Љ. Поповић, Граматика српског језика. Речници, лексикони, енциклопедије и интернет. Сви уџбеници које је одобрило Министарство просвете.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
1.	• **Барок у европској књижевности и барокне тенденције у српској књижевности** 1. Гаврил Стефановић Венцловић, „Црни биво у срцу“ 2. Иван Гундулић, „Осман“(одломак) *Изборни део:*	• Упознавање ученика са бароком у европској и српској књижевности. • Уочавање стилских карактеристика барокне књижевности, књижевних форми , морала барокног човека, мотива и тема. • Упознавање ученика са српском књижевношћу у 18. веку на простору тадашње Угарске.	5		1	4			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Познају стилске, тематске и жанровске карактеристике барокне књижевности.		• фронтални, • групни		• текст-метода • монолошко-дијалошка		• септембар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Педро Калдерон де ла Барка, „Живот је сан“ Радослав Петковић, „Судбина и коментари“	• Повезују нашу културу и књижевност са европском. • Уочавају естетске и моралне вредности епохе барока, поглед на свет барокног човека. • Наводе значај рада Гаврила Стефановића Венцловића и Орфелина за развој књижевног језика и књижевности код Срба.		• индивидуални • тандем	• метода демонстрације • компаративна				
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		• читанка • лектира • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • интернет	• корелација са историјом • верском наставом • социологијом • психологијом • позоришном и филмском уметношћу • ликовном и музичком културом		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • пројекат • презентације • припремни рад				

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	• **Просветитељство и класицизам у српској књижевности** 1. Доситеј Обрадовић, „Писмо Харалампију“	• Упознавање ученика са европским културним, духовним и мисаоним тенденцијама 17. и 18. века и њиховим утицајем на српску књижевност. • Упознати ученике са основним карактеристикама класицизма, представницима класицизма и поетиком класицизма. • Оспособити ученике да истакну просветитељске идеје у књижевним текстовима.	7		1	6			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">2. Доситеј Обрадовић, „ Живот и прикључења“
3. Доситеј Обрадовић, „Востани Сербије“
4. Јован Стерија Поповић, „Тврдица“

Изборни део:

Молије, „Тврдица“</td><td colspan="8">• Развити код ученика читалачке навике и способност уочавања битних карактеристика књижевних дела насталих у периоду јозефинизма.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Навести особености барока, класицизма и просветитељства и њихове представнике у књижевности.
• Објаснити значај Венцловића и Орфелина за развој књижевног језика и књижевности код Срба.
• Препознати одлике просветитељства на обрађеним делима.
• Објаснити значај рада Доситеја Обрадовића за српску културу и књижевност.
• Направити паралелу у обради истих мотива у европској и српској књижевности.
• Навести особине ликова у обрађеним делима и заузети став према њиховим поступцима.
• Спознати естетске и моралне вредности епоха.</td><td colspan="2">• фронтални,
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• текст-метода
• монолошко-дијалошка
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• септембар - октобар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• читанка
• лектира
• медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)
• звучна читанка</td><td colspan="3">• корелација са историјом
• верском наставом
• социологијом
• психологијом
• позоришном и филмском уметношћу
• ликовном и музичком културом</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• припремни рад
• пројекат
• рад у групи
• израда паноа, плаката…</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">Романтизам у европској и српској књижевности

1. Џорџ Гордон Бајрон, „Путовања Чајлда Харолда“(одломак)
2. Александар Сергејевич Пушкин: „Евгеније Оњегин“
3. Вук Караџић ,“ Писмо кнезу Милошу“
4. Петар Петровић Његош, „Горски вијенац“ (одломци)
5.Бранко Радичевић, „Кад млидија` умрети“
6. Ђура Јакшић, „ На Липару“
7. Јован Јовановић Змај, „ Ђулићи увеоци“ (избор)

8. Лаза Костић, „Међу јавом и мед сном“ и
9. Лаза Костић, „Santa Maria della Salute“

Изборни део:</td><td>• Упознавање ученика са поетиком књижевности романтизма, представницима и делима европске и српске књижевности.
• Идентификовање и познавање стилских средстава у делима песника.
• Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе.
• Упознавање ученика са књижевним врстама које су карактеристичне за период романтизма.
• Оспособљавање ученика да уоче стилске фигуре у књижевним делима.
• Развити критички однос према поступцима романтичарских јунака.</td><td>15</td><td></td><td>3</td><td>12</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученици наводе представнике романтизма и њихова дела.
• Уочавају и образлажу одлике романтизма.
• Именују стилске фигуре у обрађеним делима.
• Наводе књижевне термине карактеристичне за епоху романтизма.
• Износе свој суд о књижевним делима користећи стечена знања и сопствена запажања.
• Препознају и усвајају вредности националне културе и разумеју и поштују културне вредности других народа.
• Тумачити уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела.</td><td colspan="2">• фронтални,
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• текст-метода
• монолошко-дијалошка
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="2">• октобар - децембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• читанка
• лектира
• медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)
• звучна читанка</td><td colspan="2">• Историја
• Грађанско васпитање
• Ликовна култура
• Музичко
• Веронаука</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• писмени задаци
• презентације</td></tr>
</table>

	Едгар Алан По: “Гавран“ Едгар Алан По: „ Пад куће Ашерових“ (или нека друга прича) Х. Хајне: „Лорелај“ Мери Шели: Франкештајн-корелација са филмом	• табеле	• Енглески језик • Право	• рад у групи • тест • есеј • пројекат • истраживачки задаци • припремни рад • панои, мапе ума, плакати, илустрације…

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Реализам у европској и српској књижевности** 1.Оноре де Балзак: „Предговор Људској комедији“ 2. Оноре де Балзак: „ Чича Горио“ 3. Николај Васиљевич Гоголь:“ Шињел“ 4. Лав Николајевич Толстој,“ Ана Карењина“ 5. Јаков Игњатовић, „Вечити младожења“ 6. Милован Глишић, „Глава шећера“ 7. Стеван Сремац, „Зона Замфирова“(повезивање књижевности са филмом)	• Упознавање ученика са поетиком реализма, представницима и делима европске и српске књижевности. • Оспособљавање ученика да уочавају мотиве и теме карактеристичне за дела настала у периоду реализма, као и типове који су представљени у делима. • Указати на врсту хумора у делима писаца реализма. • Оспособити ученике да уоче економске појаве у делима писаца реализма.	23		4	19			
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		• Познавати стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе реализма. • Навести представнике реализма и њихова дела. • Дефинисати одлике реализма и објаснити их на обрађеним књижевним делима. • Тумачити уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела. • Проценити друштвене појаве и проблеме које покреће књижевно дело.			• фронтални, • групни • индивидуални • рад у пару		• текст-метода • монолошко-дијалошка • метода демонстрације • компаративна		• јануар- јун

	8. Симо Матавуљ, „Поварета“ 9. Лаза Лазаревић,“Ветар“ 10. Радоје Домановић, „Данга“ 11. Бранислав Нушић, “Госпођа министарка“ 12. Иво Андрић, „Мост на Жепи“-реалистично приповедање Изборни део: Драгослав Михаиловић, „Кад су цветале тикве“ Иво Андрић, „Пут Алије Ђерзелеза“	• Анализирати различите облике социјалне тематике у књижевним делима српског реализма. • Издвајају типове карактеризације јунака реализма на одабраним примерима. • Издвајају типове хумора у делима писаца реализма. • Развити критички став и мишљење при процени поступака и понашања јунака у обрађеним књижевним делима. • Анализирати економске појаве у књижевним делима. • Наводе карактеристике романа, приповедака и комедије-типичне за период реализма. • Наводе особине ликова и аргументовано износе ставове о поступцима ликова.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • лектира • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • табеле	• историјом • верском наставом • грађанским васпитањем • економским предметима • психологијом • позоришном и филмском уметношћу • ликовном и музичком културом • Правом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • презентације • рад у групи • тест • есеј • пројекат • панои, мапе ума, плакати, илустрације…	

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за други разред обухвата: књижевност барока и класицизма, просветитељство, романтизам и реализам.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:
2.СЈК.1.2.1; 2.СЈК.1.2.2; 2СЈК.1.2.3; 2.СЈК.1.2.4; 2.СЈК.1.2.5; 2.СЈК.1.2.6; 2.СЈК.1.2.7; 2.СЈК.1.2.8; 2.СЈК.1.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:
2.СЈК.2.2.1; 2.СЈК.2.2.2; 2.СЈК.2.2.3; 2.СЈК.2.2.4; 2.СЈК.2.2.5; 2.СЈК.2.2.6; 2.СЈК.2.2.7;2.СЈК.2.2.8;2.СЈК.2.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:
2.СЈК.3.2.1; 2.СЈК.3.2.2; 2.СЈК.3.2.3;2.СЈК.3.2.4; 2.СЈК.3.2.5;2.СЈК.3.2.6;2.СЈК.3.2.7; 2.СЈК.3.2.8; 2.СЈК.3.2.9.

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">5.</td><td rowspan="3">• Историја српског књижевног језика

*Почетак стандардизације српског књижевног језика и правописа код Срба у првој половини 19. века;
* Предговор Српском рјечнику из 1818.
*Значај 1847. године;
*Развој српског књижевног језика у 19. и 20. веку;
*Основни принципи српске књижевне норме и језичке културе;
*Приручници за неговање језичке културе;
*Екавски и ијекавски изговор, ћирилица и латиница.</td><td>• Упознавање ученика са радом Вукових претходника на реформи језика и правописа, најзначајнијим делатностима Вука. Стефановића Караџића.
• Истаћи значај године Вукове победе.
• Упознати ученике са развојем српског књижевног језика у 19. и 20. веку, са основним принципима српске књижевне норме и језичком културом.
• Оспособити ученике да се служе Правописом, речницима и језичким приручницима.
• Истаћи да српски књижевни језик има два равноправна изговора и да постоје одређена правила изговора старог гласа „јат“.
• Представити ученицима језичку ситуацију у Србији.</td><td>10</td><td></td><td>2</td><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученици наводе Вукове претходнике и описују њихов рад на реформи језика и правописа, као и рад Вука Стефановића Караџића.
• Наводе дела која су објављена 1847. и уочавају њихов значај.
• Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.
• Наводе основне принципе српске књижевне норме и језичке културе, наводе основна правила, негују културу говора и мишљења.
• Ученици успешно користе Правопис, речнике и језичке приручнике.
• Пребацују речи из екавског изговора у ијекавски изговор.</td><td colspan="2">• фронтални,
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• текст-метода
• монолошко-дијалошка
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="2">• септембар - новембар</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		Правилно користе ћирилицу и латиницу.							
Наставна Средства:		Корелација са другим предметом: *Историја		Праћење и оцењивање:		Стандарди: Основни ниво:2.СЈК.1. 1, .2.СЈК.1.1.2. Средњи ниво: 2.СЈК.2.1.1, 2СЈК.2.1.2. Напредни ниво: 2.СЈК.3.1.1, 2СЈК.3.1.2.			
*Граматика *речници * језички приручници *Правопис Матице српске * интернет, филм *Табеле		*Верска настава *Ликовна култура *Право		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • истраживачки задаци • презентације • рад у групи • тест • пројекат • панои и плакати • припремни рад					

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	• **Функционални стилови српског књижевног језика** *Административни стил *Публицистички стил	• Упознати ученике са карактеристикама административног и публицистичког стила. • Оспособити ученике да напишу пословно писмо, извештај, вест, интервју и друге текстове који се пишу административним и новинарским стилом.	5		2	3			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Ученици наводе одлике административног и публицистичког стила.		• фронтални, • групни		• текст-метода • монолошко-дијалошка		• октобар-фебруар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• Уочавају разлике између текстова који су написани различитим стиловима. • Пишу текстове административним и новинарским стилом.		• индивидуални • тандем		• метода демонстрације • компаративна			
Наставна средства: *Граматика *Закони, правилници *Новине, часописи *Наставни листићи		Корелација са другим предметима: *Право *Пословна кореспонденција и комуникација *Пословни енглески језик *Грађанско васпитање *Пословна информатика		Праћење и оцењивање: • Усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тестови • писмени задаци		Стандарди: Основни ниво: 2.СЈК.1.1.1,2СЈК.1.3.4, 2.СЈК.1.3.5, 2СЈК.1.3.6 Средњи ниво: 2.СЈК.2.1.1, 2.СЈК.2.3.4,2СЈК.2.3.5, 2.СЈК.2.3.6. Напредни ниво: 2.СЈК.3.1.1, 2.СЈК.3.3.4, 2.СЈК.3.3.4, 2.СЈК.3.3.5.		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
7.	**Морфологија** Врсте речи. Променљиве и непроменљиве речи. Морфолошке и класификационе категорије речи. Именице. Именичке категорије (падеж, број, род). Врсте именица. Основно о деклинацији именица. Придеви. Придевске категорије. Врсте придева. Основне карактеристике деклинације и компарације придева. Појам морфеме и разликовање граматичке од творбене анализе речи (творбена основа и наставак и граматичка основа и наставак). Непроменљиве врсте речи: прилози, предлози, речце, везници и узвици. Именичке заменице: личне и неличне. Придевске заменице. Деклинација заменица. Врсте бројева. Глаголски род и глаголски вид.	• истематизовање знања о врстама речи и њиховим облицима. • Усвајање знања о морфолошким категоријама речи.	19		4	15			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• Разликују и одређују врсте речи и граматичке категорије • Употребити у усменом и писаном изражавању облике речи у складу са језичком нормом.	• групни • индивидуални • тандем • фронтални		• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације			• новембар - јун	

	Морфолошке категорије глагола. Конјугација (глаголске основе, лични и нелични облици, облици пасива).	• Објашњавају шта је морфема и разликују граматичку од творбене анализе речи (творбену основу и наставак и граматичку основу и наставак). • Наводе врсте речи и њихове граматичке категорије. • Изговарају и пишу речи у складу са правописном нормом.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• наставни листићи • одабрани текстови • Граматика • Правопис и правописни приручници	• Енглеским језиком	• тест • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • истраживачки задаци

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за други разред обухвата: морфологију.
Основни ниво: 2.СЈК.1.1.4
Средњи ниво: 2.СЈК.2.1.4.
Напредни ниво: 2.СЈК.3.1.4.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
8.	• **Правопис** Правописни знаци	• Оспособљавање ученика да пишу у складу са правописном нормом.	8		3	5			

	Разлика између етимолошког и фонетског правописа Скраћенице Састављено и растављено писање речи. Бројеви и изведенице од њих.	• Оспособити ученике да користе Правопис и правописне приручнике.							
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		• Примена правила одвојеног и састављеног писања речи у складу са језичком нормом. • Користити Правопис и правописне приручнике.			• индивидуални • фронтални • групни рад		• текст-метода • дијалошка • метода демонстрације		• септембар - јун
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• одабрани текстови • наставни листићи • Граматика • Правопис и правописни приручници		• Пословна кореспонденција и комуникација			• усмено излагање • писмени задаци • тест • активност на часу • диктат • самодиктат		

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
9.	• **Усмено и писано изражавање**	• Практично усвајање и богаћење језика. • Оспособљавање ученика да теоријска знања из граматике и правописа примењује у усменом и писаном изражавању у складу са језичком нормом. • Коришћење различитих облика казивања и функционалне стилове • Утемељивање наставе писмености и наставе граматике на језичким вежбањима.	16		8		8		
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		• Саставља писмо- приватно и службено, молбу, жалбу, захтев, оглас, биографију… • Попуњава различите обрасце и формуларе.			• индивидуални • фронтални • групни рад		• метод рада на тексту • дијалошка • метода демонстрације		• септембар - јун

		• Примењује одлике новинарског стила. • Изражава размишљања и критички став према проблемима и појавама у књижевним текстовима и свакодневном животу. • Саставља говорени и писани текст у ком прецизно износи своја осећања и размишљања, а и осећања и размишљања књижевних ликова. • Прецизно износе своје идеје и образлажу своје ставове, а и ставове других		• метода усменог излагања	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• звучна читанка • одабрани текстови • наставни листићи • читанка	• корелација са • стилистиком • реториком • лектуром и коректуром	• усмено излагање • писмени задаци • есеј • активност на часу • диктат • самодиктат	

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за други разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:
2.СЈК.1.3.1; 2.СЈК.1.3.2; 2.СЈК.1.3.3; 2СЈК.1.3.4; 2.СЈК.1.3.5; 2.СЈК.1.3.6; 2.СЈК.1.3.7; 2.СЈК.1.3.8.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе
2.СЈК.2.3.1; 2.СЈК.2.3.2; 2.СЈК.2.3.3; 2.СЈК.2.3.4; 2.СЈК.2.3.5, 2.СЈК.2.3.6.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:
2.СЈК.3.3.1; 2.СЈК.3.3.2; 2.СЈК.3.3.3;2.СЈК.3.3.4; 2.СЈК.3.3.5; 2.СЈК.3.3.6; 2.СЈК.3.3.7.

Српски језик и књижевност – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
3. 4. 5. 7. 8. 9.	• Допунска настава • Романтизам у европској и српској књижевности • Реализам у европској и српској књижевности • Историја српског књижевног језика • Морфологија • Правопис • Усмено и писано изражавање	• Развијање читалачких склоности • Представљање главних представника романтизма и њихових дела, као и карактеристике романтизма. • Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања • Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова. • Стицање знања о књижевним жанровима, књижевноисторијским појавама и процесима у књижевности у периоду романтизма. • Представљање главних представника реализма и њихових дела. • Представити рад Вука Стефановића Караџића • Оспособити ученике да не мешају ћирилицу и латиницу. • Оспособити ученике да разликују врсте речи у тексту. • Објаснити појам и врсте морфема. • Оспособити ученике да користе Правопис Матице српске и правописне приручнике. • Оспособити ученике да саставља говорни и писани текст.	20		10	10			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Ученици одређују тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу • Наводе имена аутора, називе обрађених дела и класификују их по књижевним родовима и врстама и правцима. • Лоцирају обрађене делове у историјски контекст . • Процењују значај рада Вука Стефановића Караџића.	• Групни • Индивидуални • Фронтални		• монолошка • дијалошка • метода демонстрације • текст-метода		• током школске године		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
		• Исправљају своје правописне грешке, не мешају ћирилицу и латиницу. • Идентификују врсте речи у тексту. • Уочавају врсте морфема и именују их. • Користе успешно Правопис и правописне приручнике. • Састављају самостално говорни и писани текст.							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• Уџбеници • Примери за вежбање • Наставни листићи • Табеле	• Историја • Веронаука • Право • Грађанско васпитање			• Усмено излагање • Припремни рад • Активност на часу • Домаћи задаци			

Српски језик и књижевност – Додатна настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
1. 2. 3. 4. 5.	Додатна настава – други разред Барок, класицизам, просветитељство Романтизам Реализам Морфологија Правопис	• Систематизовање књижевних дела и аутора који су стварали у периоду барока, класицизма, просветитељства, романтизма и реализма. • Образлагање поступака књижевних ликова. • Навођење одлика поезије романтизма, • Упознавање ученика са стилским одликама реализма . • Анализирање друштвених појава у делима писаца реализма. • Представљање књижевних типова у специфичним ситуацијама. • Уочавање граматичких категорија речи. • Оспособљавање ученика да користе Правопис и пишу речи у складу са правописном нормом. • Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове.	20		10	10			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Ученици наводе особине књижевних дела из различитих књижевних праваца и епоха. • Образлажу поступке књижевних ликова. • Наводе на основу текста одлике поезије романтизма: теме, мотиве, осећања, стилске фигуре. • Ученици уочавају и на текстовима илуструју одлике књижевних дела реализма. • Идетификују друштвене појаве у делима писаца реализма. • Представљају књижевне типове у различитим ситуацијама. • Изражавају размишљања према проблемима и појавама које намећу књижевни текстови, али су и део свакодневног живота. • Уочавају граматичке категорије речи. • Користе Правопис и пишу у складу са правописном нормом. • Пишу вести, извештаје, интервју.	• Групни • Индивидуални	• монолошка • дијалошка • текст-метода • метода демонстрације	• током школске године

2.2 ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете и спорта: • Solutions Intermediate – Student's Book, Workbook (OUP 3 rd edition)
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP) • Oxford Teachers' Club, Learning Resource Bank • Easy Readers • Business English (Longman) • Inetrnet, Breaking News English – https://breaknewsenglish.com

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	**Породица, породични односи, порекло** ***Generations***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да опишу своја осећања и најраније успомене користећи различита *прошла времена(past simple,past continuous,past perfect tenses)* • оспособљавање ученика да чују и разумеју краћи тонски запис и употребе придеве понашања • да причају о стварима које су се догађале, али више не (*used to..)* • увежбавају употребу фразалних глагола (*look up to, catch up with...)* • оспособљавање ученика да напишу краћу поруку као одговор на оглас и употребе одговарајуће фразе • обнове употребу модалних глагола *should and ought to* за давање савета	8	-	5	3	-	-	2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.3.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Обл-ик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• пренесе једноставну информацију или исприча кратку причу користећи одређена прошла времена • Разуме основни садржај текста на тему од његовог интереса – адолесценција и односи у породици • Правилно користи облик *used to…* • Правилно употреби множину именица • Разуме садржај једноставнијег снимљеног материјала, прати основне мисли уколико је говор јасно артикулисан и на стандардном језику • Напише једноставнији текст на тему од личног интереса, изрази своја осећања и упути љубазан захтев	• Индивидуални • фронтални • рад у пару или групама	• комуникативна • разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	• Септембар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • Интернет	• Српски језик • Грађанско васпитање као изборни предмет	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
2.	**Спорт и слободне активности** ***Leisure time***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о слободном времену и активностима, спорту (употреба *do, go, play* уз активност) • ученици говоре о искуствима и обнављају употребу *present perfect and past simple* у контексту • оспособљавају се да идентификују контекст дијалога уз употребу израза који описују догађај • оспособљавају се да говоре о спортским дестинацијама користећи сложене именице и придеве • употребе *present perfect simple and present perfect continuous* у контексту • обнављају сложенице (именице и придеве), предлоге за простор • оспособљавају се да напишу кратак блог о својим активностима у школи	7	-	4	3		-	2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.5 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.3.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• разуме и употреби изразе везане за слободне активности • говори о својим искуствима и употреби прошла времена у контекст • Изрази своје преференције • схвати текст и из њега извуче битне информације • изрази своје слагање/ неслагање на пристојан начин • прати јасно артикулисан говор у оквиру свакодневне конверзације • напише кратак блог на тему слободних активности или ваннаставних активности у школи	• Индивидуални • фронтални • прад у пару или • у групама	• комуникативна • разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	• октобар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник	• Српски језике • Грађанско васпитање • Физичко васпитање	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3.	**Тело и ум (Здраво живети)** ***The human body***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да прошире речник говорећи о деловима тела (*ankle, bottom, brain...)*, повредама (*bang your head..)* • увежбавају давање предвиђања уз употребу првог кондиционала и модалних глагола *will, may, might, could* • обнављање изражавања будућности уз употребу временских израза за будућност • увежбавање бројева, датума, мера, великих бројева, разломака, процената, итд • обнављање заменица • увежбавају писања и структурисања есеја уз коришћење одговарајућег језика и везника	7	-	3	4		-	2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.1 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.2
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• препозна, уочи разлике и тачно користи дата времена времена и изразе за изражавање будућности • да схвате основни садржај кратке приче, да постави питања и адекватно одговори користећи одређена глаголска времена и модалне глаголе • разуме текст на одређену тему, да извуку битне чињенице из текста и изрази свој став на дату тему • може да затражи и схвати једноставније дате упуте и информације и подржи краћи разговор на задату тему • да напише краћи есеј на задату тему који ће пратити тачно задату структуру: уводни став, додатни став, предлоге, решења и закључак	• индивидуални • фронтални • рад у пару или групама	• комуникативна • разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	новембар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Физичко васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
4	**Место где живиш, дом** ***Describing houses and homes***	• Развијање језичких вештина • Оспособљавање ученика да говоре и опишу место где живе или где би волели да живе уз обнову употребе *some, any, much, many,* као и поређења придева и прилога • Препознају и говоре о проблему бескућника у савременом свету уз употребу одређеног регистра • Говоре о замишљеним ситуацијама користећи други кондиционал (*I wish...If only....)* и уз изразе са *do, make and take (collocations)* • Увежбавају писање имејла пријатељу описујући нови дом, како почети и завршити мејл, обновити и употребити граматичку грађу у контексту за изражавање преференција *would rather, had better*	10	-	4	3	3	-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• разуме текст и пронађе релевантне чињенице и информације	• индивидуални • фронтални • рад у пару		Комуникативна Разговор, Усмено излагање			• новембар децембар	

		• да разуме и тачно користи правила за употребу одрђених квантифајера, као и правилно пореде придеве и прилоге • прати јасно артикулисан говор о теми и пристојно се сложи, или не сложи са нечим • Разуме правила другог кондиционала и изрази своје преференције • Да изрази своје мишљење и подржи краћи разговор постављањем питања • Напише једноставан неформални мејл и изрази свој став	• рад у групама	Читање слушање Писање Игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Грађанско васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
5	**Технологија Свет компјутера** ***Computing***	• развијање језичких вештина • проширивање речника речима и изразима из области компјутера и нових технологија (*computing verbs, computing collocations:empty the trash)* • да разликују чињеницу од мишљења и да изразе своје мишљење(*I believe that....)* • обнове употребу одређених прелога уз придеве у контексту • увежбавају да напишу интернет форум пост о новим гаџетима уз увежбавање допусних зависних реченица (*Concession clauses)*	7	-	3	4		-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• правилно примени вокабулар и изразе своје мишљење из области компјутера и нових технологија • говори о игрању игрица и изрази свој став (за и против), подржи свој став користећи правилно предлоге уз одговарајуће придеве	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групи		• комуникативан, метод разговора, усменог излагања • слушање • рад на тексту • писање, • игра улога			• децембар -јануар	

		• да опише и упореди две слике користећи модалне глаголе и одговори на постављена питања • напишу кратак форум пост о новим технолошким средствима	**Наставна средства** • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	**Корелација** • српски језик • математика	**Праћење и оцењивање** • Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
6	**Описати карактер** **High flyers**	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о карактеру користећи одговарајуће именице (*ambition, cheerfulness, etc),* придеве (*ambitious, cheerful, etc)* посебно код избора занимања • оспособљавање ученика да говоре о пословима или разговору за посао користећи или изостављајући одређене односне заменице (*Defining and non-defining relative clauses*) • да размене искуства о послу користећи индиректна питања • увежбавање употребе вишечланих глагола (фразалних и предлошких) • оспособљавање да напишу есеј (са аргументима за или против) на тему образовања и рада	7	-	4	3		-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.4. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.4

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• говори на тему личних особина и квалитета при запошљавању и употребљава одговарајући вокабулар • правилно употребљава граматичку грађу у контексту *defining and non-defining relative clauses* • разумеју текст на одређену тему, да извуку тражене информације из текста и изразе свој став на дату тему уз употребу задатих фразалних глагола	• Индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама	• комуникативан, метод разговора и усменог излагања, • слушање, • рад на тексту, • писање • игра улога	• фебруар-март
	Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**

		• у једноставнијој комуникацији размене информације о послу, раду у иностранству, итд. • напишу кратак есеј на задату тему користећи аргументе за и против и користећи одговарајућу структуру	• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• српски језик • грађанско васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
7	**Уметници** ***Artists***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да изразе своје мишљење и став на тему различитих врста уметности, уметника уз обнову члана • оспособљавање да идентификују и употребе различите облике пасива (*present simple, past simple and present perfect passive voice*) и структуру *have something done* • оспособљавање да изразе свој став (*In my opinion, as I see it....)* и употреби изразе за изражавање негативних преференција везано за културне догађаје • оспособљавање ученика да напишу чланак користећи одређену структуру	7	-	4	3		-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.4.4. 2.СТ.2.5.4.

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• образложи своје мишљење и став на тему уметности и уметничких дела користећи одговарајући регистар • правилно користи облике пасива и пасивних конструкције у контексту • правилно употреби израз *have something done* • разуме текст на одређену тему, извуче битне информације из текста и изрази свој став на задату тему • напише једноставнији есеј на одређену тему користећи одговарајућу структуру	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама	• метод разговора, усменог излагања • рад на тексту • слушање • писање • игра улога	• април -мај
	Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
	• Уџбеник са радним листовима	• Српски језик • Ликовна уметност	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање

			• Аудио-визуелна средства • Речник • интернет		• Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
8	**Поруке** ***Messages***	• развијање језичких вештина • активирање и увежбавање вокабулара (фразалних глагола) у контексту на тему: употребе мобилних телефона • обнављање заменица, присвојних придева, глагола (*reporting verbs: admit, persuade, etc)* просторних и временских одредница везано за индиректни говор, • оспособљавање употребе правилно граматичку грађу *Reported Speech (statements and questions)* и глаголских израза уз индиректни говор • оспособљавање ученика да разуме текст на одређену тему, да извуче битне информације из текста и изрази свој став на дату тему дигиталних формата и читања књига на телефону, уз употребу одређених сложеница (*leisure time, etc.)* • обаве телефонски разговор и изразе претпоставку (*it could be)* • оспособљавање да напише кратку једноставну причу користећи прилоге и изразе за време (*narrative time expressions: a while back*) и одговарајућу структуру.	10	-	4	3	3	-	2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• употреби и говори на тему нових дигиталних формата попут читања књига преко телефона • разуме и употреби граматичку грађу, индиректни говор, у контексту • правилно изражава претпоставке користећи одговарајуће изразе • напише кратку причу користећи одговарајућу структуру	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама		Метод разговора, усменог излагања Слушање Рад на тексту Писање Игра улога		• мај -јуни		
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		

			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник	• Српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
9	**Пројектна настава** **Познати региони у земљама чији се језик учи** **Културни живот, манифестације које радо млади посећују у земљама чији се језик учи** **Међународни пројекти и учешће у њима**	• Развијање језичких вештина • Развијање међупредметних компетенција • Коришћење постојећих и стицање нових знања о регионима у земљама енглеског говорног подручја, културним манифестацијама које малди радо посећују и учешћу у међународним пројектима • Додатно учење вештина попут аналитичког мишљења, одлучивања, рада у тиму, комуникације, презентације, вођења дискусије, давање и примање повратне информације, преузимања одговорности, развијања креативности • Оспособљавање ученика да користећи ИКТ презентују рад	9	-	7	2		-	
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Истражујући изабрану тему, стекне додатно знање о регионима енглеског говорног подручја, културним манифестацијама и учешћу у међународним пројектима • Додатно развије социјалне и интерперсоналне вештине • Презентује резултате рада користећи ИКТ	• рад у групи		• комуникативан, метод разговора, метод истаживања и презентације		• март-мај		
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		
			• Интернет • Литература • библиотека		У зависности од теме		• Активност на пројекту • Лично ангажовање • Квалитет личног доприноса изради задатка • Сарадња у оквиру групе		

			Фонд/тип часа		
					• Креативност

Средњи ниво

1. Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

2.СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.

2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.

2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.

2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.

2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.

2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи

Енглески језик – Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	• објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна • објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна • оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака • оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	30	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво
ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења			• фронтални • индивидуални • у пару		• конструктивистички		• током школске године	
Наставна средства			**Корелација**			**Праћење и оцењивање**		
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет						• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат		

Средњи ниво
Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ
СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.
2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.
2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.
2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.
Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ
2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).
2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
Област језичке вештине - ГОВОР
2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.
2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).
2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.
2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.
Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.

Енглески језик – Додатна настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за средњи ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	• индивидуални • у пару • групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	• Зависи од потреба и интересовања ученика	• Активност на часу • Домаћи задаци • Тестови

3. Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

4. СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту. 2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано. 2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. 2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

5. СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

6. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу. 2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима). 2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке. 2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

7. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава. 2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

8. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл. 2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	• Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • унапређивање и одржавање физичких способности • проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	8		6	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •октобар •март	

		• користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	10		6	4			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику		• Фронтални • Групни • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање			•Септембар •Октобар •Април •Мај	

		• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања •препозна ниво оптерећења током вежбања •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• штоперица • метар • сталак медији (спортска литература,интернет)	• Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	6		4	2			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе		• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање			•децембар •јануар •фебруар	

		•при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		•стручаче •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>4.</td><td>Спортске игре и активности по избору

Спортске игре
• одбојка
• кошарка
• мали фудбал</td><td>•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика
• Усвајање технике у спорту
•Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика
•Развијање спретности и окретности
•Очување и унапређивање здравља
•Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време
• Формирање позитивног односа према физичким активностима
• усвоји правила спортске игре</td><td>32</td><td></td><td>22</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама
•примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе;
•у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева
•решава конфликте на толерантан и прихватљив начин
•примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара
•одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање
•навија фер
•планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу</td><td colspan="2">• Групни
• Фронтални
• Индивидуални</td><td colspan="2">• вербална
• демонстрација
• практично вежбање</td><td colspan="2">Током школске године
Септембар - јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>•Одбојкашка лопта
•Кошаркашка лопта</td><td colspan="3">•Српски језик и књижевност-Култура изражавања</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
• извештаји о извршеним мерењима</td></tr>
</table>

		•Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	•тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон • плесови и народна кола • вијача • фитнес	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање Здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	12		8	4			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања	• Групни • Индивидуални • фронтални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске гогине Септембар - јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање

		• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд • медији(спортска литература,интернет)	• Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања) •Здравствена култура	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности •Очување и унапређивање здравља •Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	4		2	2			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране	• групни •фронтални • индивидуални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске године: Септембар-јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање

		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

2.4. МАТЕМАТИКА– Други разред

Образовни профил	Економски техничар		
Предмет	Математика		
Разред	Други		
Годишњи фонд часова	108		
Недељни фонд часова	3		
Литература	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Математика за четворогодишње школе са три часова недељно и трогодишње школе **(КБ22179)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља

Бр.	Тема/модул/област/стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	Иницијални тест
1.	СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ (2МА.1.1.2., 2МА.2.1.2., 2МА.3.1.1.)	● Проширивање знања о степеновању и кореновању ● Уочавање везе између степеновања и кореновања ● Овладавање поступком рационалисања имениоца ● Разумевање појмова комплексног броја	24	10	2	7	3	2
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		● наведе особине операција степеновања са целим експонентом и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза ● наведе особине операција кореновања и примењује их у трансформацијама једноставних израза ● наведе особине операција степеновања са рационалним изложиоцем и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза ● рационалише именилац разломка у једноставним случајевима ● дефинише појам имагинарна јединица и комплексни број		Фронтални Индивидуални		Дијалошка Монолошко-дијалошка		Септембар, октобар

		● сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја ● одреди конјугован број датог комплексног броја			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		уџбеник и збирка задатака; презентације; наставни листићи; GeoGebra; дигитална учионица; онлајн квизови; графички прикази и модели	Пословна информатика (табеларни прорачуни и рад са бројчаним подацима);	формативно праћење напредовања; самопроцена и вршњачка процена; кратке провере знања; тестови; усмено испитивање; домаћи и истраживачки задаци; праћење ангажовања у групном раду.	
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**		**Мотивациони поступци**
		диференцирани задаци различитих нивоа сложености; индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; рад на примерима из свакодневног живота; коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; решавање проблема у пару и мањим групама.	Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима Праћење остварености исхода учења Анализа успеха на крају класификационих периода Увид у ученичке свеске и домаће задатке Самовредновање наставника Разматрање резултата на седницама стручног већа Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком		повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; проблемски задаци; употреба дигиталних алата; похвала и подстицање напредовања; задаци различитог нивоа сложености; такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА

(2МА.1.1.5., 2МА.1.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.5, 2МА.3.1.6.)</td><td colspan="2">● Стицање основних знања потребних за решавање квадратних једначина
● Оспособљавање за скицирање и анализу графика квадратне функције
● Овладавање поступком решавања квадратних једначина и неједначина</td><td>28</td><td>10</td><td>3</td><td>12</td><td>3</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">● реши непотпуне квадратне једначине у скупу R
● примени формулу за решавање квадратне једначине
● одреди природу решења квадратне једначине
● растави квадратни трином
● приказује аналитички, табеларно и графички квадратну функцију
● анализира график квадратне функције
● примени знање о графику квадратне функције на решавање квадратне неједначине
● реши систем линеарне и квадратне једначине</td><td colspan="2">Фронтални
Групни
Индивидуални</td><td colspan="2">Дијалошка
Монолошко-дијалошка</td><td colspan="2">Новембар, децембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">уџбеник и збирка задатака;
презентације;
наставни листићи;
GeoGebra;
дигитална учионица;
онлајн квизови;
графички прикази и модели</td><td colspan="3">Пословна информатика (презентације и слајд);
Рачунарство и информатика (табеларни прорачуни)
Основи финансија (Камата и каматна стопа)
Принципи економије (Равнотежа на тржишту рада)</td><td colspan="3">формативно праћење напредовања;
самопроцена и вршњачка процена;
кратке провере знања;
тестови;
усмено испитивање;
домаћи и истраживачки задаци;
праћење ангажовања у групном раду.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Начин реализације и прилагођавања програма</td><td colspan="3">Контрола реализације</td><td colspan="3">Мотивациони поступци</td></tr>
<tr><td colspan="2">диференцирани задаци различитих нивоа сложености;
индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка;</td><td colspan="3">Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима
Праћење остварености исхода учења</td><td colspan="3">повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама;
проблемски задаци;
употреба дигиталних алата;</td></tr>
</table>

		рад на примерима из свакодневног живота; коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; решавање проблема у пару и мањим групама.	Анализа успеха на крају класификационих периода Увид у ученичке свеске и домаће задатке Самовредновање наставника Разматрање резултата на седницама стручног већа Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	похвала и подстицање напредовања; задаци различитог нивоа сложености; такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

Бр.	**Тема/модул/област /стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**
3.	ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНА И ЛОГАРИТАМСКА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА (2МА.1.3.2., 2МА.2.1.6., 2МА.3.1.5.)	● Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције ● Уочавање везе између експоненцијалне и логаритамске функције ● Разумевање појма логаритма ● Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	22	10	2	7	3	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
●прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију ● реши једноставну експоненцијалну једначину ● примени знање о графику експоненцијалне функције на решавање једноставне експоненцијалне неједначине ● дефинише појам логаритма ● прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију ● реши једноставну логаритамску једначину ● примени знање о графику логаритамске функције на решавање једноставне логаритамске неједначине ● примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза	Фронтални Групни Индивидуални	Дијалошка Монолошко-дијалошка	Јануар, фебруар.

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**

		уџбеник и збирка задатака; презентације; наставни листићи; GeoGebra; дигитална учионица; онлајн квизови; графички прикази и модели	Ликовна култура (ликовни рад - спирале) Принципи економије (Мерење инфлације) Пословна економија (Динамика кретања трошкова)	формативно праћење напредовања; самопроцена и вршњачка процена; кратке провере знања; тестови; усмено испитивање; домаћи и истраживачки задаци; праћење ангажовања у групном раду.
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**
		диференцирани задаци различитих нивоа сложености; индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; рад на примерима из свакодневног живота; коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; решавање проблема у пару и мањим групама.	Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима Праћење остварености исхода учења Анализа успеха на крају класификационих периода Увид у ученичке свеске и домаће задатке Самовредновање наставника Разматрање резултата на седницама стручног већа Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; проблемски задаци; употреба дигиталних алата; похвала и подстицање напредовања; задаци различитог нивоа сложености; такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.
4.	ТРИГОНОМЕТРИЈСКЕ ФУНКЦИЈЕ (2МА.1.3.2., 2МА.1.2.7., 2МА.2.1.3., 2МА.2.2.5., 2МА.3.2.5.)	Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности ● Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима ● Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга ● Оспособљавање ученика за цртање графика произвољне тригонометријске функције ● Разумевање и примена адиционих формула и њихових последица	34	14	4	13	3	/

		● Разумевање и примена синусне и косинусне теореме						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
●дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла ● израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице ● конструише оштар угао ако је позната једна његова тригонометријска функција ● примењује основне тригонометријске идентичности на израчунавање вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне тригонометријске функције ● одреди вредности тригонометријских функција произвољних углова коришћењем тригонометријског круга (нпр. угла $3\pi/4+7\pi$) ● нацрта графике основних тригонометријских функција и наведе њихова својства ● нацрта графике функција $f(x)=a\sin(x)+b$ и $f(x)=a\cos(x)+b$ и наведе њихова својства ● примени адиционе формуле ● реши једноставну тригонометријску једначину и неједначину ● примени синусну и косинусну и теорему на решавање троугла	Фронтални Групни Индивидуални	Дијалошка Монолошко-дијалошка	Март, април

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка задатака; презентације; наставни листићи; GeoGebra; дигитална учионица; онлајн квизови; графички прикази и модели	Пословна информатика (графици функција). Ликовна култура (ликовни рад)	формативно праћење напредовања; самопроцена и вршњачка процена; кратке провере знања; тестови; усмено испитивање; домаћи и истраживачки задаци; праћење ангажовања у групном раду.

Начин реализације и прилагођавања програма	Контрола реализације	Мотивациони поступци
диференцирани задаци различитих нивоа сложености; индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; рад на примерима из свакодневног живота;	Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима Праћење остварености исхода учења Анализа успеха на крају класификационих периода	повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; проблемски задаци; употреба дигиталних алата; похвала и подстицање напредовања; задаци различитог нивоа сложености;

		коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; решавање проблема у пару и мањим групама.	Увид у ученичке свеске и домаће задатке Самовредновање наставника Разматрање резултата на седницама стручног већа Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

Математика – Допунска настава

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

Образовни профил	Економски техничар		
Предмет	Математика		
Разред	Други		
Годишњи фонд часова	30		
Недељни фонд часова	1		
Литература	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Математика за четворогодишње школе са три часова недељно и трогодишње школе **(КБ22179)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља
	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Збирка задатака из математике програм са два часа недељно **(КБ22181)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th></tr>
<tr><td rowspan="8">1.</td><td rowspan="8">СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ

(2МА.1.1.2., 2МА.2.1.2., 2МА.3.1.1.</td><td>● Проширивање знања о степеновању и кореновању
● Разумевање појмова комплексног броја</td><td>8</td><td>6</td><td></td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">● наведе особине операција степеновања са целим експонентом
● Изводи операције са степенима чији је изложилац цео број
● Изводи операције кореновања и примењује их у трансформацијама једноставних израза
● рационалише именилац разломка у једноставним случајевима
● сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја</td><td>Индивидуални</td><td>Дијалошка</td><td>Септембар октобар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">уџбеник и збирка задатака;
наставни листићи;
графички прикази и модели</td><td colspan="2">Пословна информатика (табеларни прорачуни и рад са бројчаним подацима);</td><td colspan="2">формативно праћење напредовања;
кратке провере знања;</td></tr>
<tr><td colspan="2">Начин реализације и прилагођавања програма</td><td colspan="2">Контрола реализације</td><td colspan="2">Мотивациони поступци</td></tr>
<tr><td colspan="2">увежбавање основних правила на једноставним примерима;
поступно решавање задатака уз подршку наставника;
коришћење наставних листића.</td><td colspan="2">Праћење остварености исхода учења
Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком</td><td colspan="2">истицање и најмањег напретка ученика;
задаци прилагођени нивоу знања ученика;
постепено повећавање тежине задатака;
подстицање самопоуздања ученика.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/ стандарди</th><th>Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="11">2.</td><td rowspan="11">КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА

(2МА.1.1.5., 2МА.1.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.5, 2МА.3.1.6.)</td><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td></tr>
<tr><td>● Стицање основних знања потребних за решавање квадратних једначина
● Оспособљавање за скицирање и анализу графика квадратне функције
● Овладавање поступком решавања квадратних једначина и неједначина</td><td>9</td><td>7</td><td></td><td>2

/</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>● примени формулу за решавање квадратне једначине
● растави квадратни трином
● приказује аналитички, табеларно и графички квадратну функцију
● примени знање о графику квадратне функције на решавање квадратне неједначине
● реши систем линеарне и квадратне једначине</td><td colspan="2">Индивидуални</td><td>Дијалошка</td><td>Новембар, децембар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>уџбеник и збирка задатака;
наставни листићи;
графички прикази и модели</td><td colspan="2">Пословна информатика (презентације и слајд);
Рачунарство и информатика (табеларни прорачуни)
Основи финансија (Камата и каматна стопа)
Принципи економије (Равнотежа на тржишту рада)</td><td colspan="2">формативно праћење напредовања;
кратке провере знања;</td></tr>
<tr><td>Начин реализације и прилагођавања програма</td><td colspan="2">Контрола реализације</td><td colspan="2">Мотивациони поступци</td></tr>
<tr><td>решавање типских задатака;
графичко представљање функције;
увежбавање поступка решавања корак по корак.</td><td colspan="2">Праћење остварености
исхода учења
Предузимање мера
подршке ученицима који не напредују
очекиваном
динамиком</td><td colspan="2">истицање и најмањег напретка ученика;
задаци прилагођени нивоу знања ученика;
постепено повећавање тежине задатака;
подстицање самопоуздања ученика.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област /стандарди</th><th>Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="8">3.</td><td rowspan="8">ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНА И ЛОГАРИТАМСКА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА (2МА.1.3.2., 2МА.2.1.6., 2МА.3.1.5.)</td><td>● Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције
● Уочавање везе између експоненцијалне и логаритамске функције
● Разумевање појма логаритма
● Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина</td><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td></tr>
<tr><td>4</td><td>3</td><td></td><td>1</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">●прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију
● реши једноставну експоненцијалну једначину
● примени знање о графику експоненцијалне функције на решавање једноставне експоненцијалне неједначине
● дефинише појам логаритма
● прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију
● реши једноставну логаритамску једначину
● примени знање о графику логаритамске функције на решавање једноставне логаритамске неједначине
● примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза</td><td>Индивидуални</td><td>дијалошка</td><td>Јануар, фебруар.</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>уџбеник и збирка задатака;
наставни листићи;
графички прикази и модели</td><td colspan="2">Ликовна култура (ликовни рад -спирале)
Принципи економије (Мерење инфлације)
Пословна економија (Динамика кретања трошкова)</td><td colspan="2">формативно праћење напредовања;
кратке провере знања;</td></tr>
<tr><td>Начин реализације и прилагођавања програма</td><td colspan="2">Контрола реализације</td><td colspan="2">Мотивациони поступци</td></tr>
<tr><td>индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка;
рад на примерима из свакодневног живота;.</td><td colspan="2">Праћење остварености исхода учења
Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком</td><td colspan="2">истицање и најмањег напретка ученика;
задаци прилагођени нивоу знања ученика;
постепено повећавање тежине задатака;
подстицање самопоуздања ученика.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/ стандарди</th><th>Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th></tr>
<tr><td>4.</td><td>ТРИГОНОМЕТРИЈСКЕ ФУНКЦИЈЕ
(2МА.1.3.2., 2МА.1.2.7., 2МА.2.1.3., 2МА.2.2.5., 2МА.3.2.5.)</td><td>Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности
● Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга</td><td>9</td><td>7</td><td>/</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">●дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла
● израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице
● одреди вредности тригонометријских функција произвољних углова коришћењем тригонометријског круга
● нацрта графике основних тригонометријских функција и наведе њихова својства</td><td>Индивидуални</td><td>Дијалошка</td><td>Март, април</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>уџбеник и збирка задатака;
графички прикази и модели</td><td colspan="2">Пословна информатика (графици функција).
Ликовна култура (ликовни рад)</td><td colspan="2">формативно праћење напредовања;
кратке провере знања;</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Начин реализације и прилагођавања програма</td><td>Контрола реализације</td><td colspan="3">Мотивациони поступци</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка;
рад на примерима из свакодневног живота;.</td><td>Праћење остварености исхода учења
Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком</td><td colspan="3">истицање и најмањег напретка ученика;
задаци прилагођени нивоу знања ученика;
постепено повећавање тежине задатака;
подстицање самопоуздања ученика.</td></tr>
</table>

Математика – Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и подстиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној оријентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за самообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

План додатне наставе:

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	математика
Разред	други
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Математика, збирка задатака и тестова за други разред гимназија и техничких школа, „КРУГ”, 2021. Живорад Ивановић, Срђан Огњановић Математичка такмичења економских школа

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор представља успех ученика на редовној настави, али не и једини.
Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању да реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли математички (уме да апстрахује, врши анализу и синтезу).

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	**Квадратне једначине, функције и неједначине**	4
2.	**Ирационални алгебарски изрази, једначине и неједначине**	3

Редни број	Назив теме	Број часова
3.	**Експоненцијални и логаритамски изрази,једначине и неједначине**	5
4.	**Проблеми екстремних вредности**	5
5.	**Одабрана поглавља из тригонометрије**	4
6.	**Логички и комбинаторни задаци**	4
7.	**Одабрани задаци са разних такмичења**	5

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Начин реализације додатне наставе

- решавање проблемских и истраживачких задатака;
- самостални рад ученика уз консултације са наставником;
- рад у пару и мањим групама;
- коришћење додатне литературе и дигиталних извора;
- анализа различитих начина решавања истог проблема;
- припрема за такмичења и смотре знања.

Праћење и вредновање

- праћење активности ученика на часовима;
- анализа самосталних радова и пројеката;
- праћење напретка у решавању сложенијих задатака;
- учешће на такмичењима и другим облицима провере знања;
- самовредновање ученика.

Очекивани исходи

Ученик:

- примењује стечена знања у новим и сложенијим ситуацијама;
- користи различите стратегије решавања проблема;
- самостално користи математичку литературу;
- логички аргументује поступак решавања;
- показује интересовање за даље изучавање математике.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литературе. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење математичке литературе.

Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите

Припремна настава организује се за ученике који полажу поправни, разредни, или матурски испит из математике. Циљ припремне наставе је систематизација, обнављање и утврђивање наставних садржаја предвиђених програмом наставе и учења, као и оспособљавање ученика за успешно полагање испита.
Настава се реализује кроз индивидуални и групни рад, у складу са потребама ученика. Посебна пажња посвећује се садржајима који представљају основу за даље учење математике и који су неопходни за достизање прописаних исхода учења.
Вредновање рада ученика врши се континуирано кроз разговор, решавање задатака, анализу грешака и провере усвојености кључних садржаја.
Број часова припремне наставе утврђује се у складу са важећим прописима и потребама ученика који полажу испит.

Образовни профил	Економски техничар		
Предмет	Математика		
Разред	Други		
Годишњи фонд часова	10		
Литература	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Математика за четворогодишње школе са три часова недељно и трогодишње школе **(КБ22179)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља
	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Збирка задатака из математике програм са два часа недељно **(КБ22181)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Број часова у области**
1.	Степеновање и кореновање	● Проширивање знања о степеновању и кореновању ● Уочавање везе између степеновања и кореновања ● Овладавање поступком рационалисања имениоца ● Разумевање појмова комплексног броја	2
		Исходи	
		Ученик: ● наведе особине операција степеновања са целим изложиоцем и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза ● наведе особине операција кореновања и примењује их у трансформацијама једноставних израза ● наведе особине операција степеновања са рационалним изложиоцем и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза ● рационалише именилац разломка у једноставним случајевима ● сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја	

		Облик	Метода	Праћење
		индивидуални; рад у мањој групи.	разговор; демонстрација; решавање задатака; анализа грешака.	усмена провера; решавање задатака; увид у напредовање ученика.

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви			Број часова у области
2.	Квадратна једначина, неједначина и функција	обнављање основних појмова; утврђивање поступка решавања квадратних једначина; примена знања на типским задацима.			3
		Исходи			
		Ученик: решава једноставне квадратне једначине; примењује формулу за решавање квадратне једначине; анализира график квадратне функције; решава једноставне квадратне неједначине			
		Облик	**Метода**	**Праћење**	
		индивидуални; рад у мањој групи.	разговор; демонстрација; решавање задатака; анализа грешака.	усмена провера; решавање задатака; увид у напредовање ученика.	

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/ стандарди</th><th>Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">Експоненцијалне и логаритамске функције</td><td>● Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције
● Разумевање појма логаритма.
●Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик:
прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију
● реши једноставну експоненцијалну једначину
● примени знање о графику експоненцијалне функције на решавање једноставне експоненцијалне неједначине
● дефинише појам логаритма
● прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију
● реши једноставну логаритамску једначину
● примени знање о графику логаритамске функције на решавање једноставне логаритамске неједначине</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>индивидуални;
рад у мањој групи.</td><td>разговор;
демонстрација;
решавање задатака;
анализа грешака.</td><td>усмена провера;
решавање задатака;
увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/ стандарди</th><th>Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="5">4.</td><td rowspan="5">Тригонометријске функције</td><td>Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности
● Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима
● Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга
● Оспособљавање ученика за цртање графика произвољне тригонометријске функције
● Разумевање и примена синусне и косинусне теореме</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик:
●дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла
● израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице
● примењује основне тригонометријске идентичности на израчунавање вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне тригонометријске функције
● одреди вредности тригонометријских функција произвољних углова коришћењем тригонометријског круга
● нацрта графике основних тригонометријских функција и наведе њихова својства
● реши једноставну тригонометријску једначину и неједначину</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>индивидуални;
рад у мањој групи.</td><td>разговор;
демонстрација;
решавање задатака;
анализа грешака.</td><td>усмена провера;
решавање задатака;
увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

2.5. ИСТОРИЈА – Други разред

Образовни профил	**Економски техничар**
Предмет	**Историја**
Разред	**Други**
Годишњи фонд часова	**72**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Иван М. Бецић, *Историја за други разред средњих стручних школа*, Завод за уџбенике, Београд, 2024.**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Европа и свет од краја XVIII века до Првог светског рата**	• Упознавање ученика са најзначајнијим политичким, друштвеним, економским и културним процесимма у Европи и свету од краја 18. века до Првог светског рата; • Развијање разумевања узрочно-последичних веза између индустријске револуције, империјализма и промена у међународним односима; • Унапређивање знања ученика о друштвеним структурама, политичким системима и идеологијама у периоду од краја 18. века до Првог светског рата; • Разумевање и вредновање утицаја историјског наслеђа од краја 18. века до Првог светског рата на савремени свет; • Уочавање основних одлика привреде, економије и свакодневног живота у периоду од краја 18. века до Првог светског рата.	**10**	/	3	7	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Ученик ће бити у стању да:

• Објасни суштину политике великих сила која је изазвала Први светски рат;
• Наведе главна научна и техничка открића која су обележила период Друге индустријске револуције и објасни њихов значај;
• Сагледа значај и последице привредног напретка и Индустријске револуције на развој друштва;
• Опише, на примеру Француске, Велике Британије, Хабсбуршке монархије, Немачке, Русије и САД, друштвену структуру и државно уређење у периоду од краја 18. века до Првог светског рата;
• Упореди свакодневни живот различитих друштвених слојева од краја 18. века до Првог светског рата;
• Издвоји најзначајније правце у књижевности и ликовним уметностима од краја 18. века до Првог светског рата и њихове истакнуте стваралоце.</td><td>• Комбиновани;
• Групни;
• Фронтални;
• Индивидуални.</td><td>• Монолошка;
• Дијалошка;
• Рад са текстом;
• Комбиновани.</td><td>• Септембар, октобар.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3"><table>
<tr><th>Наставна средства</th><th>Корелација са другим предметом</th><th>Праћење и оцењивање</th></tr>
<tr><td>• Уџбеник;
• Стручна литература;
• Интернет;
• Историјски атлас;</td><td>• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука;
• Математика.</td><td>• Кроз активности ученика на часу;
• Домаћи задаци;
• Презентације ученика;
• Усмено испитивање знања;
• Блиц-провере знања;
• Писање есеја.</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td>2.</td><td>Србија, Црна Гора и Срби у Хабсбуршком и Османском царству од краја XVIII века до Првог светског рата.</td><td>• Упознавање ученика са економским, друштвеним и политичким развојем Србије, Црне Горе и других јужнословенских земаља у саставу Хабзбуршке и Османске царевине од краја 18. века до Првог светског рата;
• Развијање разумевања процеса националног буђења, стварања модерне српске државе и борбе за ослобођење и уједињење;
• Уочавање основних одлика културе, привреде и свакодневног живота код Срба током 19. и почетком 20. века;
• Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе;
• Упознавање ученика са историјом српског народа у Хабсбуршкој монархији;
• Упознавање ученика са историјом српског народа у Османском царству.</td><td>15</td><td>/</td><td>5</td><td>10</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:

• Објасни значај ослобођења и обнављања српске државе од османске власти;
• Идентификује основне одлике периода од краја 18. века до Првог светског рата на простору Кнежевине Србије, Краљевине Србије и делу Хабзбуршке монархије на којем су живели Срби;</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошка;
• Дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Октобар, новембар.</td></tr>
</table>

		• Објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова; • Лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова; • Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система; • Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе током 19. и почетком 20. века; • Наведе основе привредне обнове Србије засноване на слободном сељаштву и почецима капиталистичке привреде; • Објасни историјске прилике у којима се развијао онај део српског народа који је живео у оквирима Хабзбуршке монархије.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник; • Стручна литература; • Историјски атлас; • Виидео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Математика.	• Кроз активности ученика на часу; • Домаћи задаци; • Презентације ученика; • Усмено испитивање знања; • Блиц провере знања; • Писање есеја.

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
3.	**Први светски рат и револуције у Русији и Европи.**	• Упознавање ученика са узроцима, поводом и последи-цама Првог светског рата; • Упознавање са главним фронтовима и биткама Првог светског рата; • Разумевање међународног контекста и узрока Првог светског рата; • Упознавање ученика са узроцима, поводима и последицама Руске револуције;	**8**	/	2	5	1	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Објасни шта је узрок, а шта повод Првог светског рата;	• Комбино-вани • рад у пару/групни рад	• монолошка, • дијалошка, • рад на тексту,	Новембар, децембар.

		• Покаже на историјској карти и опише главне фронтове и битке Првог светског рата; • Опише ток Првог светског рата; • Лоцира места најважнијих битака које је српска војска водила током Првог светског рата; • Анализира последице Првог светског рата за српски народ.	• рад на тексту • инди-видуални	• комбинована.	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• уџбеник • стручна литература • фломастери, табла, креда • историјски атлас, • видео материјали	• Српски језик и књижевност; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Географија.	• Кроз активности ученика на часу • Момаћи задаци • Презентације ученика • Усмено испитивање знања • Блиц-провере знања • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
4.	**Свет између Првог и Другог светског рата**	• Упознавање ученика са главним политичким покретима и идеологијама прве половине 20. века; • Уочавање последица Првог светског рата на међународне односе и друштвене, политичке, привредне и културне прилике; • Унапређивање знања о друштвеним, политичким и привредним процесима између два рата; • Разумевање супротности које су свет водиле ка новом рату; • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду између два светска рата.	**9**	/	2	6	1	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученици ће бити у стању да:	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални;	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту;	Децембар, јануар, фебруар

		• Објасне суштину политичких покрета: фашизма, нацизма, стаљинизма; • идентификују основне одлике историјског периода између два светска рата; • сагледају значај и последице појаве тоталитарних политичких идеја и идеологија; • издвоје најзначајније правце у књижевности и ликовним уметностима у периоду између два светска рата и именују истакнуте стваоце; • знање о великим антиколонијалним покретима.	• Комбинвани.	• Комбинована; • Демонстративна.	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • стручна литература • интернет-занимљивости • табла,креда • наставни материјал • историјски атлас.	• Српски језик и књижевност; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Географија.	• Кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученика • усмено испитивање знања • блиц-провере знања • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
5.	**Југословенска краљевина**	• Упознавање ученика са настанком и политичким уређењем југословенске државе између два светска рата; • Упознавање ученика са националним односима и главним политичким догађајима и процесима у Краљевини СХС и Југославији; • Разумевање међународног контекста у којем настаје југословенска држава; • Проширивање знања о одликама југословенске државе између два светска рата;	**6**	/	2	4	/	/	/

		• Уочавање улоге знаменитих личности у политичком и друштвеном животу југословенске краљевине.							
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		УчениК ће бити у стању да: • Идентификује основе уставног поретка прве Југославије: монархија, централистичко-унитарна држава, капиталистичка привреда; • Образложи најважније мотиве и узроке стварања југословенске државе; • Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; • Уочи и објасни на историјској карти границе југословенске краљевине и њено административно уређење; • Истакне основне одлике свакодневног живота различитих друштвених слојева у југословенској држави.			• Комбиновани; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Фебруар, март	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике,цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас.		• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.		• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>Други светски рат</td><td>• Упознавање ученика са узроцима и поводом избијања Другог светског рата;
• Упознавање са главним фронтовима и биткама Другог светског рата које су довеле до победе антифашистичке коалиције;
• Упознавање са околностима које су довеле до напада на Југославију, априлског рата, окупације и поделе Југославије;
• Упознавање са настанком и околностима у којима су деловали антифашистички покрети у Југославији;
• Разумевање значаја изучавања холокауста и геноцида као феномена Другог светског рата;
• Сагледавање Другог светског рата и његових последица у историји српског народа.</td><td>12</td><td>/</td><td>3</td><td>8</td><td>1</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:

• Разуме да су тежње сила Тројног пакта за светском владавином изазвале највећи рат у историји;
• Наве на којим фронтовима и у којим биткама је решен исход рата;
• Разуме каква је била судбина југословенске државе у Другом светском рату;
• Идентификује који су узроци и идеолошке разлике довеле до сукоба између два главна антифашистичка покрета што је изазвало грађански рат;
• Објасни основне усташке идеологије и њен геноцидни карактер који је довео до затирања Срба, Јевреја и Рома у НДХ.</td><td colspan="2">• Комбиновани;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошка;
• Дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Март, април</td></tr>
</table>

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.	• домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
7.	**Свет после Другог светског рата**	• Упознавање ученика са главним историјским организацијама у послератном свету; • Уочавање последица Другог светског рата на друштвене, политичке, привредне и културне прилике; • Разумевање главних одлика Хладног рата; • Сагледавање последица пада Берлинског зида и распада Совјетског савеза; • Проширивање знања о научно-техничком напретку и културним достигнућима савременог света.	**6**	/	2	4	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Објасни настанак блокова и блоковске конфронтације; • сагледаја промењену слику света после Другог светског рата; • идентификује основне одлике политичког, друштвеног, привредног и културног развоја послератног света; • уочи узроке и последице хладноратовских сукоба.	• Комбиновани; • Групни; • Индивидуални • Комбиновани.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Мај

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање

		• Уџбеник • стручна литература • Интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија; • социјологија.	• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
8.	**Југославија после Другог светског рата**	• Упознавање ученика са главним историјским процесима у послератном периоду Југославије; • упознавање ученика са узроцима пропасти југословенске државне заједнице; • проширивање знања о државном и друштвеном поретку социјалистичке Југославије; • разумевање последица распада југословенске државе; • идентификовање проблема савремене српске државе.	**6**	/	2	4	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • Објасни шта је култ личности и националне поделе које су суштина послератне историје Југославије; • Наведе најважније догађаје и личности из периода распада СФРЈ; • именује најважније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у социјалистичкој Југославији; • уочи место и улогу Србије у савременом свету; • идентификује проблеме савремене српске државе.			• Комбиновани; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Јун	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.	• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја

2.6. ЛИКОВНА КУЛТУРА– Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Ликовна култура
Разред	други
Годишњи фонд часова	36
Недељни фонд часова	1
Литература	/

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Композиција</td><td>• Упознавање са улогом визуелне уметности у друштву
• Формирање толерантног става према разликама у индивидуалном опажању,тумачењу и доживљају опаженог
• Унапређење толерантног става према разликама у индувидуалном опажању, тумачењу и доживљају опаженог</td><td>10</td><td>9</td><td>/</td><td>1</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">• разматра повезаност визуелне уметности и друштва
• опише елементе композиције које уочава
• разматра теме и идеје у делима визуелне уметности и њихове визуелне поруке и указује на њихове естетске вредности
• изражава своје ставове, доживљаје и емоције у одабраној традиционалној техници</td><td colspan="2">• индувидуални
• фронтални
• рад у пару, групни рад</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• практичан рад</td><td>• септембар, октобар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">• Прибор за рад (одабрана ликовна техника)
• репродукције уметничких дела- интернет, књиге</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност</td><td colspan="3">• ликовни рад
• активност на часу</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
2.	**Култура и уметничко наслеђе**	• Упознавање са значајем визуелне уметности и савременог друштва и најзначајнијим националним и светским уметничким делима и споменицима културе • Развијање опажања, креативности, радозналости и естетских критеријума • Мотивисати ученике да прате дешавања у култури и уметности	10	/	8	2	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Разматра значај визуелне уметности и културе • Прави презентације (приказе уметничких дела, о уметницима или споменицима културе) самоастално или у пару • Користи уметничка дела као подстицај за стваралачки рад		• фронтални • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • рад на тексту • дискусија		• децембар, јануар, фебруар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• књиге из области уметности • репродукције уметничких дела (интернет)		• Српски језик и књижевност • историја		• усмено излагање, презентација рада • активност на часу • тест			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
3.	**Простор**	• Упознавање са врстама простора, значајем обликовања простора • Развијање опажања, креативности и естетских критеријума	10	8	/	2	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Урадити ликовни рад користећи одређену репродукцију, одабране елеменци, материјале		• Индувидуални • фронтални		• дијалошка • практичан рад		• март • април	

		• Изразити своју замисао у одабраном материјалу, техници, медију • пореди амбијент простора заразличитим наменама	• групни • рад у пару		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Различите /одабране ликовне технике	• математика	• ликовни рад • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
4.	**Дизајн**	• Стицање знања о развоју дизајна и уметничких занимања • Израда ликовног рада- дизајна одабраног предмета користећи различите информације као подстицаје за рад • Развијање креативности	6	5	/	1	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Изрази своју идеју у одабраном задатку, медију, техници, материјалу користећи различите информациеј за рад • Реши проблем комбинујући одабране елементе и мотиве • пореди различите врсте дизајна на основу договореног критеријума		• рад у пару • индувидуални рад		• монолошко дијалошка • практичан рад		• мај, јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Прибор за ликовни рад/одабрана техника		• информатика		• ликовни рад • активност на часу			

2.7. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ - Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Принципи економије
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Тржишне структуре и понашање предузећа**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама	24	/	8	16	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише различита тржишна стања • наведе карактеристике конкурентног тржишта • идентификује приход конкурентног предузећа • објасни максимирање профита конкурентног предузећа • представи графички криву понуде конкурентног предузећа • утврди када предузеће одлучује да обустави производњу икада предузеће одлучује да излази са тржишта и улази на тржиште • прикаже графички профит конкурентног предузећа; криву тржишне понуде • препозна како тржиште реагује на промену тражње • опише дугорочну равнотежу на конкурентном тржишту • наведе карактеристике монополског тржишта • препозна основне узроке баријера уласку на тржиште		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• септембар • октобар • новембар	

		• објасни како монополиста доноси одлуке о производњи и ценама (како максимира профит) • наведе особености олигополске тржишне структуре • објасни како олигополиста доноси одлуке о производњи и ценама • наведе карактеристике монополистичке конкуренције			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Тржиште фактора производње и функционална расподела дохотка**	• Упознавање ученика са тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка	14	/	6	8	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише факторе производње • препозна карактер тражње за факторима производње • препозна специфичности тражње и понуде рада • дефинише маргинални производ рада • израчуна вредност маргиналног производа рада • опише како се успоставља равнотежа на тржишту рада • дефинише појам капитал • препозна како се успоставља равнотежа на осталим тржиштима • објасни функционалну расподелу дохотка		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• децембар • јануар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Кључни појмови макроекономије**	• Упознавање ученика са важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине • Упознавање ученика о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње	34	/	10	24	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Ученик ће бити у стању да: • формулише макроекономију као економску дисциплину • препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања • разликује активности учесника у економским трансакцијама • објасни ток добара и новца на примеру кружног тока економских активности • објасни економску политику • утврди бруто домаћи производ (БДП) • доведе у везу потрошњу и инвестиције у рачунима националног дохотка • објасни реални БДП • разликује појмове штедња и инвестиције, „национална штедња”, „лична штедња” и „јавна штедња” • објасни буџетски дефицит и буџетски суфицит • доведе у везу штедњу и инвестиције у рачунима националног дохотка • разликује номинални БДП и реални БДП • објасни БДП дефлатор • истражи недостатке БДП као мерила друштвеног благостања		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• фебруар • март • април • мај • јун	

		• дефинише национални доходак • разликује стопу незапослености, стопу инфлације и индекс потрошачких цена као мерила економске активности • израчуна мерила економске активности			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

2.8. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословна економија
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Трошкови пословања предузећа	• Оспособљавање ученика за појмовно одређивање трошкова, указивање на специфичности везане за карактеристике одређених врста трошкова, као и значај трошкова за доношење пословних одлука	32	/	12	20	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • објасни процес трансформације уложених ресурса у резултате • разликује трошења фактора производње • разликује појмове – трошкови и утрошци • изврши поделу трошкова према различитим критеријумима • разликује трошкове у кратком року • анализира фиксне и варијабилне трошкове • одреди граничне трошкове • утврди динамику укупних трошкова у зависности од промене обима производње • илуструје графички укупне и просечне, фиксне, варијабилне и граничне трошкове • израчуна поједине категорије трошкова • анализира динамику трошкова • разликује трошкове у дугом року	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна	• септембар • отобар • новембар

		• израчуна цену коштања бирајући адекватну калкулацију • анализира добијене резултате калкулације			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Математика • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак • есеј	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**Практ. наст. У блоку**
2.	Резултати пословања предузећа	• Оспособљавање ученика за појмовно одређивање појавних облика резултата пословања, њихово изражавање и доношење закључака о оствареним резултатима пословања предузећа	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • формулише приход предузећа • утврди различите врсте прихода предузећа • изложи факторе који утичу на приход предузећа • анализира везу укупног прихода и тражње за производима предузећа • објасни утицај обима производње и тржишних цена на величину укупног прихода предузећа • изведе закључке о профиту предузећа и његовим изворима • разликује врсте профита предузећа • израчуна укупан приход и профит предузећа • успостави везу између укупног прихода и профита предузећа • утврди укупан, просечан и маргинални приход предузећа на основу задатих параметара • донесе закључке на основу добијених резултата о утицају укупног прихода на величину профита предузећа		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонтративна		• новембар • децембар • јануар • фебруар	

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	Практ. наст. У блоку
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална • визуелна	• Математика • Рачуноводство • Принципи економије			• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак • есеј			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. наст. ублоку
3.	Економски принципи пословања предузећа	• Оспособљавање ученика за оцену успешности пословања предузећа на основу показатеља продуктивности, економичности и рентабилности.	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • разликује парцијалне економске принципе пословања • објасни продуктивност • доведе у везу производњу, технологију, људске ресурсе и продуктивност • утврди циљеве и показатеље мерења продуктивности • опише значај пораста продуктивности • објасни економичност • утврди изворе економичности • успостави односе између трошкова и унапређења економичности • објасни рентабилност • утврди значај рентабилности за пословање предузећа • разликује факторе унапређења рентабилности		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонтративна		• март • април • мај • јун	

		• наведе циљеве и показатеље мерења продуктивности, економичности и рентабилности • израчуна показатеље продуктивности, економичности и рентабилности на конкретним примерима • анализира успешност пословања предузећа на основу израчунатих показатеља			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Математика • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак • есеј	

Пословна економија - Допунска настава

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама		• индивидуални • групни		• монолошко дијалошка • рад на тексту		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална • визуелна		• Математика • Рачуноводство					

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
			• Принципи економије						

2.9. РАЧУНОВОДСТВО – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	2
Годишњи фонд часова	108
Недељни фонд часова	1 Т + 2 В
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	• **Потраживања и обавезе**	• Развијање функционалне рачуноводствене писмености • Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима • Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података	**48**	**32**	-	**16**	-	-	-
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• објасни појам и врсте потраживања и обавеза • разликује повериоце и дужнике • објасни порез на додату вредност, (појам, обвезника, основицу за обрачун) • познаје рокове и садржину пореске пријаве – образац ППППДВ • обрачуна порез на додату вредност у примљеним и издатим рачунима по општој и посебној стопи • објасни функцију Књиге примљених рачуна и Књиге издатих рачуна • дефинише појмове купаца и добављача		• фронтални •индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар	

		• наведе документацију у дужничко-поверилачким односима купаца и добављача • евидентира потраживања од купаца и обавезе према добављачима са порезом на додату вредност, аналитички и синтетички • објасни попусте (каса сконто, бонификација, рабат) и ситуације када се одобравају • обрачуна одобрени попуст и његов утицај на обавезу према добављачу и на потраживање од купца и припадајући порез на додату вредност • евидентира плаћање доспелих обавеза и наплату потраживања уз одобрене попусте • састави извод из аналитичке евиденције купаца и извод из аналитичке евиденције добављача • евидентира обавезе по издатим меницама и потраживања по меницама као инструментима плаћања • евидентира настанак и плаћање обавезе по дугорочним и краткорочним кредитима • евидентира плаћање обрачунате обавезе за ПДВ на крају обрачунског периода • анализира пословање предузећа преко односа потраживања и обавеза			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови • примери за вежбу	• Математика • Економско пословање • Пословна економија • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • контролни задатак	

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
2.	• **Расходи и приходи**	• Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена • Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период • Оспособљавање за припремање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања	**30**	**18**	-	**10**	**2**	-	-
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• објасни појам и врсте расхода и прихода • одреди утицај пословних промена у вези расхода и прихода на биланс стања и капитал • објасни настанак, функцију и изведена правила евидентирања на контима успеха • евидентира пословне расходе и пословне приходе на основу примљених и издатих фактура са порезом на додату вредност • евидентира финансијске и остале расходе и приходе • евидентира обрачун и исплату зарада, пореза и доприноса на зараде • евидентира остале личне расходе и накнаде • објасни појам и разлоге временског разграничавања расхода и прихода • функционално разликује употребу конта активних и пасивних временских разграничења • евидентира временска разграничења расхода и прихода • објасни функцију закључног листа • састави Закључни лист • евидентира утврђени резултат пословања • објасни структуру биланса успеха и његов значај		• фронтални • групни • рад у пару •индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава			• новембар • децембар

		• састави крајњи биланс стања и биланс успеха и позиционира добитак/губитак у билансу стања и у билансу успеха • доноси закључке о постигнутом резултату пословања привредног друштва на основу са различитим коефицијентима еластичности			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови • примери за вежбу	• Математика • Економско пословање • Пословна економија • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задатак	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
3.	• **Стална имовина**	• Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан • Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима • Развијање личних професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама • Развијање вештина комуникације и подстицање тимског рада	**30**	**18**	-	**10**	**2**	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• разликује врсте сталне имовине • упореди карактеристике нематеријалне и материјалне сталне имовине • састави калкулацију набавне вредности сталне имовине		• фронтални • групни		• монолошко-дијалошка • дијалошка • дискусија		• јануар • фебруар • март • април • мај	

		• функционално разликује пословне књиге сталне имовине • састави годишњи предрачун амортизације • обрачуна амортизацију помоћу линеарне и функционалне методе • обрачуна садашњу вредност сталне имовине • повеже начине прибављања и отуђивања сталне имовине са одговарајућом књиговодственом документацијом • евидентира прибављање нематеријалне имовине • евидентира пријем без накнаде, куповину и изградњу некретнина, постројења и опреме у аналитичком и финансијском књиговодству • евидентира дате авансе за некретнине, постројења и опрему • евидентира амортизовану вредност сталне имовине • објасни функцију конта исправка вредности грађевинских објеката и конта исправка вредности постројења и опрема • евидентира бесплатно уступање, продају и расходовање некретнина, постројења и опреме • евидентира пописом утврђене вишкове и мањкове некретнина, постројења и опреме • процени вредност сталне имовине у билансу стања • евидентира набавку и трошење алата и инвентара са калкулативним отписом			• јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Математика • Економско пословање • Пословна економија • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задатак	

Рачуноводство – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.
2.
3.</td><td rowspan="5">• Потраживања и обавезе
• Расходи и приходи
• Стална имовина</td><td>• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан
• Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака</td><td>30</td><td>30</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="3">• Математика
• Економско пословање
• Пословна економија
• Принципи економије</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• писмени задатак</td></tr>
</table>

2.10. ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА И КОМУНИКАЦИЈА – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословна кореспонденција и комуникација
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање/ увежбавање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Евиденција и класификација докумената	• Оспособљавање за вођење евиденције и класификацију докумената	20	20	/	/	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • спроведе пријем и разврставање докумената • утврди врсте и значај евиденција • заведе документа у одговарајућу књигу евиденције (књигу улазне/излазне поште, деловодник, интерну доставну књигу) и проследи одговарајућој служби • води матичну евиденцију запослених • утврди врсте и значај класификације • класификује документацију према задатим параметрима • анализира начине класификовања и заштите електронских докумената • одложи документа у регистратор • спроведе поступак архивирања докумената	• фронтални • индивидуални • у пару • у групи	• методе активно оријентисане наставе • демонстративна	• септембар • октобар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• рачунарска опрема • текстуална наставна средства	• Рачунарство и информатика • Рачуноводство	• усмена провера знања • тестови знања • активност на часу • тест практичних вештина

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање/ увежбавање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Пословна комуникација	• Стицање способности за пословну комуникацију	26	26	/	/	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • утврди значај и елементе процеса комуникације • анализира врсте комуникације • примењује формални и неформални облик комуницирања • разликује намену средстава комуникације • примењује општа правила понашања при коришћењу електронских облика комуникације • процени могуће препреке у комуникацији • примени различите методе у циљу спречавања могућих препрека у комуникацији • примењује правила пословног понашања у интерној и екстерној комуникацији са сарадницима и клијентима предузећа • комуницира са пословним партнерима уз уважавање културолошких карактеристика различитих народа • наведе принципе и правила пословне комуникације и етике • оцени корпоративни имиџ на примеру конкретног привредног субјекта	• фронтални • индивидуални • у пару • у групи	• методе активно оријентисане наставе • демонстративна • игра улога	• новембар • децембар • јануар • фебруар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• рачунарска опрема • текстуална наставна средства (примери из праксе)	• Рачунарство и информатика • Српски језик и књижевност • Право	• усмена провера знања • тестови знања • активност на часу • тест практичних вештина

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање/ увежбавање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Планирање, организовање и реализација пословних активности	• Оспособљавање за планирање, организовање и реализацију пословних активности	26	26	/	/	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • планира месечне, недељне и дневне активности поштујући приоритете у реализацији пословних активности • прати реализацију и спроводи контролу планираних активности • састави извештај о раду на основу датих елемената • изради различите врсте презентација • презентује у складу са правилима презентовања уз претходну техничку припрему • утврди значај састанка и пословног догађаја • изради план и спроведе активности за организовање и реализацију састанка и пословног догађаја • састави и пошаље позив учесницима састанка и пословног догађаја • утврди врсте и начине вођења записника • састави записник са састанка на основу датих елемената • спроведе припремне радње у циљу одласка запосленог на службени пут поштујући законску регулативу и прописе	• фронтални • индивидуални • у пару • у групи	• монолошко-дијалошка • методе активно оријентисане наставе • презентације ученика	• март–јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• рачунарска опрема • текстуална наставна средства	• Рачунарство и информатика • Српски језик и књижевност	• праћење остварености исхода • тестове знања • активност на часу

Пословна кореспонденција и комуникација - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање/ увежбавање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• индивидуални • групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Штампани задаци • Уџбеник	• Рачунарство и информатика • Српски језик и књижевност • Рачуноводство • Право	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци

2.11. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - Друга година

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословни енглески језик
Разред	Други
Годишњи фонд часова	36
Недељни фонд часова	*1*
Основна литература (уџбеник)	*Нема уџбеника*
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press); • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP); • Business English – Longman • интернет

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	Опис послова у фирмама (приватним/државним) и организација послова *A New Job,*	• Развијање језичких вештина • Оспособљавање ученика да говори на тему новог посла, представљања и поздрављања • Оспособљавање да говори о идеалном послу • Оспособљавање ученика да прати једноставнију конверзацију и поставља и одговара на питања • Утврђивање гаматичке грађе индиректни говор (изјавне реченице, питања, молбе, захтеви, наредбе) • Увежбавање писања краће објаве о себи или новом запосленом уз употребу одређених везника	10	2	5	3	-	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• Представи себе и друге, да поздрави новог колегу и сараднике користећи уобичајене фразе у овим ситуацијама • Да говори о новом послу или свом идеалном послу	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора • рад на тексту • слушање • писање			• Септембар, октобар	

			Фонд/тип часа		
		• Да представи себе или друге • Да поздрави новог колегу или сараднике користећи уобичајене фразе • Да користи граматичку грађу у контексту: индиректна питања (*I would like to know, I was wondering....),*учтиве молбе, захтеве (*Could you.....)* • Напише краћу, једноставну објавуо себи или новом запосленом користећи одређене везнике и детерминаторе.		• игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Грађанско васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивањ • Домаћи задаци • Тест

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
2.	Организација и структура компанија (врсте компанија, њихова структура, сналажење у оквиру компаније – где се шта налази) ***Organizations and roles***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да схвате структуру различитих компанија, њихову хијерархију и структуру радних места • оспособљавање ученика да говори о различитим пословима и одговорностима у оквиру компаније • обнављање граматичке грађе, зависне и независне реченице (*defining and non-defining relative clauses),* односне заменице, модални глаголи (*obligation/prohibition/advice)* • оспособљавање ученика да напише кратко писмо пријављујући се за посао	10	2	5	3		-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• разуме и говори о структури различитих компанија, предузећа и различитим пословима у оквиру компаније • разуме и употреби граматичку јединицу у контексту • говори о различитим пословима и дужностима у оквиру посла који ради или замишљеног посла • напише кратко писмо пријављујући се за посао	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора • слушања • рад на тексту • игра улога • писање			• новембар • децембар • јануар	
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	

			Фонд/тип часа		
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Пословна економија • Пословна кореспонденција и комуникација	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3	Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми	• развијање језичких вештина • стицање знања и вештина за успешну примену службене пословне кореспонденције са практичним примерима • оспособљавање ученика да разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама • оспособљавање ученика да обликује пословна писама према задатим елементима • оспособљавање ученика да користе електронске облике комуникације	16		10	6		-	2.СТ.2.2.4 2.СТ.2.3.3 2.СТ.2.4.1 2.СТ.2.4.3 2.СТ.2.5.5
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама, као и формални и неформални регистар • обликује писма према задатим елементима, и то: допис, упит, понуду, поруџбину, рекламацију, одговор на рекламацију и ургенцију • користи електронске облике комуникције	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора • рад на тексту • писање			фебруар-јуни	
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	
			• Речник • Интернет • Радни листови		• Српски језик • Пословна кореспонденција и комуникација			• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивањ • Тест • Домаћи задаци	

Средњи ниво

1. Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

2.СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.

2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.

2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.

2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.

2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.

2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи

Пословни енглески језик – Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	10	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
1. English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press); 2. Oxford Advanced Learner’s Dictionary (OUP); 3. Business English Dictionary (Longman) 4. Интернет	• Српски језик • Пословна информатика • Економска група предмета	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

2.12. ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословна информатика
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	**Прикупљање пословних података**	• Оспособљавање ученика за прикупљање релевантних и тачних података	12	12					• Примена алата вештачке интелигенције • Пројектна и истраживачка настава • Проблемска настава заснована на анализи података • Дигитални квизови за проверу знања
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• издвоји из скупа података, релевантне и тачне податке • идентификује лажне информације и изворе лажних података • користи базе отворених података за прикупљање и анализу података • опише карактеристике система вештачке интелигенције • користи системе вештачке интелигенције за прикупљање и анализу података	• фронтални; • индивидуални; • рад у пару; • групни рад;		• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рад • метода рада на рачунару			• Септембар • Октобар	

		• упореди анализиране податке из система вештачке интелигенције са сопственим анализама • користи различите програме, веб-сервисе и апликације за истраживање пословних података			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• рачунар • AI алати • мултимедијалне презентације • интернет • радни листови • наставни материјали наставника.	• Статистика • Српски језик и књижевност • Рачунарство и информатика	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању;	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
2.	**Табеларне калкулације**	Развијање вештина и компетенција ученика за коришћење основног статистичког софтверског пакета ● Развијање вештина и компетенција ученика да решавају задатке, примене и презентују резултате добијених решења	18	18					• Примена алата вештачке интелигенције • Пројектна и истраживачка настава • Проблемска настава заснована на анализи података • Дигитални квизови за проверу знања
		Исходи По завршетку модула ученик ће бити у стању да:		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• унесе синтаксу тражене формуле у ћелију. • користи формуле за решавање задатака • унесе функције у ћелију. • користи основне логичке, статистичке и финансијске функције. • реши задатке помоћу функција.		• фронтални; • индивидуални; • рад у пару		• монолошка • дијалошка • Показивање			• Октобар • Новембар • Децембар

		• изради графиконе и дијаграме на основу података из табеле. • форматира графиконе и дијаграме. • унесе слике у радну књигу • објасни појам базе података у програму за табеларна израчунавања. • изврши различите операције везане за базе података у програму за табеларна израчунавања. • креира пивот табеле на основу задатих параметара. • објасни предности и недостатке онлајн сервиса за табеларна израчунавања. • изради и уреди радне књиге у онлајн сервисима за табеларне калкулације. • подеси дељење заједничке радне књиге и уређује овлашћења.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Excel • рачунар • наставни листићи • презентације	• Математика-функције • Статистика-графикони	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци;	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
3.	**Рад са базама података**	• Оспособљавање ученика за самосталан рад са базама података кроз креирање, уређивање, повезивање и претраживање падатака, као и коришћење онлајн сервиса и веб-алата за рад са базама података	30	30					• Примена алата вештачке интелигенције • Пројектна и истраживачка настава • Проблемска настава заснована на анализи података • Дигитални квизови за проверу знања

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи
По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• наброји програме и онлајн сервисе за рад са базама података.
• изради и форматира табеле у програму за рад са базама података.
• постави релације између табела.
• филтрира и сортира податке у базама.
• креира и копира везе између табела и база.
• увезе и извезе податке из базе података.
• изради упите са једноставним и сложеним критеријумима.
• изради упите са различитим функцијама.
• прикаже тражене информације из базе података.
• дизајнира форме.
• дизајнира извештаје.
• дизајнира командну таблу.
• креира макрое у бази података.
• примени макрое у решавању проблема.
• објасни предности и недостатке употребе онлајн сервиса за рад са базама података
• користи онлајн сервисе и веб-алате за рад са базама</td><td>• фронтални;
• индивидуални;
• рад у пару;</td><td>• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• метода рада на рачунару</td><td>• Јануар
• Фебруар
• Март
• Април
• Мај</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• рачунар
• Access и AI алати
• интернет
• радни листови
• наставни материјали наставника.</td><td colspan="2">• Статистика
• Рачуноводство
• Пословна економија
• Електронско пословање
• Предузетништво
• Рачунарство и информатика</td><td>• формативно праћење;
• активност на часу;
• домаћи задаци;
• писмена провера;
• практични задаци;</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="5">4.</td><td rowspan="5">Организација рада и пословања</td><td>• Оспособљавање ученика за ефикасно коришћење програма, апликација и веб-алата за управљање пословном комуникацијом, документацијом и пословним пројектима у савременом пословном окружењу</td><td>12</td><td>12</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>• Примена алата вештачке интелигенције
• Пројектна и истраживачка настава
• Проблемска настава заснована на анализи података
• Дигитални квизови за проверу знања</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи
По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• опише карактеристике програма, апликација, и веб- алата за управљање пословном комуникацијом и документацијом
• наведе програме и веб-алате за управљање пословањем.
• разликује карактеристике пословања у канцеларији и пословања на даљину
• постави задатке, прати учинак, креира извештаје уз помоћ програма/веб-алата за управљање пословањем
• користи програме/веб-алате за управљање пословањем за реализацију пословних пројеката
• симулира рад у стартап тиму.</td><td colspan="2">• фронтални;
• индивидуални;
• рад у пару;</td><td colspan="2">• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• проблемска метода;
• анализа случаја;
• истраживачка метода;
• пројектна метода;
• метода рада на рачунару</td><td colspan="2">• Мај
• Јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• рачунар
• AI алати
• интернет
• радни листови
• наставни материјали наставника.</td><td colspan="2">• Рачуноводство
• Електронско пословање
• Српски језик и књижевност
• Предузетништво
• Пословна економија</td><td colspan="4">• формативно праћење;
• активност на часу;
• домаћи задаци;
• писмена провера;</td></tr>
</table>

Пословна информатика - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
	Допунска настава	• Да се објасни ученику део градива који је остао нејасан • Да се вежбају тежи задаци • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака и вежби	10						
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Да се понови и опише нејасно градиво • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да примени научено на посебне ситуације		• Групни • Индивидуални		• метода практичног рада		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Примери за вежбање		• Економска група предмета • Статистика • Математика		• формативно праћење; • активност на часу; • самостално решавање задатака; • домаћи задаци			

Пословна информатика - Додатна настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
	Додатна настава	• Да се вежбају тежи задаци • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака • Припрема ученика за такмичење • Да се објасни градиво шире него што је наставним програмом предвиђено	10						
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Примењује и анализира проблемске задатке • Самостално формулише проблеме и проналази адекватна решења истог проблема		• индивидуални; • групни;		• Практичан рад		• током школске године	

		• Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације • Да анализира појаве и критички се осврне на њих • Да врши самостална истраживања			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Примери за вежбање	• Економска група предмета • Математика • Статистика	• Усмено излагање • Прачење активности рада • Активност на часу • Домаћи задаци	

2.13. ПРАВО – Други разред

Образовни профил	Економски техничар (ППНУ 2023.)
Предмет	Право
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Радни однос**	• Стицање основних знања правима стеченим на основу радног односа • Развијање способности комуникације • Упознавање са процедуром заснивања радног односа • Упознавање са прописима радног права • Разликовање статуса запосленог у вези врсте радног односа • Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа	32	1	17	24	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • наведе битне елементе радног односа • разликује услове за заснивање радног односа • наведе радње у поступку заснивања радног односа • објасни пробни рад • објасни елементе уговора о раду • дефинише појам приправника • разликује радни однос на одређено и неодређено време • разликује колективна и појединачна права запослених • разликује врсте радног времена,			• фронтални •индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко-дијалошка • рад на тексту • демонстртивна		• септембар • октобар • новембар

		• објасни врсте одсуства и одмора • разликује право на зараду, накнаду зараде и друга примања • наведе мере и значај заштите запослених и заштите животне средине • састави према захтеву примере пратећих правних аката у остваривању одређених права запослених (оглас за заснивање радног односа, одлуке, једноставна решења, отказ запосленог итд.) • разликује материјалну одговорност запосленог и послодавца • наведе начине престанка радног односа			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Историја • Географија • Пословна кореспонденција • Грађанско васпитање	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Облигациони односи**	• Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа • Стицање знања условима закључивања уговора • Разликовање појединих привредних уговора • Разумевање значаја хартија од вредности • Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима	40	2	10	28	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • наведе субјекте и предмет облигације • наведе изворе и врсте облигација • објасни уговор и поступак и услове за његово закључење • наведе лица на која може да се односи дејство уговора • дефинише услов и рок код уговора		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна		• децембар • јануар • фебруар • март • април • мај	

		• објасни доцњу, престанак и неважност уговора • разликује елементе уговора о продаји, права и обавезе уговорних страна • објасни уговор о превозу и пратеће акте • попуни различитих врста једноставних уговора о продаји и превозу • наведе особине и правно дејство хартија од вредности • разликује серијске и појединачне хартије од вредности • наброји хартије од вредности према законитом имаоцу • разликује меницу и чек • разликује акције и обвезнице			• јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Предузетништво • Рачуноводство • Пословна економија • Пословна корепонденција	• усмено одговарање • писмена вежба • анализа конкретних појединачних правних аката (уговора) • састављање конкретних појединачних правних аката (уговора) • активност на часу • питања адвокату из новина • домаћи задатак	

2.14. ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Економско пословање
Разред	други
Годишњи фонд часова	72 (вежбе) + 30 (блок настава)
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви учења**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Оснивање и почетак пословања привредног друштва**	• Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа • Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе • Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања и послова запошљавања радника • Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције ручно и користећи књиговодствени софтвер • Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације • Оспособљавање ученика за обављање комерцијалних послова, промотивних активности и израде презентација • Развијање вештина истраживања тржишта, планирања пословних активности и доношења пословних одлука • Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања	72	72	-	-	-	-	-

		• Развијање вештина припреме и израде рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) • Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту у ком је обавио наставу у блоку • Неговање вештине комуникације у тиму и са окружењем • Развијање интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама							
		Исходи модула По завршетку модула ученик ће бити у стању да:		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• изради кодекс пословног понашања • анализира и врши избор пословне идеје • спроведе поступак оснивања привредног друштва (за трговину на велико) • креира обрасце и документацију за пословање • спроведе поступак отварања текућег рачуна • спроведе поступак запошљавања радника • води евиденцију о присутности запослених • спроведе поступак инвентарисања • састави инвентар и оснивачки биланс стања • отвори пословне књиге (дневник, главну књигу, аналитику купаца и добављача) • примени важеће законске прописе и контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике • састави одговарајућа пословна писма ради набавке канцеларијског материјала и нуђења услуга • састави рачун за извршене услуге • заведе документа у деловодник • заведе улазне и излазне рачуне у књизи примљених рачуна (КПР) и књизи издатих рачуна (КИР) • састави обрачунску листу зарада у складу са важећим законским прописима • евидентира пословне расходе и приходе у финансијском књиговодству		• групни рад • рад у пару • индивидуални **Облици наставе:** Модул се реализује кроз следеће облике наставе: • вежбе (72 часа) кроз симулацију рада у виртуелном привредном друштву (двочас) • Подела одељења на групе • Одељење се дели на 2 групе приликом реализације вежби		• монолошко-дијалошка • рад на задатку • симулација **Препоруке за реализацију наставе:** • Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота **Препоручени садржаји:** • Пословно понашање • Пословна идеја • Поступак оснивања привредног друштва • Отварање текућег рачуна • Оглас и пријава за посао • Процедура избора кандидата • Уговор о раду, М и М-А образац • Процедура инвентарисања • Оснивачки биланс стања		септембар – јун	

		• попуни образац пореске пријаве пореза на додату вредност • евидентира обавезу или потраживање за порез на додату вредност на основу обрачуна • формира базу добављача и базу купаца • попуни готовинске и безготовинске инструменте платног промета • евидентира промене са извода пословне банке у финансијском књиговодству • попуни налог за службено путовање и исплати аконтацију за службени пут • исплати готовински рачун • обрачуна дневницу за службени пут у земљи у складу са важећим законским прописима и ликвидира путни рачун • попуни одговарајућу налогодавну благајничку документацију и благајнички дневник • евидентира благајничко пословање у финансијском књиговодству • води упоредну евиденцију у благајни и на текућем рачуну преко Прелазног рачуна • изврши контролу докумената • састави дневне и периодичне извештаје о обављеном раду		• Отварање пословних књига • Контрола и чување докумената у папирној и електронској форми • Књиговодствена евиденција пословних расхода и прихода • Обрачун и евиденција зарада и накнада зарада • Порез на додату вредност • Инструменти платног промета • Евиденција извода кроз пословне књиге двојног књиговодства • Благајничко пословање • Благајничка документација • Евиденција благајничког дневника кроз пословне књиге • Прелазни рачун **Кључни појмови:** • пословна идеја • оснивање • запошљавање • инвентарисање • биланс стања • пословне књиге • пословни расходи • пословни приходи • зараде • порез на додату вредност • инструменти платног промета • извод банке	

				• благајничка документација • благајнички дневник • евиденција • пословне књиге	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• уџбеник • пословна документација у папирном и дигиталном облику • симулација виртуелних предузећа	• пословна економија • пословна кореспонденција • рачуноводство	• праћење остварености исхода • прегледање документације • тест • активност на часу • праћење практичног рада • праћење индивидуалног и тимског рада

Економско пословање – Блок настава

Назив модула: Пословање привредног друштва – Настава у блоку
Трајање модула: 30 часова – Блок наставу реализовати у другом полугодишту, пет дана у континуитету

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
• Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	• прикаже делатност, пословање и организациону структуру привредног субјекта • изврши процес пријаве и одјаве запослених • упореди послове везане за запошљавање виртуелног привредног друштва и привредног субјекта • састави одговарајуће пословно писмо у складу са пословном ситуацијом • процени пословне расходе и приходе привредног субјекта • састави обрачунску листу зарада	• Карактеристике привредног субјекта • Општи послови везани за запошљавање • Кореспонденција унутар и ван привредног субјекта • Пословни расходи и приходи • Обрачун зарада и пратећа документација **Кључни појмови:** • привредни субјекат • запошљавање • кореспонденција • пословни расходи • пословни приходи	На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Модул се реализује кроз следеће облике наставе: • Практична настава у блоку (30 школских часова, односно 5 радних дана по 6 школских часова) Место реализације наставе: • Блок настава се организује у привредном субјекту у којем је могуће реализовати наведене исходе или у бироу за економско пословање (виртуелно предузеће). Препоруке за реализацију наставе: • Наставник ученицима даје задатке који се односе на послове дефинисане исходима учења • Прегледањем Дневника блок наставе, наставник проверава и оцењује оствареност дефинисаних исхода

	• анализира пословне активности привредног субјекта са другим пословним субјектима • упореди начин пословања виртуелног привредног друштва и привредног субјекта	• зараде	• Ученици самостално израђују добијене задатке у оквиру реализације наставе у блоку • По повратку са блок наставе, предају наставнику Дневник блок наставе о извршеним активностима • Које ће активности ученици реализовати зависи од послова који постоје у конкретном привредном субјекту и могу се разликовати од ученика до ученика • Сазнања и искуства стечена на настави у блоку ученици могу да презентују користећи одговарајуће медије за презентацију по сопственом избору Вредновање остварености исхода вршити кроз: • праћење остварености исхода • активност на блок настави • праћење практичног рада • самостални практични рад – пројекат

Економско пословање – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви учења	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи за засамосталан практичан рад у програму • Да се омогући повезивање теорије и конкретних ситуација							
		Исходи модула По завршетку модула ученик ће бити у стању да:		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• понови и опише нејасно градиво • повеже теорију и задатке • задатке уради практично (у програму) • примени научено у одговарајућим ситуацијама		• групни рад • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошка • рад на задатку • симулација		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви учења	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• уџбеник • пословна документација у папирном или дигиталном облику • симулација виртуелних предузећа	• пословна економија • пословна кореспонденција • рачуноводство		• праћење остварености исхода • прегледање документације • тест • активност на часу • праћење практичног рада • праћење индивидуалног и тимског рада				

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку учења ученике упознати са циљевима и исходима наставе и учења, планом рада и начинима оцењивања. За реализацију наставних садржаја може се користити приручник за рад у виртуелним предузећима. Модули се реализују кроз часове вежби у континуитету (двочас или трочас), приликом којих се одељење дели у две групе. Настава се изводи у кабинетима са рачунарима, односно у бироима за Економско пословање. Ученици све три године учења симулирају различите послове у оквиру истог виртуелног привредног друштва.

У току другог разреда модули се реализују тако што се послови обављају кроз фазу јединственог рада. Задатак наставника је да симулира оснивање и рад реалног привредног друштва за трговину на велико. Наставник то постиже припремом импулса којима иницира послове који се обављају у реалном привредном друштву. Давањем првог импулса ученици покрећу сопствени посао у циљу оснивања трговине на велико која ће повремено обављати и услужну делатност (може вршити услуге превоза, утовара и истовара, одржавања). Ученици се наставником договарају око правне форме (препорука је да то буде друштво са ограниченом одговорношћу које ће ући у систем обрачуна пдв-а), делатности, назива и обележја привредног друштва. У следећем кораку ученици оснивају виртуелно привредно друштво (ВПД) користећи услуге Сервисног центра Србије и Централне виртуелне банке (процедуру оснивања са свом потребном документацијом можете преузети на сајту Сервисног центра Србије www.servisnicentar.org). Препорука је да свака група оснује своје ВПД (два предузећа у једном одељењу). Када се заврши процедура оснивања и отвори текући рачун код Централне виртуелне банке, започиње се са процедуром запошљавања. Процес запошљавања почиње стављањем огласа за одговарајућа радна места на огласну таблу ВПД или слањем на објаву Сервисном центру Србије. Након тога, потребно је прикупити пријаве за посао, урадити интервју са кандидатима и обавестити кандидате о исходу разговора. Претраживањем интернета изабрати Уговор о раду, М и М-А образац и попунити их. Упутити ученике на сајт Централног регистра за обавезно социјално осигурање (Croso) са циљем упознавања ученика са електронским подношењем М и М-А обрасца. Након процедуре запошљавања, са ученицима спровести поступак инвентарисања, састављања оснивачког биланса стања и отварања пословних књига двојног књиговодства.

С обзиром да обављају делатност која подразумева употребу канцеларијског материјала замишљено је да послове кореспонденције увежбају кроз њихову набавку састављањем упита и поруџбине, као и слањем понуда потенцијалним клијентима о услугама које нуде (док у трећем разреду не набаве робу која им је потребна за трговину). Ученици упите и понуде могу слати осталим ВПД која се налазе у мрежи виртуелне привреде, а чије електронске адресе могу преузети на сајту Сервисног центра Србије.

Ученици обављају и послове завођења рачуна у књигу примљених и издатих рачуна, као и евиденције пословних расхода и прихода. Наставник дели импулсе у виду рачуна за редовне трошкове који настају у привредном друштву сваког месеца (електрична енергија, вода, комуналне услуге, интернет, телефон...). На основу књиге примљених и издатих рачуна ученици попуњавају пореску пријаву (ППППДВ образац).

Рад у виртуелном предузећу настављају симулацијом послова платног промета у циљу плаћања обавеза и наплате потраживања и то попуњавањем инструмената платног промета и евиденцијом извода у финансијском књиговодству. Када су у питању благајнички послови ученици на основу импулса наставника врше обрачуне дневница, симулирају исплату и уплату готовог новца, попуњавају благајничку документацију, спроводе благајничку евиденцију. Упоредну евиденцију благајне и текућег рачуна вршити преко Прелазног рачуна.

При креирању импулса наставник има у виду стечена знања и вештине ученика из других предмета и сарађује са колегама у оквиру школских тимова. У неким ситуацијама када се процени да ученици не владају одређеним деловима градива наставник организује „семинаре" на одређене теме. Извођење семинара наставник може поверити и ученику. Ученици након обрађеног одређеног дела градива састављају периодичне извештаје о свом раду и презентације. Документацију примљену од наставника (импулсе) и документацију састављену на основу импулса одлажу у регистратор. Сваки ученик има своју фасциклу у коју одлаже своје одштампане радове и импулсе наставника, као и USB на ком чува радове у електронској форми. Такође, на школском рачунару формира свој фолдер у ком систематизује своје радове и наставне материјале. Препоручује се и чување на Google диску.

После пролећног распуста ученици се упућују на извођење наставе у блоку у привредно друштво. Спровођење овог облика наставе је могуће извести и у бироу за економско пословање уз реализацију исхода из датог модула. Трајање наставе у блоку је пет радних дана по шест школских часова. Наставник даје ученицима задатке који се односе на послове дефинисане исходима учења. Прегледањем Дневника блок наставе наставник проверава и оцењује оствареност дефинисаних исхода. Ученици самостално израђују добијене задатке у оквиру реализације наставе у блоку. По повратку са, ученици предају наставнику Дневник блок наставе о извршеним активностима. Које активности ће ученици реализовати зависи од послова који постоје у конкретном привредном субјекту и могу се разликовати од ученика до ученика. Сазнања и искуства стечена на настави у блоку ученици могу да презентују користећи одговарајуће медије за презентацију по сопственом избору.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Наставник континуирано прати и вреднује постигнућа ученика као што су: брзина извршавања задатака, однос према постављеним задацима, начин на који долази до резултата, сарадња, иницијатива, упорност, ангажовање и напредовање у односу на претходни период. Све активности се бележе, а на последњем часу наставник излаже своја запажања и добија повратне информације од ученика које користи за давање препорука за даље напредовање, похвалу за рад, материјал за наредне часове и сумативно оцењивање.

Наставник у договору са осталим наставницима који предају овај предмет, а уз уважавање потреба и специфичности ученика у својој групи, одређује после ког дела пређеног градива ће ученицима у фази јединственог рада задати самосталан практичан рад. Рад се оцењује на основу чек листе. У фази подељеног рада препоручује се да се ученичке вештине више пута провере кроз самосталан практичан рад који садржи само одређене задате послове. На крају ротације се кроз самосталан практичан рад проверавају сви или већина послова у оквиру једне службе. Поред овог начина сумативног оцењивања препоручује се и прегледање документације, периодични извештаји о раду, излагање на основу презентације и праћење индивидуалног и тимског рада.

Дневник практичне наставе се вреднује на основу чек листе која је дата ученику пре одласка на наставу у блоку. По повратку ученик ради и презентацију и усмено излаже пред осталим запосленима из свог ВПД. И за овај део наставник саставља чек листу и изводи коначну оцену.

Препорука је формирање портфолија за сваког ученика како би се сакупили сви радови ученика, резултати оцењивања, разни коментари и препоруке приликом посматрања рада ученика. Оцењивање на овакав начин представља објективан показатељ постигнућа ученика.

2.15. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Јавне финансије
Разред	2. разред
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	Јавне финансије за трећи и четврти разред економске школе, аутор: Кецман Милан, издавач: Завод за уџбенике

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.</td><td rowspan="5">Појам и предмет јавних финансија</td><td>• Стицање знања о појму, предмету и значају јавних финансија</td><td>12</td><td>/</td><td colspan="2">4</td><td>8</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише појам јавних финансија
• објасни настанак јавних финансија као самосталне научне дисциплине
• направи преглед научних дисциплина са којима су повезане јавне финансије
• наведе предмет анализе јавних финансија у савременој држави
• разликује специфичне институције јавних финансија</td><td colspan="2">• фронтални
• индивидуални
• рад у пару
• групни</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• рад на тексту
• демонстративна</td><td colspan="2">• септембар
• октобар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална
• визуелна</td><td colspan="3">• Принципи економије</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• тестови знања
• активност на часу
• домаћи задатак</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Јавни расходи</td><td>• Стицање знања о природи и карактеру јавних расхода</td><td>18</td><td>/</td><td colspan="2">6</td><td>12</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише јавне расходе
• наведе разлоге државне интервенције
• и присуства јавног сектора
• дефинише јавна добра
• наведе карактеристике јавних добра
• наведе структуру јавних расхода
• наведе учинке јавних расхода
• класификује јавне расходе
• разликује облике државне интервенције преко јавних расхода
• објасни разлоге и учинке јавних
расхода у области:
- образовања
- здравства
- пензијског осигурања
- социјалне заштите</td><td colspan="2">• фронтални
• индивидуални
• рад у пару
• групни</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• рад на тексту
• демонстративна</td><td colspan="2">• октобар
• новембар
• децембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална
• визуелна</td><td colspan="3">• Рачуноводство
• Принципи економије</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• тестови знања
• активност на часу
• домаћи задатак</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Јавни приходи	• Стицање знања о природи и карактеру јавних прихода	30	/	12	18	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • опише суштину јавних прихода • класификује јавне приходе • дефинише појам и карактеристике пореза • објасни расподелу пореског терета • наведе критеријуме за оцењивање пореских система • разликује елементе пореза • наведе циљеве опорезивања и врсте пореза • наведе карактеристике пореза на доходак грађана у Републици Србији • наведе предмете опорезивања • обрачуна порез на доходак грађана и порез на зараде • попуни пореску пријаву о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима на зараде • наведе разлоге за опорезивање добити предузећа • наведе карактеристике пореза на добит у Републици Србији • разликује елементе пореза на добит • објасни значај пореског биланса • састави порески биланс • обрачуна висину пореске обавезе на основу пореског биланса • попуни пореску пријаву на основу пореског биланса • разликује порез на потрошњу и порез на доходак • објасни значај пореза на додату вредност као најиздашнијег пореског прихода у Републици Србији • класификује пореске обвезнике према роковима плаћања пореза на додату вредност • објасни теоријске аспекте пореза на имовину • наведе карактеристике пореза на имовину у Републици Србији • разликује различите врсте пореза на имовину и њихове елементе • обрачуна порез на имовину за различите пореске обвезнике	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни	• монолошко-дијалошка • рад на тексту • демонстративна	• јануар • фебруар • март • април

		• попуни пријаву за порез на имовину различитих пореских обвезника • наведе остале облике јавних прихода • разликује врсте пореза на додату вредност			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална визуелна	• Рачуноводство	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест практичних вештина	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Буџет	• Стицање потребних знања о буџету и буџетском систему	12	/	4	8	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише буџет као институцију јавних финансија • набрoји функције и начела буџета • наведе законски оквир за буџетски систем у Републици Србији • разликује функције трезора • опише поступак доношења и извршења буџета у Републици Србији • наведе структуру државног буџета Републике Србије • дефинише буџетски дефицит • дефинише фискални федерализам • разликује различите нивое државе • повеже буџет централног нивоа власти и буџете нижих нивоа власти на основу пореског биланса		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошка • рад на тексту • демонстративна		• мај • јун	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална • визуелна	• Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак

Јавне финансије – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима • Оспособљавање за самостално рачунање и тумачење показатеља							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама		• индивидуални • групни		• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Штампани задаци • Уџбеник		• Математика • Пословна економија • Рачуноводство		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци			

2.16.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Други**
Годишњи фонд часова	36
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**СВИ РАЗЛИЧИТИ, А СВИ РАВНОПРАВНИ**	-развијање разумевања различитости по различитим основама(култура, религија, раса, пол, способности) -промовисање толеранције -учење о важности равноправности -развој критичког мишљења	20	/	3	17	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -објасни шта је различитост -развије способност за анализу(идентификује примере неравноправности и дискриминације у друштву и објасни њихове последице) -да негује толеранцију и поштовање различитости(развије способност да поштује и прихвати различите културе, вредности и ставове) -да развије способност за ангажовање у акцији -развије способност да критички разматра друштвени проблем и предложи боље решење -испољава у свом понашању толеранцију према различитости; -доведе у везу личне особине као димензије различитости и дискриминацију;		-Рад у групама -Рад у пару -Индивидуални рад -рад на тексту(анализа текста и медијских садржаја штампаних и електронских) -друштвене анкете и истраживање мишљења -виртуелне турнеје(виртуелни обиласци различитих културних или религијских заједница) -истраживачки пројекти		-монолошко-дијалошка -разговор -групни пројекти -дискусије и дебате -демонстрациона -решавање проблема -презентациона		Септембар-фебруар	

		- предвиђа последице одрастања деце мигранта у условима одвојености од породице, дома, отаџбине; -наведе облике дискриминације разликује ситуације укључености наспрам искључености у друштвени живот заједнице; -аргументује значај супротстављања различитим врстама стереотипа и предрасуда; -разликује интеркултуралност од мултикултуралности; - аргументовано дискутује о родној равноправности и родно заснованом насиљу у свету и Србији; -наведе неколико невладиних организација које се баве питањима заштите људских права и циљеве њихових активности; -наведе најзначајније институције и документа у Србији и Европској унији који се баве заштитом равноправности	-писани задаци(нпр.есеји)		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -помоћна литература -гостујући говорници(из различитих култура, религија) -филмови и документарци -пројекти и истраживања -игре улога и симулације	1. Историја 2. Језик и књижевност 3. Социологија и психологија 4. Географија 5. Уметност 6. Етика и религија 7. Математика и статистика 8. Информатика и технологија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**МЕДИЈИ ЗА ГРАЂАНЕ, ГРАЂАНИ**	-разумевање улоге медија -развој медијске писмености -способност разликовања објективних од пристрасних извештаја/лажних информација	16	/	1	15	/	/	/

	ЗА МЕДИЈЕ	-развијање грађанске одговорности(употреба медија ради изражавања ставова и идеја) -подстицање критичког праћења вести -развијање етичког понашања у медијским активностима							

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме /модула, ученик ће бити у стању да: -разуме медијске појмове и начине на који медији функционишу -доводи у везу слободу медија и развој демократије; - препознаје примере говора мржње у медијима; -критички разматра питање цензуре и сензационализма у медијима, границе између права на -информисање и права на заштиту приватности; -наведе принципе новинарске етике; - критички се односи према комерцијалним програмима у медијима; -препозна примере манипулације информацијама у медијима; -предвиђа у ком правцу ће се медији у будућности развијати -критички анализира медијске садржаје и препозна потенцијалну пристрасност и манипулацију -разликује различите типове медија(новинарски, забава, мрежни) -креативно користи медијске алате за изражавање својих ставова и идеја -разуме и поштује етичке стандарде у медијским кућама -да се ангажује у друштвеним питањима и користи медије ради подизања свести и утицаја на друштвени развој	-Рад у групама; -Рад у пару -ндивидуални рад -рад на тексту(анализа новинарских кодова и стандарда) -анализа медијских садржаја(штампаних и електронских) -дискусије и дебате -креативни медијски пројекти(креирање вести, документараца) -симулације новинарских скупова(улога новинара, уредника) -презентације -истраживачки пројекти	-монолошко-дијалошка -разговор -илустрациона -демонстрациона -решавање проблема -презентациона -интерактивна	фебруар-јун

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
-Приручник из Грађанског васпитања -текстови и чланци Вести и дневници -дискусије и дебате -гостујући говорници(новинари, медијски стручњаци) -филмови и документарци -анализа медијских садржаја -истраживачки пројекти -виртуелне турнеје у новинарским редакцијама/медијским организацијама	1. Језик и књижевност 2. Социологија 3. Психологија 4. Историја 5. Уметност 6. Етика и религија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине

		-игре улога(симулација ситуација у новинарским окружењима)		

2.16.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Други разред

Предмет	Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет			
Разред	Други			
Образовни профил	Економски техничар			
Годишњи фонд часова	36			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	27	Утврђивање обрађеног градива	9
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту, демонстрација			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ, штампани материјал			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Историја, Ликовна култура, Грађанско васпитање.

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 2**	**ОНГ: 1**	**УОГ: 1**	
Р. б. теме	Р. б. нас. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	**1.**	Понављање кључних појмова обрађених у првом разреду средње школе	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

Тема:		**2. СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
2.	**2.**	Стварање света					

Тема:		2. СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	Број часова: 7	ОНГ: 5	УОГ: 2	
2.	**3.**	Стварање човека по икони и подобију Божијем	- Омогућити ученицима да стекну неопходно знање да узрок постојања света јесте личносни Бог Који слободно из љубави ствара свет; - Развијање свести код ученика о стварању човека по „икони и подобију Божијем“, односно као слободне личности способне за љубав према другом бићу; - Оспособити ученике за разумевање да је свет и све што је у њему, створено за вечност, да буде причасник вечног Божијег живота; - Предочити ученицима чињеницу да је човек од Бога призван да управља целим светом и да га приноси Богу, те да се у тој заједници обожи и човек и свет.	- моћи да интерпретира учење Цркве о стварању света; - моћи да објасни да је човек икона Божија зато што је слободан; - моћи да објасни да је човек подобије Бога зато што је способан за заједницу; - моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да вечно живи у заједници са Њим; - бити подстакнут да просуђује о смислу постојања човека и света; - моћи да разликује особености створеног и нестворeног; - моћи да развија одговорност за сопствени живот и живот других; - моћи да преиспитује и вреднује сопствени однос према Богу, другом човеку и према творевини Божијој.	
2.	**4.**	Творевина и човеково место у њој				
2.	**5.**	Свет је створен са циљем да постане Црква				
2.	**6.**	Представе стварања света и човека у православној иконографији				

Тема:		3. ПРАРОДИТЕЉСКИ ГРЕХ	Број часова: 8	ОНГ: 6	УОГ: 2	
3.	**7.**	Библијска повест о прародитељском греху	- Пружити ученицима основ за разумевање прародитељског греха на основу библијског сведочанстав, тумачења Сцетих Отаца и учења Цркве; - Ученицима предочити да се човеков промашај (грех) састоји у одвајању човека и света од Бога; - Пружити ученицима основ за разумевање да спасење као превазилажење смрти и задобијање вечног живота, јесте повратак у заједницу са Богом.	- моћи да објасни у чему се састоји прародитељски грех; - моћи да сагледа последице прародитељског греха и начин њиховог превазилажења; - моћи да објасни какава је улога човека у остваривању назначења света; - моћи да просуди о важности учествовања у литургијском сабрању за сопствено спасење; - бити подстакнут да се одговорније односи према природи; - моћи да стекне увид у личну одговорност за своје поступке; - моћи да уочи значај покајања за своје спасење.	
3.	**8.**	Прародитељски грех као промашај циља стварања				
3.	**9.**	Светоотачко тумачење прародитељског греха				
3.	**10.**	Јединство човека са Богом – једини начин да се превазиђе смрт				
3.	**11.**	Човекова злоупотреба творевине				
3.	**12.**	Прародитељски грех у светлости богослужбених текстова				

Тема:		4. СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД АДАМА ДО ИЗРАИЉА)	Број часова: 7	ОНГ: 6	УОГ: 1	
4.	**13.**	Каин и Авељ	- Омогућити ученицима разумевање да се Стари Завет у главним цртама, периодима, личностима и догађајима може посматрати као прасликаи најава новозаветних догађаја; - Омогућити ученицима да стекну знање о историјском току остварења Божијег плана о свету; - Пружити ученицима основ за разумевање да се у личности Исуса Христа испуњава оно што је откривено и речено у Старом Завету; - Предочити ученицима у чему се састоји разлика између Цркве као богочовечанске заједнице и других облика људских заједница; - Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и избавља народ Божији.	- моћи да уочи да се Бог у Старом и Новом Завету открива као личност и да позива човека у заједницу са Њим; - моћи да, на примеру Каина и Авеља, да је свако убиство – братоубиство; - моћи да, на примеру Ноја, схвати значење појма праслика Христа и Цркве као места спасења; - моћи да, на примеру Вавилонске куле, схвати да ниједна људска заједница мимо Бога не води остварењу човековог назначења; - моћи да разуме да је откривење Авраму почетак остваривања Цркве у историји; - бити свестан да је за богопознање неопходан личан сусрет са Богом; - моћи да разуме да је обећање потомства дато Авраму духовног карактера.	
4.	**14.**	Ноје и барка, као праслике Христа и Цркве				
4.	**15.**	Црква и Вавилонска кула				
4.	**16.**	Авраамов завет са Богом и наговештај Цркве Христове				
4.	**17.**	Жртвовање Исака као праслика жртве Христове				
4.	**18.**	Јаков постаје Израиљ				

Тема:		5. СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД МОЈСИЈА ДО ХРИСТА)	Број часова: 7	ОНГ: 6	УОГ: 1	
5.	**19.**	Откривење Бога Мојсију (ЈХВХ)	- Пружити ученицима основ за разумевање да је целокупан садржај старозаветне месијанске мисли остварен тек у Новом Завету у личности Господа Исуса Христа; - Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и избавља народ Божији; - Упознати ученике са значајем старозаветног прослављања Пасхе као праслике молитвеног сећања на Христово Страдање, Васкрсење и Други долазак;	- знати да је старозаветна вера – вера у једнога Бога; - моћи да објасни нека од старозаветних пророштава која су се остварила у личности Христовој; - моћи да наведе који старозаветни догађаји јесу праслика Сина Божијег и новозаветне Цркве; - моћи да повезује догађаје старозаветне и новозаветне историје; - моћи да уочи разлику између уобичајеног значења речи пророк и њеног библијског смисла;		
5.	**20.**	Пасха				
5.	**21.**	Месија – циљ старозаветних ишчекивања				
5.	**22.**	Давид и Соломон				
5.	**23.**	Испуњење старозаветних пророштава у Исусу Христу				
5.	**24.**	Праслике Свете Тројице, Исуса Христа, и Цркве у Старом Завету (систематизација теме)				

Тема:		5. СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД МОЈСИЈА ДО ХРИСТА)	Број часова: 7	ОНГ: 6	УОГ: 1	
			- Омогућити ученицима разумевање да се деловањем пророка Божијих увек изграђује Црква.	- моћи да, на примеру пророчке делатности увиди значај старања о социјално угроженим категоријама друштва; - моћи да схвати, на примеру Израиља, да Црква има наднационални карактер; - моћи да упореди Десет заповести са Христовим заповестима о љубави; - знати да је месијанска идеја присутна током старозаветне историје; - моћи да промишља о сопственом месту у историји спасења.		

Тема:		6.СТАРОЗАВЕТНА РИЗНИЦА	Број часова: 5	ОНГ: 3	УОГ: 2	
6.	**25.**	Мудросна књижевност – одабрани одељци	- Омогућити ученицима доживљај старозаветне побожности; - Подстицати ученике на промишљање о незаменљивости и вредности сопствене личности; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	- моћи да се, подстакнут сопственим примерима, смелије суочи са грехом самооправдавања и сваким грехом уопште. - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 2. разреда средње школе.		
6.	**26.**	Одабрани одељци из Псалама Давидових				
6.	**27**	Старозаветни списи у богослужењу Цркве				

Верска настава - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Други**		
Образовни профил	**Економски техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

3.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Трећи разред-

Образовни профил	Економски техничар.
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	105
Недељни фонд часова	3
Литература	1. Аутори**:** Гордана Стевановић, Јелена Јовановић Бубања, др Татјана Костић, **Читанка за трећи разред средње школе,** Завод за уџбенике 2. Аутор: др Душка Кликовац, **Српски језик за трећи разред гимназија и средњих стручних школа**, Едука 2021.Одобрено од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, решење број: 650-02-90/2021-03 од 02.08.2021. Литература: М. Николић: Методика наставе српског језика и књижевности Ч. Ђорђевић и П. Лучић: Књижевност и српски језик за трећи разред, Д. Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености, Ј. Деретић: Историја српске књижевности, П. Пијановић: Књижевност и српски језик, 3. разред Ж. Станојчић и Љ. Поповић: Граматика српског језика Лектира за трећи разред, речници, лексикони, енциклопедије, интернет

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Модерна** Модерна у европској и српској књижевности. Одлике симболизма и импресионизма • Шарл Бодлер: „Албатрос” • А. П. Чехов: „Ујка Вања” • Богдан Поповић: „Предговор Антологији новије српске лирике” • Војислав Илић, „У позну јесен”	• Упознавање са основним одликама правца, представницима и њиховим делима • Проширење опште културе • Разумевање жанровске иновације • Упознавање књижевне уметности • Упознавање са делима српске и европске модерне	24		2	22			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

	• Алекса Шантић: „Претпразничко вече”, „Вече на школу” • Јован Дучић:„Јабланови” • Милан Ракић: „Долап”, „Искрена песма” • В. П. Дис:„Тамница”, „Можда спава” • Сима Пандуровић: „Светковина” • Бора Станковић:„Коштана”, „Нечиста крв“ • Петар Кочић: „Мрачајски прото” **Изборни део** (бирају се 2-3 дела): • Јован Дучић, „Залазак сунца / „Сунцокрети” / „Човек говори Богу” • Јован Дучић, „Градови и химере“ (избор) • Јован Скерлић: „О Коштани” • Драгиша Васић:„Реконвалесценти” / „Ресимић добошар”	• навести одлике правца, представнике и њихова дела • уочити и тумачити модерне елементе у изразу и форми књижевног дела • анализирати одабрана дела, износити запажања и ставове • Развијати самосталност у рецепцији књижевних дела • Имати изграђен естетски доживљај уметничког дела • Разумети текстове из српске модерне поезије и опште културне баштине • Спознати естетске, моралне, језичке и културне вредности одређеног књиж. дела	• фронтални • групни • индивидуални • тандем	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• септембар - јануар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • шеме • видео – бим • звучна читанка	• корелација са историјом • естетиком • позоришном уметношћу • ликовном и музичком културом • филозофијом • теоријом и историјом књиж.	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј	

Бр.	Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Међуратна књижевност у светској и српској књижевности** Одлике експресионизма, футуризма, надреализма • В. Мајаковски: „Облак у панталонама”	Упознавање ученика са одликама међуратне књижевности, представницима и делима; Упознавање ученика са са појавама у Европи и код нас крајем 19. века и у првој половини 20. века;	27		3	24			

	• Ф. Кафка: „Процес“ • Српска међуратна књижевност • М. Бојић: „Плава гробница” • Д. Васиљев: „Човек пева после рата” . М. Настасијевић: „Туга у камену” • М. Црњански: „Суматра” • М. Црњански: „Сеобе I” • И. Андрић: „Ex Ponto” • И. Андрић: „На Дрини ћуприја” • Т. Ујевић: „Свакидашња јадиковка” • Р. Петровић: „Људи говоре” (избор) • И. Секулић: „Сапутници“ (избор) Д. Максимовић: Избор из поезије Изборни део: • Херман Хесе: „Сидарта“/ „Демијан“ Ернест Хемингвеј:“Старац и море“	Изграђивање моралних својстава ученика								
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Навести одлике праваца, представнике и њихова дела • Успоставити узајамни однос књижевних дела и времена у коме су настала • Анализирати одабрана дела, износити запажања и ставове појаве и проблеме које покреће књижевно дело • Схватити односе појединца и света • Разумети поетику суматраизма • Спознати различитост књижевних врста у стваралаштву писаца епохе • Развијати самосталност у рецепцији књижевних дела • Спознати естетске и моралне вредности епохе			• фронтални • групни • индивидуални • тандем		• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна		• фебруар - мај	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • видео - бим		• корелација са историјом • социологијом • психологијом • филозофијом • филмском уметношћу • ликовном и музичком културом			• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест • есеј			

Бр.	**Тема/модул/област** **ЈЕЗИК**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**

<table>
<tr><td rowspan="4">3.</td><td rowspan="4">• Творба речи

Просте, изведене и сложене речи
• Основни појмови о извођењу речи
• Важнији модели за извођење именица, придева и глагола
• Основни појмови о творби сложеница и полусложеница</td><td>• Систематизовање знања о основним правилима грађења речи</td><td>9</td><td>1</td><td>2</td><td>6</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Знати све начине грађења речи
• препознати просте, изведене и сложене речи
• применити основне принципе творбе речи</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко – дијалошка
• текст – метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• септембар - јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Граматика
• одабрани текстови
• наставни листићи</td><td colspan="3">• корелација са фонологијом, морфологијом, синтаксом, лексикологијом и дијалектологијом</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку

<table>
<tr><td>4.</td><td>• Лексикологија

Основни појмови из лексикологије (лексема, њено значење)
• Синонимија и хомонимија
• Полисемија и антонимија
• Састав лексике српског књижевног (стандардног) језика
• Дијалектизми, архаизми и историзми, неологизми, жаргонизми, вулгаризми
• Фразеологизми
• Термини</td><td>Усвајање знања о лексикологији и правопису;
Оспособљавање ученика да ефикасно комуницира
Унапређивање језичких способности и знања стечених у претходним разредима</td><td>11</td><td>1</td><td>2</td><td>8</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• препозна и одреди вредност лексеме
• користи речнике
• наведе примере синонима, антонима, хомонима, жаргона</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• монолошко – дијалошка
• текст – метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• септембар - јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Граматика
• одабрани текстови
• наставни листићи</td><td colspan="2">• корелација са фонологијом
• морфологијом
• синтаксом
• дијалектологијом</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• писмени задаци
• тест</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа

<table>
<tr><th></th><th>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</th><th></th><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5.</td><td rowspan="6">Синтакса
Реч, синтагма, реченица
Реченични чланови
Апозитив и апозиција
Предикатске и комуникативне реченице</td><td>• Усвајање знања о основним синтаксичким јединицама
• Унапређивање језичких способности и знања стечених у претходним разредима</td><td>8</td><td>1</td><td>2</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• одредити синтаксичке јединице и њихову функцију
• Препознати апозитив и апозицију
• Увидети разлику између предикатске и комуникативне реченице</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• монолошко – дијалошка
• текст – метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• септембар - јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Граматика
• одабрани текстови
• наставни листићи</td><td colspan="3">• корелација са морфологијом
• лексикологијом
• дијалектологијом</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• писмени задаци
• тест
• есеј</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	**Стилистика** Функционални стилови	Усвајање знања о стилистици и функционалним стиловима; Оспособљавање ученика да ефикасно комуницира	5	**1**	1	3			

		Унапређивање језичких способности и знања стечених у претходним разредима							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Разликује функционалне стилове • Препознај и примени одлике разговорног, новинарског и књижевно-уметничког стила		• фронтални • групни • индивидуални • тандем		• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна		• септембар - јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Граматика • одабрани текстови • наставни листићи		• корелација са дијалектологијом и • књижевношћу		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="8">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">7.</td><td rowspan="6">• Правопис

Основна правила спојеног, полусложеничког и одвојеног писања
• Скраћенице</td><td>• Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком нормом</td><td>4</td><td></td><td colspan="2">1</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• примени правила одвојеног и састављеног писања речи у складу са језичком нормом
• употребити знаке интерпункције у складу са језичком нормом</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• монолошко – дијалошка
• текст – метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="2">• новембар - фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Граматика
• звучна читанка
• видео – бим
• одабрани текстови
• Правопис српског језика</td><td colspan="3">• корелација са логиком
• стилистиком
• енглески језик
• руски језик</td><td colspan="3">• усмено излагање
• тест практичних вештина
• опсервација практичног рада</td></tr>
<tr><td colspan="10"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>8.</td><td>Усмено и писано изражавање
Лексичке вежбе
• Стилске вежбе
• Домаћи задаци
• Школски писмени задаци 4 x 2 + 2
• Упознавање са одликама новинарског стила
• Писање вести, извештаја, интервјуа и других облика новинарског изражавања
• Упознавање са одликама научног стила</td><td>• Практично усвајање и богаћење језика уз помоћ језичких вежби
• Оспособљавање ученика да ефикасно комуницира
• Развијање језичке културе ученика
• Оспособљавање ученика за</td><td>17</td><td></td><td>3</td><td>6</td><td>8</td><td>-</td><td>-</td></tr>
</table>

		квалитетно усмено и писано изражавање							

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• износити став, користити аргументе и процењивати опште и сопствене вредности у усменом и писаном изражавању • У потпуности усвојити културу усменог и писаног изражавања по стандардима српског књижевног језика • Владати вештинама говорења и писања у различитим комуникативним ситуацијама • Поседовати развијену језичку културу • Неговати правилно усмено и писано изражавање	• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна	• септембар - јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• одабрани текстови • наставни листићи • Граматика	• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија • Дијалектологија	• Усмено излагање • Активност на часу • Тест • Домаћи задаци • Писмени задаци • Тестови • Есеји

СТАНДАРДИ

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за трећи разред обухвата: **правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.**

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из језичке културе***:
2.CJK.1.3.1; 2.CJK.1.3.2; 2.CJK.1.3.3; 2CJK.1.3.4; 2.CJK.1.3.5; 2.CJK.1.3.6; 2.CJK.1.3.7; 2.CJK.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из језичке културе***
2.CJK.2.3.1; 2.CJK.2.3.2; 2.CJK.2.3.3; 2.CJK.2.3.4; 2.CJK.2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на напредном нивоу из језичке културе***:
2.CJK.3.3.1; 2.CJK.3.3.2; 2.CJK.3.3.3;2.CJK.3.3.4; 2.CJK.3.3.5; 2.CJK.3.3.6; 2.CJK.3.3.7.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за трећи разред обухвата: **морфологија, синтакса, лексикологија, правопис.**

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из језика***:

2.CJK.1.1.1. Има основна знања о језику уопште (шта је језик, које функције има); поштује свој језик и поштује друге језике; препознаје стереотипне ставове према језику. Разуме појам текста; разликује делове текста (увод, главни део, завршетак); препознаје врсте текстова (облике дискурса); има основна знања из социолингвистике: познаје појмове једнојезичности и вишејезичности (и зна одговарајуће језичке прилике у Србији); разуме појам језичке варијативности и препознаје основне варијетете.

2.CJK.1.1.2. Разликује књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цени оба изговора српског књижевног језика – екавски и (и)јекавски); има потребу да учи, чува и негује књижевни језик; познаје најважније граматике и нормативне приручнике и уме да се њима користи; зна основне податке о месту српског језика међу другим индоевропским и словенским језицима; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.

2.CJK.1.1.3. Разликује правилан од неправилног изговора гласа; зна основну поделу гласова; има основна знања у вези са слогом и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основна правила акценатске норме и уочава евентуалне разлике између свог и књижевног акцента.

2.CJK.1.1.4. Познаје врсте и подврсте речи; примењује норму у вези с облицима речи у фреквентним случајевима (укључујући и гласовне промене у вези с облицима речи); издваја делове речи у вези с облицима речи (граматичка основа и наставак за облик) у једноставнијим случајевима; издваја делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбена основа, суфикс) у једноставнијим случајевима; препознаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с грађењем речи (укључујући и гласовне промене у вези с грађењем речи); примењује постојеће моделе при грађењу нових речи.

2.CJK.1.1.5. Правилно склапа реченицу; разликује синтаксичке јединице; разликује активне и пасивне реченице; уме да анализира једноставније реченице грађене по основним моделима и проширене прилошким одредбама.

2.CJK.1.1.6. Има лексички фонд који је у складу са средњим нивоом образовања; прави разлику између формалне и неформалне лексике и употребљава их у складу са приликом; има основна знања о значењу речи; познаје основне лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију); познаје метафору као лексички механизам; нема одбојност према речима страног порекла, али их не прихвата некритички и аутоматски; познаје појам термина и фразеологизма; познаје најважније речнике српског језика и уме да се њима користи.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из језика***:

2.CJK.2.1.1. Има шира знања о језику уопште (која су битна својства језика); препознаје јединице и појаве које припадају различитим језичким нивоима / подсистемима; има основна знања о писму уопште; има основна знања о правопису уопште (етимолошки – фонолошки правопис; граматичка – логичка интерпункција; графема – слово); има основна знања о језицима у свету (језичка сродност, језички типови, језичке универзалије). Разуме основне принципе вођења дијалога; разуме појам говорног чина; разуме појам деиксе. Познаје одлике варијетета српског језика насталих на основу медијума и оних који су условљени социјално и функционално.

2.CJK.2.1.2. Зна основне особине дијалеката српског језика; зна основна правила екавског и (и)јекавског изговора; у једноставнијим случајевима пребацује (и)јекавску реч у екавски лик и обрнуто. Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.

2.CJK.2.1.3. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе; зна да дели гласове по свим критеријумима; разуме појам фонеме; зна сва правила акценатске норме и уме да прочита правилно акцентовану реч; зна механизме фонолошки условљених гласовних промена (једначења сугласника по звучности и по месту творбе, сажимање и асимилацију вокала и губљење сугласника).

2.CJK.2.1.4. Има шира знања о врстама и подврстама речи; уме да одреди облик променљиве речи и да употреби реч у задатом облику; познаје појам морфеме; дели реч на творбене морфеме у једноставнијим случајевима и именује те морфеме; познаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с облицима речи у мање фреквентним случајевима.

2.CJK.2.1.5. Користи се свим синтаксичким могућностима српског језика; разликује безличне и личне реченице; анализира реченице грађене по различитим моделима; има шира знања о синтагми; препознаје основне врсте зависних предикатских реченица (типични случајеви); зна основно о напоредним односима, конгруенцији и негацији; разликује врсте независних предикатских реченица; разуме појам елипсе; има основна знања о употреби падежа и глаголских облика.

2.СЈК.2.1.6. Има богат и уразноличен лексички фонд (укључујући и интелектуалну и интернационалну лексику и познавање најфреквентнијих интернационалних префикса и суфикса). Тај фонд употребљава у складу с приликом; види језик као низ могућности које му служе да изрази индивидуално искуство и усмерен је ка богаћењу сопственог речника; познаје хиперонимију/хипонимију, паронимију; разликује лексичке слојеве; познаје метонимију као лексички механизам.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на напредном нивоу из језика***:
2.СЈК.3.1.1. Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења; јасан му је појам категоризације; познаје конверзационе максиме (квалитета, квантитета, релевантности и начина); разуме појам информативне актуализације реченице и зна како се она постиже; јасан му је појам текстуалне кохезије.
2.СЈК.3.1.2. При подели речи на слогове позива се на правила; акцентује једноставније примере.
2.СЈК.3.1.3. Има детаљнија знања о морфологији у ужем смислу и творби речи у српском језику (дели реч на творбене морфеме у сложенијим случајевима и именује те морфеме).
2.СЈК.3.1.4. Има детаљнија знања о употреби падежа и глаголских облика; уме да анализира компликованије реченице грађене по различитим моделима; познаје специјалне независне реченице; познаје различита решења у вези с конгруенцијом.
2.СЈК.3.1.5. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за трећи разред обухвата:модерна књижевност у европској књижњвности и код нас, међуратна и ратна књижевност.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из књижевности***:
2.СЈК.1.2.1. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и књижевноисторијски контекст.
2.СЈК.1.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и доводи је у функционалну везу са примерима из књижевних 1 и неуметничких2 текстова предвиђених програмом.
2.СЈК.1.2.3. У тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.1.2.4. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире.
2.СЈК.1.2.5. Уочава основне особине књижевности као дискурса и разликује га у односу на остале друштвене дискурсе.
2.СЈК.1.2.6. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма.
2.СЈК.1.2.7. Анализира издвојене проблеме у књижевном делу и уме да их аргументује примарним текстом.
2.СЈК.1.2.8. Користи препоручену секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) и доводи је у везу са књижевним текстовима предвиђеним програмом.
2.СЈК.1.2.9. На основу дела српске и светске књижевности формира читалачке навике и знања; схвата улогу читања у тумачењу књижевног дела и у изграђивању језичког, литерарног, културног и националног идентитета.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из књижевности***:
2.СЈК.2.2.1. Интерпретира књижевни текст увидом у његове интеграционе чиниоце (доживљајни контекст, тематско-мотивски слој, композиција, ликови, форме приповедања, идејни слој, језичко- стилски аспекти...).
2.СЈК.2.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и књижевнотеоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.3. Разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа у интерпретацији књижевноуметничког и књижевнонаучног дела и адекватно их примењује приликом разумевања и тумачења ових врста дела.
2.СЈК.2.2.4. Уочава и образлаже поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних дела у оквиру школске лектире; процењује да ли је сложенији књижевнонаучни текст (аутобиографија, биографија, мемоари, дневник, писмо, путопис...) добро структуриран и кохерентан, да ли су идеје изложене јасно и прецизно; уочава стилске поступке у књижевноуметничком и књижевнонаучном тексту; процењује колико одређене одлике текста утичу на његово разумевање и доприносе тумачењу значења текста. 2.СЈК.2.2.5. Образлаже основне елементе књижевности као дискурса у односу на остале друштвене дискурсе (нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.).
2.СЈК.2.2.6. Приликом тумачења књижевноуметничких и књижевнонаучних дела из школског програма примењује знања о основним књижевноисторијским и поетичким одликама стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2СЈК.2.2.7. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста.

2.СЈК.2.2.8. Активно користи препоручену и ширу, секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.9. На основу дела српске и светске књижевности развија читалачке вештине, способности и знања од значаја за тумачење и вредновање различитих књижевноуметничких и књижевнонаучних дела и за развијање језичког, литерарног, културног и националног идентитета; има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на ***напредном нивоу из књижевности***:
2.СЈК.3.2.1. Чита, доживљава и самостално тумачи књижевноуметничка и књижевнонаучна дела из обавезног школског програма, као и додатне (изборне) и факултативне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове; током интерпретације пouздано користи стечена знања о стваралачком опусу аутора и књижевноисторијском контексту.
2.СЈК.3.2.2. Влада књижевнотеоријском терминологијом и теоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела која су предвиђена школским програмом и других дела ове врсте различитих жанрова, изван школског програма.
2.СЈК.3.2.3. У процесу тумачења књижевноуметничког и књижевнонаучног дела, одабира, примењује и комбинује адекватне методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.3.2.4. Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова.
2.СЈК.3.2.5. Разуме основне елементе књижевности као дискурса (пореди нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.) у односу на остале друштвене дискурсе и та сазнања употребљава у тумачењу књижевних дела.
2.СЈК.3.2.6. Приликом тумачења и вредновања књижевноуметничких и књижевнонаучних дела примењује и упоређује књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2.СЈК.3.2.7. Самостално уочава и тумачи проблеме и идеје у књижевном делу и своје ставове уме да аргументује на основу примарног текста и литерарно-филолошког контекста.
2.СЈК.3.2.8. У тумачењу књижевног дела критички користи препоручену и самостално изабрану секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску).
2.СЈК.3.2.9. На основу дела српске и светске књижевности (у обавезном и сопственом избору) и секундарне литературе шири читалачка знања, примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво); развија језички, литерарни, културни и национални идентитет.
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за трећи разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из језичке културе***:
2.СЈК.1.3.1. Говори разговетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и труди се да је с њим усклади; течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; изражајно чита и казује лакше књижевноуметничке текстове; у званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом (тј. говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза и лажних почетака, осмишљавајући реченицу унапред) и одговарајућом основном терминологијом науке о језику и науке о књижевности, прилагођавајући приликама, ситуацији, саговорнику и теми вербална и невербална језичка средства (држање, мимику, гестикулацију); говори уз презентацију; има културу слушања туђег излагања; у стању је да с пажњом и разумевањем слуша излагање средње тежине (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; приликом слушања неког излагања уме да хвата белешке.
2.СЈК.1.3.2. Говорећи и пишући о некој теми (из језика, књижевности или слободна тема), јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме; саставља једноставнији говорени и писани текст користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); уме укратко да опише своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава једноставнији књижевноуметнички текст и издваја његове важне или занимљиве делове; резимира једноставнији књижевни и неуметнички текст.
2.СЈК.1.3.3. У расправи или размени мишљења на теме из књижевности, језика и културе уме у кратким цртама да изнесе и образложи идеју или став за који се залаже, говори одмерено, ослања се на аргументе, у стању је да чује туђе мишљење и да га узме у обзир приликом своје аргументације; пише једноставнији аргументативни текст на теме из књижевности, језика и културе.

2СЈК.1.3.4. Користи оба писма, дајући предност ћирилици; примењује основна правописна правила у фреквентним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста, даје наслове и поднаслове, уме да цитира и парафразира; саставља матурски рад поштујући правила израде стручног рада (употребљава фусноте и саставља садржај и библиографију); саставља писмо – приватно и службено, биографију (CV), молбу, жалбу, захтев, оглас; зна да попуни различите формуларе и обрасце.
2.СЈК.1.3.5. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита текстове средње тежине (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија3); примењује предложене стратегије читања.
2.СЈК.1.3.6. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: препознаје њихову сврху, проналази експлицитне и имплицитне информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.
2.СЈК.1.3.7. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености: разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује (и то образлаже) да ли аутор неуметничког текста износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; препознаје говор мржње, дискриминације, бирократски језик, и има изграђен негативан став према њима; уме у једноставним примерима да понуди алтернативу бирократском језику.
2.СЈК.1.3.8. Препознаје структуру, различите елементе, стилске одлике (експресивност, сликовитост, метафоричност) књижевног и неуметничког текста; препознаје конотативно значење речи у датом контексту и разуме сврху конотативног значења у књижевном и неуметничком тексту; одређује значење непознате речи на основу контекста и творбеног модела; разуме значај читања за богаћење лексичког фонда.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из језичке културе:***
2.СЈК.2.3.1. Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе, користећи се књижевним језиком и одговарајућом терминологијом; учествује у јавним разговорима са више учесника; процењује слушаоца односно аудиторијум и обликује свој говор према његовим потребама и могућностима; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу; с пажњом и разумевањем слуша теже излагање (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; слуша критички, процењујући говорникову аргументацију и објективност.
2.СЈК.2.3.2. Саставља сложенији говорени и писани текст (из језика, књижевности или слободна тема) користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); у говореној или писаној расправи прецизно износи своје идеје и образлаже свој став; труди се да говори и пише занимљиво, правећи прикладне дигресије и бирајући занимљиве детаље и одговарајуће примере; уочава поенту и излаже је на прикладан начин; прецизно износи свој доживљај и утиске поводом књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава сложенији књижевни текст и резимира сложенији књижевни и неуметнички текст на теме непосредно везане за градиво; пише извештај и реферат; примењује правописну норму у случајевима предвиђеним програмом.
2.СЈК.2.3.3. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита теже текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија); има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку; примењује сложене стратегије читања; бира стратегију читања која одговара сврси читања.
2.СЈК.2.3.4. Разуме сложенији књижевни и неуметнички текст: препознаје његову сврху; проналази експлицитне и имплицитне информације; издваја информације према задатом критеријуму; издваја главне идеје; прати развој одређене идеје; пореди информације и идеје из двају или више текстова да би разумео одговарајући значењски или стилски аспект према задатом критеријуму; анализира и тумачи оне системе мотивације који се у књижевном делу јављају при обликовању (карактеризацији) ликова и изградњи догађаја (због бољег и потпунијег разумевања значења књижевног дела); тумачи (на нивоу разумевања) текстове ослањајући се на други текст/текстове.
2.СЈК.2.3.5. Критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст: раздваја објективну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; разликује експлицитне и имплицитне ауторове ставове; аргументовано вреднује да ли аутор сложенијег експозиторног или аргументативног текста погодног за обраду градива из језика и књижевности износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на напредном нивоу из језичке културе***:
2.СЈК.3.3.1. Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе; дискутује о смислу и вредностима књижевних текстова и о сврси и вредностима неуметничких текстова користећи стручну терминологију.

2.СЈК.3.3.2. Излаже (у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом) и пише о темама из области језика, књижевности и културе; има развијене говорничке (ораторске) вештине; претпоставља различите ставове аудиторијума и у складу с тим проблематизује поједине садржаје; препознаје и анализира вербалну и невербалну реакцију саговорника односно аудиторијума и томе прилагођава свој говор; слушајући говорника, процењује садржину и форму његовог говора и начин говорења.
2.СЈК.3.3.3. Композиционо и логички складно пише стручни текст на теме из књижевности и језика, као и новински чланак.
2.СЈК.3.3.4. Организује, класификује, уопштава и на сличан начин обрађује информације из књижевних и неуметничких текстова на основу задатог и/или самостално постављеног критеријума.
2.СЈК.3.3.5. Продубљено критички промишља сложенији текст: процењује колико сложенији експозиторни текст успешно преноси информације публици којој је намењен, уочавајући које информације недостају; издваја доказну грађу на којој аутор аргументативног текста заснива своје ставове и одређује средства којима их износи; запажа ауторове грешке у закључивању и сл.
2.СЈК.3.3.6. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту; пореди стилске поступке у два сложена текста (или више њих); тумачи њихову улогу у остваривању естетских и значењских одлика наведених врста текстова.
2.СЈК.3.3.7. Изграђује свест о себи као читаоцу – развија читалачку ауторефлексију (разуме улогу читања у сопственом развоју; има развијену, критичку свест о својим читалачким способностима.

Српски језик и књижевност – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
	• **Допунска настава** 1.Европска модерна 2.Српска модерна 3.Књижевност између два рата 4.Творба речи 5.Лексикологија 6.Правопис 7.Култура изражавања	• Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе • Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу • Неговање сарадничких односа у раду • Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу • Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја • Стицање знања о књижевним жанровима,књижевноисторијским појавама и процесима у књижевности • Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова • Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања	20		10	10			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

		• Ученици ће знати основне одлике модерних праваца • Ученици ће знати да одреде тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу • Знаће да наведу имена аутора, називе обрађених дела и класификују их по књижевним родовима и врстама • Примењиваће правописна правила • Разликоваће просте речи од твореница • Јасно ће исказивати своје мисли поштујући језичку норму	• Групни • Индивидуални	• монолошка • дијалошка • текстуална • метода демонстрације	• током школске године
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Примери за вежбање • Наставни листићи	• Историја • Географија • Страни језици • Музичка и ликовна култура • Теорија књижевности • Фонетика • Синтакса	• Усмено излагање • Активност на часу • Домаћи задаци	

Српски језик и књижевност – Додатна настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
	• **Додатна настава** • **Припрема за такмичење** 1.Европска модерна 2.Српска модерна 3.Књижевност између два рата 4.Творба речи 5.Лексикологија 6.Правопис	• Проширивање и продубљивање знања о српском језику • Развијање и неговање језичке културе • Унапређивање књижевних знања • Припрема ученика за такмичења	20		10	10			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Самостално анализира изабране текстове уз претходно урађене истраживачке задатке • Поштује норме стандардног језика • Примењује правописна правила • Вешто примењује знања творби речи у корелацији са гласовним примјенама		• Групни • Индивидуални		• монолошка • дијалошка • текстуална • метода демонстрације		• током школске године	

<table>
<tr><td></td><td>7.Култура изражавања</td><td colspan="3">• Вешто примењује знања о дијалектима српског језика на примерима различитих текстова
• Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Уџбеник
• Примери за вежбање
• Задаци са претходно одржаних републичких такмичења</td><td>• Историја
• Географија
• Страни језици
• Музичка и ликовна култура
• Теорија књижевности
• Фонетика
• Синтакса</td><td colspan="2">• Усмено излагање
• Активност на часу
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

3.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете: • HEADWAY Upper Intermediate, 5th edition, Student's Book, Workbook, OUP
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP) • Oxford Teachers' Club, Learning Resource Bank • Easy Readers • Business English (Longman) • интернет

Бр.	**ТЕМА (модул /област)**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						**стандарди**
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задатак**	**практ. наст.**	
1.	**Дом, идентитет, путовања и свакодневни живот, образовање, размена ученика HOME AND AWAY**	• развијање језичких вештина кроз теме дома, путовања, свакодневног живота, личног идентитета и културних навика; • оспособљавање ученика да представи себе и друге, опише дом, место живљења, породицу, навике, активности и искуства; • оспособљавање ученика да разуме дужи говорни и писани текст о дому, путовањима, култури и свакодневном животу; • оспособљавање ученика да усмено и писмено размени информације, изрази допадање/недопадање и напише лични опис, кратку поруку или имејл; • утврђивање и примена језичких јединица: Present Simple и Present Continuous, чланови, присвојни облици, придеви, предлози, детерминатори, ред речи у реченици.	10	2	4	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• представи себе и друге, опише дом, место живљења, породицу, навике и активности из свакодневног живота; • разуме главне и појединачне информације у слушаном и читаном тексту о дому, путовањима и културним навикама; • размени информације о личним интересовањима, навикама, путовањима и искуствима; • користи Present Simple и Present Continuous, чланове, присвојне облике, придеве, предлоге и детерминаторе у одговарајућем контексту; • напише лични опис, кратку поруку или имејл о дому, породици, путовању или свакодневном животу.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		септембар – октобар	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.			Српски језик и књижевност (опис, лични текст, правопис); Географија (место, простор, култура); Грађанско васпитање (идентитет, толеранција).		Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика	

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
2.	**Природа, путовања, истраживања и крајњи пределисвета, заштита човекове околине THE ENDS OF THE EARTH**	• развијање језичких вештина кроз теме природе, путовања, истраживања, екстремних предела, климе и заштите животне средине; • оспособљавање ученика да опише природне појаве, места, пределе, путовања, искуства и услове живота; • оспособљавање ученика да разуме текстове и аудио-записе о путовањима, природи, научним истраживањима и еколошким темама; • оспособљавање ученика да усмено представи путовање или природни предео и напише путопис, опис места или кратак извештај; • утврђивање и примена језичких јединица: прошла времена у приповедању, Present Perfect, компарација придева и прилога, прилошке одредбе, вокабулар природе и путовања.	10	2	4	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• опише природни предео, климатске услове, путовање, истраживање и искуство са путовања; • разуме главне и релевантне појединости у тексту о природи, географским одликама и еколошким темама; • упореди места, пределе, искуства и услове живота користећи одговарајуће облике придева и прилога; • користи прошла времена, Present Perfect, компарацију, прилошке одредбе и лексику природе и путовања у усменој и писаној комуникацији; • напише опис места, крађи путопис или извештај о путовању/истраживању.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		октобар –новембар	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.			Географија (клима, региони, природне одлике); Биологија/Екологија (животна средина); Српски језик и		Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци;	

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
						књижевност (опис, путопис, извештај).		самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика	

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
3.	**Људскост, солидарност, доброта и међуљудски односи THE KINDNESS OF STRANGERS**	• развијање језичких и социјалних компетенција кроз теме доброте, солидарности, помоћи, емпатије и међуљудских односа; • оспособљавање ученика да говори о осећањима, поступцима, односима, обавезама и саветима у различитим животним ситуацијама; • оспособљавање ученика да разуме текстове о хуманим поступцима, личним искуствима и друштвено одговорном понашању; • оспособљавање ученика да учествује у разговору, изнесе мишљење, образложи став и напише причу, лични осврт или краћи састав; • утврђивање и примена језичких јединица: модални глаголи за савет, обавезу и могућност, први кондиционал, изрази за осећања, колокације и фразални глаголи.	11	3	2	3	3	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• говори о доброти, солидарности, помоћи, осећањима и међуљудским односима; • разуме текст или разговор о личним искуствима, хуманим поступцима и друштвено одговорном понашању; • изрази мишљење, савет, обавезу, могућност, слагање и неслагање на примерен начин; • користи модалне глаголе, први кондиционал, колокације и фразалне глаголе у контексту теме; • напише крађу причу, лични осврт или састав о поступку доброте, помоћи или солидарности.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		новембар – децембар	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.			Грађанско васпитање (солидарност, емпатија, одговорност); Српски језик и књижевност		Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци;	

				(нарација, лични осврт).	самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика;

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
4.	**Истина, лаж, медији, штампа, информације и критичко мишљење A PACK OF LIES**	• развијање језичких, медијских и критичких компетенција кроз теме истине, лажи, информација, вести, медија и поузданости извора; • оспособљавање ученика да разуме и анализира текстове, вести, рекламе и изјаве у којима се износе тврдње, ставови и аргументи; • оспособљавање ученика да препозна главну идеју, намеру говорника/аутора, став, чињеницу, претпоставку и непоуздану информацију; • оспособљавање ученика да усмено образложи став и напише кратак извештај, резиме или аргументовани текст; • утврђивање и примена језичких јединица: управни и неуправни говор, пасив, питања, везници, изрази за аргументовање, медијски вокабулар.	9	2	3	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• разликује главне и споредне информације, став, намеру, чињеницу и претпоставку у слушаном и читаном тексту; • говори о медијима, вестима, рекламама, гласинама, истинитим и лажним информацијама; • образложи став, постави питање, пренесе туђу изјаву и учествује у дискусији; • користи управни и неуправни говор, пасив, везнике и изразе за аргументовање у одговарајућем контексту; • напише кратак извештај, резиме или аргументовани текст о медијској теми.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		децембар – јануар-фебруар	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима; аудио-			Српски језик и књижевност		Активност на часу; задаци отвореног и	

			визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	(аргумент, извештај, резиме); Рачунарство и информатика (медијска и дигитална писменост); Грађанско васпитање (одговорно информисање).	затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика;

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
5.	**Будућност, технологија, образовање, професионални и лични планови A FUTURE PERFECT**	• развијање језичких вештина кроз теме будућности, технологије, образовања, занимања, професионалних и личних планова; • оспособљавање ученика да говори о плановима, намерама, очекивањима, предвиђањима, могућностима и последицама у будућности; • оспособљавање ученика да разуме текстове о развоју технологије, образовању, пословима будућности и животним изборима; • оспособљавање ученика да представи свој план, образложи избор и напише формални/неформални имејл, мотивациони текст или краћи есеј; • утврђивање и примена језичких јединица: облици за изражавање будућности, Future Continuous, Future Perfect, временске реченице, други кондиционал, лексика образовања и професија.	10	2	4	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• говори о плановима, намерама, предвиђањима, очекивањима и могућим последицама у будућности;	• индивидуални • фронтални			• комуникативна • метода разговора		фебруар- март	

		• разуме текст или разговор о технологији, образовању, занимањима и животним изборима; • изрази могућност, услов, претпоставку, разлог и последицу у вези са будућим догађајима; • користи облике за изражавање будућности, Future Continuous, Future Perfect, временске реченице и други кондиционал; • напише формални/неформални имејл, мотивациони текст или краћи есеј о плановима и будућности.	• рад у пару • групни рад	• усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	Рачунарство и информатика (технологија, дигитални алати); Предузетништво/Економија (професија, планирање, тржиште рада); Српски језик и књижевност (формални имејл, есеј).	Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика; пројектни рад.

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
6.	**Успех, богатство, познате фирме у земљама чији се језик учи, слава, посао, медији и јавни наступ MAKING IT BIG**	• развијање језичких вештина кроз теме успеха, славе, богатства, посла, бренда, рекламе, медијског представљања и јавног наступа; • оспособљавање ученика да говори о успеху, познатим личностима, брендовима, новцу, пословним идејама и медијском утицају; • оспособљавање ученика да разуме рекламе, интервјуе, презентације, извештаје и текстове о послу, успеху и јавном наступу; • оспособљавање ученика да осмисли и представи рекламу/бренд и напише кратак извештај, опис производа или презентациони текст; • утврђивање и примена језичких јединица: бројиве и небројиве именице, квантификатори, релативне реченице, творба речи, колокације, фразални глаголи и лексика пословања.	11	3	2	3	3	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**			**Време реализације**
		• говори о успеху, слави, брендовима, новцу, послу, реклами и медијском представљању; • разуме главне и појединачне информације у реклами, интервјуу, презентацији и тексту о послу или успеху; • представи идеју, производ, рекламу или кратку презентацију и образложи избор; • користи бројиве и небројиве именице, квантификаторе, релативне реченице, колокације, фразалне глаголе и пословну лексику; • напише кратак извештај, опис производа или презентациони текст.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна			април- мај
			Наставна средства			**Корелација**			**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима; аудио-			Економија/Предузетништво (бренд, реклама, тржиште);			Активност на часу; задаци отвореног и

			визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	Српски језик и књижевност (извештај, презентација); Рачунарство и информатика (дигитална презентација).	затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
7.	**Пројектна настава Свет енглеског језика: култура, медији, образовање, природа и будућност**	• развијање језичких вештина и међупредметних компетенција кроз самостално и групно истраживање одабране теме из културе, медија, природе, путовања, живота младих и будућности; • оспособљавање ученика да прикупи, одабере, организује и критички представи информације из различитих извора на енглеском језику; • оспособљавање ученика да користи ИКТ, речнике и дигиталне алате за израду презентације, постера, кратког видеа, извештаја или другог пројектног производа; • оспособљавање ученика да сарађује у тиму, подели задатке, представи резултате рада и учествује у дискусији; • оспособљавање ученика да напише кратак извештај/резиме пројекта и јавно представи пројектни рад.	9	-	7	2	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• истражи изабрану тему о култури, медијима, природи, путовањима, животу младих или будућности у земљама енглеског говорног подручја; • одабере, организује и критички употреби информације из више извора на енглеском језику; • изради презентацију, постер, кратак видео, извештај или други пројектни производ користећи ИКТ; • сарађује у групи, преузме задатак, представи резултате рада и учествује у дискусији;	• групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање		мај -јун	

		• напише кратак извештај/резиме пројекта и усмено представи пројектни рад.		• истраживачка • пројектна	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	У зависности од теме	Активност на пројекту, Лично ангажовање, Квалитет личног доприноса изради задатка, Сарадња у оквиру групе

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.

2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.

Енглески језик – Допунска настава

Бр.	ТЕМА модул/област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	стандарди
1.	**Допунска настава**	објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	30	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	Корелација	Праћење и оцењивање
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник Интернет	• Српски језик • Пословна информатика • Економска група предмета	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

Бр.	ТЕМА модул/област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	стандарди

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију

Енглески језик – Додатна настава

Бр.	ТЕМА модул/област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	стандарди
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за напредни ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	Облик рада	Методе рада	Време реализације
План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	индивидуални у пару групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	Корелација	Праћење и оцењивање
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	Зависи од потреба и интересовања ученика	Активност на часу Домаћи задаци Тестови

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.

2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију

3.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика •унапређивање и одржавање физичких способности •проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности •Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	8		6	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •октобар •март	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво			• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Атлетика

• усавршавање технике трчања на средње стазе
• техника трчања на кратким стазама</td><td>•Усвојити технику трчања,;
•Упознати ученике са значајем спортске активности
•јачање коштано-мишићне грађе
•Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада
•Очување и унапређивање здравља
• формирање вољне особине личности-истрајност</td><td>8</td><td></td><td>6</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама
•демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику
• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања
•препозна ниво оптерећења током вежбања
•уочи грешке у извођењу покрета и кретања
•планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• вербална
• демонстрација
• практично вежбање</td><td colspan="2">•Септембар
•Октобар
•Април
•Мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• штоперица
• метар
• сталак
медији (спортска литература,интернет)</td><td colspan="3">•Српски језик и књижевност- Култура изражавања
•Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину
•Музичка култура
• Историја (одабране теме)- Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
•извештаји о извршеним мерењима
•тестови практичних вештина
• активност на часу</td></tr>
</table>

			• Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	6		4	2			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	•децембар •јануар •фебруар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
•стручаче •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

			Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Спортске игре • одбојка • кошарка • мали фудбал	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима • усвоји правила спортске игре	32		22	10			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе; •у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева •решава конфликте на толерантан и прихватљив начин •примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •навија фер •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• Групни • Фронтални • Индивидуални		• вербална • демонстрација • практично вежбање		Током школске године Септембар - јун	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		•Одбојкашка лопта •Кошаркашка лопта •Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода • извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон •плесови и народна кола •вијача •аеробик	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	12		10	2			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама	• Групни • Индивидуални • фронтални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске гогине Септембар - јун

		•уочи грешке у извођењу покрета и кретања •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд • медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања) •Здравствена култура	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	4		2	2			

		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране	• групни •фронтални • индивидуални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске године: Септембар-јун
		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

3.4. МАТЕМАТИКА – Трећи разред

Образовни профил	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР
Предмет	математика
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	105
Недељни фонд часова	3
Литература	Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет

Бр.	**Тема/модул/област/стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**Иницијално тестирање.**	**ПН у блоку**
1.	Полиедри (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	- Добијање темељних знања из полиедра, - Развијање боље оријентације у простору	24	-	12	8		2	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- Израчунати површину и запремину праве призме и пирамиде - Израчунати површину и запремину зарубљене пирамиде - Равни пресеци полиедара		Фронтални,индивидуални		Дијалошка,монолошкодијалошка,рад на тексту		• Септембар, • октобар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и о ценивање**			
		уџбеник и збирка,лењир,троугао		рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Писмена провера знања • Активност на часу • Домаћи задатак			

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
2.	Обртна тела (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2 МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	• Стицање основних знања из обртних тела, • Развој боље оријентације у простору • Примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке	19	-	9	7	3	-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Израчунавати површину и запремину правог ваљка и праве купе • Израчунавати површину и запремину зарубљене купе • Израчунати површину и запремину тела која настају обртањем неке фигуре око задате осе	Фронтални,индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	Октобар,новембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка, лењир, троугао, шестар	рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Писмена провера знања • Активност на часу • Домаћи задатак

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
3.	Системи линеарних једначина (2 МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	• Стицање основних знања из из система линеарних једначина са две и три непознате • Детерминанте другог и трећег реда • Примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке	13	-	6	4	3	-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
- примени Гаусов поступак за решавање система линеарних једначина; – израчуна вредност и примени детерминанте трећег реда;	Фронтални,индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	Новембар, децембар

		– реши једноставан проблем који се своди на систем линеарних једначина;			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Писмена провера знања • Активност на часу • Домаћи задатак	

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
4.	Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)	Проширивање знања о векторима	10	-	6	4	-		
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**			
		представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора израчуна интензитет вектора одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални одреди уао између два вектора који су з адати координатама израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда	Фронтални,индивидуални	Дијалошка Комбинована Метода активног учења		Новембар, децембар			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**					
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика	Усмено излагање Писмена провера знања Активност на часу Домаћи задатак					

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
5.	Аналитичка геометрија у равни (2МА.1.2.5., 2МА2.2.3., 2МА.3.2.3.)	Стицање основних знања из аналитичке геометрије, Повезивање знања из алгебре у геометрији Примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке	28	-	13	12	3		-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Израчунавати растојање тачака ,површину троугла у координатном систему Написати једначину праве кроз једну и две тачке Однос две праве, угао између две праве Препознати једначине кружнице, елипсе, хиперболе и параболе и скицирати их у координатном систему Однос праве и кривих другог реда	Фронтални,индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	Децембар, јануар,фебруар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка, лењир	Рачунарство и информатика	Усмено излагање Писмена провера знања Активност на часу Домаћи задатак

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
6.	Низови (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из низова примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке	11	-	4	4	3		

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Знати да нађе граничну вредност низа, Препознати аритметички и геометријски низ и одредити њихов општи члан на основу познатих података	Фронтални, индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	Новембар, децембар

		Одредити збир аритметичког и геометријског низа Одредити збир бесконачног геометријског низа			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика	Усмено излагање Писмена провера знања Активност на часу Домаћи задатак	

Математика – Допунска настава

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.
Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да имаповратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.
Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

Образовни профил	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Математика
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	Иницијално тестирање	практ. наст. у блоку
1.	Полиедри (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	Добијање темељних знања из полиедра,	5	-	5	-		-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Израчунати површину и запремину праве призме и пирамиде • Израчунати површину и запремину зарубљене пирамиде		• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка, монолошкодијалошка,рад на тексту		• Септембар, • октобар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка, лењир, троугао	Рачунарство и информатика			Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,			

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Обртна тела (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2 МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	Стицање основних знања из обртних тела,	5	-	5	-	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Израчунавати површину и запремину правог ваљка, праве купе и зарубљене купе • Израчунати површину и запремину тела која настају обртањем неке фигуре око задате осе		Фронтални,индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		Октобар,новембар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка, лењир, троугао, шестар	Рачунарство и информатика			Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,			

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Системи линеарних једначина (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из из система линеарних једначина са две и три непознате	4	-	4	-	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- примени Гаусов поступак за решавање система линеарних једначина; – израчуна вредност и примени детерминанте трећег реда;		Фронтални,индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		Новембар, децембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		уџбеник и збирка		Рачунарство и информатика			• Усмено излагање • Активност на часу		

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)	Проширивање знања о векторима	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора • одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама		Фронтални,индивидуални		• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		• Новембар, • децембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		уџбеник и збирка		Рачунарство и информатика			• Усмено излагање • Активност на часу		

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Аналитичка геометрија у равни (2МА.1.2.5., 2МА2.2.3., 2МА.3.2.3.)	Стицање основних знања из аналитичке геометрије	10	-	10	-	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Израчунавати растојање између две тачака површи- ну троугла у координатном систему • Написати разне облике једначину праве	• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		• Децембар,јануар, • фебруар,март,април		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		уџбеник и збирка, лењир	Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу				

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Низови (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2 МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из низова	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Знати да нађе граничну вредност низа, • Препознати аритметички и геометријски низ и одредити њихов општи члан на основу познатих података • Одредити збир аритметичког и геометријског низа • Одредити збир бесконачног геометријског низа	• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		• Мај • јун		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу				

Математика – Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за самообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини.
Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже; - показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака; - да ли ученик мисли математички (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР
Предмет	математика
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	• Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет • Математичка такмичења економских школа

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	**Полиедри, правилни полиедри; тетраедар**	4
2.	**Обртна тела. Комбинована тела**	3
3.	**Математичка индукција. Низови**	5
4.	**Метод координата.Функције и графици**	5
5.	**Системи једначина и неједначина другог и вишег реда**	4

Редни број	Назив теме	Број часова
6.	**Логички и комбинаторни задаци**	4
7.	**Одабрани задаци са разних такмичења**	5

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.
Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литераруре. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење математичке литературе.

Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите

Припремна настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда који полажу разредни, ванредни или попрвани испит. Овим ученицима припремна настава је помоћ у савладавању програма математике. Начин организовања припремне наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације припремне наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Пратећи њихов напредак, наставник даје јасна и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.
Како у редовној тако и у припремној настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.
Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део припремне наставе. За реализацију припремне наставе наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника.

План припремне наставе

Образовни профил	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Математика
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	11
Литература	Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	Иницијално тестирање	практ. наст. у блоку
1.	Полиедри (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	Добијање темељних знања из полиедра,	2	-	1	1		-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Израчунати површину и запремину праве призме и пирамиде • Израчунати површину и запремину зарубљене пирамиде	• Фронтални, • индивидуални	Дијалошка,монолошкодијалошка,рад на тексту	• утврђује наставник тј. Одељењско веће

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка, лењир, троугао	Рачунарство и информатика	Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Обртна тела (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2 МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	Стицање основних знања из обртних тела,	2	-	1	1	-	-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Израчунавати површину и запремину правог ваљка, праве купе и зарубљене купе	Фронтални,индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	утврђује наставник тј. Одељењско веће

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка, лењир, троугао, шестар	Рачунарство и информатика	Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Системи линеарних једначина (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из из система линеарних једначина са две и три непознате	2	-	2	2	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- примени Гаусов поступак за решавање система линеарних једначина; – израчуна вредност и примени детерминанте трећег реда;		Фронтални,индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		утврђује наставник тј. Одељењско веће	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка		Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу			

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)	Проширивање знања о векторима	2	-	1	1	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Вр еме реализације**	
		• дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора • одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама		Фронтални,индивидуални		• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		утврђује наставник тј. Одељењско веће	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка		Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу			

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Аналитичка геометрија у равни (2МА.1.2.5., 2МА2.2.3., 2МА.3.2.3.)	Стицање основних знања из аналитичке геометрије	2	-	1	1	-	-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Израчунавати растојање између две тачака површи ну троугла у координатном систему • Написати разне облике једначину праве	• Фронтални, • индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	утврђује наставник тј. Одељењско веће

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка, лењир	Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Активност на часу

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Низови (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2 МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из низова	1	-	-	1	-	-	-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Препознати аритметички и геометријски низ и одредити њихов општи члан на основу познатих података • Одредити збир аритметичког и геометријског низа	• Фронтални, • индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	утврђује наставник тј. Одељењско веће

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Активност на часу

3.5. СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар - ревидирани
Предмет	Социологија са правима грађана
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Структура и организација друштва	Упознавање са функционисањем, структуром и организацијом друштва.	15		4	11			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученици ће схватити структуру и организацију друштва Ученици ће моћи да бјасне улогу друштвених група с посебним освртом на брак и породицу Ученици ће бити у стању да схвате друштвену поделу рада Ученици ће моћи да објасне узроке друштвеног раслојавања Ученици ће моћи да наведу друштвене установе и друштвене организације и направи разлику између њих Ученици ће моћи да разликују особености сеоског и градског становништва	Фронтални	Дијалошка, монолошко-дијалошка.	Септембар,Октобар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
		Активност на часу, тест и/или индивидуално одговарање.

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Држава и политика</td><td>Упознавање са политиком као вештином управљања друштвом
Оспособљавање за демократско мишљење Упознавање са функционисањем државних институција и органа власти</td><td>16</td><td></td><td>4</td><td>12</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Оспособити ученике да опишу улогу политике у друштву , да објасне појам, развој и облике суверености и демократије, разликује законодавну, извршну и судску власт
Оспособити ученике да разликују удружења грађана и политичке партије, да препозна идеолошке разлике партија и поделу на левицу, десницу и центар
Оспособити ученике да схвате изборни поступак и конституисање скупштине и владе, да разликују државне органе власти , да разликује аутономију и локалну самоуправу и оспособити их да разумеју функционисање локалне самоуправе</td><td>Фронтални и индивидуални рад.</td><td colspan="2">Дијалошка и монолошко-дијалошка.</td><td colspan="2">Новембар,Децембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">Уставно и привредно право
Грађанско васпитање</td><td colspan="4">Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3	Устав и правна држава	Упознавање са Уставом Републике Србије, његовим историјским претечама и правосудним системом Републике Србије	8		3	5			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Оспособити ученика да схвати значај устава као највишег правног акта , да разликује устав од закона Ученик ће бити у стању да направи преглед развоја уставности у Србији Оспособити ученика да уочи значај владавине права и правне државе , да зна основне одредбе Устава Републике Србије и да схвати функционисање правосудног система Републике Србије	Фронтални	Дијалошка и монолошко-дијалошка.	Јануар, фебруар,

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
	Уставно и привредно право Грађанско васпитање	Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Људска права и слободе	Богаћење знања о људским правима и слободама и о улози појединца у друштвеном и политичком животу	8		2	6			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Оспособити ученике да схвате људска права и слободе и свој положај у друштву	Фронтални Индивидуални	Дијалошка и монолошко-дијалошка.	март

		Оспособити их да знају на који начин се штите права и слободе грађана.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
			Уставно и привредно право Грађанско васпитање	Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	Култура и друштво	Развијање знања о културним тековинама	16		4	12			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Оспособити ученике да уоче разлику и сличности између културе и цивилизације Оспособити ученике да схвате настанак религије и религијског мишљења , да идентификују монотеистичке религије и објасни специфичности хришћанства Оспособити ученике да разликују обичај и морал, да схвате разлику између уметности, масовне културе, подкултуре, шунда и кича		Фронтални Индивидуални		Дијалошка и монолошко-дијалошка.		април, мај	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
						Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">6.</td><td rowspan="6">Друштвене промене и развој друштва</td><td>Оспособљавање за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва
Стицање знања о хоризонталној и вертикалној покретљивости друштва</td><td>7</td><td></td><td>2</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Оспособити ученике да идентификују друштвене промене
Оспособити ученике да знају основне карактеристике хоризонталне и вертикалне покретљивости, да препознају друштвени развој
Оспособити их да формирају став према савременим тенденцијама у развоју глобалног друштва</td><td colspan="2">Фронтални
Индивидуални</td><td colspan="2">Дијалошка и монолошко-дијалошка.</td><td colspan="2">јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3">Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.</td></tr>
</table>

ЦИЉ И ЗАДАЦИ:
– Оспособљавање ученика за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва – Развијање способности код ученика за улогу одговорног грађанина за живот у демократски уређеном и хуманом друштву – Унапређивање ученичке способности за све облике комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става

ЗАДАЦИ НАСТАВЕ ПРЕДМЕТА СУ:
да развију свест о начину повезаности појединца, друштва и културе;
да стекну примењива и функционална знања о друштвеним појавама;
да се код ученика развија способност критичког расуђивања и ангажован став према друштву и друштвеним институцијама,
да ученици формирају аутономни вредносни систем;
да унапеде и прошире општу културу;
да развију осетљивост у односу на постојање друштвених неједнакости (економских, образовних, родних,класних ,етничких, глобалних;
оснаживање ученика у препознавању друштвених проблема и активног односа према њиховом решавању;

да унапреде способност да самостално проналазе релевантне информације и д ауспоставе критички однос према њима;
да унапреде способност свих облика комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става;
да унапреде способност квалитетне и ефикасне сарадње са другима (групног рада, тимског рада)
да разумеју друштвени смисао и важност професије социолога
Корелација са предметима као што су грађанско васпитање, историја, уставно и привредно право, српски језик и књижевност

ЛИТЕРАТУРА: нема

3.6. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Принципи економије
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Финансијски систем**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о функционисању финансијског система	32	/	10	22	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • утврди улогу финансијског система у економији • разликује финансијске институције и финансијска тржишта • анализира функционисање тржишта обвезница и акција • опише рад различитих финансијских институција • разликује изворе зајмовних средстава • анализира утицај нивоа каматне стопе на понуду и тражњу зајмовних средстава • анализира функције новца • објасни садашњу вредност новца • доведе у везу ризик и осигурање • разликује начине процене вредности имовине • разликује појмове „готов новац”, „депозит по виђењу”, „новчана маса” • разликује монетарне агрегате M1 и M2 као мере за количину новца у оптицају • утврди улогу централне банке у регулисању понуде новца		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• активна настава • монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		• опише утицај пословних банака на понуду новца • дефинише новчани мултипликатор • анализира значај операција на отвореном тржишту, обавезне резерве и есконтне стопе као инструмента монетарне политике			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Пословна економија • Рачуноводство • Банкарство и осигурање	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тестови знања	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Незапосленост**	• Оспособљавање ученика за стицање основних знања о незапослености	18	/	6	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће битиу стању да: • објасни незапосленост • разликује појмове „запослено лице” и „незапослено лице” • формулише радну снагу • израчуна стопу незапослености • утврди природну и цикличну стопу незапослености • објасни постојање фрикционе незапослености • објасни структурну незапосленост као разлог дугорочне незапослености • анализира утицај синдиката и колективног преговарања на ниво надница и незапосленост • истражи незапосленост на конкретним подацима		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• јануар • фебруар • март	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства		• Пословна економија		• праћење остварености исхода			

		• шеме • примери за вежбу • радни листови	• Математика • Статистика	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Инфлација**	• Оспособљавање ученика за стицање знања инфлацији	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни појам и настанак инфлације • утврди повезаност промене цена и промене вредности новца • анализира различите типове инфлације • разликује факторе који утичу на тражњу за новцем • доведе у везу понуду и тражњу новца • прикаже графички равнотежни ниво цена • прикаже графички утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца • анализира утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца • објасни брзину оптицаја новца • објасни једначину „квантитативне теорије новца • анализира прикупљене информације		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• активна настава • монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту		• март • април • мај • јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови		• Пословна економија • Математика		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

Принципи економије – допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">Допунска настава
1. Финансијски систем
2. Незапосленост
3. Инфлација</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова програма
• Оспособљавање за самостално рачунање и тумачење показатеља
• Повезивање теорије и конкретних ситуација</td><td>30</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td>Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• рад на задатку
• демонстрациона</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• текстуална
• примери за вежбање</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Банкарство и осигурање
• Статистика</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу</td></tr>
</table>

3.7. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословна економија
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Основи менаџмента	• Стицање основних знања о менаџменту предузећа • Развијање знања и вештина планирања, организовања и контроле пословних активности	30	/	12	18	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише менаџмент • наведе фазе менаџмента • разликује теорије (школе) о менаџменту • дефинише планирање као примарну фазу процеса менаџмента • дефинише мисију, визију и циљеве предузећа као примарне планске одлуке • објасни секундарне планске одлуке • објасни стратегијско, тактичко и оперативно планирање • објасни организовање као фазу процеса менаџмента • дефинише лидерство или вођење • наведе особена својства лидера • разликује стилове вођења • дефинише контролу као фазу процеса менаџмента		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни • индивидуални		• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна • индивидуална • методи активне наставе		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		• наведе врсте контроле према времену извођења и према врсти стила • наведе фазе процеса контроле • наведе принципе контроле • повеже фазе процеса менаџмента на основу задатих параметара на конкретном примеру • наведе улоге, знање и вештине менаџера • разликује нивое менаџмента • наведе хијерархију менаџера кроз емпиријске примере • разликује менаџера од лидера • наведе фазе процеса одлучивања • дефинише стратегијски менаџмент • разликује нивое стратегије • објасни суштину оперативног менаџмента • повеже стратегијски и оперативни менаџмент • одреди стратегију на нивоу предузећа, на нивоу посла и на нивоу пословне функције предузећа на основу задатих услова			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• шеме • штампани материјал • визуелна	• Рачуноводство	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Менаџмент пословних функција предузећа	• Стицање основних знања о управљању пословним функцијама предузећа • Развијање способности оцењивања туђег и сопственог рада • Развијање способности за рад у групи и тимски рад • Развијање способности за решавање конфликтних ситуација	40	/	16	24	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		Ученик ће бити у стању да: • објасни појам, задатке и садржину производног менаџмента • дефинише управљање маркетингом • објасни задатке и садржину управљања маркетингом • дефинише трговински менаџмент • објасни задатке, садржину, инструменте и контролу трговинског менаџмента • појмовно разликује пројекат и пројектни менаџмент • наведе карактеристике и врсте пројеката • наведе фазе пројектног менаџмента • дефинише управљачки информациони систем • наведе задатке и активности управљања информационим системом • дефинише менаџмент људских ресурса • објасни значај и активности менаџмента људских ресурса • објасни модел мотивације • објасни улогу формалног и неформалног вође • објасни појам, нивое, типове и изворе организационе културе • појмовно разликује организациону климу и организациону културу • објасни мултикултурализам • дефинише пословну етику објасни појам друштвене одговорности • објасни појам и врсте групе • дефинише норме понашања • објасни појам и врсте тимова • објасни појам и изворе (узроке) конфликата у организацији • изабере одговарајућу методу решавања конфликта у задатим(конфликтним) ситуацијама	• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава	• децембар • јануар • фебруар • март • април • мај • јуни
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • штампани материјал • примери за вежбање	• Рачуноводство • Социологија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • тест практичних вештина	

Пословна економија – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td colspan="8">• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• рад на тексту</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална
• визуелна</td><td colspan="3">• Математика
• Рачуноводство
• Принципи економије</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

3.8. РАЧУНОВОДСТВО - Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	105
Недељни фонд часова	1Т + 2В
Литература	– Рачуноводство за четврти разред економске школе, Тадија Ђукић, Милица Ђорђевић, Сузана Кулагић, – Закон о рачуноводству; – МРС

<table>
<tr><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th rowspan="2">број часова у области</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">I Промет робе и услуга у робном промету</td><td>-оспособљавање ученика за евиденцију робног промета</td><td>66</td><td>42</td><td>5</td><td>17</td><td>2</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">– објасни промет робе и његове фазе
– објасни значај трговине у обављању промета робе и за трговце и за потрошаче
– разликује елементе цена робе при изради калкулације
– (набавне, продајне и продајне цене са пдв-ом)
– распореди зависне трошкове набавке робе на појединачне артикле применом одговарајуће методе обрачуна
– објасни значај разлике у цени за трговинска привредна друштва
– примени одговарајуће начине обрачуна слободно формиране разлике у цени, марже и рабата
– састави калкулацију набавне и продајне вредности и цене робе
– повеже набавку и продају робе са одговарајућом документацијом
– евидентира набавку робе у трговини на велико и трговини на мало у робном и финансијском књиговодству</td><td colspan="2">• фронтални рад;
• групни рад;
• рад у пару;
индивидулни.
• модул се реализује кроз следеће облике наставе
● теорија
● вежбе
Подела одељења на групе
Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: вежби</td><td colspan="2">• монолошка;
• дијалошка;
рад на тексту;
студије случаја;
симулација.
Препоруке за реализацију наставе
Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота.
На основу документације састављати:</td><td colspan="2">Септембар
Октобар
Новембар
Децембар
Јануар</td></tr>
</table>

	– евидентира нефактурисану робу и робу на путу – евидентира интерно кретање робе на основу интерне документације – евидентира промену цена робе (нивелацију) на основу листе повећања и снижења – процени утицај промене цене на укалкулисану разлику уцени – евидентира вишкове и мањкове робе – евидентира продају робе у трговини на велико и трговини на мало у финансијском и робном књиговодству – евидентира обрачунату остварену разлику у цени – утврди набавну вредност продате робе – евидентира директан отпис и обезвређивање потраживања од купаца – усаглашава аналитичку и синтетичку евиденцију робе – разликује компензацију, цесију и асигнацију – евидентира плаћање путем компензације – евидентира робу у комисиону		Калкулацију цене робе и књижити набавку и продају робе у робном и финансијском књиговодству на примерима из праксе обрачунавати: Набавну вредност продате робе када се залихе воде по набавној вредности применом ФИФО метода и метода просечне цене На часовима вежби састављати биланс стања са залихама робе да би ученици разумели утицај разлике у цени на биланс стања (вредновање залиха)	
	Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
	• шеме; • наставни листићи; • документација.	• пословна економија; • пословна кореспонденција. • економско пословање	праћење остварености исхода ● тестове знања ● активност на часу ● домаћи задатак ● писмени задатак ● тест практичних вештина	

<table>
<tr><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">II
Увоз и извоз робе</td><td>-Оспособљавање ученика за евиденцију увоза и извоза</td><td>24</td><td>14</td><td colspan="2">2</td><td>6</td><td>2</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• објасни значај и карактеристике увоза и извоза робе
• одреди врсте докумената која се користе при увозу и извозу по различитим категоријама
• објасни форму и садржину књиговодствених докумената у вези са увозом и извозом робе
• састави калкулацију увоза робе и обрачун извозног посла
• евидентира увоз и извоз робе
• одреди функцију девизног рачуна
• евидентира плаћања обавеза по основу увоза робе и наплате потраживања по основу извоза, на основу девизног извода
• евидентира плаћање путем међународног документарног акредитива
• евидентира утврђене курсне разлике</td><td colspan="2">• фронтални рад;
• групни рад;
• рад у пару;
• индивидуални.
• Модул се реализује кроз следеће облике наставе:
● теорија
● вежбе
• Подела одељења на групе
• Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: вежби</td><td colspan="2">• монолошка;
• дијалошка;
• рад на тексту;
• симулација;
• Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота.
На основу књиговодствене документације ученици састављају калкулацију и књиже увоз и извоз робе на синтетичким контима
Обрачунавају и књиже курсне разлике
Књиже плаћање по основу девизног извода</td><td>фебруар,
март,
април</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• шеме;
• наставни листићи;
• документација.</td><td colspan="2">• Пословна економија;
• Пословна кореспонденција
• Економско пословање</td><td colspan="3">Оцењивање
● праћење остварености исхода
● тестове знања
● активност на часу
● домаћи задатак
● тест практичних вештина</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">III Утврђивање резултата пословања трговинског привредног друштва</td><td>● Оспособљавање ученика за утврђивање и евиденцију резултата и расподеле резултата пословања трговинских предузећа.
Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању и контроли пословања</td><td>15</td><td>9</td><td>1</td><td>5</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• евидентира добитак и расподелу добитка на основу евиденције расхода и прихода у главној књизи трговинског привредног друштва
• евидентира губитак и покриће губитка на основу евиденције расхода и прихода у главној књизи трговинског привредног друштва
• сагледа утицај разлике у цени на вредност залиха робе на основу састављеног биланса стања
• процени успешност пословања трговинског привредног друштва на основу састављеног биланса успеха</td><td colspan="2">• фронтални рад;
• групни рад;
• рад у пару;
• индивидуални.
• Модул се реализује кроз следеће облике наставе:
● теорија
● вежбе
Подела одељења на групе
• Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:
вежби</td><td colspan="2">• монолошка;
• дијалошка;
• рад на тексту;
• студије случаја;
• симулација.
● Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота
На основу евидентираног пословања трговинског предузећа ученици утврђују и евидентирају финансијски резултат
Примењују раније стечена знања припремања и израде финанасијских извештаја у складу са МСФИ користећи оригиналне обрасце</td><td>Мај, јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">шеме;
наставни листићи;
документација.</td><td colspan="2">• Пословна економија.
• Економско пословање
• Пословна кореспонденција</td><td colspan="3">□ тестове знања
● активност на часу
● домаћи задатак
● тест практичних вештина</td></tr>
</table>

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА
– Развијање функционалне рачуноводствене писмености
– Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података
– Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена
– Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан
– Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период
– Оспособљавање за припремање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања
– Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима
– Развијање вештина комуникације и подстицање тимског рада
– Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера
-Развијање личних професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама

Рачуноводство – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="5">Фонд/тип часа</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова програма
• Унапређење постигнућа у одређеној наставној области</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• да понови и опише нејасно градиво
• примени научено на конкретне ситуације</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• дијалошка
• рад на тексту</td><td colspan="2">☐ током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">• Штампани материјал
• Уџбеник</td><td colspan="3">☐ Економско пословање</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

3.9. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК– Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Пословни енглески језик
Разред	ТРЕЋИ
Годишњи фонд часова	35
Недељни фонд часова	1
Ниво	Средњи
Основна литература (уџбеник)	Нема уџбеника
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press); • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP); • Business English Dictionary (Longman) • Интернет

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1	**Комуникација**	• развијање језичких вештина • упознавање ученика са терминологијом из домена пословне комуникације • оспособљавање ученика да разумеју текст о предностима учења страних језика • обнављање бројева • обнављање глаголских времена • обнављање чланова • оспособљавање ученика да воде телефонски разговор и остављају поруку • упознавање ученика са различитим облицима пословне комуникације: писмо, мејл, факс							2.1.1.
			5	**-**	**3**	**2**		-	2.3.1
									2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
		• разуме терминологију из домена пословне комуникације • изражава и користи бројеве уз чињенице • употребљава граматику (гл.времена и чланове) у конктексту • разуме текст о предностима учења страних језика • води телефонски разговор и оставља поруку • напише једноставно писмо, мејл, факс	• индивидуални • у пару • групни		• конструкти-вистички		• септембар • октобар		
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		
			• Аудио-визуелна средства • Речник • интернет		• Српски језик		• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест/диктат • Домаћи задаци		

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2	**Каријера**	• развијање језичких вештина • упознавање ученика са терминологијом из домена каријере и конкурисања за посао • оспособљавање ученика да разумеју текст о односу људи према послу • упознавање ученика са фразалним глаголима • обнављање гл.времена Present Simple, Present Continuous • обнављање индиректног говора (Reported speech: statements, questions, commands) • оспособљавање ученика да постављају питања и изражавају преференције везано за услове рада • оспособљавање ученика да пишу CV	**6**	**-**	**3**	**3**	-	-	2.1.1. 2.1.3. 2.2.1. 2.2.3. 2.3.1 2.3.2. 2.3.4. 2.4.5. 2.5.1. 2.5.2. 2.5.4 2.5.5.

		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• разуме терминологију из домена конкурисања за посао • разуме текст о односу људи према послу • употребљава фразалне глаголе • употребљава гл.времена Present Simple, Present Continuous у конктексту • употребљава индиректни говор у контексту • употребљава језик (грам.и фразе) за давање савета • напише CV	• индивидуални • у пару • групни	• конструкти-вистички	• октобар • новембар • децембар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест/диктат • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3	**Запошљавање**	• развијање језичких вештина • упознавање ученика са терминологијом из домена запошљавања • оспособљавање ученика да разумеју текст о различитим економијама и променама у сфери послова и запошљавања • обнављање гл.времена за изражавање садашњости и прошлости: (Present Perfect Simple, Present Perfect Continuous, Past Simple) • обнављање герунда и инфинитива • оспособљавање ученика да постављају питања и изражавају преференције везано за услове рада • оспособљавање ученика да пишу пропратно писмо уз CV	**6**	**-**	**3**	**3**		-	2.1.1. 2.1.3. 2.2.1. 2.2.2. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.5.1. 2.5.2. 2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• разуме терминологију из домена запошљавања	• индивидуални • у пару • групни		• конструкти-вистички		• децембар • јануар • фебруар		

		• разуме текст о различитим економијама и променама у сфери послова и запошљавања • употребљава гл.времена Present Perfect Simple, Present Perfect Continuous, Past Simple у контексту • употребљава герунд и инфинитив у контексту • поставља питања и изражава преференције везано за услове рада • напише пропратно писмо уз CV	**Наставна средства** • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	**Корелација** • Српски језик • Пословна економија • Статистика	**Праћење и оцењивање** • Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест/диктат • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4	**Увоз извоз**	• развијање језичких вештина • усвајање основне терминологије и појмова из области увоза и извоза • оспособљавање ученика да разумеју текст о о светској трговинској организацији • обнављање граматичке јединице: детерминатори и квантификатори • обнављање граматичке јединице: Causative have • оспособљавање ученика да воде телефонски разговор са купцем користећи комуникативне функције (представљањње, нуђење помоћи/извињења итд) • писање једноставнијег пропратног писма уз фактуру	**6**	**-**	**3**	**3**		-	2.1.1. 2.1.3. 2.2.1. 2.2.2. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.5.1. 2.5.2. 2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• разуме и користи основну терминологију и појмове из области увоза и извоза • разуме текст о светској трговинској организацији • употребљава детерминатори и квантификаторе употребљава Causative have у конктексту • води телефонски разговор са купцем користећи комуникативне функције (представљањње, нуђење помоћи/извињења итд) • поручи производ преко телефона • напише једноставније пропратно писмо уз фактуру	• индивидуални • у пару • групни		• конструкти-вистички		• децембар • јануар • фебруар		
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		
			• Аудио-визуелна средства • Речник • интернет		• Пословна економија • Рачуноводство (фактурисање)		• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест/диктат • Домаћи задаци		

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
(модул
/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td rowspan="5">5</td><td rowspan="5">Маркетинг</td><td>• развијање језичких вештина
• упознавање ученика са терминологијом из домена маректинга
• оспособљавање ученика да разумеју текст о животном циклусу производа
• обнављање граматичке јединице: модални глаголи
• обнављање прошлог кондиционала: Third conditional
• писање једноставнијег маркетиншког пропратног писма</td><td>6</td><td>-</td><td>3</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td><td>2.1.1.
2.1.3.
2.2.1.
2.2.5.
2.3.1
2.3.2.
2.3.3.
2.5.2.
2.5.4
2.5.5.</td></tr>
<tr><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td>• разуме терминологију из домена маректинга
• разуме текст о животном циклусу производа
• опише рекламу и предности производа
• употребљава модалне глаголе у конктексту
• употребљава прошли кондиционал у конктексту
• састави једноставније маркетиншко пропратно писмо уз производ</td><td colspan="3">• индивидуални
• у пару
• групни</td><td colspan="2">• конструкти-вистички</td><td colspan="2">• фебруар
• март
• април</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">• Аудио-визуелна средства
• Речник
• интернет</td><td colspan="2">• Послвна економија</td><td colspan="2">• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Тест/диктат
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
(модул
/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td rowspan="4">6</td><td rowspan="4">Малопродаја</td><td>• развијање језичких вештина
• упознавање ученика са терминологијом из домена малопродаје
• оспособљавање ученика да разумеју текст о променама у навикама купаца
• коришћење израза за давање инструкција при онлајн куповини
• обнављање гл.облика за изражавање будућности (Will, Future Continuous, Future Perfect, Future Perfect Continuous)
• обнављање пасивних конструкција
• анализирање и писање обавештења</td><td>6</td><td>-</td><td>3</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td><td>2.1.1.
2.1.3.
2.2.1.
2.2.5.
2.3.1.
2.3.2.
2.3.3.
2.3.4.
2.4.5.
3.5.1.
2.5.2
2.5.4
2.5.5.</td></tr>
<tr><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• разуме терминологију из домена малопродаје
• разуме текст о променама у навикама купаца
• даје инструкције при онлајн куповини</td><td colspan="3">• индивидуални
• у пару
• групни</td><td colspan="2">• конструкти-вистички</td><td>• април
• мај
• јун</td></tr>
<tr><td>• употребљава времена и изразе за изражавање будућности у контексту
• употребљава пасивне конструкције у контексту
• напише кратко обавештење</td><td colspan="3">Наставна средства
• Аудио-визуелна средства
• Речник
• интернет</td><td colspan="2">Корелација
Српски језик (пасивне конструкције и футур)
Пословна економија</td><td>Праћење и оцењивање
• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Тест/диктат
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

9.СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.
2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.
2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.
2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.
2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. 2.СТ.2.2.2.
Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).
1.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу. 2.СТ.2.3.2.
Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима). 2.СТ.2.3.4.
Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.
2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава. 2.СТ.2.4.4.
Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

Пословни енглески језик – Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	10	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
1. English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press); 2. Oxford Advanced Learner’s Dictionary (OUP); 3. Business English Dictionary (Longman) 4. Интернет	• Српски језик • Пословна информатика • Економска група предмета	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

3.10. ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Електронско пословање
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">1.</td><td rowspan="6">Обрада мултимедијалног садржаја</td><td>• Оспособљавање ученика за примену нових технологија у струци и за коришћење готових апликација
• Развијање вештина за обраду мултимедијалног садржаја</td><td>12</td><td>12</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• разликује формате слика и њихове карактеристике
• изврши конверзију формата слике
• мења димензије и капацитет слике
• примењује веб-алате за вршење корекција на слици
• препозна аудио и видео формате датотека
• креира и модификује аудио запис уз помоћ програма за аудио монтажу
• креира видео запис и монтира га у програму за видео монтажу
• постави видео запис на интернет каталоге видео формата</td><td colspan="2">• индивидуални
• рад у пару</td><td colspan="2">• активна настава
• монолошко - дијалошка
• показивање</td><td colspan="2">• септембар
• октобар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• рачунар
• уџбеник
• видео пројектор</td><td colspan="3">• Рачунарство и информатика
• Пословна информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• тестови практичних вештина</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Израда интерактивних презентација**	• Оспособљавање ученика за израду интерактивне презентације	16	16	/	/	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• наводи значај представљања пословних података кроз презентацију • наброји онлајн апликације за израду интерактивних презентација • користи онлајн решења за израду интерактивних презентација • користи софтвер за визуелно представљање података • користи системе за управљање садржајем (CMS) • постави мултимедијалне садржаје у интерактивну презентацију	• рад у пару • индивидуални	• активна настава • монолошко - дијалошка • показивање	• октобар • новембар • децембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• рачунар • уџбеник • видео пројектор	• Пословна информатика • Пословни енглески	• активност на часу • тестови практичних вештина

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Основни појмови електронског пословања**	• Упознавање ученика са карактеристикама електронског пословања	14	14	/	/	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• објасни појам електронског пословања • објасни форме и моделе електронског пословања	• рад у пару • индивидуални	• активна настава	• децембар • јануар

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• прикаже на примеру и анализира примере форми и модела ел. пословања • анализира предности и недостатке електронског пословања • наведе инфраструктуру електронског пословања • објасни процес управљања дигиталним идентитетима • објасни појам *Outsourcing* у пословању • прикаже на примеру начин рада одређених *outsoursing* компанија • објасни начин рада виртуелних канцеларија • направи скицу пословног процеса путем интернета од производње до продаје				• монолошко - дијалошка • показивање		• фебруар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• рачунар • уџбеник • видео пројектор		• Пословна економија • Пословна информатика • Економско пословање			• активност на часу • тестови практичних вештина		

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	**Примена електронског пословања**	• Упознавање ученика са применом е-трговине, е-банкарства, е-маркетинга, е-управе, е-образовања и е-здравства у сврху пословања компаније и развоја појединца	28	28	/	/	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише електронску трговину • идентификује компоненте електронске трговине • објасни процедуру B2C и B2B модела електронске трговине		• рад у пару • индивидуални		• активна настава • монолошко - дијалошка • показивање		• март • април • мај • јуни	

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• идентификује B2C и B2B моделе електронске трговине • прикаже на примеру како функционише е-тржиште • демонстрира процес е-набавке • објасни карактеристике онлајн продавнице и електронске корпе • изради онлајн продавницу на сајту • примењује моделе и механизме плаћања на интернету • истражи различите сервисе онлајн плаћања • дефинише модел система за испостављање и плаћање рачуна • објасни карактеристике и улогу онлајн маркетинга и његових елемената • напише промотивни блог чланак на сајту • објасни карактеристике онлајн друштвених мрежа • објасни појам е-банкарство • примењује сервисе е-банкарства • разликује инструменте плаћања у е-банкарству • разликује електронске системе платног промета • дефинише форме и сервисе е-управе • анализира улогу портала е-управе • користи систем е-управе • користи систем онлајн образовања • објасни примену електронског пословања у здравству• прикаже на примеру начин рада одређених *outsoursing* компанија • објасни начин рада виртуелних канцеларија • направи скицу пословног процеса путем интернета од производње до продаје						
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• рачунар • уџбеник • видео пројектор	• Пословна економија • Пословна информатика • Економско пословање			• активност на часу • тестови практичних вештина			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
			• Банкарство						

3.12. БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ– Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Банкарство и осигурање
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Банкарство**	• Стицање основних знања о банкарству	38	/	18	20	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Ученик ће бити у стању да: • разликује финансијске посреднике • изведе закључке о настанку и развоју банкарства • именује различите послове у банкарству • анализира карактеристике банкарских система одабраних развијених земаља и банкарског система Србије • изведе закључке о улози централне банке на финансијском тржишту • истражи инструменте централног банкарства • утврди органе НБС • разликује мере и инструменте монетарне и девизне политике НБС • опише издавање новчаница и кованог новца у Србији • објасни контролну функцију, имовину, приходе, расходе и капитал НБС • анализира основе банкарског пословања • разликује пословне банке у банкарском систему Србије • објасни управљање банкама		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • јануар • фебруар	

		• анализира врсте банкарских послова према различитим критеријумима • наведе врсте поверљивих података у банкарству			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови • примери за вежбу	• Принципи економије • Пословна економија • Рачуноводство • Право	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • израда презентација и презентовање	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Осигурање**	• Стицање основних знања о осигурању	32	/	12	20	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни елементе докумената у осигурању (понуде и полисе осигурања, лист покрића, цертификат осигурања, потврду и уговор о склопљеном осигурању, slip и cover note и остало) • објасни врсте осигурање према природи ризика, према начину изравнавања ризика, према начину настанка, према начину организовања, према броју осигураника и према предмету осигурања • наведе учеснике на тржишту осигурања • разликује моделе банкарског осигурања • наведе облике социјалног осигурања • анализира тржиште осигурања у Србији • наведе врсте поверљивих података у осигурању • опише улагања осигуравајућих друштава и управљање портфолијом осигурања		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• фебруар • март • април • мај • јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

		• текстуална средства • шеме • радни листови • примери за вежбу	• Пословна економија • Право	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • израда презентација и презентовање

Банкарство и осигурање - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	30	/	/	/	/	/	30
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама		• индивидуални • групни		• дијалошка • рад на задатку		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• документација • штампани материјал		• Принципи економије • Пословна економија • Рачуноводство • Право		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци			

3.12. СТАТИСТИКА – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Статистика
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	• Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за III и IV разред економске, правно-биротехничке и угоститељско-туристичке школе, Дата Статус 2013, Београд • Радмила Драгутиновић Митровић, Далиборка Ђукић: Збирка задатака из статистике ¾, Дата Статус, 2013, Београд • Званични сајтови УН, Евростат, Републички завод за статистику, Наставни материјали припремљени од стране наставника

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	• Основни статистички појмови	• Стицање основних статистичких знања и вештина за прикупљање, обраду, анализу и визуелни приказ података	12		4	8			Групни рад
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• дефинише појам „статистика” • разликује фазе статистичког истраживања • наведе предмет статистичког истраживања • наведе области статистике • дефинише основни скуп • дефинише узорак • објасни значење јединице посматрања • објасни значење појма „променљива” • објасни значење појма „податак” • разликује структурне и временске серије		• фронтални; •индивидуални; • рад у пару; • групни рад; • тимски рад на пројектном задатку		• монолошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • проблемска метода; • анализа случаја; • истраживачка метода; • пројектна метода;		• Септембар • Октобар

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• уџбеник; • збирка задатака; • радни листови; • наставни материјали наставника.	• Математика • Пословна информатика	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
.2.	• Дескриптивна статистика	• Оспособљавање ученика за ратумевање логичке повезаности фаза статистичког истраживања (прикупљање, сређивање и обрада) кроз јасно дефинисање циља и одабир адекватних мерних скала и метода прикупљања података.. • Развијање сппособности за правилно разврставање, табеларно организовање и функционално израђивање серија структуре и временских серија у функцији статистичког истраживања. • Оспособљавање ученика за самосталан избор и примену адекватних врста графичког приказа ради јасне презентације различитих резултата истраживања. • Оспособљавање ученика за дефинисање, разликовање и израчунавање мера централне тенденције (аритметичке, геометријске, хармонијске средине, медијане и модуса) и мера дисперзије (интервала варијације, варијансе и	34		12	22			Пројектна настава

		стандардне девијације) за негруписане и груписане податке. • Развијање способности за тумачење међусобног односа средњих вредности и мера дисперзије ради описа карактеристика посматраног скупа података. • Развијање способности доношења закључака и спровођења анализе на основу израчунатих мера централне тенденције и мера дисперзије на конкретним примерима							
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• доведе у везу прикупљање, сређивање и обраду података • дефинише циљ истраживањ • наведе врсте мерних скала • објасни различите методе прикупљања података • разликује серије структуре и временске серије • направи одговарајуће статистичке табеле у функцији статистичког истраживања • прикаже податке графички • одреди адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања • наведе мере централне тенденције негруписаних података • дефинише аритметичку средину негруписаних података • дефинише медијану као меру централне тенденције • дефинише модус као меру централне тенденције • доведе у везу однос између аритметичке средине,медијане и модуса • наведе мере дисперзије негруписаних података • дефинише интервал варијације, варијансу и стандардну девијацију • објасни аритметичку средину, варијансу и стандардну девијацију груписаних података • дефинише геометријску и хармонијску средину		• Фронтални • Групни • Рад у пару •Индивидуални рад		•монолошка • дијалошка • уџбеник • збирка задатака • рачунар • Републички завод за статистику • Eurostat • наставни листићи • презентације		• Октобар • Новембар • Децембар • Јануар • Фебруар • Март	

		• средње вредности за опис посматраног скупа података • израчуна мере централне тенденције • израчуна мере дисперзије • анализира на конкретним примерима израчунате мере централне тенденције и мере дисперзије			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник; • збирка задатака; • мултимедијалне презентације; • Републички завод за статистику; • Eurostat; • радни листови; • наставни материјали наставника.	• .Математика • Пословна информатика • Право • Рачуноводство • Пословна економија	• Усмено излагање • Тест • Домаћи задатак • Активност на часу • Праћење практичног рада • Тест практичних вештина	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
3.	Проста линеарна регресија и корелација	• Оспособљавање ученика за препознавање и дефинисање квантитативних веза између пословних појава, као и за разумевање основних циљева регресионе и kорелационе анализе. • Оспособљавање ученика за дефинисање линеарног регресионог модела и визуелизацију међусобне зависности променљивих путем израде дијаграма распршености. • Развијање способности за разумевање суштине и логике метода најмањих квадрата при оценама параметара модела, као и за препознавање практичних могућности примене просте линеарне регресије. • Оспособљавање ученика за дефинисање и разумевање економског значења показатеља репрезентативности модела (стандардне	24		8	14			Пројектни задатак заснован на анализи реалних статистичких података,

		грешке регресије и коефицијента детерминације). • Развијање способности за дефинисање коефицијента просте линеарне корелације као кључног показатеља смера и јачине везе између посматраних појава. • Развијање способности доношења закључака и критичке анализе на конкретном примеру из пословне праксе употребом простог линеарног регресионог модела.							
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише квантитативне везе • наведе циљеве регресионе и корелационе анализе • дефинише појам регресије,односно линеарног регресионог модела • дефинише дијаграм распршености (растурања) • објасни метод најмањих квадрата • наведе могућности примене просте линеарне регресије • дефинише стандардну грешку регресије • дефинише коефицијент детерминације • дефинише коефицијент просте линеарне корелације • анализира на конкретном примеру употребу простог линеарног регресионог модела		• фронтални; • индивидуални; • рад у пару; • групни рад; • тимски рад на пројектном задатку		• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • проблемска метода; • анализа случаја; • истраживачка метода; • пројектна метода;		• Март • Април • Мај • Јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• уџбеник; • збирка задатака; • рачунар; • мултимедијалне презентације; • интернет; • радни листови; • наставни материјали наставника.		• Математика • Пословна информатика • Рачуноводство • Пословна економија		• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • пројектни задатак – анализа реалних статистичких података и презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)			

Статистика - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">• Статистика основни појмови
• Дескриптивна статистика
• Проста линеарна регресија и корелациј</td><td rowspan="6">• Отклањање тешкоћа у савладавању програмских садржаја;
• Развијање сигурности у примени статистичких поступака и метода;
• Оспособљавање ученика за самостално решавање основних статистичких задатака;
• Повезивање теоријских знања са практичним примерима из економске праксе;
• Развијање позитивног односа према учењу и јачање самопоуздања ученика.</td><td rowspan="2">Најмање 7</td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr></tr>
<tr><th colspan="2">Исходи</th><th>Облик рада</th><th colspan="2">Методе рада</th><th colspan="2">Време реализације</th></tr>
<tr><td colspan="2">• објасни основне статистичке појмове и поступке који су му били нејасни;
• самостално решава једноставније статистичке задатке;
• правилно примењује одговарајуће статистичке поступке;
• тумачи добијене резултате уз подршку наставника;
• примењује стечена знања у сличним практичним ситуацијама</td><td>• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• индивидуализовани приступ;
• рад на задатку;
• метода разговора</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><th colspan="2">Наставна средства</th><th colspan="2">Корелација са другим предметом</th><th colspan="3">Праћење и оцењивање</th></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник;
• збирка задатака;
• радни листови;
• мултимедијалне презентације;
• наставни материјали наставника</td><td colspan="2">• Математика
• Пословна информатика
• Пословна економија</td><td colspan="3">• формативно праћење;
• активност на часу;
• самостално решавање задатака;
• повратна информација ученику;
• праћење напретка у односу на почетно стање</td></tr>
</table>

3.13. ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Економско пословање
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	105+блок 60
Недељни фонд часова	Вежбе 3
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**Обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Евиденција сталне имовине** •Књиговодствена евиденција сталне имовине • Пословне књиге сталне имовине • Куповина сталне (материјалне) имовине и извори финансирања • Документација везана за куповину некретнина, постројења и опреме • Продаја и расходовање некретнина,	● Оспособљавање ученика за обављање рачуноводствених послова	36	9	-	12	-	15	-
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		• Заведе документа у деловодник • Заведе улазне рачуне за набавку некретнина, постројења и опреме у књигу примљених рачуна			• кабинетска настава • индивидуални • рад у пару		• монолошко дијалошка • концепт модела виртуелне компаније • методе активно оријентисане наставе		• септембар • октобар • новембар
		• ажурира базу добављача ради праћења доспелости обавеза • састави калкулацију набавне вредности сталне имовине • евидентира куповину некретнина, постројења и опреме у аналитичком и финансијском књиговодству • заведе излазни рачун за продају некретнина, постројења и опреме у књигу издатих рачуна • ажурира базу купаца ради праћења наплате потраживања			• групни рад		• пример успешног предузетника • презентације		

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	постројења и опреме • Документација везана за продају и расходовање некретнина, постројења и опреме • Обрачун и књижење амортизације по временском (линеараном) и функционалном методу Кључни појмови: стална имовина, куповина, продаја, расходовање, документација, амортизација, деловодник, књига примљених и издатих рачуна	• евидентира продају и расходовање некретнина, постројења и опреме у аналитичком и финансијском књиговодству • састави годишњи обрачун рачуноводствене амортизације применом временске (линеарне) и функционалне методе • евидентира месечну амортизацију у аналитичком и финансијском књиговодству							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**				**Праћење и оцењивање**		
		• Бирои за економско пословање (кабинети) • Дидактичка средства • Документација	●Рачуноводство ●Пословна економија ●Пословна кореспон. и комуникација				● праћење остварености исхода ● прегледање документације ● писани извештај ● самостални практични рад ●праћење индивидуалног и тимског рада ●презентације		

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. Наст. У блоку
2.	**Евиденција промета робе на велико на домаћем тржишту**	● Оспособљавање ученика за обављање рачуноводствених послова ● Развијање вештина истраживања тржишта, планирања пословних активности и доношења пословних одлука	69	15	-	27	-	27	-

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>Обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. Наст.</th><th>Практ. Наст. У блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4">• Истраживање тржишта
• Планирање набавке и продаје робе
• Складиштење робе
• Калкулација продајне цене робе
• Евиденција набавке и продаје робе у промету на велико
• Попис
• Нивелација
• Попусти
• Обрачун законске затезне камате
• Евиденција примљених и издатих меница
Кључни појмови: набавка, продаја, складиштење, калкулација, евиденција, попис, нивелација, попусти, камата, менице</td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• истражи тржиште набавке и продаје
• састави план набавке и план продаје
• заведе документа у деловодник
• састави упит и поруџбину при набавци робе и понуду при продаји робе
• одабере најповољнију понуду при набавци
• организује пријем, отпрему и складиштење робе
• заведе примљене рачуне и издате рачуне у КПР и КИР
• састави калкулацију продајне цене робе
• обрачунава слободно формирану разлику у цени, маржу и рабат
• састави продајни рачун
• попуни налог за пријем робе и пријемницу при набавци робе и налог за отпрему робе и отпремницу при продаји робе
• евидентира набавку и продају робе у робном и финансијском књиговодству
• ажурира базу добављача и купаца
• ажурира лагер листу
• саставља пописну листу и листу нивелације
• евидентира евентуални мањак или вишак и нивелацију цена у робном и финансијском књиговодству
• састави рекламацију и одговор на рекламацију
• евидентира обрачунате попусте
• попуни налог за пренос и меницу за доспеле обавезе
• евидентира примљену и издату меницу
• састави ургенцију за ненаплаћене рачуне
• обрачуна законску затезну камату по основу кашњења у плаћању купаца</td><td colspan="2">*кабинетска настава
*индивидуални
*рад у пару
*групни рад</td><td colspan="3">*концепт модела виртуелне компаније
*методе активно орјентисане наставе
*демонстративна</td><td colspan="2">*Децембар - јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">*Бирои за економско пословање (кабинети)
*Дидактичка средства</td><td colspan="3">• Принципи економије
• Пословна економија</td><td colspan="3">● праћење остварености исхода
● прегледање документације</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. Наст. У блоку
		*Документација	• Рачуноводство • Пословна кореспон. и комуникација		• писани извештај • самостални практични рад • праћење индивидуалног и тимског рада • презентације				

Економско пословање – Блок настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/
област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>Обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>Практ. наст. блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4">Пословање трговинског привредног друштва –

Настава у блоку
• Делатност привредног субјекта
• Платни промет и благајничко пословање
• Расходи и приходи
• Порез на додату вредност
• Образац пореске пријаве пореза на додату вредност ППППДВ
• Стална имовина
• Послови набавке и продаје на домаћем тржишту
• Контрола и архивирање документације
● Кључни појмови: делатност, платни промет, благајничко пословање, расходи, приходи, порез на додату вредност, стална имовина, набавка, продаја, документација</td><td>Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту</td><td>60</td><td>-</td><td colspan="2">-</td><td>-</td><td>-</td><td>60</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• представи основне податке о привредном субјекту
• изврши готовинска и безготовинска плаћања
• попуни одговарајућу благајничку документацију
• анализира расходе и приходе трговинског привредног друштва
• попуни пореску пријаву
• прикаже структуру имовине привредног субјекта
• демонстрира процес набавке и продаје робе на конкретном примеру уз приложену одговарајућу документацију
• прикаже токове кретања документације у привредном друштву
• анализира начин архивирања документације у конкретном привредном друштву
• упореди рад привредног субјекта са радом у виртуелном привредном друштву</td><td colspan="2">● Практична настава у блоку (60 школских часова, односно 10 радних дана по 6 школских часова)
● реализује се у предузећу (у сарадњи са привредним субјектима) или у бироу за економско пословање</td><td colspan="2">●Наставник ученицима даје задатке који се односе на послове дефинисане исходима учења. Прегледањем извештаја (или дневника) наставник проверава и оцењује оствареност дефинисаних исхода
●Ученици самостално израђују добијене задатке.
●Подносе наставнику извештаје (или дневник) презентација искуства</td><td>Март
Мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">*Бирои за економско пословање
*Дидактичка средства
*Документација</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Рачуноводство
• Пословна кореспон. и комуникација</td><td colspan="3">● праћење остварености исхода
● прегледање документације
● активност на блок настави
● самостални практични рад
● праћење самосталног практичног рада- пројекат</td></tr>
</table>

3.14.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	35
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**ЉУДСКА ПРАВА, ГРАЂАНИ И ДЕМОКРАТИЈА**	-разумевање људских права(шта су и зашто су важна у друштву) -поштовање права и слобода свих људи -развијање критичког мишљења о проблемима у вези са правима и слободама -обучавање ученика о значају учешћа у демократским процесима(гласање, грађанска активност, заштита права) -подстицање толеранције и разумевања различитости, и учење како да се поштују права и слободе сваке индивидуе -укључивање ученика у активности које подстичу демократско учешће и активизам -развијање етичког размишљања -обучавање ученика о институцијама које подржавају и штите права и слободе -подизање свести о унапређењу друштва	18	/	2	16	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -наведе карактеристике људских права; - критички разматра механизме надзора поштовања људских права и санкционисања њиховог кршења;		-Рад у групама -Рад у пару -индивидуални рад -гостујући говорници и посете		-монолошко-дијалошка -разговор -групни пројекти -дискусије и дебате -демонстрациона		Септембар-јануар	

		-опише контекст и начин борбе неког од истакнутих бораца за људска права у прошлости или садашњости; -образложи значај учешћа грађана на изборима и референдумима; -наведе пример успешне грађанске иницијативе; -на изабраном примеру грађанске непослушности опише контекст настанка и последице до којих је довела; - изрази позитиван став према грађанској солидарности и волонтеризму; -препозна појаве корупције и наведе начине њеног сузбијања; -наведе показатеље недостатка културе људских права	институцијама(који се баве људским правима и демократијом) -истраживачки пројекти -израда брошура -дискусија (округли сто, панел-дискусија/дебата)	-решавање проблема -презентациона -интерактивне игре и квизови	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -помоћна литература -гостујући говорници(из различитих култура, религија) -филмови и документарци -пројекти и истраживања -игре улога и симулације	1. Историја 2. Политичке науке 3. Етика и филозофија 4. Друштвене науке 5. Језици 6. Психологија 7. Економија 8. Географија 9. Социологија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**МИР И ПРЕТЊЕ МИРУ**	-разумевање концепта мира(шта значи мир и због чега је важан за индивидуу и друштво) -обучавање ученика да препознају различите видове претњи миру(конфликти, насиље, дискриминација, наоружање) -анализирање узрока и корена конфликата и насиља у друштву -развијање мирних решења -поштовање различитости и толеранције -ангажовање ученика у мирним активностима	17	/	1	16	/	/	/

		-разумевање улоге институција у одржавању и унапређивању мира -етичко размишљање о насиљу -подстицање међукултурне сарадње и дијалога							

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -доведе у везу угрожавање мира са људским правима; -наведе примере кршења хуманитарног права у прошлости и садашњости; -критички разматра економске политике са становишта наоружања и претњи миру; -образложи значај антиратног грађанског активизма и наведе пример; -наведе примере насилног екстремизма и начине на који се регрутују деца и млади; -критички разматра проблем насиља у спорту и изражава негативан став према њему; -наведе показатеље светског мира и државе најнижег и највишег индекса; -критички процењује изазове и претње миру у будућности.	-Рад у групама -Рад у пару -ндивидуални рад -креативни пројекти(слике, поезија, филм) -дискусија -истражива-чки пројекти -сарадња са локалним заједницама	-монолошко-дијалошка -разговор -дебата -истраживачки рад -демонстрациона -решавање проблема -презентациона -анализа студијских случајева -интерактивне игре и симулације	јануар-јун

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
-Приручник из Грађанског васпитања -текстови и чланци Вести и дневници -дискусије и дебате -гостујући говорници(новинари, медијски стручњаци) -филмови и документарци -анализа медијских садржаја -истраживачки пројекти -виртуелне турнеје у новинарским редакцијама/медијским организацијама -игре улога(симулација ситуација у новинарским окружењима)	1. Историја 2. Географија 3. Политичке науке 4. Етика и филозофија 5. Друштвене науке 6. Економија 7. Језици 8. Математика 9. Екологија 10. Биологија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине

3.14.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Трећи разред

Предмет	Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет			
Разред	Трећи			
Образовни профил	Економски техничар			
Годишњи фонд часова	35			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	30	Утврђивање обрађеног градива	5
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту, демонстрација			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ, штампани материјал			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Ликовна култура, Грађанско васпитање, (Историја – одабране теме), (Логика са етиком).

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 1**	**ОНГ: 1**	**УОГ: /**	
Р. б. теме	Р. б. наст. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	1.	Понављање кључних појмова обрађених у другом разреду средње школе	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

Тема:		2. ХРИСТОС – ИСТИНИТИ БОГ И ИСТИНИТИ ЧОВЕК	Број часова: 4	ОНГ: 4	УОГ: /	
2.	2.	Господ Исус Христос: Нови Адам, Месија и Емануил	- Ученицима пружити основ за разумевање значаја Христове личности и Његовог живота за наше спасење; - Протумачити ученицима Христова имена: Нови Адам, Месија и Емануил; - Протумачити ученицима пролог Јеванђеља по Јовану; - Ученицима пружити основ за разумевање да је Христос потпуни Бог и потпуни човек; - Упознати ученике са теологијом иконе – да се на иконама пројављује историјска и есхатолошка димензија.	- моћи да разуме значење израза Нови Адам, Месија и Емануил, Логос; - моћи да изложи зашто је Исус Христос као посредник између Бога и човека једини Спаситељ света; - моћи да у прологу Јеванђеља по Јовану укаже на места у којима се говори о Богу као Логосу; - моћи у основним цртама да опише зашто је могуће да се у новозаветној Цркви представља Бог; - моћи да наведе основне разлике између слике и иконе.		
2.	3.	Исус Христос – Оваплоћени Логос Божији				
2.	4.	Христос - истинити Бог и истинити човек				
2.	5.	Теологија иконе (систематизација теме)				

Тема:		3. ПРИБЛИЖИЛО СЕ ЦАРСТВО БОЖИЈЕ...	Број часова: 6	ОНГ: 5	УОГ: 1	
3.	6.	Почетак Христове проповеди	- Пружити ученицима основ за разумевање да Христос доноси Царство Божије у свет; - Посматрати Христово учење о Блаженствима у савременом контексту; - Предочити ученицима Христово учење о Царству Божијем; - Христова проповед има универзални карактер;	- моћи да закључи да је Царство Божије заједница са Христом; - моћи да увиде актуелност Христове проповеди; - знати да је Христова делатност и проповед позив свима у Царство Божије; - моћи да увиде како поуке из Христове проповеди могу да примене на сопствени живот.		
3.	7.	Блаженства				
3.	8.	Беседа на гори				
3.	9.	Параболе о Царству Божијем				
3.	10.	Царство Божије – циљ Христове проповеди (систематизација теме)				

Тема:		4. ГДЕ ЈЕ ХРИСТОС ТУ ЈЕ И ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	Број часова: 8	ОНГ: 7	УОГ: 1	
4.	11.	Где је Христос ту је и Царство Божије	- Упознати ученике да Христос ус својој личности обједињује Царску, Првосвештеничку и Пророчку службу; - Протумачити ученицима догађај и тропар Преображења у светлости исихастичког искуства Цркве; - Подстаћи ученике на размишљање да је Христова смрт на Крсту крајњи израз љубави Бога према човеку; - Упознати ученике са есхатолошком димензијом Свете Литургије;	- моћи да повеже догађај Преображења са литургијском песмом „Видјехом свјет истиниј“ - моћи да разуме да је свака заједничка трпеза израз заједништва; - моћи да разуме да Христос Тајном Вечером установљује начин на који ће остваривати заједницу са својим ученицима у све дане до свршетка века; - моћи да разуме да сва радост хришћанске вере извире из свести о		
4.	12.	Преображење Христово и објава Његовог страдања				
4.	13.	Лазарево Васкрсење и улазак Христов у Јерусалим				
4.	14.	Тајна Вечера слика Царства Божијег				
4.	15.	Христос Нова Пасха				

Тема:		4. ГДЕ ЈЕ ХРИСТОС ТУ ЈЕ И ЦАРСТВО БОЖИЈЕ		Број часова: 8	ОНГ: 7	УОГ: 1	
4.	16.	Вазнесење и Други Долазак Христов	- Ученицима указати да је Христовим Вазнесењем Христос прослављен као Господ и да је у њему прослављена људска природа; - Ученицима пружити основ за разумевање да је и после свог Вазнесења Христос са нама у све дане до свршетка века; - Протумачити ученицима неколико новозаветних пневматолошких одељака.		победи над смрћу и Христовом сталном присуству; - моћи да, причешћујући се, доживљава себе као учесника Тајне Вечере; - моћи да у основним цртама изложи смисао Христовог страдања и смрти; - моћи да објасни да се Христос вазноси на небо да би узнео људску природу Оцу; - моћи да разуме да се Христос вазноси на небо да би наша вера у Христа била слободна (ане изнуђена); - знати да је општење са Христом и данас могуће у заједници Духа Светога – у Цркви.	
4.	17.	Свети Дух Утешитељ – Дух заједнице и Цар Небески (систематизација теме)					

Тема:		5. МОЈ ЖИВОТ У ХРИСТУ		Број часова: 5	ОНГ: 4	УОГ: 1	
5.	18.	Покајање и праштање	- Подстицати ученике на хришћански однос према свету, себи и ближњима указивањем на пример Христа чији је живот испуњен безусловном љубављу према сваком човеку; - Подстицати ученике да се свакодневно труде у подвигу делатне љубави према Богу и ближњима; - Упутити ученике да је основни смисао хришћанског етоса волети друге као што Христос воли нас; - Омогућити ученицима основ за разумевање да Христов Закон љубави није могуће испуњавати на формалан начин.		- моћи да разуме да покајање (преумљење) значи постављање Царства Божијег за приоритет живота; - моћи да разуме да покајање подстиче човека да тражи Царство Божије; - знати да истински однос са Богом не сме бити формалистички; - бити свестан значаја испуњавања Христових заповести у свом животу; - схватити да се учешћем на Литургигји учествује у Царству Божијем.	
5.	19.	Труд и ревност					
5.	20.	Вера и формализам у вери					
5.	21.	Света Литургија – пројава Царства Небеског (систематизација теме)					

Тема:		6. СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ		Број часова: 5	ОНГ: 4	УОГ: 1	
6.	22.	Крштење и Миропомазање	- Омогућити ученицима да схвате да је наш живот у Цркви незамислив без учешћа у Светим Тајнама; - Упознати ученике да човек Крштењем и Миропомазањем задобија еклисиолошку ипостас (црквени идентитет);		- моћи на основном нивоу да тумачи новозаветна сведочанства о значају Крштења; - моћи да схвати да је Крштење прихватање позива на светост;		
6.	23.	Покајање и Исповест					
6.	24.	Свештенство					
6.	25.	Света Литургија – Светајна Цркве					

Тема:		6. СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	Број часова: 5	ОНГ: 4	УОГ: 1	
			- Омогућити ученицима разумевање да су Исповест и Покајање обновљене благодати Крштења; - Указати ученицима да је свештеничка служба продужетак Христовог служења којим је Он спасао свет; - Указати ученицима да се учешћем у Светим Тајнама постаје део Тела Христовог; - Развијати свест ученика да је Света Литургија Тајна Божијег присуства у свету и уласка у Царство Божије.	- моћи да објасни да Миропомазање значи примање дарова Светог Духа за служење у Цркви; - моћи да схвати да су исповест и покајање повратак у наручје Очево и заједницу Цркве; - знати да су службе у Цркви дарови Духа Светога; - моћи да међусобно разликује различите службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон, лаик) и увиди њихову повезаност; - бити свестан да све Тајне свој смисао добијају у Литургији.	

Тема:		7. НОВОЗАВЕТНА РИЗНИЦА	Број часова: 6	ОНГ: 5	УОГ: 1	
7.	26.	Анафора Светог Василија Великог	- Пружити ученицима основ за разумевање целокупног домостроја спасења на примеру анафоре Василија Великог; - Детаљно протумачити ученицима молитву Оче наш у контексту Литургије; - Пружити ученицима основ да повежу Христов однос према потребитима са харитативном делатношћу хришћана данас; - Предочити ученицима кроз јеванђељске текстове да у прихватању Христове Тајне нема раздора међу људима; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	- моћи да препозна догађаје из историје спасења у Анафори Василија Великог; - моћи да тумачи молитву Оче наш као литургијску молитву; - моћи да разуме да братска хришћанска љубав своје порекло има у примеру Христове љубави; - бити свестан да хришћанско братољубље превазилази крвно и национално порекло; - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 3. разреда средње школе.	
7.	27.	Литургијски контекст молитве „Оче наш“				
7.	28.	„Ако једном од ових малих учинисте, мени учинисте...“				
7.	29.	Христов однос према потребитима				
7.	30.	Сви сте једно у Христу				

Верска настава - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Трећи**		
Образовни профил	**Економски техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

3.15.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА (изборни предмет) – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничара
Предмет	Музичка култура – изборни општеобразовни
Разред:	трећи или четврти
Годишњи фонд часова:	70 или 62
Недељни фонд часова	2 или 2
Литература	/
Циљеви предмета	Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова; Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва; Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике; Унапређивање естетских критеријума код ученика; Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти,телевизија, филм, интернет); Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета; Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Класична музика (општа музичка анализа и теорија кроз слушање музике)	Оспособљавање ученика за разликовање музичких стилова од првобитне заједнице до 21. века. Развијање навика за слушање уметничке музике. Оспособљавање уочавања разлика карактера композиција Формирање музичког укуса и адекватног музичког експресивног доживљаја музичког дела приликом слушања(аудио апаратима и уживо на концертима)	Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од првобитне заједнице до данас. Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште Препознаје одслушане композиција уз познавање њихових аутора као ивреме настанка.. Експресивно,аутономно доживљава карактер одслушане композиције Поседује адекватан музички укус. Самоиницијативно посећује концерте и друге музичке манифестације у локалној заједници.	Значај музике у животу и друштву:***првобитна заједница,стари век*** и развој музике у ***средњем веку***(духовна и световна музика) - Грегоријански корал,Византијско певање,Кир Стефан Србин:Нића сили. ***Ренесанса и барок***: Палестрина Л.:*Огни белта,*Вивалди А.:*4 годишња доба,*Хендл Г.Ф.:*Месија(Алелуја*),Бах Ј.С.:*Токата и фуга d – mol,Брандебуршки концерт бр.3 G – dur* ***Класицизам:*** Хајдн Ј.:*Симфонија изненађења* бр 94.G – dur, Моцарт В.А.:*Симфонија бр.40.G-dur,Реквијем,Мала ноћна музика,Турски марш,*Бетовен Л.В.:*5. и 9. симфонија,За Елизу,* *Месечева соната,* ***Романтизат*** Менделсон Ф.:*Свадбени марш,*Шопен Ф.:*Валцер des-dur,*Брамс Ј.:*Мађарске игре по избору*,Сметана Б.:*Влтава*,Дворжак А.:*Симфонија из новог света* ***Импресионизам*** Дебиси К.:*Прелид за поподне једног пауна*,Равел М.: *Болеро* ***Музика хх века*** Шостакович:*Камерна симфонија*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија*,Шенберг,Стравински,Веберн	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **<u>Облици наставе</u>** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава** **<u>Место реализације наставе</u>** Настава се реализује у учионици **<u>Препоруке за реализацију наставе</u>** Користити сва доступна наставна средства Користити мултимедијалне презентације Упућивати ученике да користе интернет и стручну литературу Примењивати индивидуални рад, рад у паровима и рад у мањим групама Континуирано упућивати ученике на присуство музике у свакодневном животу, примену у пракси и другим наставним предметима **<u>Оцењивање</u>**
Опера и балет **Оперета и мјузикл**	Значај корелације између текста, музичког и сценског извођења Оспособљавање ученика за препознавање и	Разуме међусобну повезаност текста, музике и покрета. Разликује музичко сценска дела према периоду настанка.	***опере***:Бизе Ж.: *Кармен*,Верди Ђ.:*Трубадур*,Росини Ђ.:*Севиљски берберин*,Пучини: *Тоска,Боеми*,	

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
	разликовање разних видова опере кроз историју	Препознаје историјско културни амбијент у коме су настала поједина дела	***балети*** Чајковски П.И.:*Лабудово језеро*,*Успавана лепотица*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија* ***оперете*** Штраус Ј.:*Слепи миш* ***Мјузикли***:Цигани лете у небо,Коса,Мама Миа,Чикаго…	Вредновање остварености исхода вршити кроз: праћење остварености исхода тестове знања **<u>Оквирни број часова по темама</u>** класична музика (18 часова) опера и балет; оперета и мјузикл (12 часова) традиционална музика (12 часова) џез и блуз музика (10 часова) филм и филмска музика (9 часова) хор, камерно и оркестарско извођење композиција (9часова)
Традиционална музика(народне песме,игре,плесови)	Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање културе и традиције како свог тако и других народа Развијање естетских критеријума код ученика Развијање способности уочавања утицаја народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине. Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Изворно певање традиционалних композиција са нашег и суседних подручја.Кола и народне игре Србије и суседних земаља. Мокрањац Ст.Ст.: *Руковети,*Тајчевић М.: *Охридска легенда* Народна музика интегрисана у забавну,електронску,џез и разне алтернативне правце. извођачи: Биљана Крстић,састав Балканика,,Слободан Тркуља,Василиса,Кирил Џајковски...	
Џез и блуз музика Филм и филмска музика	Способност препознавања критеријума који се односе на ритмичку строгост и импровизовање мелодије као карактеристика одређене врсте музике(џез,блуз) Способности разликовања боје звука различитих инструмената као и њихових састава.	Препознаје критеријуме који се односе на начине настајања мелодијско ритмичких образаца раличитих музичких жанрова. Разликује боју звука различитих инструмената,као и њихов визуелни изглед Разликује саставе извођача(Соло глас-хор,Соло инструмент-камерни састав-оркестар)	***Џез и блуз***: Луис Армстронг,Мајлс Дејвис;Били Холидеј;Џон Колтрејн,Чарли Паркер,Јован Маљоковић,Шабан Бајрамовић... ***Филм***: Моцарт ***филмска музика***: Е.Мориконе: музика из филмова:*Амелија Пулен,Титаник,Ватрене улице,Клавир...*	
Хорско певање	Оспособљавање ученика за заједничко извођење	Препознаје и реализује елементе заједничког музицирања	слободан избор композиција према могућностима извођача	

3.15.2. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред

Образовни профил	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Изабрана поглавља математике -изборни
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.</td><td rowspan="5">Ирационалне једначине (2МА.1.1.5, 2МА.2.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.4.)
• Ирационалне једначине (квадратни корен)
• Ирационалне једначине (кубни корен)
• Ирационалне неједначине</td><td>☐ Стицање основних знања о ирационалним једначинама и неједначинама
☐ Разумевање и примена биномног обрасца</td><td>10</td><td>8</td><td>2</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ реши једноставније ирационалне једначине
☐ реши једноставније ирационалне неједначине</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Септембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)
• Вектори, особине вектора
• Скаларни производ вектора
• Колинеарни вектори
• Векторски производ вектора
• Мешовити производ три вектора
• Вектори у координатном систему
• Скаларни производ вектора задатих координатама
• Угао између два вектора
• Векторски производ вектора задатих координатама
• Површина троугла
• Мечовити производ вектора задатих координатама
• Запремина паралелопипеда</td><td>☐ Проширивање знања о векторима</td><td>14</td><td>10</td><td>4</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору
☐ дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора
☐ израчуна интензитет вектора
☐ одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама
☐ утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални
☐ одреди уао између два вектора који су задати координатама
☐ израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Октобар
• Новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="4">3.</td><td rowspan="4">Вероватноћа и статистика (2MA.1.4.3.,2MA.1.4.5, 2MA.3.4.2, 2MA.3.4.3.,2MA.3.4.4)
• Случајни догађаји. Простор елементарних догађаја
• Статистичка и класична дефиниција вероватноће
• Условна вероватноћа
• Случајне променљиве. Дискретне случајне променљиве и биномна расподела
• Нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана,мод)
• Статистика. Основни појмови
• Формирање статистичких табела и графичко приказивање података
• Карактеристике емпиријске расподеле (аритметичка средина узорка,медијана узорка, мод узорка, дисперзија узорка)</td><td>Стицање основних знања из вероватноће и статистике</td><td>17</td><td>14</td><td>3</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• уочи случајне догађаје
• препозна који у догађаји могући, повољни, сигурни, немогући
• израчуна вероватноћу догађаја (статистичка и класична дефиниција вероватноће)
• одреди условну вероватноћу догађаја А у односу на догађај В
• наведе пример случајне променљиве
• примени биномну расподелу
• израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана и мод)
• препозна основне појмове статистике
• формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податак
израчуна одређене карактеристикеслучајног узорка аритметичку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Новембар
• Децембар
• Јануар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Дидактички материјал
• Графици</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика
• Статистика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

				• кратке писмене вежбе • контролн евежбе • писмени задаци

Бр.	Тема/модул/област/стан-дарди	Циљеви	Фонд/тип часа			
			број часова у области	утврђи-вање	обрада	писмени задаци
4.	Конусни пресеци (2MA.1.2.4,2MA.2.2.3.,2MA.1.2.5.) • Конусна површ. Конусни пресеци • Једначина елипсе • Особине елипсе (жиже, ексцентрицитет, директрисе) • Узајамни положај праве и елипсе • Једначина хиперболе • Особине хиперболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе) • Узајамни положај праве и хиперболе • Једначина параболе • Особине параболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе) • Узајамни положај праве и параболе	Проширивање знања о аналитичкој геометрији	21	15	6	4
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• наброји конусне пресеке и нацрта одговарајуће слике • дефинише елипсу и наведе њену једначину • одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе елипсе • одреди једначину елипсе из задатих услова • испита међусобни положај праве и елипсе • одреди једначину тангенте елипсе из задатих услова • дефинише хиперболу и наведе њену једначину • одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе хиперболе • одреди једначину хиперболе из задатих услова испита међусобни положај праве и хиперболе • одреди једначину тангенте хиперболе из задатих услова • дефинише параболу и наведе њену једначину • одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе параболе • одреди једначину параболе из задатих услова • испита међусобни положај праве и параболе • одреди једначину тангенте параболе из задатих услова примени извод функције и примитивну функцију код економских функција	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		• Фебруар • Март • Април • Мај • Јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**		
		• Дидактички материјал	• Рачунарство и	• активност на часу		

		• Графици	информатика • Статистика	• усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролне вежбе • писмени задаци

3.15.3. ИСТОРИЈА (одабране теме) -изборни предмет – Трећи разред

Образовни профил	**Економски техничар**
Предмет	**Историја, изборни предмет**
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	**70**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Стручна литература, историјски атлас, текстови са интернета**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Село и град некад и сад**	• Проширивање знања о променама у начину живота градског и сеоског становништва кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у животу градског и сеоског становништва кроз историју; • Разумевање односа села и града у прошлости и садашњости; • Стицање знања о миграцијама село – град као константним појавама у историји људског друштва; • Проширивање знања о животу сеоског и градског становништва у Србији у XIX и XX веку.	**5**	/	1	4	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја различитих типова насеља од праисторије до савременог доба;			• Комбиновани; • Групни рад; • Фронтални;		• Монолошко-дијалошка; • Рад са текстом;		• Септембар

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• Изведе закључак о значају настанка градова; • Лоцира на историјској карти најзначајније античке, средњовековне и модерне градове у свету, Европи и Србији; • Опише начин живота у граду у различитим историјским периодима (на примеру Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга…); • Опише начин живот у српским градовима у XIX и XX веку (на примеру Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...); • Опише начин живот у српским селима у XIX и XX веку; • Уочи сличности и разлике у начину живота у српским градовима и селима у XIX и XX веку; • Разуме значај и последице развоја модерних градова; образложи најважније узроке и последице миграција село–град; • Уочи разлике у начину становања између села и града кроз историју; • Уочи разлике у начину становања између припадника различитих друштвених слојева кроз историју.			• Индивидуални.	• Комбинована.		
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• Уџбеници; • Стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.		• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.			• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.		

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Култура одевања и исхране некад и сад</td><td>• Проширивање знања о променама у начину одевања и исхрани кроз историју;
• Уочавање промена у начину одевања код Срба кроз историју;
• Уочавање улоге различитих културних утицаја на начин одевања и исхрану код Срба кроз историју.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја културе одевања од антике до савременог доба;
• Идентификује основна обележја културе одевања код Срба кроз историју;
• Наведе и упореди разлике у начину одевања између села и града кроз историју;
• Наведе и упореди разлике у начину одевања између припадника различитих друштвених група кроз историју;</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Октобар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеници;
• стручна литература;
• историјски атлас;
• видео материјали.</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">Новац и банке кроз историју</td><td>• Проширивање знања о улози новца и банака у економским системима кроз историју;
• Усвајање знања о улози новца и банака у свакодневном животу некад и сад;
• Проширивање знања о историји новца и развоју банкарства код Срба.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основне карактеристике и функције новца од антике до савременог доба;
• Изведе закључак о улози и значају банака кроз историју;
• Уочи основна обележја историјата српског новца и банака кроз историју;
• Примени стечено знање о новцу и банкама у свакодневном животу.</td><td colspan="2">• Комбиновани
• Рад у пару/групни рад
• Рад на тексту
• Индивидуални</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка,
• Рад на тексту,
• Комбинована.</td><td>Децембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник
• стручна литература
• фломастери,табла,креда
• историјски атлас,
• видео материјали</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">4.</td><td rowspan="6">Верски живот и обичаји кроз историју</td><td>• Проширивање знања о веровањима и обичајима у прошлости и садашњости;
• Уочавање прожимања веровања и културе кроз историју;
• Сагледавање сличности и разлика у веровањима и обичајима некад и сад;
• Проширивање знања о веровањима и обичајима код Срба кроз историју.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја веровања од праисторије до савременог доба;
• Наведе и упореди карактеристике обичаја и веровања у различитим периодима;
• Идентификуке сличности и разлике у обичајима различитих верских заједница;
• Уочи утицај веровања и обичаја на културно стваралаштво;
• Тазуме утицај и повезаност верских институција и верског живота кроз историју.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована;
• Демонстративна.</td><td>Јануар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеници
• стручна литература
• интернет занимљивости
• табла,креда
• наставни материјал
• историјски атлас.</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4">5.</td><td rowspan="4">Образовање и васпитање кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју образовања кроз историју;
• Уочавање сличности и разлика у образовању и васпитању некад и сад;
• Разумевање утицаја привредног развоја на квалитет образовања;
• Продубљивање знања о развоју образовања код Срба кроз историју.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја образовања и васпитања од антике до савременог доба;
• Опише развој система образовања и васпитања кроз историју;
• Опише развој система образовања и васпитања код Срба кроз историју;
• Упореди карактеристике образовања и васпитања у различитим периодима;
• Изведе закључак о значају образовања и васпитања у животу људи;
• Препозна међусобну условљеност степена привредног развитка и квалитета образовања.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• табла, креда
• Интернет занимљивости
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">6.</td><td rowspan="6">Комуникације, путовања и туризам некад и сад</td><td>• Уочавање значаја комуникација и њиховог развоја у историји друштва;
• Разумевање утицаја комуникација на упознавање и приближавање држава, народа и њихових култура.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Опише развој комуникација од праисторије до савременог доба;
• Наведе и упореди карактеристике комуникације у различитим периодима;
• Изведе закључак о значају комуникације у животу људи кроз историју;
• Разуме последице развоја модерних комуникација;
• Изведе закључак о утицају развоја комуникација на интеграцију сваке нације и друштва.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Март</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">7.</td><td rowspan="6">Друштвени и породични живот кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју друштвеног и породичног живота кроз историју;
• Уочавање сличности и разлика у друштвеном и породичном живота некад и сад;
• Проширивање знања о друштвеном и породичном животу код Срба кроз историју.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
Идентификује основна обележја друштвеног живота од антике до данас;
Идентификује основна обележја породичног живота од антике до данас;
Наведе основна обележја друштвеног живота код Срба кроз историју;
Наведе основна обележја породичног живота код Срба кроз историју;
Упореди карактеристике друштвеног и породичног живота у различитим периодима.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Април</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">8.</td><td rowspan="5">Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју</td><td>• Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју;
• Разумевање утицаја фотографије, филма, радија и телевизије на друштвени, политички и културни живот.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја развоја фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју;
• Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије у животу појединца и читавог друштва;
• Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора;
• Опише развој фотографије, филма, радија и телевизије у Србији;
• Разуме последице развоја фотографије, филма, радија и телевизије.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Мај</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="8">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">9.</td><td rowspan="6">Грбови и заставе кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју грбова и застава и њиховом значају у историји.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава кроз историју;
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава код Срба кроз историју;
• Изведе закључак о значају грбова и застава кроз историју;
• Наведе најчешће хералдичке симболе;
• Опише изглед и порекло савременог српског грба и заставе.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

3.15.4. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред

Образовни профил:	**ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР**
Наставни предмет:	**Логика са етиком (изборни општеобразовни предмет)**
Недељни фонд часова:	**2**
Годишњи фонд часова:	**70 или 62**
Разред:	**трећи или четврти (бира се једном у току школаовању у трећем или четвртом разреду)**
Циљеви предмета:	Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности; Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу; Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва; Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Увод у логику	Увођење ученика у предмет логике	препозна да и сам већ користи логику као и граматику разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота искаже дефиницију логике, разуме и опише у чему се састоји формални карактер логике разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује	Појам и подела логике. Логика као наука о форми мишљења Основни логички принципи (идентитет, непротивуречност и и искључење трећег)	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **Облици наставе** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава (50 или 47 часова)** **обрада и провера знања (20 или 17 часова)** **Место реализације наставе** Теоријска настава и радионице се реализују у учионици
Формална логика: појам суд закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање ученика са структуром суда, врстама судова и односима између судова Оспособљавање ученика за логичко закључивање	увиди разлику између појма, термина, опажаја, предмета, представе разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма препознаје и именује појмове, набраја их, уочава разлику између појединачних и општих појмова препознаје односе међу појмовиима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима	Разлика између појма, ствари и представе, Врсте појмова Обим и садржај појма Односи међу појмовима Дефиниција и деоба Суд и врсте судова Истиносна вредност сложених судова (негација, конјукција, дисјункција, импликација и еквиваленција)	

		наведе делове дефиниције даје примере дефиниције из своје струке разликује прешироку и преуску дефиницију разликује чланове деобе од принципа деобе увиђа значај принципа деобе самостално изводи једну деобу разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда препознаје форму сложеног суда, разликује и именује логичке везнике (негација, конјукција, дисјункција, импликација и еквиваленција) и наводи примере разликује квантитет и квалитет суда, препознаје форму a,e,i,o суда и наводи примере именује односе међу судовима препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогији на примерима из свакодневног живота увиђа да и сам користи наведене форме закључивања, именује их и разликује демонстрира конверзију и обверзију на примерима наведе и објасни четири фигуре силогизма изводи задате модусе силогизма излаже примере за хипотетички и дисјунктивни силогизам повезује форме закључивања у облику доказа	Комбинована подела судова, расподељеност појма Односи међу судовима (логички квадрат) Врсте закључивања Непосредно закључивање – конверзија, обверзија, логички квадрат Посредно закључивање – индукција, аналогија и дедукција Фигуре категоричког силогизма, модуси категоричког силогизма Хипотетички и дисјунктивни силогизам Доказ Примери индуктивног и дедуктивног закључивања у наукама.	**<u>Препоруке за реализацију наставе</u>** Дијалог са ученицима, самостални рад, организовање дебате Користити актуелне примере из штампе и других медија Користити актуелне примере везане за струку ученика **<u>Оцењивање</u>** Вредновање остварености исхода вршити кроз: Опажања наставника - праћење рада на часу Питања - одговори **<u>Оквирни број часова по темама</u>** 1 (3 часа) 2 (8+ 8+11 часова) 3 (6 часова) 4 (4 часова) 5 (14 часова) 6 (16 часова)
Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у аргументацији, закључивању и доказивању	разликује случајне од намерних логичких грешака примењује форме закључка и доказа препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам, нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, post hoc ergo propter hoc.	Паралогизми и софизми Грешке у закључку Грешке у доказу Грешке у аргументацији	
Појам и значај етике	Развој сазнања о појму и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву	набраја правила (норме) из различитих сфера живота издваја правила која слободно прихватамо и разликује их од оних која имају спољашње порекло	Настанак и предмет етике Појам норме и појам морала Разлика између обичајних, правних и етичких норми	

		дефинише предмет етике		
Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога Развој способности идентификовања разликовања појмова пол и род и утицај културе на формирање појмова пола и рода (разлике у културама) Формирање става о улози медија у креирању идентитета	набраја како се све манифестује лични идентитет разликује утицаје који формирају лични идентитет (разликује род и пол) увиђа колика је моћ визуелног идентитета препознаје утицај медија на креирање визуелног идентитета уочава разлику између модних и етичких императива супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности	Улога визуелног идентитета у формирању личног идентитета - међусобни утицаји Појмови пола и рода Утицај медија на релативизацију етичких вредности Естетски и етички идеал Тело и интервенције на телу Сајбер идентитет, морал и слобода избора	
Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система	препознаје важније људске вредности разликује слободне од самовољних и наметнутих поступака схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања разуме везу између избора и одговорности упоређује одговорне и неодговорне поступке може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас (аутономна и хетерономна етика) увиђа разлику имеђу основних етичких праваца	Пријатељство Верност Породица Љубав Морално добро Донација органа Сурогат мајка Клонирање	

3.15.5. НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА (изборни предмет) – Трећи разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Национална економија-изборни
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Привредни развој**	• Оспособљавање ученика за разумевање значаја привредног развоја • Упознавање ученика са економским показатељима привредног развоја	20	/	5	15	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • изведе закључке о националној економији као примењеној макроекономској дисциплини • утврди везу између привредног раста и развоја • објасни концепт одрживог развоја • наведе факторе и индикаторе привредног развоја • анализира основне економске показатеље (бруто домаћи производ –БДП, бруто национални доходак-БНД и бруто национални расположиви доходак-БНРД) • разликује економски састав становништва и структуру робне размене с иностранством као економске показатеље • укаже на значај степена запослености као економског показатеља • идентификује остале индикаторе привредног развоја • објасни индекс људског развоја		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Принципи економије • Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Привредни систем и економска политика**	• Оспособљавање ученика да објасне везу између привредног система и економске политике	14	/	3	11	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни привредни систем и институције и организације као елементе привредног система • доведе у везу привредни систем и економску политику • наведе кључне макроекономске циљеве • разликује врсте економске политике • утврди међузависност привредног система и промена у привредном систему • анализира реформу привредног система у транзиционом периоду		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• новембар • децембар • јануар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Принципи економије • Јавне финансије • Пословна економија		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Интеграција светске привреде**	• Упознавање ученика са различитим облицима интеграција	14	/	3	11	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • анализира потенцијалне (могуће) ефекте економских интеграција • идентификује шансе и ризике глобализације • дефинише функције СТО • истражи улогу међународних финансијских организација • наведе регионална партнерства • објасни најсложенији облик интеграције – Европску унију		• фронтални • групни		• монолошко-дијалошка • дијалошка • дискусија		• фебруар • март	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови		• Принципи економије		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	**Одржив развој Републике Србије**	• Развијање способности за анализу елемената одрживог развоја Републике Србије • Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој	22	/	5	17	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да:		• фронтални • групни		• монолошко дијалошка • дијалошка		• април • мај	

		• наведе карактеристике привредног развоја Републике Србије у XXI веку • идентификује предности, слабости, шансе и претње за одржив развој Републике Србије • доведе у везу одржив развој и заштиту животне средине (рационално располагање природним ресурсима) • истражи повезаност изабраних економских политика и одрживог развоја економије • процени потенцијале за развој пољопривреде • доведе у везу значај инфраструктурних приоритета (енергетика и саобраћај) и одрживог развоја економије • опише улогу предузетништва и малих и средњих предузећа за економски развој • утврди значај образовања, информационих технологија и економије знања за одржив економски развој • успостави узајамни однос између научно-технолошке политике и одрживог развоја економије • објасни развој економије заснован на креативности и култури • истражи значај регионалног развоја и спољнотрговинске политике за одржив развој • анализира друштвене услове одрживог развоја	• рад у пару • индивидуални	• рад на тексту • активна настава	• јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Принципи економије • Јавне финансије • Статистика	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • презентација	

Национална економија – изборни предмет - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td colspan="8">• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• рад у пару
• групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• рад на тексту</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="3">• Принципи економије
• Пословна економија</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• тест</td></tr>
</table>

3.15.6. КОМЕРЦИЈАЛНО ПОЗНАВАЊЕ РОБЕ (изборни предмет)- Трећи разред

Образовни профил	**Економски техничар**
Предмет	**Комерцијално познавање робе-Изборни предмет**
Разред	**трећи**
Годишњи фонд часова	**70**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Нема уџбеника**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**РОБА**	-стицање и проширивање знања о појму, својствима и класификацији робе -стицање и проширивање знања о квалитету робе и факторима који утичу на квалитет -стицање знања о својствима и показатељима квалитета робе,дизајну робе,маркама робе -развијање компетенција значајних за свакодневни живот стицање знања о амбалажи и паковању робе -развијање ставова, компетенција и вештина који доприносе правом избору робе и амбалаже -стицање и проширивање знања о складиштењу и транспорту робе -оспособљавање ученика за стицање знања о основним карактеристикама производа и робног асортимана; – оспособљавање ученика да овладају вештинама које доприносе одговорном избору робе;	**20**	/	9	11	/	/	/
		Исходи				**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**
		По завршетку наставне теме/модула ученик ће бити у стању да: • дефинише карактеристике робе • класификује различите типове робе • идентификује факторе који утичу на				-комбино-вани(фронтални+групни) -индивидуални -Групни/у пару		-моноло-шко-дијалошка	Септембар-новембар

		формирање квалитета робе • прикупи информације о својствима и показатељима квалитета робе • упореди различите нивое квалитета роба (производа); • разликује симболе квалитета робе • анализира различите прописе који регулишу квалитет робе у промету • разликује декларисање и обележавање производа • објасни функције амбалаже • разликује системе комерцијалних паковања • разликује врсте заштите производа током складиштења и транспорта • истражи узроке кварења робе (производа) • разликује пиктограме за транспорт опасних материјала	-истраживачки -рад са подацима -рад на тексту	-разговор (дискусије) -презентациона -истражи-вачка	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници -стручна литература -електронски ресурси-Интернет занимљивости -аудио и видео материјали -слике (пиктограми, илустрације) -табла, креда, фломастери	-Економија -Маркетинг -Право -Финансије -Социологија и антропологија -Екологија -Хемија -Рачунарство и информатика	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -испитивање знања -израда есеја -израда презентација и презентовање -усмено излагање

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">ЕНЕРГИЈА И МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ</td><td>--стицање знања о енергији и различитим облицима енергије
-стицање знања о минералним сировинама – упознава-ње ученика са металним и неметалним материјалима;</td><td>17</td><td>/</td><td>6</td><td>11</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">По завршетку наставне теме/модула ученик ће бити у стању да:
•објасни економски и технолошки значај енергије
• упореди обновљиве и необновљиве изворе енергије
• разликује облике енергије
• направи преглед извора енергије
• формулише горива
• опише састав, техничке карактеристике и врсте угља
• објасни нафту и природни гас
• разликује алтернативне изворе енергије
• анализира процес производње и преноса електричне енергије
• наведе минералне сировине
• разликује специфичности рударске технологије</td><td colspan="2">-комбино-вани(Фронтални+групни)
-Рад у пару/мањој групи
-истраживачки
-индивидуални
-дискусије
-рад на тексту</td><td>-Моноло-шко-дијалошка
-демонстр-ациона
-презента-циона
-разговор
-истражи-вачка</td><td>Новембар-јануар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">-уџбеници и наставни материјали
-електронски ресурси
-аудио и видео материјали
-шеме
-стручна литература
-слике, цртежи
-табла, креда, фломастери</td><td colspan="2">- Геологија и Географија
-Економија
-Политичке науке
-Екологија и одрживост
-Менаџмент ресурса
-Рачунарство и информатика</td><td colspan="3">-кроз активности ученика на часу
-домаћи задаци
-испитивање знања
-израда есеја
-израда презентација и презентовање
-усмено излагање</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">ПРОИЗВОДИ</td><td>-стицање знања о металуршким производима
-стицање знања о неметалним производима
-стицање знања о хемијским производима
-стицање знања о прехрамбеним производима
– развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој.</td><td>33</td><td>/</td><td>12</td><td>21</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">По завршетку наставне теме/модула ученик ће бити у стању да:
• опише металне материјале
• разликује легуре гвожђа
• разликује обојене материјале
• наведе примере примене алуминијума, легуре бакра, олова и цинка
• дефинише племените метале
• разликује неметалне материјале
• наведе основне карактеристике хемијских производа;
• разликује основне органске и неорганске хемијске производе
• наведе примере производе на бази полимера
• разликује производе од дрвета
• класификује текстилна влакна
• дефинише прехрамбене производе
• објасни састав и особине алкохолних пића</td><td colspan="2">-комбино-вани(фронтални+групни)
-рад у пару/групи
-рад на тексту
-индивидуални
-истраживачки</td><td colspan="2">-монолошко-дијалошка
-истраживачка
-демонстра-циона
-решавање проблема
-презентациона
-разговор</td><td>Фебруар-јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">-уџбеници
-стручна литература
-електро-нски ресурси (интернет занимљивости)</td><td colspan="3">-Хемија
-Екологија и одрживост
-Економија и финансије
-Биологија</td><td colspan="3">-кроз активности ученика на часу
-домаћи задаци
-испитивање знања
-израда есеја</td></tr>
</table>

		-графички и видео материјали -слике, цртежи -табла, креда, фломастери	-Право -Маркетинг и потрошачко понашање -Географија -Социологија и психологија потрошача -Технологија -Рачунарство и информатика	-израда презентација и презентовање -усмено излагање

Комерцијално познавање робе - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално закључује, повезује појмове • Да се ученику помогне у повезивању теорије и конкретних ситуација из свакодневног живота	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и примере • Да примени научено кроз конкретне примере из свакодневног искуства	-Индивидуални -Групни -рад у пару	• Монолошка-дијалошка • разговор • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Материјал за ученика • Примери за вежбање	• Хемија • Технологија • Маркетинг • Екологија • Математика • Физика • Рачунарство и информатика • Индустријска хемија	• усмено излагање • активност на часу • активност на допунском часу • кроз домаће задатке, реферате • израда есеја, шема, презентација

			• Основи економије • Пословна економија • Право • Маркетинг и потрошачко друштво • Биологија • Економија	

4.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар техничар
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	93
Недељни фонд часова	3
Литература	1. Радуловић, О., Журић, Ј. и Ангеловски, Ј. Читанка за четврти разред гимназија и средњих школа. Београд: Едука, 2021. Одобрено од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Решење бр. 650-02-147/2021-03 од 6. августа 2021. 2. Кликовац, Д. Српски језик за четврти разред гимназија и средњих стручних школа. Београд: Едука, 2021. Одобрено од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Решење бр. 650-02-147/2021-03 од 6. августа 2021. 3. Николић, М. Методика наставе српског језика и књижевности. 4. Живковић, Д. Теорија књижевности са теоријом писмености. 5. Деретић, Ј. Историја српске књижевности. 6. Пијановић, П. Књижевност и српски језик. 7. Станојчић, Ж. и Поповић, Љ. Граматика српског језика. 8. Лектира за четврти разред гимназије. 9. Речници, лексикони, енциклопедије, научна и стручна литература, релевантни интернет извори. 10. Сви уџбеници које је одобрило Министарство просвете.

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Савремена књижевност** Обухвата проучавање дела послератне књижевности до постмодернизма. Такође, обрађује се корпус дела ранијих епоха које корелирају са савременим тенденцијама књижевности. **Поезија:**	• Упознавање са одликама савремене поезије, њеним представницима и делима.	45	-	7	38	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

	Иван Горан Ковачић: „Јама“, Васко Попа: „Кора” (избор) Миодраг Павловић: „Научите пјесан”, „Реквијем“ Десанка Максимовић: „Тражим помиловање” (избор) Бранко Миљковић: „Поезију ће сви писати” Стеван Раичковић: „Камена успаванка” (избор) Матија Бећковић (избор)	• наведе обележја савремене поезије • тумачи песничка дела износећи доживљаје, запажања и образложења о њима • изведе закључак о карактеристикама песничког језика, мотивима и форми у обрађеним песмама	• фронтални • групни • индивидуални • у пару • радионице • дебате • истраживачки рад • проблемска настава	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна метода читања и тумачења текста • проблемска метода • хеуристички разговор • метода критичког читања	• септембар – јануар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • шеме • видео-бим	• историја • етика • ликовна и музичка култура • филозофија • социјологија • грађанско васпитање • позоришна уметност • верска настава	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Проза: Иво Андрић: „Проклета авлија“ Добрица Ћосић: "Корени“	Упознавање са књижевнотеоријским појмовима, специфичностима савремене прозе, њеним представницима и делима.	-	-	-	-	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

	Меша Селимовић: „Дервиш и смрт“ Бранко Ћопић: "Башта сљезове боје" Албер Ками: "Странац" Хорхе Луис Борхес: „Вавилонска кула“ или „Врт са стазама које се рачвају“ Данило Киш: "Енциклопедија мртвих" (избор)	• именује различите прозне врсте и приповедне поступке • тумачи дело у складу са његовим жанровским особеностима • интегрише лично искуство током читања и тумачења дела • вреднује дело износећи аргументе	• фронтални • групни • индивидуални • у пару • радионице • дебате • истраживачки рад • проблемска настава	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна метода читања и тумачења текста • проблемска метода • хеуристички разговор • метода критичког читања	• септембар – мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • видео-бим	• историја • етика • ликовна и музичка култура • филозофија • социјологија • грађанско васпитање • позоришна уметност • верска настава • психологија • филмска уметност	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Савремена драма Душан Ковачевић: "Балкански шпијун" или „Професионалац“ С. Бекет: "Чекајући Годоа"	• Упознавање са основним одликама савремене • драме, представницима и делима	-	-	-	-	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• увиди разлику између • традиционалне и савремене • драме • упореди драмски књижевни • текст са другим облицима • његове интерпретације • формулише личне утиске и • запажања о драмском делу	• фронтални • групни • индивидуални • у пару • радионице • дебате • истраживачки рад • проблемска настава	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна метода читања и тумачења текста • проблемска метода • хеуристички разговор • метода критичког читања	• септембар – јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • видео-бим	• историја • етика • ликовна и музичка култура • филозофија • социјологија • грађанско васпитање • позоришна уметност • верска настава • психологија • филмска уметност	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Дела ранијих епоха која корелирају са савременим тенденцијама у књижевности	• Упознавање са писцима и делима светске књижевне баштине	-	-	-	-	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

<table>
<tr>
<td></td>
<td>В. Шекспир: "Хамлет“
Ф. М: Достојевски: "Злочин и казна"
Изборни део (наставник бира 3 дела)
Јохан Волфганг Гете: „Фауст“
Михаил Булгаков: „Мајстор и Маргарита“
Џорџ Орвел: „Животињска фарма“ или „1984“
Владан Десница: „Прољећа Ивана Галеба“
Добрица Ћосић: „Време смрти“ (одломци)
Милош Црњански: „Друга књига Сеоба“ (одломци) или „Роман о Лондону“
Бранимир Шћепановић: „Уста пуна земље“
Александар Тишма: „Употреба човека“
Слободан Селенић: „Очеви и оци“
Светлана Велмар Јанковић: „Лагум“
Давид Албахари: „Мамац“
Милорад Павић: „Хазарски речник“</td>
<td>• препозна свевременост обрађених тема
• тумачи дела износећи своја запажања и утиске и образложења о њима</td>
<td>• фронтални
• групни
• индивидуални
• у пару
• радионице
• дебате
• истраживачки рад
• проблемска настава</td>
<td>• монолошко-дијалошка
• текст-метода
• метода демонстрације
• компаративна
• метода читања и тумачења текста
• проблемска метода
• хеуристички разговор
метода критичког читања</td>
<td>• септембар – јун</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>Наставна средства</td>
<td colspan="2">Корелација са другим предметом</td>
<td>Праћење и оцењивање</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>• читанка, лектира
• медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)
• звучна читанка
• видео-бим</td>
<td colspan="2">• историја
• етика
• ликовна и музичка култура
• филозофија
• социјологија
• грађанско васпитање
• позоришна уметност
• верска настава
• психологија
• филмска уметност</td>
<td>• формативно праћење напредовања
• сумативно
• самопроцена и вршњачка процена
• кратке провере знања; тестови
• усмено испитивање
• домаћи и истраживачки задаци
• праћење ангажовања у групном раду
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј
• портфолио ученика</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="8">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Језик:
Синтакса
Падежни систем и његова употреба. Предлошко-падежне конструкције. Конгруенција. Синтакса глаголских облика. Систем зависних реченица
Систем независних реченица (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне)
Напоредне конструкције. Појам напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција (саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе)
Стилистика
Функционални стилови српског књижевног језика, детаљна обрада научног стила (употреба у стручним и рачуноводственим анализама) и књижевноуметничког стила.</td><td>• Систематизовање знања из синтаксе</td><td>30</td><td>-</td><td colspan="2">18</td><td>12</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи
По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="3">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• одреди синтаксичке јединице и њихову функцију
• одреди типове независних и зависних реченица, типове
• синтагми и типове напоредних конструкција
• разуме појам конгруенције
• познаје систем глаголских облика</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• индивидуални
• у пару</td><td colspan="3">• монолошко-дијалошка
• текст-метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="2">• новембар – фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Граматика
• видео-бим
• одабрани текстови
• Правопис српског језика</td><td colspan="3">• енглески језик
• руски језик
• стилистиком
• пословна комуникација
• информатика, дигитални свет, медијска писменост
• правопис у електронској комуникацији</td><td colspan="4">• формативно праћење напредовања
• сумативно
• самопроцена и вршњачка процена
• кратке провере знања; тестови
• усмено испитивање
• домаћи и истраживачки задаци
• праћење ангажовања у групном раду
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј
• портфолио ученика</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">Језичка култура
Правопис
Правила интерпункције (тачка, запета, тачка са запетом, упитник, узвичник, две тачке, три тачке, црта, заграда, наводници) у писаном и куцаном тексту.
Специфичности комбиновања знакова (нпр. запета иза тачке код скраћеница).
Употреба размака у куцаном тексту (space), писање наводника на српској/енглеској тастатури и функционална употреба курзива (Italic).
Усмено изражавање
Континуирано подстицање јавног наступа и говорних вежби о темама из језика, књижевности и културе.
Писано изражавање
Израда 4 писмена задатка током школске године (2 по полугодишту).
Обавезна израда</td><td>Развијање четири вештине: писање и говор (продуктивне), те слушање и читање (рецептивне).
Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком
нормом.
Усавршавање културе изражавања и неговање интересовања за праћење културних садржаја и критички однос према њима.</td><td>18</td><td>-</td><td>5</td><td>5</td><td>8</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи
По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• примени правописне знаке у складу са језичком нормом
• напише есеј поштујући структуру ове књижевне врсте
• састави биографију, молбу, жалбу
• процењује вредност понуђених културних садржаја</td><td>• фронтални
• групни рад
• индивидуални
• у пару</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• текст-метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• септембар – јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• одабрани текстови
• наставни листићи
• шеме
• Граматика</td><td colspan="2">• енглески језик
• руски језик
• стилистиком
• пословна комуникација
• информатика, дигитални свет, медијска писменост
• правопис у електронској комуникацији</td><td colspan="3">• формативно праћење напредовања
• сумативно
• самопроцена и вршњачка процена
• кратке провере знања; тестови
• усмено испитивање
• домаћи и истраживачки задаци
• праћење ангажовања у групном раду
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј</td></tr>
</table>

	писмених задатака на ћирилици, док се исправка ради на латиници.			• портфолио ученика

Општи стандарди постигнућа за крај средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Општа предметна компетенција:

Има знања из области српског језика и српске и светске књижевности. Влада усменом и писаном комуникацијом: говори и пише поштујући књижевнојезичку норму, уобличава логичан и стилски складан говорени и писани текст, разуме и критички промишља оно што прочита, има развијен речник. Чита, доживљава и тумачи књижевно дело; користи читање да боље разуме себе, друге и свет око себе; прочитао је најважнија књижевна дела из националне и светске културне баштине. Има навику и потребу да развија говорну и читалачку културу, како ради сопственог усавршавања тако и ради очувања и богаћења националне културе.

Основни ниво:

Говори јасно и течно, поштујући књижевнојезичку норму; има културу слушања туђег излагања. Саставља једноставнији говорени или писани текст који је логичан, добро структуриран и стилски складан; користи оба писма (дајући предност ћирилици), влада основним писаним жанровима потребним за школовање и учешће у друштвеном животу.

У различите сврхе чита књижевне и неуметничке текстове средње тежине, разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености и критички промишља једноставнији књижевни и неуметнички текст.

Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. Има основна знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и зна да примени одређена граматичка правила у говору и писању. Има развијен речник, у складу са средњим нивоом образовања, а речи употребљава у складу са приликом.

Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и у књижевноисторијски контекст. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире. Формира читалачке навике и знања схватајући значај читања за сопствени духовни развој.

Средњи ниво:

Говори пред аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе; саставља сложенији говорени или писани текст, прецизно износећи идеје; у различите сврхе чита теже књижевне и неуметничке текстове и има изграђен читалачки укус својствен образованом човеку; разуме и критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст.

Има шира знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету. Зна основне особине дијалеката српског језика и смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст. Има шира знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и та знања уме да примени у говору и писању. Има богат речник и види језик као низ могућности које му служе да се прецизно изрази.

Тумачи кључне чиниоце структуре књижевног текста као и његове тематске, идејне, поетичке, стилске, језичке, композиционе и жанровске особине. Познаје књижевне термине и адекватно их примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста. Користи препоручену и ширу, секундарну литературу у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.

Напредни ниво:

Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом; има развијене говорничке вештине; пише стручни текст на теме из језика и књижевности; продубљено критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке; изграђује свест о себи као читаоцу. Има детаљнија знања о језику уопште, као и о граматици српског језика. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.

Критички чита, тумачи и вреднује сложенија књижевна дела из обавезног школског програма, као и додатна (изборна). Користи више метода, гледишта и компаративни приступ у тумачењу књижевног текста. Свој суд о књижевном делу аргументовано износи стално имајући на уму примарни текст, као и друге текстове, анализирајући и поредећи њихове поетичке, естетске, структурне и лингвистичке одлике, укључујући и сложеније стилске поступке. Шири читалачка знања и примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво).
Специфичне предметне компетенције на основном, средњем и напредном нивоу прописане су за области језик, књижевност и језичка култура и саставни су део Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета (Службени гласник РС број 117/13).

Српски језик и књижевност – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	● Допунска настава Савремена поезија Савремена проза Савремена драма Класици светске књижевности Синтакса и стилистика Правопис Култура изражавања	● Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе ● Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу ● Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу ● Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова ● Подстицање ученика за усавршавање реторичких способности, писања и читања ● Неговање сарадничких односа у раду	20		10	10			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		● Ученици ће знати да уоче основне одлике савремене књижевности (поезије, прозе и драме) ● Ученици ће знати да одреде тему, мотиве, сиже, фабулу, лик и идеје у књижевном делу ● Знаће да наведу име аутора и дела, и класификују их по књижевним родовима и врстама ● Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. ● Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у	● Групни ● Индивидуални		● монолошка ● дијалошка ● метода демонстрације ● текст-метода		● током школске године, после прве класификације		

		развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма ● Биће у стању да одреди синтаксичку структуру реченице, врсте реченица, као и да разликује стилски прихватљиве од неприхватљивих језичких конструкција ● Примењује правописна правила			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		● Уџбеници, речници ● Наставни листићи ● Задаци са претходно одржаних такмичења свих нивоа	● Дијалектологија ● Историја ● Синтакса ● Морфофонологија	● Усмено излагање ● Домаћи задаци ● Активност на часу	

Српски језик и књижевност – Додатна настава

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
	● Додатна настава ● Припрема за такмичење	● Проширивање и продубљивање знања о српском језику ● Развијање и неговање језичке културе ● Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина	20		10	10			
1.	Савремена поезија	**Исходи**	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
2.	Савремена проза	● Ученици ће знати да примењују знања из синтаксе и стилистике у складу са језичком нормом ● Имају основна знања о речницима и структури речничког чланка ● Самостално анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака ● Продубљено критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке ● Користи више метода, гледишта и компаративни приступ у тумачењу књижевног текста ● Примењује правописна правила	● Групни ● Индивидуални		● монолошка ● дијалошка ● метода демонстрације ● текст-метода		● током школске године		
3.	Савремена драма								
4.	Класици светске књижевности								
5.	Синтакса и стилистика Правопис								
6.	Култура изражавања								
7.									

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		● Уџбеници, речници ● Наставни листићи ● Задаци са претходно одржаних такмичења свих нивоа	● Дијалектологија ● Историја ● Синтакса ● Морфофонологија	● Усмено излагање ● Домаћи задаци ● Активност на часу

4.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете и спорта: • HEADWAY Upper Intermediate, 5th edition, Student's Book, Workbook, OUP
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP) • Oxford Teachers' Club, Learning Resource Bank • Easy Readers • Business English (Longman) • интернет

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	**Успех, богатство, слава** ***Making it big***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о успеху, познатим брендовима и личностима,правилно употребљавајући изразе за количину уз бројиве и небројиве именице • оспособљавање ученика да у вежби слушања идентификују тачне информације из радио рекламе • да причају и размењују мишљење о теми • оспособљавање ученика да направе своју рекламу и представе одељењу • оспособљавање ученика да напишу краћи извештај • обнављање речника везаног за различите врсте бројева	9	1	5	3	-	-	2.СТ.3.1.4. 2.СТ.3.2.1. 2.СТ.3.4.3. 2.СТ.3.5.1. 2.СТ.3.3.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Обл-ик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
			• Индивидуални		• комуникативна		• Септембар		

		• правилно користи различите квонтифајере уз бројиве и небројиве именице • Разуме дужи текст и изрази своје мишљење о теми (компаније Ikea i Lego) • Разуме дужи аудио текст, рекламу, и на основу тога направи своју рекламу • Одржи презентацију и представи своју рекламу • Препозна различита значења речи у зависности од акцента • Направи и спроведе истраживање, а потом и састави кратак извештај на основу резлултата	• фронтални • рад у пару или групама	• разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • Интернет	• Српски језик • Маркетинг	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестоови • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
2.	**Осећања и међусобни односи** ***Let there be love!***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о осећањима, међусобним односима и браку • ученици обнављају модалне глаголе и изразе уз њих (*be bound to, had better, If I were you, I'd…)* • оспособљавају да разумеју, парафразирју текст и дискутују о теми у светлу онога што су прочитали • оспособљавају да разумеју дужи аудио дијалог и разговарају на задату тему • проширивање вокабулара различитим значењима глагола *get,* као и фразалним глаголима који садрже овај глагол • оспособљавају се да напишу кратак за или против есеј на различите теме	8	-	5	3		-	2.СТ.3.1.4. 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.4.3. 2.СТ.3.5.1. 2.СТ.3.3.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• разуме и употреби изазе када говори о осећањима, међусобним односима и браку	• Индивидуални • фронтални • прад у пару или		• комуникативна • разговор • усмено излагање			• октобар	

		• разликује различите употребе и значење модалних глагола и употреби их у контексту • Да парафразира текст и изрази своје мишљење • Разуме дужи аудио запис и разговара на задату тему (брак) • изрази своје изненађење и неверицу у свакодневном говору • прошири вокабулар различитим значењима глагола GET, као и да разуме и употреби фразалне глаголе у контексту • напише за/против есеј на задату тему	• у групама	• слушање • читање • писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник	• Српски језике • Грађанско васпитање	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестови • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3.	**Тело и ум (Здраво живети)** ***Going to extremes***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да прошире речник говорећи о људима који су искусили екстремна искуства или су водили изненађујуће занимљиве животе • увежбавање употребе зависних реченица *(defining and non-defining relative clauses*) • развијање вештине слушања • увежбавање употребе придева и прилога и њиховој колокацији и изражавање јаких осећања • оспособљавање ученика да анализирају текст, различите аспекте текста, организовање у пасусе, употребу односних реченица, убацивање додатних информација, додавање информација и мишљења. • увежбавају писање и структурисања есеја пратећи модел који су анализирали	7	-	3	4		-	2.СТ.3.1.3. 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.3.3. 2.СТ.3.4.2
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
			• индивидуални		• комуникативна		Новембар/децембар		

		• говори и изрази своје мишљење о задатој теми • правилно употреби односне заменице и односне реченице у контексту • разуме текст на одређену тему, да извуку битне чињенице из текста и изрази свој став на дату тему • правилно употребе прилоге и придеве који иду заједно и да изразе екстремна осећања • да напише есеј пратећи структуру коју су увежбавали	• фронтални • рад у пару или групама	• разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестови • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
4	**Прошло искуство** ***The Good Old Days***	• Развијање језичких вештина • Оспособљавање ученика да говоре о прошлим догађајима и изражавају навике, садашње (Present Simple/will/is always –ing) и прошле (Past Simple/would/ was always –ing /used to) be/get used to doing • Препознају и говоре о породичном животу прошлом и садашњем, говоре о ономе по чему памте неког професора и деле своја сећања • Оспособљавају се да се жале или одговарају на жалбу колоквијалним језиком • Оспособљавају се да напишу и говоре о свом детињству	11	-	5	3	3	-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.5. 2.СТ.3.3.1. 2.СТ.3.4.1. 2.СТ.3.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• Говоре о садашњим и прошлим навикама користећи задате граматичке категорије • да разуме и говори о тексту, размењује идеје, изрази свој став и коначно изврши самостално истраживање и напише рад о прошлом времену	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама		Комуникативна Разговор, Усмено излагање Читање слушање Писање Игра улога			• децембар/јануар	

		• прати и разуме аудио монологе различитих особа које говоре о сећањима на своје професоре, посебно о навикама професора • разликује хомониме и хомофоне у енглеском језику • Да подржи краћи разговор колоквијаним језиком где се изражава жалба • Напише кратак есеј о свом детињству, а потом га исприча друговима	**Наставна средства** • Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	**Корелација** • Српски језик • Грађанско васпитање	**Праћење и оцењивање** • Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
5	**Наглашавање** ***Over my dead body!***	• развијање језичких вештина • обнова употребе модалних глагола који изражавају степен вероватноће • проширивање речника употребом колокација(глагол плус именице ; метафора и идиома уз делове тела • усавршавање вежбе говора кроз вежбе интонације и наглашавања кључних делова реченице • увежбавају да напишу рад о особи од утицаја по претходно датом моделу	8	-	4	4		-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.5. 2.СТ.3.3.2. 2.СТ.3.4.2. 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ -Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• правилно примени модалне глаголе у контексту • разуме колокације и значење метафора и идиома и примени их правилно у контексту • интонира и правилно наглашава кључне делове реченице • разуме анализу и на основу тога напише писани рад о особи од утицаја	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групи		• комуникативан, метод разговора, усменог излагања • слушање • рад на тексту • писање, • игра улога			• јануар /фебруар	
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник					• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестови • Тест (диктат)	

			• интернет			• Домаћи задаци			
			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
6	**Наши снови** **Just suppose**	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да употребљавају први,други и трећи кондиционал у контексту (користећи изразе *I wish…If only….it's time….I'd rather….Supposing…)* • оспособљавање ученика да прошире свој речник ткз. паровима речи и њиховој употреби у контексту (sooner or later..) • да размене искуства о својим маштањима и сновима и дискутују проналаске који су директан производ снова • увежбавање свакодневног говора уз употребу речи и израза који подстичу наставак разговора • оспособљавање да напишу наратив користећи изразе који повезују текст	8	-	5	3		-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.6. 2.СТ.3.3.4. 2.СТ.3.4.2. 2.СТ.3.5.4
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• говори на тему личних снова и маштања употребљава одговарајући вокабулар • правилно употребљава граматичку грађу у контексту (први, други и трећи кондиционал) • разуме дужи аудио запис текст на одређену тему, да извуче тражене информације и изрази свој став на дату тему • у једноставнијој комуникацији употребљава изразе и везнике који доприносе течности и одржавању комуникације • напишу кратак есеј на задату тему користећи одговарајуће везе које повезују различите делове текста	• Индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама		• комуникативан, метод разговора и усменог излагања, • слушање, • рад на тексту, • писање • игра улога			• фебруар-март	
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет		• српски језик			• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест (диктат) • Домаћи задаци	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА (модул /област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>7</td><td>Време
About time</td><td>• развијање језичких вештина
• оспособљавање ученика да изразе своје мишљење и став на тему времена
• оспособљавање да правилно идентификују и употребе чланове и одреднице за количину (both, every, each, all, no...)
• оспособљавање да изразе свој став о животним фазама уз употребу одређених идиома, колокација и израза који садрже life и time
• оспособљавање ученика да унапреде стил писања повезујући јасно идеје у тексту</td><td>11</td><td>-</td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>-</td><td>2.СТ.3.1.2.
2.СТ.3.2.5.
2.СТ.3.3.1.
2.СТ.3.4.4.
2.СТ.3.5.4.</td></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4"></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td rowspan="3">• образложи своје мишљење и став на тему времена, животних фаза и уметности користећи одговарајући регистар
• правилно користи идиоме, колокације и задате фразе у контексту
• правилно употреби чланове и одреднице за количину
• разуме текст на одређену тему, извуче битне информације из текста и изрази свој став на задату тему
• напише једноставнији есеј на тему архитектуре и унапреди свој стил користећи одговарајућу структуру</td><td colspan="3">• индивидуални
• фронтални
• рад у пару
• рад у групама</td><td colspan="2">• метод разговора, усменог излагања
• рад на тексту
• слушање
• писање
• игра улога</td><td colspan="2">• април -мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник са радним листовима
• Аудио-визуелна средства
• Речник
• интернет</td><td colspan="2">• Српски језик
• Ликовна уметност</td><td colspan="2">• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Писмени задаци
• Тест (диктат)
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА (модул /област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>8</td><td></td><td>• развијање језичких вештина
• активирање и увежбавање вокабулара (фразалних глагола) у контексту на тему: употребе мобилних телефона
• обнављање заменица, присвојних придева, глагола (reporting verbs: admit, persuade, etc) просторних и временских одредница везано за индиректни говор,
• оспособљавање употребе правилно граматичку грађу Reported Speech (statements and questions) и глаголских израза уз индиректни говор
• оспособљавање ученика разумеју текст на одређену тему, да извуку битне информације из текста и изразе свој став на дату тему дигиталних формата и читања књига на телефону, уз употребу одређених сложеница (leisure time, etc.)
• обаве телефонски разговор и изразе претпоставку (it could be)
• оспособљавање да напише кратку једноставну причу користећи прилоге и изразе за време (narrative time expressions: a while back) и одговарајућу структуру.</td><td>10</td><td>-</td><td>4</td><td>3</td><td>3</td><td>-</td><td>2.СТ.2.1.3.
2.СТ.2.2.1.
2.СТ.2.3.3.
2.СТ.2.4.3.
2.СТ.2.5.4.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• употреби и говори на тему нових дигиталних формата попут читања књига преко телефона
• разуме и употреби граматичку грађу, индиректни говор, у контексту
• правилно изражава претпоставке користећи одговарајуће изразе
• напише кратку причу користећи одговарајућу структуру</td><td colspan="3">• индивидуални
• фронтални
• рад у пару
• рад у групама</td><td colspan="2">Метод разговора, усменог излагања
Слушање
Рад на тексту
Писање
Игра улога</td><td colspan="2">• мај -јуни</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="3">• Уџбеник са радним листовима
• Аудио-визуелна средства
• Речник</td><td colspan="2">• Српски језик</td><td colspan="2">• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Писмени задаци
• Тест (диктат)
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
(модул
/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>9</td><td>Пројектна настава

Познати региони у земљама чији се језик учи

Културни живот, манифестације које радо млади посећују у земљама чији се језик учи

Међународни пројекти и учешће у њима</td><td>• Развијање језичких вештина
• Развијање међупредметних компетенција
• Коришћење постојећих и стицање нових знања о регионима у земљама енглеског говорног подручја, културним манифестацијама које малди радо посећују и учешћу у међународним пројектима
• Додатно учење вештина попут аналитичког мишљења, одлучивања, рада у тиму, комункације, презентације, вођења дискусије, давање и примање повратне информације, преузимања одговорности, развијања креативности
• Оспособљавање ученика да користећи ИКТ презентују рад</td><td>9</td><td>-</td><td>7</td><td>2</td><td></td><td>-</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="4"></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td>• Истражујући изабрану тему, стекне додатно знање о регионима енглеског говорног подручја, културним манифестацијама и учешћу у међународним пројектима
• Додатно развије социјалне и интерперсоналне вештине
• Презентује резултате рада користећи ИКТ</td><td colspan="3">• рад у групи</td><td colspan="2">• комуникативан, метод разговора, метод истаживања и презентације</td><td colspan="2">• март-мај</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Интернет
• Литература
• библиотека</td><td colspan="3">У зависности од теме</td><td colspan="2">• Активност на пројекту
• Лично ангажовање
• Квалитет личног доприноса изради задатка
• Сарадња у оквиру групе
• Креативност</td></tr>
</table>

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ

2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.

2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.

2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота

2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ

2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине – ГОВОР

2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ

2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.

Енглески језик –Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	30	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник Интернет	• Српски језик • Пословна информатика • Економска група предмета	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

Енглески језик –Додатна настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за напредни ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	индивидуални у пару групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	Зависи од потреба и интересовања ученика	Активност на часу Домаћи задаци Тестови

4.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	• Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • унапређивање и одржавање физичких способности • проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	6		4	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања		• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •октобар •март	

		• планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	6		4	2			

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама
•демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику
• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања
•препозна ниво оптерећења током вежбања
•уочи грешке у извођењу покрета и кретања
•планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу</td><td>• Фронтални
• Групни
• Индивидуални</td><td>• вербална
• демонстрација
• практично вежбање</td><td>•Септембар
•Октобар
•Април
•Мај</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• штоперица
• метар
• сталак
медији (спортска литература,интернет)</td><td colspan="2">•Српски језик и књижевност-Култура изражавања
•Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину
•Музичка култура
• Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад
• Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво</td><td>• праћење остварености исхода
•извештаји о извршеним мерењима
•тестови практичних вештина
• активност на часу</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>Спортска гимнастика

• Вежбе на тлу</td><td>•Усвојити и унапређивати моторичке вештине
•Упознати ученике са значајем спортске активности
•јачање коштано-мишићне грађе
•Очување и унапређивање Здравља
• формирање вољне особине личности-истрајност
• развијање естетике у вежбању</td><td>4</td><td></td><td>2</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама
•уочи грешке у извођењу покрета и кретања
•примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе
•при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности</td><td colspan="2">• Групни
• Фронтални
• Индивидуални</td><td colspan="2">• вербална
• демонстрација
• практично вежбање</td><td colspan="2">•децембар
•јануар
•фебруар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>•стручаче
•медији(спортска литература,интернет)</td><td colspan="3">•Српски језик и књижевност-Култура изражавања
•Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину
•Музичка култура
• Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад
• Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
•извештаји о извршеним мерењима
•тестови практичних вештина
• активност на часу</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Спортске игре • одбојка • кошарка • мали фудбал	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима • усвоји правила спортске игре	32		26	6			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе; •у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева •решава конфликте на толерантан и прихватљив начин •примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •навија фер •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• Групни • Фронтални • Индивидуални		• вербална • демонстрација • практично вежбање		Током школске године Септембар - јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

		•Одбојкашка лопта •Кошаркашка лопта •Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода • извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон •плесови и народна кола •вијача •аеробик	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање Здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	12		10	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања		• Групни • Индивидуални • фронтални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		Током школске гогине Септембар - јун	

		•одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд • медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања) •Здравствена култура	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	2		1	1			

		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране	• групни •фронтални • индивидуални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске године: Септембар-јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон, цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

4.4. МАТЕМАТИКА – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	93
Недељни фонд часова	3
Литература	М. Обрадовић, Д. Георгијевић: Математика са збирком задатака за 4. разред средње школе (КБ. 24177) ЈП „Завод за уџбенике“

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			број часова у области	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**
1.	ГРАНИЧНА ВРЕДНОСТ НИЗА (2МА.1.3.1, 2МА.2.3.1, 2МА.2.3.2, 2МА.3.2.1, 2МА.3.3.2.) • Гранична вредност низа. • Збир бесконачног геометријског низа. • Број е	• Упознавање са појмовима гранична вредност низа • Упознавање са бројем е	10	5	3	2
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**
		• израчуна једноставније граничне вредности низа; • израчуна збир првих n чланова геометријског низа • дефинише број е	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару		• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Септембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Калкулатор	• Статистика • Рачунарство и информатика		• активност на часу, усмено излагање • домаћи задаци, кратке писмене вежбе • контролне вежбе • писмени задаци	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">ФУНКЦИЈЕ

(2МА.1.3.2, 2МА.1.3.3.)

• Важнији појмови и својства реалних функција реалне променљиве.
• Преглед елементарних функција.
• Гранична вредност функције
• Непрекидност функције (геометријски смисао).
• Асимптоте.</td><td>• Проширивање знања о особинама функција
• Разумевање појмова инверзна и сложена функција
• Упознавање са појмом гранична вредност функције</td><td>25</td><td>15</td><td>7</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција)
• користи експлицитни и имплицитни облик функције
• објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има)
• одреди инверзну функцију дате, једноставне функције
• одреди сложену функцију од две задате функције
• нацрта и анализира елементарне функције
• одреди граничну вредност функције
• наброји важне лимесе
• одреди асимптоте дате функције</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Октобар
• Новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал
• Графици
• Калкулатор</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="3">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ (2МА.2.3.4, 2МА.2.3.5.)
• Прираштај функције. Извод функције (проблем тангенте и брзине)
• Основне теореме о изводу, изводи елементарних функција
• Испитивање функције и њен график
• Примена извода на једноставније екстремалне проблеме</td><td>• Разумевање појма извода функције
• Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције</td><td>25</td><td>15</td><td>7</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине
• дефинише појам извода
• израчуна извод једноставних функција применом правила диференцирања;
• одреди извод сложене и извод инверзне функције
• примени таблицу елементарних извода
• одреди екстремне вредности применом извода
• испита монотоност функције применом извода
• испита ток и скицира график једноставне рационалне функције
• примени диференцијални рачун на решавање једноставних проблема;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Децембар
• Јануар
• Фебруар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал
• Геометријски модели
• Графици</td><td colspan="2">• Банкарско пословање;
• Банкарска обука</td><td colspan="3">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/стан-дарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">4.</td><td rowspan="6">КОМБИНАТОРИКА
(2.МА.1.4.1. ;
2.МА.1.4.3. ;
2.МА.2.4.1)
• Основна правила.
• Варијације.
• Пермутације.
• Комбинације (без понављања).
• Биномни образац.</td><td>• Упознавање са основним елементима комбинаторике
• Разумевање појма пермутације, варијације и комбинације без понављања
• Оспособљавање за примену биномног образца</td><td>15</td><td>7</td><td>5</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• примени правила збира и производа за пребројавање коначних скупова;
• примени елементе комбинаторике у једноставним реалним ситуацијама;
• примени биномни образац на решавање једноставнијих проблема;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Фебруар
• Март</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал
• Калкулатор</td><td>• Статистика
• Рачунарство и информатика</td><td colspan="4">• активност н ачасу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/стан-дарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5.</td><td rowspan="6">Вероватноћа и статистика (2.МА.1.4.1. ; 2.МА.1.4.3. ; 2.МА.2.4.1)
• Случајни догађаји. Вероватноћа.
• Условна вероватноћа и независност.
• Биномна вероватноћа.
• Случајне величине. Популација, обележје и узорак
• Очекивана вредност и дисперзија.
• Прикупљање, сређивање, графичко приказивање и нумеричка обрада података..</td><td>• Упознавање појмом вероватноће и појмом случајног догађаја
• Разумевање појма условне вероватноће и независности догађаја
• Упознавање појмова и примера случајних променљивих дискретног типа.</td><td>18</td><td>9</td><td>6</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• одреди вероватноћу једноставнијег случајног догађаја;
• одреди очекивану вредност и дисперзију случајне величине;
• изврши мање статистичко истраживање, обради резултате, прикаже их и интерпретира;
• анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења;
• користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења.</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Април
• Мај</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал
• Калкулатор</td><td colspan="2">• Статистика
• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

Математика – Допунска настава

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	математика
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	М. Обрадовић, Д. Георгијевић: Математика са збирком задатака за 4. разред средње школе (КБ. 24177) ЈП „Завод за уџбенике“

Наставни програм за допунску наставу:

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="3">1.</td><td rowspan="3">ГРАНИЧНА ВРЕДНОСТ НИЗА
• Гранична вредност низа
• Збир бесконачног геометријског низа
• Број e</td><td>• Упознавање са појмовима гранична вредност низа
• Упознавање са бројем e</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• израчуна једноставније граничне вредности низа;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована</td><td>• Септембар</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа			
			број часова у области	утврђивање	обрада	писмени задаци
		• израчуна збир првих n чланова геометријског низа • дефинише број e			• Метода активног учења	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Калкулатор	• Статистика • Рачунарство и информатика		• активност на часу, усмено излагање • белешке • праћење	

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа			
			број часова у области	утврђивање	обрада	писмени задаци
2.	ФУНКЦИЈЕ • Важнији појмови и својства реалних функција реалне промењљиве. • Преглед елементарних функција. • Гранична вредност функције • Непрекидност функције (геометријски смисао). • Асимптоте.	• Проширивање знања о особинама функција • Разумевање појмова инверзна и сложена функција • Упознавање са појмом гранична вредност функције	9			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција) • користи експлицитни и имплицитни облик функције • објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има) • одреди инверзну функцију дате, једноставне функције • одреди сложену функцију од две задате функције • нацрта и анализира елементарне функције • одреди граничну вредност функције	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		• Октобар • Новембар

		• наброји важне лимесе • одреди асимптоте дате функције			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Графици • Калкулатор	• Рачунарство и информатика	• активност на часу • усмено излагање • белешке	

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/типчаса**			
			број часова у области	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**
3.	**ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ** • Прираштај функције. Извод функције (проблем тангенте и брзине). • Основне теореме о изводу, изводи елементарних функција. • Испитивање функције и њен график. • Примена извода на једноставније екстремалне проблеме.	• Разумевање појма извода функције • Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције	9			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**	
		• објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине • дефинише појам извода • израчуна извод једноставних функција применом правила диференцирања; • одреди извод сложене и извод инверзне функције • примени таблицу елементарних извода • одреди екстремне вредности применом извода • испита монотоност функције применом извода • испита ток и скицира график једноставне рационалне функције • примени диференцијални рачун на решавање једноставних проблема;	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Децембар • Јануар • Фебруар	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Дидактички материјал • Геометријски модели • Графици	• Банкарско пословање; • Банкарска обука	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • белешке

Бр.	Тема/модул/област/ стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа			
			број часова у области	утврђивање	обрада	писмени задаци
4.	**КОМБИНАТОРИКА** • Основна правила. • Варијације. • Пермутације. • Комбинације (без понављања). • Биномни образац.	• Упознавање са основним елементима комбинаторике • Разумевање појма пермутације, варијације и комбинације без понављања • Оспособљавање за примену биномног образца	5			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• примени правила збира и производа за пребројавање коначних скупова; • примени елементе комбинаторике у једноставним реалним ситуацијама; • примени биномни образац на решавање једноставнијих проблема;	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		• Фебруар • Март
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**		
		• Дидактички материјал • Калкулатор	• Статистика • Рачунарство и информатика	• активност н ачасу • усмено излагање • домаћи задаци • белешке		

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="3">5.</td><td rowspan="3">Вероватноћа и статистика
• Случајни догађаји. Вероватноћа.
• Условна вероватноћа и независност.
• Биномна вероватноћа.
• Случајне величине. Популација, обележје и узорак
• Очекивана вредност и дисперзија.
• Прикупљање, сређивање, графичко приказивање и нумеричка обрада података..</td><td>• Упознавање појмом вероватноће и појмом случајног догађаја
• Разумевање појма условне вероватноће и независности догађаја
• Упознавање појмова и примера случајних променљивих дискретног типа.</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• одреди вероватноћу једноставнијег случајног догађаја;
• одреди очекивану вредност и дисперзију случајне величине;
• изврши мање статистичко истраживање, обради резултате, прикаже их и интерпретира;
• анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења;
• користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења.</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Април
• Мај</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• Дидактички материјал
• Калкулатор</td><td colspan="2">• Статистика
• Рачунарсво и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• белешке</td></tr>
</table>

Математика – Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини. Важни индикатори за избор ученика су:
да ли ученик може да реши задатак још на неки начин; да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;

- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже; показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;

да ли ученик мисли математички (уме да апстахује, врши анализу и синтезу). План додатне наставе:

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Математичка такмичења економских школа

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	Гранична вредност низа	10
2.	Функције	10

Редни број	Назив теме	Број часова
3.	Комбинаторика	10

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Начин реализације додатне наставе

- решавање проблемских и истраживачких задатака;
- самостални рад ученика уз консултације са наставником;
- рад у пару и мањим групама;
- коришћење додатне литературе и дигиталних извора;
- анализа различитих начина решавања истог проблема;
- припрема за такмичења и смотре знања.

Праћење и вредновање

- праћење активности ученика на часовима;
- анализа самосталних радова и пројеката;
- праћење напретка у решавању сложенијих задатака;
- учешће на такмичењима и другим облицима провере знања;
- самовредновање ученика.

Очекивани исходи

Ученик:

- примењује стечена знања у новим и сложенијим ситуацијама;
- користи различите стратегије решавања проблема;
- самостално користи математичку литературу;
- логички аргументује поступак решавања;
- показује интересовање за даље изучавање математике.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литерарure. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење математичке литературе.

Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите

Припремна настава организује се за ученике који полажу поправни или разредни испит из математике. Циљ припремне наставе је систематизација, обнављање и утврђивање наставних садржаја предвиђених програмом наставе и учења, као и оспособљавање ученика за успешно полагање испита.
Настава се реализује кроз индивидуални и групни рад, у складу са потребама ученика. Посебна пажња посвећује се садржајима који представљају основу за даље учење математике и који су неопходни за достизање прописаних исхода учења.
Вредновање рада ученика врши се континуирано кроз разговор, решавање задатака, анализу грешака и провере усвојености кључних садржаја.
Број часова припремне наставе утврђује се у складу са важећим прописима и потребама ученика који полажу испит.

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Математика
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	10
Литература	М. Обрадовић, Д. Георгијевић: Математика са збирком задатака за 4. разред средње школе (КБ. 24177) ЈП „Завод за уџбенике“

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.</td><td rowspan="5">Гранична вредност низа</td><td colspan="3">● Упознавање са појмом гранична вредност низа низа
● Упознавање са бројем e</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ученик:
● Израчуна једноставније граничне вредности низа
● Израчуна збир првих n чланова геометријског низа
● дефинише број e</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>• фронтални
• индивидуални
• рад у мањој групи</td><td>• Дијалошка
• Комбинована</td><td>• усмена провера
• решавање задатака
• увид у напредовање ученика</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Функције</td><td colspan="3">• Проширивање знања о особинама функција
• Разумевање појмова инверзна и сложена функција
• Упознавање са појмом гранична вредност функције</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ученик:
• дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција)
• користи експлицитни и имплицитни облик функције
• објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има)
• одреди инверзну функцију дате, једноставне функције
• одреди сложену функцију од две задате функције
• нацрта и анализира елементарне функције
• одреди граничну вредност функције
• наброји важне лимесе
• одреди асимптоте дате функције</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Решавање задатака</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="3">3.</td><td rowspan="3">Извод функције</td><td colspan="3">● Разумевање појма извода функције
● Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ученик:
• објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине
• дефинише појам извода
• израчуна извод једноставних функција применом правила диференцирања;
• одреди извод сложене и извод инверзне функције
• примени таблицу елементарних извода</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област/стандарди	Циљеви			Број часова у области
		• одреди екстремне вредности применом извода • испита монотоност функције применом извода • испита ток и скицира график једноставне рационалне функције • примени диференцијални рачун на решавање једноставних проблема;			
		Облик	**Метода**	**Праћење**	
		• индивидуални; • рад у мањој групи.	• разговор; • демонстрација; • решавање задатака; • анализа грешака.	• усмена провера; • решавање задатака; • увид у напредовање ученика.	

Бр.	Тема/модул/област/стандарди	Циљеви			Број часова у области
4.	Комбинаторика	• Упознавање са основним елементима комбинаторике • Разумевање појма пермутације, варијације и комбинације без понављања • Оспособљавање за примену биномног образца			2
		Исходи			
		• примени правила збира и производа за пребројавање коначних скупова • примени елементе комбинаторике у једноставним реалним ситуацијама • примени биномни образац на решавање једноставнијих проблема			
		Облик	**Метода**	**Праћење**	
		• индивидуални; • рад у мањој групи.	• разговор; • демонстрација; • решавање задатака; • анализа грешака.	• усмена провера; • решавање задатака; • увид у напредовање ученика.	

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5.</td><td rowspan="6">Вероватноћа и статистика</td><td colspan="3">• Упознавање појмом вероватноће и појмом случајног догађаја
• Разумевање појма условне вероватноће и независности догађаја
Упознавање појмова и примера случајних променљивих дискретног типа.</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">• одреди вероватноћу једноставнијег случајног догађаја;
• одреди очекивану вредност и дисперзију случајне величине;
• изврши мање статистичко истраживање, обради резултате, прикаже их и интерпретира;
• анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења;
• користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења.</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• разговор;
• демонстрација;
• решавање задатака;
• анализа грешака.</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

4.5. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Принципи економије
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Платни биланс и девизни курс**	• Упознавање ученика са појмовима платни биланс и девизни курс	20	/	6	14	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • утврди структуру платног биланса • анализира суфицит и дефицит платног биланса • разликује категорије девизног и обрачунског биланса • наведе платнобилансне трансакције • истражи платни биланс Републике Србије • утврди функције девизног курса • анализира фиксни и флексибилни девизни курс • доведе у везу платни биланс и девизни курс • утврди функције девизног тржишта • анализира девизна тржишта		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• активна настава • монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту		• септембар • октобар • новембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија • Рачуноводство		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу			

			• Банкарство и осигурање	• домаћи задаци • тестови знања

Бр.	Тема/модул / област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Међународна трговина**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о међународној трговини	20	/	6	14	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни међународну трговину • истражи историјски развој међународне трговине • разликује теорије (моделе) међународне трговине • успостави узајамни однос између међународне трговине и животног стандарда нација (држава) • анализира тенденције у међународној трговини • наведе структуру међународне трговине • доводе у везу међународну трговину и транснационалне компаније • истражи међународне финансијске организације • утврди изазове у међународној трговини с којима се суочава Република Србија		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• новембар • децембар • јануар • фебруар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови		• Пословна економија • Рачуноводство • Банкарство и осигурање		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>Обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">Примењена економија</td><td colspan="2">• Оспособљавање ученика за стицање знања о примењеној економији</td><td>22</td><td>/</td><td>8</td><td>14</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће битиу стању да:
• истражи концепт одрживог развоја
• утврди присуство неједнакости у друштву
• разликује начине мерења неједнакости
• истражи политике смањења сиромаштва
• анализира различите облике економских интегрaција
• утврди узроке и последице економских криза
• успостави узајамни однос између производње хране и пољопривреде
• упореди традиционалну и дигиталну економију
• доведе у везу циркуларну економију и заштиту животне средине</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• активна настава
• монолошко дијалошка
• дијалошка
• рад на тексту</td><td colspan="2">• фебруар
• март
• април
• мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална средства
• шеме
• примери за вежбу
• радни листови</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Предузетништво</td><td colspan="4">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест знања</td></tr>
</table>

Принципи економије - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">Допунска настава
1. Платни биланс и девизни курс
2. Међународна трговина
3. Примењена економија</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова програма
• Оспособљавање за самостално рачунање и тумачење показатеља
• Повезивање теорије и конкретних ситуација</td><td>35</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td>• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="3">• Математика
• Пословна економија
• Рачуноводство</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

Принципи економије - Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА/МОДУЛ/ ОБЛАСТ</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>број часова у области</th><th>број часова у области</th><th>број часова у области</th><th>број часова у области</th><th>број часова у области</th><th>број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Додатна настава (припреме за такмичења)
• II разред - Меморијално такмичење "Драгана Богдановић"
• IV разред Републичко такмичење</td><td>• Проширивање и продубљивање знања из наставног предмета
• Унапређивање постигнућа ученика у одређеним наставним областима
• Развијање способности за самосталан истраживачки рад
• Оспособљавање ученика за самостално коришћење стручне литературе у учењу и решавању задатака</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик ће бити у стању да:
• примењује и анализира проблемске задатке
• самостално формулише проблеме и предлаже начине решењавања истог проблема
• повеже одговарајућу теорију и задатке
• примени стечено знање на конкретним ситуацијама
• анализира економске појаве и развија критичко мишљење
• истражује економске појаве и процесе</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Примери за вежбање
• Задаци са претходно одржаних Републичких такмичења</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Математика
• Рачуноводство
• Статистика</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

Принципи економије - Припремна натава за матурски испит

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>.</td><td>Припремна настава</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима
• Оспособљавање ученика да повеже теоријско знање са конкретним ситуацијама и задацима</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• повеже одговарајућу теорију и задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама
• примењује и анализира проблемске задатке
• повеже одговарајућу теорију и задатке</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="3">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник
• Примери за вежбање
• Приручник за полагање матурског испита</td><td colspan="3">• Пословна економија
• Математика
• Рачуноводство
• Статистика</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

4.6. РАЧУНОВОДСТВО– Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	93 (31Т + 62В)
Недељни фонд часова	1Т + 2В
Литература	• Рачуноводство за трећи разред економске школе, Д. Димитријевић, Б. Новићевић Чечевић, Завод за уџбенике • Закон о рачуноводству; • МРС

Тема/модул/ област	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
		број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ наст.**	**практ. наст. у блоку**
I Залихе материјала	• оспособљавање ученика за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена које се односе на набавку и трошење материјала	30	18	2	8	2	/	/
	Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
	• објасни појам, врсте и евидентну вредност материјала • повеже набавку и трошење материјала са одговарајућом књиговодственом документацијом • наведе разлоге одлуке о евиденцији материјала по стварној или по планској набавној цени • примени одговарајући начин распоређивања зависних трошкова набавке на поједине врсте материјала • састави калкулацију стварне и планске набавне вредности и цене материјала		фронтални рад; • групни рад; • рад у пару; • индивидуални. • модул се реализује кроз следеће облике наставе • теорија (10 часова) • вежбе (20 часова) Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: вежби		• монолошка; • дијалошка; • рад на тексту; • студије случаја; • симулација. **Препоруке за реализацију наставе** Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота.		• септембар, новембар	

Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
		број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ наст.	практ. наст. у блоку
	• евидентира набавку и трошење материјала, аналитички и синтетички, по стварним и планским набавним ценама • обрачуна трошкове материјала применом ФИФО и метода просечне цене када се залихе воде по стварним набавним ценама • евидентира обрачунати сразмерни део одступања од планске набавне цене за утрошени материјал када се залихе воде по планским набавним ценама • објасни функцију конта одступање од планских набавних цена материјала • утврди вредност залиха материјала у билансу стања • евидентира набавку и утрошак ситног инвентара		аналитичким и синтетичким контима материјала На часовима вежби саставити биланс стања да би ученици разумели утицај одступања од цена материјала на вредновање залиха материјала.		Ученици књиже набавку и трошење материјала на		
	Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
	• шеме; • наставни листићи; • документација.		• Пословна економија; • Пословна кореспонденција. • Економско пословање			праћење остварености исхода • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак • писмени задатак • тест практичних вештина		

Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
		број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
II **Обрачун трошкова и учинака**	• упознавање ученика са обрачуном трошкова и учинака, као делом рачуноводственог информационог система, односно	36	22	2	10	2	/	/

	рачунском основомуправљачког рачуноводства							
	Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
	• разликује финансијско и управљачко рачуноводство према корисницима и намени коришћења информација • објасни функцију класе 9 – Обрачун трошкова и учинака и погонског књиговодства • наведе документацију која прати обрачун производње • књиговодствено преузме почетне залихе из финансијског књиговодства у пословне књиге погонског књиговодства • преузме трошкове из финансијског књиговодства на класу 9 • изврши обрачун трошкова по местима трошења • изврши интерни обрачун и расподелу између појединих места трошкова и пренос општих трошкова на главна места трошкова • распореди трошкове са конта места трошкова на њихове носиоце • састави погонски обрачунски лист • састави калкулацију цене коштања у масовној и серијској производњи • евидентира залихе готових производа по стварним ценама коштања • евидентира продају готових производа кроз финансијско и погонско књиговодство (по стварној цени коштања) • вреднује залихе готових производа на крају обрачунског периода у погонском књиговодству • евидентира промену залиха недовршене производње и готових производа у финансијском књиговодству на крају обрачунског периода		• фронтални рад; • групни рад; • рад у пару; • индивидуални. • Модул се реализује кроз следеће облике наставе: • теорија (12 часова) • вежбе (24 часова) • Подела одељења на групе • Одељење се дели на 2 групе приликом • реализације: вежби		• монолошка; • дијалошка; • рад на тексту; • симулација; Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота. Ученицима функционално појаснити обрачун трошкова и учинака и представити да обухвата погонско књиговодство и калкулацију цене коштања. Погонско књиговодство води евиденцију производног процеса кроз засебне пословне књиге. Нагласити ученицима да се финансијско књиговодство и погонско књиговодство никада не могу наћи у истим пословним књигама.		Новембар, фебруар

	Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
	• шеме; • наставни листићи; • документација.	• Пословна економија; • Пословна кореспонденција • Економско пословање	Оцењивање • праћење остварености исхода • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак • тест практичних вештина

Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
		број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
III Капитал и резерве	● упознавање ученика са евиденцијом капитала у друштвима капитала	9	6	1	2	/	/	/
	Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
	• разликује облике капитала у зависности од правне форме привредног друштва • евидентира прибављање капитала приликом оснивања привредног друштва и у току пословања привредног друштва • евидентира смањење капитала повлачењем основног капитала привредног друштва • објасни формирање емисионе премије • евидентира продају акција и емисиону премију (разлику између номиналне и продајне вредности акција) • објасни основ формирања и намену резерви • евидентира законске и статутарне резерве		• фронтални рад; • групни рад; • рад у пару; • индивидуални. • Модул се реализује кроз следеће облике наставе: теорија (3 часа) вежбе (6 часова) • Подела одељења на групе • Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: вежби		• монолошка; • дијалошка; • рад на тексту; • студије случаја; • симулација. • Настава се реализује као активно оријентисана настава • симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота. • На часовима вежби са ученицима евидентирати оснивачки капитал код различитих правних форми предузећа, као и прибављање и • смањивање капитала у току пословања		• Фебруар	

	Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
	• шеме; • наставни листићи; • документација.	• Пословна економија. • Економско пословање • Пословна кореспонденција	• тестове знања • активност на часу • домаћи задатак • тест практичних вештина

Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
		број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
IV Финансијско извештавање	• упознавање ученика са структуром и правилима финансијског извештавања и оспособљавање за припрему израде финансијских извештаја	18	12	1	5	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• протумачи садржај законске, професионалне и интерне регулативе рачуноводства • објасни садржај и циљ сваког појединачног финансијског извештаја у оквиру скупа обавезних финансијских извештаја према МСФИ • одреди обим редовног годишњег финансијског извештаја према актуелној законској регулативи у односу на величину правног лица • објасни припремне радње, правила и поступке израде финансијских извештаја • опише значај предзакључних књижења за тачност и прецизност финансијских извештаја • припреми податке за израду Биланса стања и Биланса успеха према позицијама на оригиналним важећим	• фронтални рад; • групни рад; • рад у пару; • индивидуални. • Модул се реализује кроз следеће облике наставе: теорија (6 часа) вежбе (12 часова) • Подела одељења на групе • Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: вежби	• мнолошка; • дијалошка; • рад на тексту. • Препоруке за реализацију наставе Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота. Ученик треба да припреми податке за израду Биланса стања и Биланса успеха према позицијама на оригиналним важећим обрасцима и структуру текста извештаја Напомене уз финансијске извештаје. Реализација овог исхода подесна је за тимски рад.	• март, мај

	обрасцима и структуру текста извештаја Напомене уз финансијске извештаје			
	Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
	• шеме; • штампани материјал; • документација.	• Пословна економија; • Пословна кореспонденција. • Економско пословање	Вредновање остварености исхода вршити кроз: • праћење остварености исхода • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак • писмени задатак • тест практичних вештина	

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА
– Развијање функционалне рачуноводствене писмености
– Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података
– Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена
– Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан
– Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период
– Оспособљавање за припремање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања
– Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима
– Развијање вештина комуникације и постицање тимског рада
– Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера
– Развијање личних професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама

4.7. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Четврти разред

Образовни профил	
Предмет	Пословни енглески језик
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	31
Недељни фонд часова	1
Основна литература (уџбеник)	Нема уџбеника
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press); • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP); • Business English – Longman • интернет

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	Конкурисање за посао (огласи, CV, пропратна писма, заснивање радног односа) *Careers and Employment*	●Развијање језичких вештина ●Оспособљавање ученика да исказују и аргументују својеставове према одређеним врстама посла ●Оспособљавање ученика да разумеју дискусију о различитим врстама посла ●Оспособљавање ученика да дају савете користећи модалне глаголе ●Обнављање граматичке грађе – поређење придева ● Писање – CV, пропратно писмо	12+1		6	6	1	-	2.СТ.3.1.1. 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1. 2.СТ.3.2.2 2.СТ.3.2.3 2.СТ.3.3.1. 2.СТ.3.3.2. 2.СТ.3.3.3. 2.СТ.3.4.2 2.СТ.2.5.1 2.СТ 3.5.2 2.СТ 3.5.4 2.СТ.3.5.5
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		●Исказује и аргументује своје ставове према одређеним врстама посла ●Да разуме дискусију о различитим врстама посла ● Даје савете користећи модалне глаголе ●Да правилно користи различите начине поређења Придева ●Напише CV и пропратно писмо	• индивидуални • рад у пару • рад у групама	• метод разговора • рад на тексту • слушање • писање • игра улога	• Септембар, октобар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Домаћи задаци • Тест

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
2.	Маркетинг, Примена реклама и рекламирања у продаји (Marketing)	● развијање језичких вештина ● упознавање са основним маркетиншким концептима ●проширење вокабулара фразалним глаголима ●обнављање граматичке грађе- партицип перфекта ●упознавање се са језиком презентације ●писање једноставнијег маркетиншког пропратног писма	5+1		2	3	1	-	2.СТ.3.1.1. 2.СТ.3.1.3. 2.СТ.3.2.1. 2.СТ.3.2.5. 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2. 2.СТ.3.4.2. 2.СТ.3.5.2 2.СТ.3.5.4 2.СТ.3.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		● развијање језичких вештина ● упознавање са основним маркетиншким концептима ●проширење вокабулара фразалним глаголима	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора • слушања • рад на тексту • игра улога • писање			• новембар • децембар • јануар	
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	

		●обнављање граматичке грађе- партицип перфекта ●упознавање се са језиком презентације ● писање једноставнијег маркетиншког пропратног писма	• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Маркетинг	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3	Примена упитника и анкета у истраживању тржишта, Примена информационих технологија у домену струке ***Market research***	●Развијање језичких вештина ●Проширивање и обнављање вокабулара везано за област маркетинга ●Упознавање са различитим методама истраживања тржишта ●Упознавање ученика са елементима успешног промовисања производа на тржишту ● Оспособљавање ученика да саставе и спроведу анкету заистраживење тржишта ●Писање извештаја на основу графички приказаних резултата истраживања коришћењем наративних глаголских времена ●Обнављање граматичке грађе : индиректни говор, односне заменице и реченице	5+1		3	2	1	-	2.С.Т3.1.1. 2.С.Т3.1.3. 2.С.Т3.2.1. 2.С.Т3.2.5. 2.С.Т 3.3.1 2.С.Т3.3.2. 2.С.Т3.4.5. 2.С.Т 3.5.2 2.С.Т 3.5.4 2.С.Т3.5.5.

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
● користи фразе везане за истраживање тржишта ● спроводи истраживање користећи обновљене граматичке јединице (релативне заменице и реченице, индиректна питања) ●разуме различите методе истраживања тржишта ● састави и спроведе анкету за истраживање тржишта ● састави извештај о обављеном истраживању користећи наративна глаголска времена	• индивидуални • рад у пару • рад у групама	• метод разговора • рад на тексту • писање	фебруар / март
	Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
	• Речник • Интернет • Радни листови	□ Српски језик (наративна времена) □ Економска група	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест

				предмета маркетинг (истраживање тржишта, начини врсте, карактеристике)	• Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
4.	Финансије, Преговарачке Вештине (Money & Negotiation	● Развијање језичких вештина ● Оспособљавање ученика да разуме различите технике успешне продаје-куповине ●Коришћење израза везаних за новац и преговарање,као и језик преговарања, фразалних глагола ●Обнављање граматичке грађе мешовите погодбене реченице ●Оспособљавање ученика да ургирање плаћања	5+1		3	2	1	-	2.С.Т3.1.1. 2.С.Т3.1.3. 2.С.Т3.2.1. 2.С.Т3.2.5. 2.С.Т3.3.1 2.С.Т3.3.2. 2.С.Т3.4.2. 2.С.Т3.5.2 2.С.Т3.5.4 2.С.Т3.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		●Разуме и уме да објасни различите технике преговарања ● користи кондиционале за изражавање претпоставки у преговарању ● Употреби граматичку грађу у контексту ● Састави писмо у коме ургира плаћање	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора • рад на тексту • писање		април /мај		
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		
			• Речник • Интернет • Радни листови		●Српски језик (писање писама) ●Пословна кореспонденци ја (писање писама, рекламација		• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест • Домаћи задаци		

Језичке вештине
СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота.
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).
5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар речи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.
2.СТ.3.5.4. Пише јасне, прегледне и разумљиве текстове, доследно примењујући језичка правила, правила организације текста и правописну норму.
2.СТ.3.5.5. Познаје и адекватно користи формални и неформални језички регистар

Пословни енглески језик – Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	10	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
1. English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press); 2. Oxford Advanced Learner’s Dictionary (OUP); 3. Business English Dictionary (Longman) 4. Интернет	• Српски језик • Пословна информатика • Економска група предмета	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

4.8. БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Банкарство и осигурање
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	154 (62Т + 62В) + 30 Блок настава
Недељни фонд часова	2Т + 2В + 30 практична настава у блоку
Литература	Нема

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Послови банке са физичким и правним лицима**	• Оспособљавање за пријем, проверу, обраду и чување банкарске документације и података	64	32	/	32	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • информише клијенте о целокупној понуди производа и услуга банке • наведе промотивне активности банке • објасни општу процедуру и документацију за отварање и вођење динарских и девизних рачуна физичких и правних лица, послове благајне, процедуре и инструменте готовинског и безготовинског плаћања у земљи и иностранству • спроведе процедуру отварања текућег динарског рачуна физичких и правних лица на основу примљених прописаних докумената од клијента • обавља послове вођења текућих и наменских динарских и девизних рачуна физичких и правних лица		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко- дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • децембар • јануар	

		• реализује готовинске и безготовинске налоге за плаћања у земљи и иностранству укључујући и дигиталне канале • разликује врсте картица које се користе као инструменти безготовинског платног промета • спроводи процедуру издавања кредитних картица физичким и правним лицима • опише различите врсте кредита, кредитне услове и поступак уговарања, одобравања и отплате кредита, начин обрачуна камате и инструменте обезбеђења кредита • обрађује кредитну документацију за различите врсте кредита на основу поднетих кредитних захтева • прати отплату и ликвидацију кредита • објасни мењачке послове • попуни документацију за куповину и продају девизне ефективе • објасни појам и врсте хартија од вредности, начине трговања истим, процедуру отварања и вођења рачуна и новчане трансакције у купопродаји ХОВ			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови • примери за вежбу • видео материјал - трговина хартијама од вредности на берзама • инструменти платног промета за готовинска и безготовинска плаћања у земљи и иностранству • рачунар	• Принципи економије • Пословна економија • Рачуноводство • Право • Економско пословање • Пословна информатика	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • тест практичних вештина • израда презентација и презентовање	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4">2.</td><td rowspan="4">Послови осигурања имовине и лица</td><td>• Оспособљавање за израду документа у осигурању, обраду пријаве и наплате штете</td><td>90</td><td>30</td><td>/</td><td>30</td><td>/</td><td>/</td><td>30</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• информише клијенте о целокупној понуди производа и услуга друштва за осигурање и друштва за реосигурање
• спроведе промотивне активности за понуду услуга осигуравајућег друштва
• објасни врсте осигурања имовине и начело обештећења и материјалног интереса
• израђује калкулације и понуде осигурања од пожара и других опасности и провалне крађе и разбојништва користећи тарифе
• објасни карго и каско осигурање и документа у транспортном осигурању
• израђује калкулације и понуде за мешовито животно осигурање и колективно осигурање запослених користећи тарифе
• израђује документа у осигурању на основу конкретне ситуације осигурања имовине, транспортног осигурања, осигурања кредита и осигурања живота (полису осигурања, лист покрића, цертификат осигурања, потврду и типски уговор о склопљеном осигурању, slip и cover note и остало)
• објасни врсте кредитних осигурања и врсте ризика који могу настати код осигурања кредита
• опише врсте накнаде штете и процедуру подношења захтева за накнаду штете
• обради примљене пријаве и наплате штете осигурања лица и имовине</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко- дијалошки
• дијалошка
• рад на тексту
• активна настава</td><td colspan="2">• фебруар
• март
• април
• мај</td></tr>
</table>

		• спроводи опште комерцијалне послове друштва за осигурање и друштва за реосигурање			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови • примери за вежбу • понуда осигурања • тарифе • таблице осигурања • полиса осигурања • чек листа • рачунар	• Пословна економија • Право • Економско пословање • Рачуноводство • Пословна информатика • Пословна кореспонденција и комуникација	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • тест практичних вештина • израда презентација и презентовање	

Банкарство и осигурање – Блок настава

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Банкарство и осигурање – Практична настава у блоку
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	30
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Организациона структура банке/осигуравајућег друштва** • **Послови банке/осигуравајућег друштва** • **Понуде производа банке/осигуравајућег друштва** • **Документација** • **Извештај ученика о обављеним пословним активностима**	• Оспособљавање за пријем, проверу, обраду и чување банкарске документације и података • Оспособљавање за израду докумената у осигурању, обраду пријаве и наплате штете • Оспособљавање за промовисање понуде и пружање клијентима благовремених, релевантних и веродостојних информација о понуди банака и осигуравајућих друштава	30	/	/	/	/	/	30
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**

		Ученик ће бити у стању да: • представи организациону структуру банке/осигуравајућег друштва • анализира послове које обавља банка/осигуравајуће друштво • представи понуду производа банке/осигуравајућег друштва • састави документацију повезану са пословима банке/осигуравајућег друштва • састави извештај о обављеним пословним активностима	• индивидуални	• дијалошка	• мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• чек листа • дневник блок наставе • документација • рачунар	• Пословна кореспонденција и комуникација • Пословна информатика	• практични рад – дневник блок наставе • израда презентација и презентовање	

Банкарство и осигурање – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
1.	• **Послови банке са физичким и правним лицима** • **Послови осигурања имовине и лица**	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима • Оспособљавање ученика да самостално обавља послове са физичким и правним лицима • Оспособљавање ученика да самостално обавља послове осигурања имовине и лица	15	/	/	/	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• индивидуални • групни		• монолошко дијалошка • рад на задатку • демонстрациона			• током школске године	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална • примери за вежбање	• Пословна економија • Принципи економије • Предузетништво			• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци			

4.9. СТАТИСТИКА – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Статистика
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	• Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за III и IV разред економске, правно-биротехничке и угоститељско-туристичке школе, Дата Статус 2013, Београд • Радмила Драгутиновић Митровић, Далиборка Ђукић: Збирка задатака из статистике ¾, Дата Статус, 2013, Београд • Званични сајтови УН, Евростат, Републички завод за статистику, Наставни материјали припремљени од стране наставника

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	• Индексни бројеви и анализа временских серија	• Оспособљавање ученика за примену индексних бројева и анализе временских серија у анализи економских појава, као и за коришћење одговарајућег софтвера приликом обраде, анализе и интерпретације статистичких података на конкретним емпиријским примерима.	32	32					Употреба AI алата за формативно вредновање ученичких одговора током квизова и такмичарских активности, као и за анализу најчешћих грешака
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• разликује индексне бројеве • утврди индивидуалне индексе коришћењем софтвера	• фронтални; • индивидуални; • рад у пару;		• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације;			• Септембар • Октобар • Новембар	

		• анализира на конкретним примерима израчунате индивидуалне индексе • дефинише групне индексе • разликује методе конструкције групних индекса • израчуна групне индексе методом агрегата коришћењем софтвера • израчуна групне индексе методом средњих вредности коришћењем софтвера • објасни анализу временских серија • дефинише појам „тренд компонента” • одреди линеарни и експоненцијални тренд • користи одговарајући софтвер на конкретним примерима за одређивање линеарног и експоненцијалног тренда • анализира израчунате резултате за различите типове тренда • дефинише појам „сезонска компонента” • разликује методе мерења сезонских варијација	• групни рад; • тимски рад на пројектном задатку	• метода практичног рада; • проблемска метода; • анализа случаја; • истраживачка метода; • пројектна метода; • метода рада на рачунару	• Децембар • Јануар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник; • збирка задатака; • рачунар; • Excel и AI алати; • мултимедијалне презентације; • интернет; • Републички завод за статистику; • Eurostat; • радни листови; • наставни материјали наставника.	• Рачуноводство – анализа финансијских извештаја и пословних показатеља; • Економско пословање – анализа успешности пословања и доношење пословних одлука; • Банкарство и осигурање – статистичка анализа кредитних и осигуравајућих показатеља; • Предузетништво – истраживање тржишта и анализа пословног плана; • Пословна информатика – електронска обрада, анализа и графички приказ статистичких података; • Национална економија – анализа макроекономских показатеља (БДП, инфлација, незапосленост, платни биланс); • Математика – функције, проценти и нумерички прорачуни.	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • пројектни задатак – анализа реалних статистичких података и презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td>2.</td><td>• Пословна статистика</td><td>• Оспособљавање ученика за разумевање улоге пословне статистике као области примењене статистике.
• Развијање способности за прикупљање, избор, анализу и тумачење статистичких података неопходних за пословање предузећа.
• Оспособљавање ученика за примену статистичких показатеља у анализи производње, промета, зарада, продуктивности и запослености.
• Развијање способности доношења закључака на основу анализе реалних статистичких података.</td><td>30</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Пројектни задатак заснован на анализи реалних статистичких података, уз употребу Excel-а и AI алата за евалуацију резултата и формативно праћење постигнућа ученика</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи
По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">• разликује основне функције пословне статистике и изворе података пословне статистике;
• утврди повезаност економске статистике и пословне статистике
• идентификује одговарајуће изворе података из предузећа која се користе за потребе извора података економске статистике;
• наведе врсте података које предузећа у Србији достављају одговарајућим институцијама а за потребе званичне статистике
• изабере податке званичне статистике који се могу користити у различитим околностима за потребе предузећа
• покаже статистичко обухватање производње и промета у предузећу применом одговарајућих индекса</td><td colspan="2">• фронтални;
• индивидуални;
• рад у пару;
• групни рад;
• тимски рад на пројектном задатку</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• уџбеник
• збирка задатака
• Excel
• рачунар
• интернет
• Републички завод за статистику
• Eurostat
• наставни листићи
• презентације</td><td colspan="3">• Фебруар
• Март
• Април
• Мај</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
		• анализира израчунате резултате одговарајућих индекса статистичког обухватања производње и промета у предузећу • употреби статистику запослености за потребе предузећа • анализира израчунате резултате одговарајућих показатеља запослености • анализира израчунате резултате индекса зарада и индекса продуктивности рада							
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• уџбеник • збирка задатака • Excel • рачунар • интернет • Републички завод за статистику • Eurostat • наставни листићи • презентације	• Рачуноводство – анализа финансијских извештаја; • Економско пословање – анализа успешности пословања; • Банкарство и осигурање – кредити и осигурање; • Предузетништво – пословни план и тржиште; • Пословна информатика – табеларни прорачуни и анализа података; • Национална економија – БДП, инфлација и незапосленост.			• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • пројектни задатак – анализа реалних статистичких података и презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)			

Статистика – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">• Динамика производње и промета
• Индивидуални и групни индекси
• Линеарни тренд
• Продуктивност рада
• Зараде</td><td>• Отклањање тешкоћа у савладавању програмских садржаја;
• Развијање сигурности у примени статистичких поступака и метода;
• Оспособљавање ученика за самостално решавање основних статистичких задатака;
• Повезивање теоријских знања са практичним примерима из економске праксе;
• Развијање позитивног односа према учењу и јачање самопоуздања ученика.</td><td>Најмање 7</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• објасни основне статистичке појмове и поступке који су му били нејасни;
• самостално решава једноставније статистичке задатке;
• правилно примењује одговарајуће статистичке поступке;
• тумачи добијене резултате уз подршку наставника;
• примењује стечена знања у сличним практичним ситуацијама</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• индивидуализовани приступ;
• рад на задатку;
• метода разговора</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник;
• збирка задатака;
• радни листови;
• Excel;
• рачунар;
• мултимедијалне презентације;
• наставни материјали наставника</td><td colspan="3">• Статистика (III разред) – дескриптивна статистика, корелација и регресија;
• Математика – проценти, функције и нумерички прорачуни;
• Економско пословање – анализа пословних показатеља</td><td colspan="3">• формативно праћење;
• активност на часу;
• самостално решавање задатака;
• повратна информација ученику;
• праћење напретка у односу на почетно стање</td></tr>
</table>

Статистика - Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td></td><td>• Средње вредности
• Мере дисперзије
• Корелација
• Динамика производње и промета
• Линеарни тренд
• Стопа раста, просечна стопа раста
• Индекси</td><td>• Продубљивање и проширивање знања из статистике кроз решавање сложенијих задатака и проблемских ситуација;
• Развијање аналитичког, логичког и критичког мишљења;
• Оспособљавање ученика за самосталну анализу и интерпретацију статистичких података;
• Развијање истраживачких способности кроз пројектне активности;
• Припрема ученика за такмичења и даље образовање</td><td>Бар 10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• самостално решава сложеније статистичке задатке;
• анализира и критички тумачи добијене резултате;
• примењује статистичке методе у новим и непознатим ситуацијама;
• користи Excel и друге дигиталне алате за анализу података;
• самостално припреми и презентује резултате пројектног задатка.</td><td colspan="2">• индивидуални;
• рад у пару;
• групни;
• пројектни рад</td><td colspan="2">• проблемска метода;
• истраживачка метода;
• пројектна метода;
• анализа случаја;
• метода рада на рачунару.</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		• Уџбеник • Збирка • Задаци са претходно одржаних републичких такмичења • Радни листови	• Статистика (III разред) – дескриптивна статистика, корелација и регресија; • Математика – проценти, функције и анализа података; • Економско пословање – анализа пословних резултата; • Пословна информатика – табеларни прорачуни и анализа података			• формативно праћење; • самостално решавање проблема; • пројектни задатак; • презентација резултата; • повратна информација ученику; • анализа напретка			

4.10. МАРКЕТИНГ – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Маркетинг
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Основи маркетинга**	• Стицање знања о маркетингу и маркетинг активностима	12	/	4	8	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише појам и улогу маркетинга • опише развој концепта маркетинга • објасни интегралност и динамичност маркетинга • уочи нужност примене маркетинга • наведе врсте маркетинг активности • објасни значај планирања и организовања маркетинг активности • разуме значај ***кон***троле и ревизије маркетинг активности		фронтални индивидуални рад у пару групни		монолошко-дијалошки дијалошка активна настава		септембар октобар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме		• Пословна економија • Предузетништво		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Тржиште и маркетиншка истраживања</td><td>• Стицање знања о маркетиншким истраживањима
• Развијање способности и овладавање вештинама маркетиншких истраживања</td><td>18</td><td>/</td><td>6</td><td>12</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• објасни функције тржишта
• разликује врсте тржишта
• разуме концепт сегментације тржишта
• разликује основне стратегије маркетинга
• уочи значај конкуренције на тржишту
• дефинише појам маркетинг истраживања
• разликује циљеве маркетинг истраживања
• објасни изворе за маркетинг истраживања
• разуме значај и сврху истраживања тржишта у пословном одлучивању
• разликује методе и технике истраживања тржишта
• објасни методе прикупљања података
• примени различите методе и технике истраживања тржишта
• објасни начине обраде прикупљених података
• објасни улогу МИС-а
• уочи нужност примене SWOT анализе</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• активна настава</td><td colspan="2">• октобар
• новембар
• децембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална наставна средства
• шеме
• примери за вежбу</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Принципи економије
• Предузетништво</td><td colspan="4">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест знања</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">Инструменти маркетинга</td><td>• Стицање знања о основним инструментима маркетинга</td><td>32</td><td>/</td><td>10</td><td>22</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће битиу стању да:
• дефинише појам маркетинг микса
• опише производ као инструмент маркетинга
• класификује производе према различитим критеријумима
• уочи важност дизајна и марке производа
• објасни асортиман и врсте асортимана производа
• дефинише појам и фазе животног циклуса производа
• објасни процес прихватања новог производа
• разликује начине позиционирања производа на тржишту
• дефинише појам и улогу цене као инструмента маркетинга
• објасни начине диференцирања цена
• уочи специфичности канала дистрибуције
• објасни маркетинг стратегије наступа на тржишту
• објасни улогу тржишне комуникације
• презентује облике промоције
• разуме мотиве тражње и куповине и понашање потрошача
• објасни врсте, циљеве и планирање економске пропаганде
• опише креирање пропагандне поруке
• објасни критеријуме за избор медија
• идентификује средства економске пропаганде
• доведе у везу трошкове економске пропаганде и обим продаје
• објасни како се мере ефекти економске пропаганде</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• дијалошка
• активна настава</td><td colspan="2">• јануар
• фебруар
• март
• април
• мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална средства
• шеме
• примери за вежбу</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Принципи економије
• Предузетништво</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест знања</td></tr>
</table>

Маркетинг - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Основи маркетинга
Тржиште и маркетиншка истраживања
Инструменти маркетинга</td><td colspan="2">Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td><td>30</td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
дефинише кључне појмове
решава задатке
повеже одговарајућу теорију практичне задатке
примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">индивидуални
групни</td><td colspan="2">монолошко - дијалошка
демонстрациона
рад на задатку</td><td colspan="2">током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">текстуална
примери за вежбање</td><td colspan="3">Принципи економије
Пословна економија
Предузетништво</td><td colspan="3">усмено излагање
активност на часу</td></tr>
</table>

4.11. ЕКОНОМСКО ПОСЛОВАЊЕ – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Економско пословање
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	93 + 60 блок настава
Недељни фонд часова	3В
Литература	нема

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**Практ. наст.**	**Практ. наст. у блоку**
1.	**Опште – комерцијални послови спољно-трговинског привредног друштва**	- Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа - Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе - Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања и послова запошљавањарадника - Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту у ком је обавио наставу у блоку.	30	30	/	/	/	/	30
		Кључни појмови: план, кореспонденција и комуникација, рекламни материјал, набавка, продаја, складиштење, калкулација, продајни рачун, обрачуни, кредит, осигурање, документација, анализа, извештај о раду							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- води евиденцију о присутности запослених - састави решење за годишњи одмор запосленог - врши усмену и писану комуникацију и кореспонденцију са странкама - изради презентацију свог виртуелног предузећа		• фронтални • групни • рад у пару		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • рад на рачунару		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		- дистрибуира претходно креиран промотивни материјал потенцијалним пословним партнерима различитим каналима - изради ценовник у домаћој и страној валути - заведе документа у деловодник - састави план набавке и план продаје робе - организује пријем, отпрему и складиштење робе - припреми документацију за пријем, отпрему и складиштење робе (налог за пријем/отпрему робе, пријемницу/отпремницу) - састави калкулацију продајне цене робе од добављача у земљи и увозну калкулацију од добављача из иностранства - састави продајну фактуру за робу и извршене услуге - ажурира лагер листу, базу купаца и добављача - обрачуна остварену разлику у цени, попусте, дневнице, амортизацију, зараде запослених у редовном раду и запослених на боловању, камату за кашњење у плаћању, курсне разлике - састави рекламацију и одговор на рекламацију - саставља пописну листу и листу нивелације - попуни благајничку документацију, благајнички дневник и преда је на књижење - попуни инструменте платног промета у земљи и иностранству и меницу - припреми документацију за одобравање кредита, осигурање имовине и колективно осигурање запослених - прати доспелост обавеза по основу кредита и осигурања - графички и табеларно прикаже анализу остварености плана набавке и плана продаје - прослеђује сортирану документацију рачуноводственој служби на књижење - примени поступак контроле, сортирања и архивирања документације - састави дневне и периодичне извештаје о свом раду			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Електронски обрасци докумената • Оригинални штампани и електронски обрасци • Примери за вежбање	• Пословна економија • Финансијско пословање • Рачуноводство	• Самосталан практични рад (тест вештина) • Прегледање документације • Периодични извештаји о раду • Излагање на основу презентације	

		• Веб странице референтних институција (банке, осигуравајућа друштва, Сервисни центар Србије...)	• Пословна кореспонденција и комуникација	• Праћење индивидуалног и тимског рада

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова у области</th><th>Вежбе</th><th>Утврђивање</th><th>Обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>Практ. наст.</th><th>Практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>2.</td><td>Рачуноводствени послови спољно-трговинског привредног друштва</td><td>- Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа
- Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције ручно и користећи књиговодствени софтвер
- Развијање вештина истраживања тржишта, планирања пословних активности и доношења пословних одлука
- Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања
- Развијање вештина припреме и израде рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ)</td><td>30</td><td>30</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="9">Кључни појмови: спољно-трговинско пословање. књиговодствена евиденција, курсне разлике, извештај о раду</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">- изврши контролу примљене документације од опште – комерцијалне службе
- заведе примљене и издате рачуне у КПР и КИР након спроведене контроле
- састави налоге за књижење
- евидентира настале пословне промене у аналитичкој и синтетичкој евиденцији купаца и добављача
- евидентира набавку и продају постројења и опреме и амортизације кроз аналитичку и синтетичку евиденцију
- евидентира набавку и продају робе у земљи и иностранству у робном и финансијском књиговодству
- евидентира евентуалне вишкове и мањкове робе по попису, нивелације цена и остварену разлику у цени
- евидентира изводе банке
- евидентира дневне промене у благајни</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• рад на тексту
• рад на рачунару</td><td colspan="2">• децембар
• јануар
• фебруар</td></tr>
</table>

		- евидентира настале пословне расходе и приходе, обрачун иплату зарада и накнада зарада - евидентира наплату и исплату у земљи и иностранству - евидентира настале пословне промене по основу примљене и издате менице и обрачунатих курсних разлика - састави опомене купцима за кашњење у плаћањима - састави ППППДВ образац на основу претходно обрачунатог пдв-а - евидентира обавезу или потраживање за порез на додату вредност на основу обрачуна - примени поступак контроле, сортирања и архивирања документације - састави дневне и периодичне извештаје о свом раду			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Електронски обрасци докумената • Оригинални штампани и електронски обрасци • Примери за вежбање • Контни оквир • Веб странице референтних институција (банке, осигуравајућа друштва, Сервисни центар Србије...)	• Основи економије • Финансијско пословање • Рачуноводство	• Самосталан практични рад (тест вештина) • Прегледање документације • Периодични извештаји о раду • Излагање на основу презентације • Праћење индивидуалног и тимског рада	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**Практ. наст.**	**Практ. наст. у блоку**
3.	**Годишњи финансијски извештај трговинског привредног друштва**	- Развијање вештина припреме и израде рачуноводствених извештаја у складу са (МСФИ)	33	33	/	/	/	/	30
		Кључни појмови: попис, предзакључна књижења, усаглашавање, ИОС, закључни лист, закључивање, биланс стања, биланс успеха, књиговодствени програм							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- припреми податке за израду финансијских извештаја - провери исправност књижења		• фронтални • групни • рад у пару		• монолошко дијалошка • дијалошка		• март • април • мај	

		- усагласи аналитичку и синтетичку евиденцију робе, купаца и добављача - временска разграничења - утврди евентуалне разлике на основу извршеног пописа - сведе књиговодствено на стварно стање - пошаље састављене изводе отворених ставки - састави Закључни лист у књиговодственом програму - усклади припрему података са позицијама оригиналних образаца Биланса стања и Биланса успеха - закључи пословне књиге - процени предности електронске обраде података		• демонстација • рад на тексту • рад на рачунару	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Оригинални штампани и електронски обрасци докумената • Оригинални обрасци финанс. извештаја • Контни оквир • Примери за вежбање • Штампани материјал	• Основи економије • Рачуноводство	• Самосталан практични рад (тест вештина) • Прегледање документације, • Периодични извештаји о раду, • Излагање на основу презентације • Праћење индивидуалног и тимског рада	

Економско пословање - Блок настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова у области</th><th>Вежбе</th><th>Утврђивање</th><th>Обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>Практ. наст.</th><th>Практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Пословање спољно-трговинског привредног друштва – Настава у блоку</td><td>- Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту у ком је обавио наставу у блоку.
- Неговање вештине комуникације у тиму и са окружењем
- Развијање интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама</td><td>60</td><td>60</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>60</td></tr>
<tr><td colspan="8">Кључни појмови: увозно-извозна документација, извори финансирања, финансијске институције, годишње извештавање, књиговодствени програм</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">- представи основне податке о реалном привредном друштву
- представи организациону структуру реалног привредног друштва
- изради рекламни и пропагандни материјал реалног привредног друштва
- прикаже процес набавке и продаје робе на конкретном примеру уз приложену одговарајућу документацију
- демонстрира токове кретања увозно-извозне документације
- упореди процес набавке и продаје робе у земљи и иностранству
- анализира изворе финансирања привредног друштва
- анализира сарадњу привредног субјекта са финансијским институцијама
- евидентира пословне промене у пословним књигама двојног књиговодства користећи књиговодствени програм
- демонстрира припремне радње у циљу израде финансијских извештаја</td><td>• фронтални
• групни</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• демонстација
• рад на тексту
• рад на рачунару</td><td>• новембар
• март
• мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Радни задаци</td><td colspan="3">• Пословна економија
• Рачуноводство
• Пословна кореспонденција и комуникација</td><td colspan="2">• Прегледање пројектног задатка (Дневник практичне наставе)
• Усмено излагање</td></tr>
</table>

.

4.12. ПРЕДУЗЕТНИШТВО – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Предузетништво
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Основе предузетништва**	• Стицање основних знања о развијању пословних и предузетничких знања, вештина, вредности, понашања и начина размишљања • Оспособљавање за формулисање и процену пословних идеја и израду једноставног пословног плана мале фирме • Упознавање са стартап екосистемом, врстама предузетништва и начином отпочињања пословања.	30	30	/	/	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни појам и значај предузетништва • наведе основне карактеристике предузетника • доведе у везу појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво • упореди различите врсте предузетништва • обајсни значај друштвеног (социјалног) предузетништва • објасни улогу и значај информационо комуникационих технологија (ИКТ) за савремено пословање • објасни појам и карактеристике дигиталног предузетништва		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		• идентификује примере предузетништва из локалног окружења и дате области • дефинише појам стартап екосистема • представи различите начине отпочињања посла у локалној заједници и Р. Србији; • идентификује програме креиране за стартап бизнис у Р. Србији • објасни правне форме пословних субјеката у Р. Србији • прикаже основне кораке за регистрацију пословних субјеката у Србији • упореди облике нефинансијске и финансијске подршке • идентификује могуће начине финансирања пословне идеје			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Пословна економија • Економско пословање • Рачуноводство • Историја	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Пословни план	• Стицање знања о умешности у коришћењу разноврсних извора знања • Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада • Развијање личних и професионалних ставова и иинтереса за даљи професионални развој	32	32	/	/	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • примени креативне технике приликом избора пословне идеје • анализира садржај и значај бизнис плана • објасни значај планирања људских ресурса за потребе организације		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• јануар • фебруар • март • април • мај	

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• прикупи и анализира информације о тржишту • упореди шансе и претње из окружења, као и предности и изазове • опише интерне и екстерне факторе предузетничког окружења • састави маркетинг план за одабрану пословну идеју • састави финансијски план за одабрану пословну идеју • објасни биланс стања, биланс успеха и ток готовине • израчуна преломну тачку рентабилности на одговарајућем примеру • учествује у изради бизнис плана за дефинисану пословну идеју као део тима и уз подршку наставника ментора • презентује бизнис план самостално или као део тима							
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија • Економско пословање • Рачуноводство		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

Предузетништво - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td colspan="2">• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td><td>30</td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="2">• Економско пословање
• Пословна економија
• Рачуноводство</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

4.13.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Четврти**
Годишњи фонд часова	31
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**ЕКОНОМСКА И СОЦИЈАЛНА ПРАВА**	-разумевање економских и социјалних права(шта су, тј.како се дефинишу) -поштовање и промовисање права ради бољег квалитета живота -анализа социјалних и економских проблема који утичу на људе и друштво -рад на развијању социјалне правде и смањењу социјалних неравноправности -помоћи ученицима да разумеју како да унапреде и заштите своја економска и социјална права -развијање способности аргументације -подстицање ученика на ангажовање у активностима које подржавају права -образовати ученике о улози државе и других институција у заштити и остваривању економских и социјалних права -подстаћи ученике на солидарност -развијање етичког размишљања о социјалним и економским питањима	16	/	2	14	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -наведе економска и социјална права која припадају свим људима;	-Рад у групама -Рад у пару		-монолошко-дијалошка -разговор			Септембар-јануар	

		-доводи у везу сиромаштво са степеном остварености људских права; - наведе примере сиромаштва и друштвене неједнакости; - критички разматра проблеме незапослености и економске миграције; - образложи значај удруживања радника и борбе за њихова права; - препознаје примере дискриминације и експлоатације у области рада; -аргументовано дискутује о пробемима доступности хране, пијаће воде, образовања и здравствене заштите у савременом свету; -изражава позитиван став према посебним (афирмативним) мерама у образовању осетљивих група и образложи њихов значај за социјални и економски развој.	-индивидуални рад -истраживачки пројекти -кампање и активизам	-групни пројекти -активности на отвореном -анализа медијских извештаја који се односе на социјалне и економске проблеме -друштвене мреже и веб стране у вези са социјалним и економским правима	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -помоћна литература -интернет и електронски ресурси(веб странице, видео материјали, онлајн чланци) -гостујући говорници(из различитих сфера)) -филмови и документарци -пројекти и истраживања -игре и симулације -студијски случајеви који описују конкретне ситуације -анкете и истраживања	1. Економија 2. Право 3. Друштвене науке 4. Политичке науке 5. Етика и филозофија 6. Географија 7. Историја 8. Умертност и култура	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**ПРАВО НА ЗДРАВУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**	-разумевање концепта мира(шта значи мир и због чега је важан за индивидуу и друштво) -обучавање ученика да препознају различите видове претњи миру(конфликти, насиље, дискриминација, наоружање) -анализирање узрока и корена конфликата и насиља у друштву -развијање мирних решења	15	/	1	14	/	/	/

		-поштовање различитости и толеранције -ангажовање ученика у мирним актинвостима -разумевање улоге институција у одржавању и унапређивању мира -етичко размишљање о насиљу -подстицање међукултурне сарадње и дијалога							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: - идентификује вредности на којима почива право на живот у здравој животној средини; -образложи значај Програма одрживог развоја до 2030. године; -аргументовано дискутује о одговорности различитих друштвених актера за еколошке проблеме настале услед људске активности; -примерима илуструје успешне акције удружења која се баве очувањем животне средине и правима животиња у свету и нашој земљи; -разликује релевантне и поуздане информације од манипулације информацијама о еколошким проблемима; -рационално користи природне и енергетске ресурсе; - предлаже активности којима се може постићи здравија животна средина и бољи квалитет живота људи, животиња и биљака.		-Рад у групама -Рад у пару -ндивидуални рад -истраживачки пројекти -дебата и дискусија -истражива-чки пројекти -кампање и активизам (чишћење околине, засађивање дрвета)		-монолошко-дијалошка -разговор -дебата -истраживачки рад -демонстрациона -друштвене мреже и обавештења(о актуелним догађајима и акцијама) -презентациона -анализа студијских случајева		јануар-мај	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		-Приручник из Грађанског васпитања -студијски случајеви -виртуелне туре и интерактивне симулације -филмови и документарци -интерактивне активности(дебате, симулације) -гостујући говорници -посета природним резерватима -анкете и истраживања		1. Биологија 2. Екологија 3. Географија 4. Хемија 5. Социологија 6. Психологија 7. Економија 8. Језици		-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине			

4.13.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Четврти разред

Предмет	Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет			
Разред	Четврти			
Образовни профил	Економски техничар			
Годишњи фонд часова	31			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	24	Утврђивање обрађеног градива	7
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту, демонстрација			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ, штампани материјал			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Грађанско васпитање, (Историја – одабране теме), (Логика са етиком).

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 2**	**ОНГ: 1**	**УОГ: 1**	
Р. б. теме	Р. б. нас. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	**1.**	Понављање кључних појмова обрађених у трећем разреду средње школе	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 4. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

Тема:		2. ЗА ЖИВОТ СВЕТА	Број часова: 6	ОНГ: 5	УОГ: 1	
2.	**2.**	„Благословено Царство Оца и Сина и Свастога Духа...“	- Пружити ученицима основ за разумевање да Литургија преображава свет уносећи у њега есхатолошку реалност; - Упознати ученике са садржајем и структуром Свете Литургије; - Предочити ученицима значај активног учешћа у Светој Литургији; - Нагласити ученицима да су хришћани позвани да у свету сведоче етос Свете Литургије.	- моћи да препознаје елементе Свете Литургије; - моћи да препозна да је благодатно искуство Литургије предокушај Царства Божијег; - моћи да назре космолошки и есхатолошки карактер Литургије; - моћи да тумачи литургијску молитву после Светог Причешћа; - моћи да схвати да се Причешћем задобија отпуштење грехова, љубав нелицемерна, смелост према Богу, усвојење Царства Божијег; - бити свестан да се његов живот у Цркви не ограничава на време служења Свете Литургије.	
2.	**3.**	„Заблагодаримо Господу...“ – узајамно даривање				
2.	**4.**	„Због свега и за све...“				
2.	**5.**	Трпеза Господња – конкретност заједничарења				
2.	**6.**	„У миру изиђимо...“				

Тема:		3. ИСТОРИЈА И ЕСХАТОЛОГИЈА У ЦРКВИ	Број часова: 12	ОНГ: 10	УОГ: 2	
3.	**7.**	Хришћанско схватање историје	- Представити ученицима хришћанско схватање историје као процес који у есхатону задобија свој смисао и испуњење; - Упознати ученике са најважнијим догађајима из историје Цркве; - Упознати ученике са најзначајнијим елементима кирило-методијевске традиције; - Нагласити ученицима да је Светосавље хришћански етос српског народа; - Упознати ученике да се опредељење за Царство Небеско изражава на реалан начин: сведочењем Христа и личним животом; - Уознати ученике са богатством исихастичке праксе и богословља.	- моћи да схвати да историја има есхатолошко усмерење; - моћи да схвати разлог за гоњење хришћана у римском царству; - моћи да схвати да нема суштинске разлике између светосавског и хришћанског етоса; - моћи да наброји неке српске светитеље и да објасне како су они служили Богу и ближњима; - моћи да доведе у везу виђење таворске светлости са исихастичком праксом; - бити свестан могућности мистичког опита заједнице са Богом.	
3.	**8.**	Црква у прогону и слобода Хришћана				
3.	**9.**	Појава и развој монаштва				
3.	**10.**	Јединство Цркве и сабори				
3.	**11.**	Мисија светих Кирила и Методија				
3.	**12.**	Светосавље – пут који води у живот				
3.	**13.**	Косовски завет – есхатолошко опредељење народа				
3.	**14.**	Светитељи нашег рода – благо целог света				
3.	**15.**	Исихазам				
3.	**16.**	Есхатон као узрок постојања Цркве и историје (систематизација теме)				

Тема:		4. ХРИШЋАНСТВО У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Број часова: 8	ОНГ: 7	УОГ: 1	
4.	**17.**	Егоизам	- Омогућити ученицима да изграде хришћански став према савременом схватању слободе, љубави заједнице... - Пружити ученицима основ за разумевање да хришћанска теорија и пракса носе снагу којом би могло да се одговори на најважнија искушења савременог света и човека; - Оспособити ученика да богословски размишља о биоетичким проблемима на основу одабраних примера; - Упознати ученике са различитим богословским поимањима болести; - Кроз разговор о болестима зависности подстаћи ученике да се одговорно суочавају са егзистенцијалним питањима; - Кроз дискусију о проблемима морајности у социолошким оквирима помоћи ученицима да изграде правилан етички став о томе; - Разговарати са ученицима о Породичним вредностима и савременим изазовима; - Разговарати са ученицима о проблему човекове опредмећености у потрошачком друштву; - Разговарати са ученицима о човековој тежњи да пребацује одговорност на Бога за зло у свету и дати објашњење са православног становишта;	- постати свестан да је егоизам суштински проблем човековог друштва, јер разара заједницу; - моћи да критички вреднује проблеме савремене цивилизације у светлу искуства Цркве (савремено схватање слободе, љубави, другог човека); - моћи да промишља о разлозима постојања болести и како се носити са њима са православног становишта; - моћи да схвати да су болести зависности последица неиспуњености смислом и правим животним садржајима; - бити свестан да личност ниједног човека не сме да буде сведена на предмет, ствар или број; - бити свестан значаја јединствености, вредности и непоновљивости сопствене личности и личности других људи; - бити свестан да је деперсонализација исто што и десакрализација човека; - моћи да увиди да је лек против опредмећења човека- искуство Цркве и да личност не постоји без заједнице слободе и љубави; - да схвати да је насиље немогуће ако је други за мене личност.	
4.	**18.**	Проблеми биоетике				
4.	**19.**	Хришћански поглед на болести				
4.	**20.**	Питања личног, породичног и друштвеног морала				
4.	**21.**	Хришћанство и изазови потрошачког друштва				
4.	**22.**	Деликвенција и вршњачко насиље				
4.	**23.**	Проблем теодицеје				

Тема:		5. ТАЧНО ИЗЛОЖЕЊЕ ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРЕ		Број часова: 3	ОНГ: 1	УОГ: 2	
5.	**24.**	Тачно изложење православне вере	- Рекапитулирати и продубити знања ученика о основама православне вере; - Помоћи ученицима да изврше синтезу досадашњих знања и разумевања о основама православне вере; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току циклуса школовања.		- моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Првославног катихизиса.		

Верска настава - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Четврти**		
Образовни профил	**Економски техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

4.14.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА (изборни предмет) – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничара
Предмет	Музичка култура – изборни општеобразовни
Разред:	трећи или четврти
Годишњи фонд часова:	70 или 62
Недељни фонд часова	2 или 2
Литература	/
Циљеви предмета	Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова; Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва; Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике; Унапређивање естетских критеријума код ученика; Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти,телевизија, филм, интернет); Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета; Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Класична музика (општа музичка анализа и теорија кроз слушање музике)	Оспособљавање ученика за разликовање музичких стилова од првобитне заједнице до 21. века. Развијање навика за слушање уметничке музике. Оспособљавање уочавања разлика карактера композиција Формирање музичког укуса и адекватног музичког експресивног доживљаја музичког дела приликом слушања(аудио апаратима и уживо на концертима)	Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од првобитне заједнице до данас. Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште Препознаје одслушане композиција уз познавање њихових аутора као ивреме настанка.. Експресивно,аутономно доживљава карактер одслушане композиције Поседује адекватан музички укус. Самоиницијативно посећује концерте и друге музичке манифестације у локалној заједници.	Значај музике у животу и друштву:***првобитна заједница,стари век*** и развој музике у ***средњем веку***(духовна и световна музика) - Грегоријански корал,Византијско певање,Кир Стефан Србин:Нића сили. ***Ренесанса и барок***: Палестрина Л.:*Огни белта,*Вивалди А.:*4 годишња доба,*Хендл Г.Ф.:*Месија(Алелуја*),Бах Ј.С.:*Токата и фуга d – mol,Брандебуршки концерт бр.3 G – dur* ***Класицизам:*** Хајдн Ј.:*Симфонија изненађења* бр 94.G – dur, Моцарт В.А.:*Симфонија бр.40.G-dur,Реквијем,Мала ноћна музика,Турски марш,*Бетовен Л.В.:*5. и 9. симфонија,За Елизу,* *Месечева соната,* ***Романтизат*** Менделсон Ф.:*Свадбени марш,*Шопен Ф.:*Валцер des-dur,*Брамс Ј.:*Мађарске игре по избору*,Сметана Б.:*Влтава*,Дворжак А.:*Симфонија из новог света* ***Импресионизам*** Дебиси К.:*Прелид за поподне једног пауна*,Равел М.: *Болеро* ***Музика хх века*** Шостакович:*Камерна симфонија*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија*,Шенберг,Стравински,Веберн	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **<u>Облици наставе</u>** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава** **<u>Место реализације наставе</u>** Настава се реализује у учионици **<u>Препоруке за реализацију наставе</u>** Користити сва доступна наставна средства Користити мултимедијалне презентације Упућивати ученике да користе интернет и стручну литературу Примењивати индивидуални рад, рад у паровима и рад у мањим групама Континуирано упућивати ученике на присуство музике у свакодневном животу, примену у пракси и другим наставним предметима **<u>Оцењивање</u>**
Опера и балет **Оперета и мјузикл**	Значај корелације између текста, музичког и сценског извођења Оспособљавање ученика за препознавање и	Разуме међусобну повезаност текста, музике и покрета. Разликује музичко сценска дела према периоду настанка.	***опере***:Бизе Ж.: *Кармен*,Верди Ђ.:*Трубадур*,Росини Ђ.:*Севиљски берберин*,Пучини: *Тоска,Боеми*,	

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
	разликовање разних видова опере кроз историју	Препознаје историјско културни амбијент у коме су настала поједина дела	***балети*** Чајковски П.И.:*Лабудово језеро*,*Успавана лепотица*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија* ***оперете*** Штраус Ј.:*Слепи миш* ***Мјузикли***:Цигани лете у небо,Коса,Мама Миа,Чикаго…	Вредновање остварености исхода вршити кроз: праћење остварености исхода тестове знања **<u>Оквирни број часова по темама</u>** класична музика (18 часова) опера и балет; оперета и мјузикл (12 часова) традиционална музика (12 часова) џез и блуз музика (10 часова) филм и филмска музика (9 часова) хор, камерно и оркестарско извођење композиција (9часова)
Традиционална музика(народне песме,игре,плесови)	Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање културе и традиције како свог тако и других народа Развијање естетских критеријума код ученика Развијање способности уочавања утицаја народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине. Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Изворно певање традиционалних композиција са нашег и суседних подручја.Кола и народне игре Србије и суседних земаља. Мокрањац Ст.Ст.: *Руковети,*Тајчевић М.: *Охридска легенда* Народна музика интегрисана у забавну,електронску,џез и разне алтернативне правце. извођачи: Биљана Крстић,састав Балканика,,Слободан Тркуља,Василиса,Кирил Џајковски...	
Џез и блуз музика Филм и филмска музика	Способност препознавања критеријума који се односе на ритмичку строгост и импровизовање мелодије као карактеристика одређене врсте музике(џез,блуз) Способности разликовања боје звука различитих инструмената као и њихових састава.	Препознаје критеријуме који се односе на начине настајања мелодијско ритмичких образаца раличитих музичких жанрова. Разликује боју звука различитих инструмената,као и њихов визуелни изглед Разликује саставе извођача(Соло глас-хор,Соло инструмент-камерни састав-оркестар)	***Џез и блуз***: Луис Армстронг,Мајлс Дејвис;Били Холидеј;Џон Колтрејн,Чарли Паркер,Јован Маљоковић,Шабан Бајрамовић... ***Филм***: Моцарт ***филмска музика***: Е.Мориконе: музика из филмова:*Амелија Пулен,Титаник,Ватрене улице,Клавир...*	
Хорско певање	Оспособљавање ученика за заједничко извођење	Препознаје и реализује елементе заједничког музицирања	слободан избор композиција према могућностима извођача	

4.14.2. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред

Образовни профил	ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Изабрана поглавља математике -изборни
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">1.</td><td rowspan="6">Ирационалне једначине (2MA.1.1.5, 2MA.2.1.6., 2MA.2.1.7., 2MA.3.1.4.)
• Ирационалне једначине (квадратни корен)
• Ирационалне једначине (кубни корен)
• Ирационалне неједначине</td><td>☐ Стицање основних знања о ирационалним једначинама и неједначинама
☐ Разумевање и примена биномног обрасца</td><td>10</td><td>8</td><td>2</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ реши једноставније ирационалне једначине
☐ реши једноставније ирационалне неједначине</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Септембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)
• Вектори, особине вектора
• Скаларни производ вектора
• Колинеарни вектори
• Векторски производ вектора
• Мешовити производ три вектора
• Вектори у координатном систему
• Скаларни производ вектора задатих координатама
• Угао између два вектора
• Векторски производ вектора задатих координатама
• Површина троугла
• Мечовити производ вектора задатих координатама
• Запремина паралелопипеда</td><td>☐ Проширивање знања о векторима</td><td>14</td><td>10</td><td>4</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору
☐ дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора
☐ израчуна интензитет вектора
☐ одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама
☐ утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални
☐ одреди уао између два вектора који су задати координатама
☐ израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Октобар
• Новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="4">3.</td><td rowspan="4">Вероватноћа и статистика (2MA.1.4.3.,2MA.1.4.5, 2MA.3.4.2, 2MA.3.4.3.,2MA.3.4.4)
• Случајни догађаји. Простор елементарних догађаја
• Статистичка и класична дефиниција вероватноће
• Условна вероватноћа
• Случајне променљиве. Дискретне случајне променљиве и биномна расподела
• Нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана,мод)
• Статистика. Основни појмови
• Формирање статистичких табела и графичко приказивање података
• Карактеристике емпиријске расподеле (аритметичка средина узорка,медијана узорка, мод узорка, дисперзија узорка)</td><td>Стицање основних знања из вероватноће и статистике</td><td>17</td><td>14</td><td>3</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• уочи случајне догађаје
• препозна који у догађаји могући, повољни, сигурни, немогући
• израчуна вероватноћу догађаја (статистичка и класична дефиниција вероватноће)
• одреди условну вероватноћу догађаја А у односу на догађај В
• наведе пример случајне променљиве
• примени биномну расподелу
• израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана и мод)
• препозна основне појмове статистике
• формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податак
израчуна одређене карактеристикеслучајног узорка аритметичку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Новембар
• Децембар
• Јануар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Дидактички материјал
• Графици</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика
• Статистика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

				• кратке писмене вежбе • контролн евежбе • писмени задаци

Бр.	Тема/модул/област/стан-дарди	Циљеви	Фонд/тип часа			
			број часова у области	утврђи-вање	обрада	писмени задаци
4.	Конусни пресеци (2MA.1.2.4,2MA.2.2.3.,2MA.1.2.5.) • Конусна површ. Конусни пресеци • Једначина елипсе • Особине елипсе (жиже, ексцентрицитет, директрисе) • Узајамни положај праве и елипсе • Једначина хиперболе • Особине хиперболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе) • Узајамни положај праве и хиперболе • Једначина параболе • Особине параболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе) • Узајамни положај праве и параболе	Проширивање знања о аналитичкој геометрији	21	15	6	4
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• наброји конусне пресеке и нацрта одговарајуће слике • дефинише елипсу и наведе њену једначину • одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе елипсе • одреди једначину елипсе из задатих услова • испита међусобни положај праве и елипсе • одреди једначину тангенте елипсе из задатих услова • дефинише хиперболу и наведе њену једначину • одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе хиперболе • одреди једначину хиперболе из задатих услова испита међусобни положај праве и хиперболе • одреди једначину тангенте хиперболе из задатих услова • дефинише параболу и наведе њену једначину • одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе параболе • одреди једначину параболе из задатих услова • испита међусобни положај праве и параболе • одреди једначину тангенте параболе из задатих услова примени извод функције и примитивну функцију код економских функција	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		• Фебруар • Март • Април • Мај • Јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**		
		• Дидактички материјал	• Рачунарство и	• активност на часу		

		• Графици	информатика • Статистика	• усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролне вежбе • писмени задаци

4.14.3. ИСТОРИЈА (одабране теме) -изборни предмет – Трећи разред

Образовни профил	**Економски техничар**
Предмет	**Историја, изборни предмет**
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	**70**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Стручна литература, историјски атлас, текстови са интернета**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Село и град некад и сад**	• Проширивање знања о променама у начину живота градског и сеоског становништва кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у животу градског и сеоског становништва кроз историју; • Разумевање односа села и града у прошлости и садашњости; • Стицање знања о миграцијама село – град као константним појавама у историји људског друштва; • Проширивање знања о животу сеоског и градског становништва у Србији у XIX и XX веку.	**5**	/	1	4	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја различитих типова насеља од праисторије до савременог доба;			• Комбиновани; • Групни рад; • Фронтални;		• Монолошко-дијалошка; • Рад са текстом;		• Септембар

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• Изведе закључак о значају настанка градова; • Лоцира на историјској карти најзначајније античке, средњовековне и модерне градове у свету, Европи и Србији; • Опише начин живота у граду у различитим историјским периодима (на примеру Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга…); • Опише начин живот у српским градовима у XIX и XX веку (на примеру Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...); • Опише начин живот у српским селима у XIX и XX веку; • Уочи сличности и разлике у начину живота у српским градовима и селима у XIX и XX веку; • Разуме значај и последице развоја модерних градова; образложи најважније узроке и последице миграција село–град; • Уочи разлике у начину становања између села и града кроз историју; • Уочи разлике у начину становања између припадника различитих друштвених слојева кроз историју.			• Индивидуални.	• Комбинована.		
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• Уџбеници; • Стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.		• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.			• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.		

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Култура одевања и исхране некад и сад</td><td>• Проширивање знања о променама у начину одевања и исхрани кроз историју;
• Уочавање промена у начину одевања код Срба кроз историју;
• Уочавање улоге различитих културних утицаја на начин одевања и исхрану код Срба кроз историју.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја културе одевања од антике до савременог доба;
• Идентификује основна обележја културе одевања код Срба кроз историју;
• Наведе и упореди разлике у начину одевања између села и града кроз историју;
• Наведе и упореди разлике у начину одевања између припадника различитих друштвених група кроз историју;</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Октобар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеници;
• стручна литература;
• историјски атлас;
• видео материјали.</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">Новац и банке кроз историју</td><td>• Проширивање знања о улози новца и банака у економским системима кроз историју;
• Усвајање знања о улози новца и банака у свакодневном животу некад и сад;
• Проширивање знања о историји новца и развоју банкарства код Срба.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основне карактеристике и функције новца од антике до савременог доба;
• Изведе закључак о улози и значају банака кроз историју;
• Уочи основна обележја историјата српског новца и банака кроз историју;
• Примени стечено знање о новцу и банкама у свакодневном животу.</td><td colspan="2">• Комбиновани
• Рад у пару/групни рад
• Рад на тексту
• Индивидуални</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка,
• Рад на тексту,
• Комбинована.</td><td>Децембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник
• стручна литература
• фломастери,табла,креда
• историјски атлас,
• видео материјали</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">4.</td><td rowspan="6">Верски живот и обичаји кроз историју</td><td>• Проширивање знања о веровањима и обичајима у прошлости и садашњости;
• Уочавање прожимања веровања и културе кроз историју;
• Сагледавање сличности и разлика у веровањима и обичајима некад и сад;
• Проширивање знања о веровањима и обичајима код Срба кроз историју.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја веровања од праисторије до савременог доба;
• Наведе и упореди карактеристике обичаја и веровања у различитим периодима;
• Идентификуке сличности и разлике у обичајима различитих верских заједница;
• Уочи утицај веровања и обичаја на културно стваралаштво;
• Тазуме утицај и повезаност верских институција и верског живота кроз историју.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована;
• Демонстративна.</td><td>Јануар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеници
• стручна литература
• интернет занимљивости
• табла,креда
• наставни материјал
• историјски атлас.</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4">5.</td><td rowspan="4">Образовање и васпитање кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју образовања кроз историју;
• Уочавање сличности и разлика у образовању и васпитању некад и сад;
• Разумевање утицаја привредног развоја на квалитет образовања;
• Продубљивање знања о развоју образовања код Срба кроз историју.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја образовања и васпитања од антике до савременог доба;
• Опише развој система образовања и васпитања кроз историју;
• Опише развој система образовања и васпитања код Срба кроз историју;
• Упореди карактеристике образовања и васпитања у различитим периодима;
• Изведе закључак о значају образовања и васпитања у животу људи;
• Препозна међусобну условљеност степена привредног развитка и квалитета образовања.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• табла, креда
• Интернет занимљивости
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">6.</td><td rowspan="6">Комуникације, путовања и туризам некад и сад</td><td>• Уочавање значаја комуникација и њиховог развоја у историји друштва;
• Разумевање утицаја комуникација на упознавање и приближавање држава, народа и њихових култура.</td><td>10</td><td>/</td><td>3</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Опише развој комуникација од праисторије до савременог доба;
• Наведе и упореди карактеристике комуникације у различитим периодима;
• Изведе закључак о значају комуникације у животу људи кроз историју;
• Разуме последице развоја модерних комуникација;
• Изведе закључак о утицају развоја комуникација на интеграцију сваке нације и друштва.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Март</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">7.</td><td rowspan="5">Друштвени и породични живот кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју друштвеног и породичног живота кроз историју;
• Уочавање сличности и разлика у друштвеном и породичном живота некад и сад;
• Проширивање знања о друштвеном и породичном животу код Срба кроз историју.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
Идентификује основна обележја друштвеног живота од антике до данас;
Идентификује основна обележја породичног живота од антике до данас;
Наведе основна обележја друштвеног живота код Срба кроз историју;
Наведе основна обележја породичног живота код Срба кроз историју;
Упореди карактеристике друштвеног и породичног живота у различитим периодима.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Април</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">8.</td><td rowspan="5">Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју</td><td>• Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју;
• Разумевање утицаја фотографије, филма, радија и телевизије на друштвени, политички и културни живот.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја развоја фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју;
• Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије у животу појединца и читавог друштва;
• Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора;
• Опише развој фотографије, филма, радија и телевизије у Србији;
• Разуме последице развоја фотографије, филма, радија и телевизије.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Мај</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="2">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="8">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">9.</td><td rowspan="6">Грбови и заставе кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју грбова и застава и њиховом значају у историји.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава кроз историју;
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава код Срба кроз историју;
• Изведе закључак о значају грбова и застава кроз историју;
• Наведе најчешће хералдичке симболе;
• Опише изглед и порекло савременог српског грба и заставе.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="4">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

4.14.4. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред

Образовни профил:	**ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР**
Наставни предмет:	**Логика са етиком (изборни општеобразовни предмет)**
Недељни фонд часова:	**2**
Годишњи фонд часова:	**70 или 62**
Разред:	**трећи или четврти (бира се једном у току школаовању у трећем или четвртом разреду)**
Циљеви предмета:	Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности; Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу; Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва; Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Увод у логику	Увођење ученика у предмет логике	препозна да и сам већ користи логику као и граматику разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота искаже дефиницију логике, разуме и опише у чему се састоји формални карактер логике разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује	Појам и подела логике. Логика као наука о форми мишљења Основни логички принципи (идентитет, непротивуречност и и искључење трећег)	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **Облици наставе** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава (50 или 47 часова)** **обрада и провера знања (20 или 17 часова)** **Место реализације наставе** Теоријска настава и радионице се реализују у учионици
Формална логика: појам суд закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање ученика са структуром суда, врстама судова и односима између судова Оспособљавање ученика за логичко закључивање	увиди разлику између појма, термина, опажаја, предмета, представе разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма препознаје и именује појмове, набраја их, уочава разлику између појединачних и општих појмова препознаје односе међу појмовиима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима	Разлика између појма, ствари и представе, Врсте појмова Обим и садржај појма Односи међу појмовима Дефиниција и деоба Суд и врсте судова Истиносна вредност сложених судова (негација, конјукција, дисјункција, импликација и еквиваленција)	

		наведе делове дефиниције даје примере дефиниције из своје струке разликује прешироку и преуску дефиницију разликује чланове деобе од принципа деобе увиђа значај принципа деобе самостално изводи једну деобу разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда препознаје форму сложеног суда, разликује и именује логичке везнике (негација, конјукција, дисјункција, импликација и еквиваленција) и наводи примере разликује квантитет и квалитет суда, препознаје форму a,e,i,o суда и наводи примере именује односе међу судовима препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогији на примерима из свакодневног живота увиђа да и сам користи наведене форме закључивања, именује их и разликује демонстрира конверзију и обверзију на примерима наведе и објасни четири фигуре силогизма изводи задате модусе силогизма излаже примере за хипотетички и дисјунктивни силогизам повезује форме закључивања у облику доказа	Комбинована подела судова, расподељеност појма Односи међу судовима (логички квадрат) Врсте закључивања Непосредно закључивање – конверзија, обверзија, логички квадрат Посредно закључивање – индукција, аналогија и дедукција Фигуре категоричког силогизма, модуси категоричког силогизма Хипотетички и дисјунктивни силогизам Доказ Примери индуктивног и дедуктивног закључивања у наукама.	**<u>Препоруке за реализацију наставе</u>** Дијалог са ученицима, самостални рад, организовање дебате Користити актуелне примере из штампе и других медија Користити актуелне примере везане за струку ученика **<u>Оцењивање</u>** Вредновање остварености исхода вршити кроз: Опажања наставника - праћење рада на часу Питања - одговори **<u>Оквирни број часова по темама</u>** 1 (3 часа) 2 (8+ 8+11 часова) 3 (6 часова) 4 (4 часова) 5 (14 часова) 6 (16 часова)
Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у аргументацији, закључивању и доказивању	разликује случајне од намерних логичких грешака примењује форме закључка и доказа препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам, нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, post hoc ergo propter hoc.	Паралогизми и софизми Грешке у закључку Грешке у доказу Грешке у аргументацији	
Појам и значај етике	Развој сазнања о појму и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву	набраја правила (норме) из различитих сфера живота издваја правила која слободно прихватамо и разликује их од оних која имају спољашње порекло	Настанак и предмет етике Појам норме и појам морала Разлика између обичајних, правних и етичких норми	

		дефинише предмет етике		
Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога Развој способности идентификовања разликовања појмова пол и род и утицај културе на формирање појмова пола и рода (разлике у културама) Формирање става о улози медија у креирању идентитета	набраја како се све манифестује лични идентитет разликује утицаје који формирају лични идентитет (разликује род и пол) увиђа колика је моћ визуелног идентитета препознаје утицај медија на креирање визуелног идентитета уочава разлику између модних и етичких императива супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности	Улога визуелног идентитета у формирању личног идентитета - међусобни утицаји Појмови пола и рода Утицај медија на релативизацију етичких вредности Естетски и етички идеал Тело и интервенције на телу Сајбер идентитет, морал и слобода избора	
Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система	препознаје важније људске вредности разликује слободне од самовољних и наметнутих поступака схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања разуме везу између избора и одговорности упоређује одговорне и неодговорне поступке може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас (аутономна и хетерономна етика) увиђа разлику имеђу основних етичких праваца	Пријатељство Верност Породица Љубав Морално добро Донација органа Сурогат мајка Клонирање	

4.14.5. РАЧУНОВОДСТВО БАНАКА (изборни предмет) – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Рачуноводство банака – изборни предмет
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема
Циљеви предмета/учења	– **Упознавање ученика са специфичностима рачуноводства банака** – **Развијање тачности, поузданости и ажурности у спровођењу процедура обављања послова рачуноводствене евиденције** – **Оспособљавање за уредно евидентирање банкарских послова, вредновање имовине, капитала и обавеза банке на одређени дан и утврђивање резултата пословања банке за одређени обрачунски период** – **Оспособљавање за припремање финансијских извештаја банке у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања** **Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима**

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА - ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
IV		62				62

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

- Упознавање ученика са специфичностима рачуноводства банака
- Развијање тачности, поузданости и ажурности у спровођењу процедура обављања послова рачуноводствене евиденције
- Оспособљавање за уредно евидентирање банкарских послова, вредновање имовине, капитала и обавеза банке на одређени дан и утврђивање резултата пословања банке за одређени обрачунски период
- Оспособљавање за припремање финансијских извештаја банке у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања
- Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Ред. бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1	Специфичности рачуноводства банака	12
2	Евиденција пласмана, депозита, средстава и извора средстава банке	38

3	Утврђивање резултата пословања банке	12

4. НАЗИВИ МОДУЛА, ИСХОДИ УЧЕЊА, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈ / КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Специфичности рачуноводства банака	• објасни појам и специфичности банкарског рачуноводства • препозна истоветност основних рачуноводствених појмова, правила евиденције и пословних књига и у рачуноводству банака и рачуноводству предузећа • препозна принципе класификације (редоследа) билансних позиција активе и билансних позиција пасиве банке • тумачи биланс стања банке • разликује контни оквир за банке и контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике • познаје распоред класа и садржину рачуна контног оквира за банке • идентификује средства, изворе средстава, расходе и приходе банке на основу контног оквира за банке • користи контни оквир за банке • објасни потребу аналитичке евиденције у књиговодству банке	• Банкарско рачуноводство • Пословне књиге банке • Структура биланса стања банке • Контни оквир за банке **Кључне речи:** *банкарско рачуноводство; пословне књиге банке; биланс стања банке; контни оквир банке;*
Евиденција пласмана, депозита, средстава и извора средстава банке	• евидентира динарска средства на жиро рачуну, у благајни банке, депозите и обавезне резерве код НБС • евидентира платни промет са иностранством • објасни појам и поделу пласмана по временском критеријуму • евидентира дате кредите и пласмане у динарима и страној валути • евидентира пласмане у хартије од вредности • објасни појам депозита и разлику између орочених и депозита по виђењу • упореди депозите и кредите • евидентира трансакционе и опозиве депозите у динарима и страној валути • евидентира улоге на штедњу и остале послове са становништвом у динарима и страној валути • евидентира обавезе по хартијама од вредности (обвезнице, благајнички записи, цертификати и сл.) • евидентира залихе, прибављање и отуђивање основних средстава (некретнина, постројења и опреме) • објасни појам и структуру капитала банке • објасни врсте и начин формирања резерви банке • евидентира капитал и резерве банке	• Евиденција готовине и готовинских еквивалената у динарима и страној валути • Евиденција кредита и пласмана у динарима и страној валути • Евиденција залиха и основних средстава (некретнина, постројења и опреме) • Евиденција обавеза по основу депозита и кредита у динарима и страној валути • Евиденција капитала и резерви **Кључне речи:** *готовина и готовински еквиваленти; кредити; пласмани; депозити; капитал банке; резерве банке;*

Утврђивање резултата пословања банке	• евидентира настале расходе и приходе банке и временска разграничења • утврди резултат пословања банке • евидентира добит и расподелу добити банке • евидентира губитак и покриће губитка банке • састави биланс успеха банке • наведе финансијске извештаје банке	• Утврђивање резултата банке • Биланс успеха банке • Финансијски извештаји банке **Кључне речи:** *расходи банке; приходи банке; резултат пословања банке; добитак и губитак банке;*

5. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Рачуноводство банака је предмет који се изучава једну годину, настава се реализује кроз часове вежби у учионици или у кабинету. Остваривање програма вежби је кроз двочас, а одељење се дели на две групе до 15 ученика.

Програм предмета **Рачуноводство банака** својим садржајем обухвата специфичности и основна правила, рачуноводствене евиденције пословања банака. Програм предмета Рачуноводство банака је у корелацији са исходима и садржајима других стручних предмета. Знања, вештине, ставови и вредности стечене у оквиру предмета рачуноводство и предмета банкарство и осигурање представљају добијају шири смисао и значајно доприносе остваривању исхода предмета рачуноводство банака.

Исходи и наведени препоручени садржаји поседују активан приступ усмерен ка овладавању практичних вештина рачуноводственог евидентирања пословања банака. Овако конципиран програм даје велику креативну слободу наставницима и ученицима да га, у складу са могућностима и реализују. Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. У настави оријентисаној ка достизању исхода препорука је да се користе активне и интерактивне методе наставе и учења које доприносе развоју стручних, међупредметних и кључних компетенција ученика. Применом интерактивне наставе, развија се заинтересованост за предмет и усмерава ученике на самосталност у организацији и реализацији активности.

Сви модули у програму предмета Рачуноводство садрже исходе различитог когнитивног нивоа. Из тог разлога приликом планирања наставник треба (обавезно) да изврши **операционализацију исхода**, да сложени исход, за чију је реализацију потребно више времена и активности, разложи на више мањих исхода. Наставу усмерити на остваривање исхода, бирајући **препоручене садржаје** или проналазити неке друге садржаје који су усмерени на ефикасније остваривање исхода. При томе, треба имати у виду да овладавање вештинама, као и формирање ставова и вредности, представља континуирани процес и резултат је кумулативног дејства целокупних активности на часовима што захтева већу партиципацију ученика, различита методска решења и различите изворе информација, као и примере из праксе, којима се илуструје дата проблематика. У оквиру сваке програмске целине, ученике треба оспособљавати за самостално проналажење књиговодствених решења, систематизовање и примену претходно усвојених знања и вештина, коришћење информација из различитих извора (уџбеници, стручна литература, интернет), визуелно опажање, поређење и успостављање веза између различитих садржаја (нпр. повезивање садржаја предмета са свакодневним искуством, садржајима других предмета и др.), тимски рад, презентацију индивидуалних и групних радова и ефикасну вербалну и писану комуникацију.

1. Специфичности рачуноводства банака

Циљ модула је појмовно одређивање и указивање на специфичности рачуноводства банака**.**

Специфичности рачуноводства банака сагледати у односу на рачуноводство привредних друштава са којима је ученик имао прилике да се претходно упозна. На исти начин приступити и пословним књигама банке и контном оквиру за банке. Позната форма и функција биланса стања ученику треба да помогне у тумачењу биланса стања банке, где треба да уочи различите принципе редоследа билансних позиција у односу на биланс стања привредног друштва и да сагледа структуру активе и пасиве банке. Ученик треба да се подсети принципа на којима се заснива контни оквир, установи и коментарише разлике између контног оквира за привредна друштва, установи редослед, садржај и функцију класа у контном оквиру за банке. Предлог је да се до реализације исхода овог модула дође дискусијом о сличностима и разликама рачуноводства и књиговодства банке и привредног друштва.

2. Евиденција пласмана, депозита, средстава и извора средстава банке

Циљ модула је оспособљавање ученика за евиденцију пословних промена насталих прибављањем и снабдевањем привреде и становништва потребним новчаним средствима, извршењем међусобних плаћања између учесника у платном промету, као и пословних промена насталих на залихама, основним средствима капиталу и резервама банке. Основне рачуноводствене категорије и правила књиговодствене евиденције су иста и за банке и за привредна друштва, те их ученик треба да примени и у евиденцији средстава и извора средстава банке. Сагледава се рачуноводствени третман унутрашњег и међународног платног, евиденција краткорочних и дугорочних пласмана банке, евиденција краткорочних и дугорочних депозита и кредита банке, евиденција залиха, евиденција прибављања и отуђивања основних средстава, капитал и резерве банке. Исходи везани за садржаје овог модула у директној су корелацији са предметима рачуноводство и банкарство и осигурање, па њихова реализација треба да је базирана на претходно стеченим појмовним знањима и вештинама евиденције. Прикупљање и пласирање новчаних средстава банке може се шематски представити и уједно приказати настанак прихода и расхода банке у виду већих камата на пласирана средства и мањих камата на примљена средства. Ученик треба да разуме потребу обимне аналитичке евиденције пласмана и депозита у књиговодству банке. Оваква евиденција омогућава пружање података о роковима и условима плаћања , каматној стопи итд. Предлог је да се до реализације исхода овог модула дође дискусијом о појмовима депозита, пласмана и кредита, штедње становништва. Ученике ставити у позицију поређења ових категорија и њиховог значаја за пословање банке. Ученике охрабривати да партиципирају у представљању евиденција и да на основу претходно стечених знања и вештина, нарочито предмета рачуноводство, самостално предлажу начин евиденције одређених пословних промена, поготово евиденције залиха, прибављања и отуђивања основних средстава, капитала и резерви банке.

3. Утврђивање резултата пословања банке

Циљ модула је обрачун и расподела резултата пословања банке и упознавањем са финансијским извештајима банке. Поступак утврђивања резултата пословања банке је идентичан са поступком утврђивања резултата пословања привредног друштва. Разликује се структура расхода и прихода. Акценат ставити на типичне расходе и приходе банке (расходи и приходи од камата, расходи и приходи од накнада и провизија, губици/добици по основу престанка признавања финансијских инструмената). Остали расходи и приходи (амортизација, зараде, лична примања, приходи од продаје основних средстава итд.) су ученицима познати из предмета рачуноводство, као што је познат поступак утврђивања и расподеле добити и утврђивања губитка и његовог покрића. Предлог је да ученици представе поступак утврђивања резултата пословања банке, а онда на основу контног оквира за банке самостално изврше књижења. Ученике подстицати на самосталност у раду и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика уз одговарајућу аргументацију.

6. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем, што је у складу са Правилником о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању.

Формативно оцењивање:

Редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Саставни је део процеса наставе и учења и садржи повратну информацију наставнику за даље креирање процеса учења и препоруке ученику за даље напредовање. Евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Инструменти за формативно оцењивање:

- Однос ученика према раду,
- Активност на часу,
- Урађени домаћи задаци,
- вођење ученичке евиденције (свеске),
- учешћа у групном и тимском раду,
- презентације

Избор инструмента за формативно оцењивање зависи од врсте активности која се вреднује.

Сумативно оцењивање:

Вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета, на полугодишту и на крају школске године. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и уносе се у дневник рада. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Избор инструмента за сумативно оцењивање зависи од врсте активности која се проверава. Када је у питању израда писменог задатка може се реализовати на крају програмске целине, модула или по завршетку два и више модула где ће се повезано проверавати оспособљеност за евиденцију целокупног пословања банке. На пример, у оквиру модула Утврђивање резултата пословања банке, где би се проверавала евиденција пласмана, депозита, средстава и извора средстава и евиденција резултата пословања банке.

4.14.6. ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ (изборни предмет) – Четврти разред

Образовни профил	Економски техничар
Предмет	Друштвено одговорно пословање-изборни предмет
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Основе концепта друштвено одговорног пословања**	• Оспособљавање за примену концепта друштвено одговорног пословања	30	/	7	23	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • идентификује примарне разлоге настанка и развоја концепта друштвено одговорног пословања • разликује димензије и подручја примене друштвено одговорног пословања • повеже основне поставке друштвено одговорног пословања са циљевима одрживог развоја • наведе значење друштвено одговорног пословања у поштовању људских права у радној средини повеже концепт одрживог развоја са заштитом животне средине • разликује подручја заштите права потрошача • опише значај интеграције друштвено одговорног пословања у контексту тржишних односа и односа са локалном и широм друштвеном заједницом		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • децембар	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		• утврди однос друштвено одговорног пословања и профита • објасни неопходностподршке државе друштвено одговорном пословању • опише примену друштвено одговорног пословања у Републици Србији							
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија • Принципи економије		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • презентација • есеј			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Одговорна економија**	• Оспособљавање за примену модела циркуларне економије • Подстицање толерантног понашања и поштовања људских права у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима • Подстицање на тимски рад и рад у групи • Оспособљавање за примену концепата одговорне економије који се темељи на етичном, иновативном и друштвено одговорном пословању	32	/	8	24	/	/	/

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • наведе циљ Европског зеленог плана и предвиђене мере за спречавање климатских промена у оквиру Зелене агенде Западног Балкана • утврди утицај зелене (еколошке) и дигиталне трансформације на привреду, друштво и индустрију • упореди модел линеарне економије са моделом циркуларне економије • идентификује мотиве развоја модела циркуларне економије • прикаже утицај циркуларне економије на повећање конкурентске предности привреде, инвестиција и нових радних места • објасни рециклажу и управљање отпадом као факторе циркуларне економије • прикаже на примеру утицај дигитализације на имплементацију циркуларне економије и повећање одрживости • наведе правни оквир имплементације циркуларне економије у Републици Србији • примени модел циркуларне економије на основу задате проблемске ситуације		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• јануар • фебруар • март • април • мај	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Принципи економије • Пословна економија		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • презентација • есеј			

Друштвено одговорно пословање - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">Допунска настава</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td><td>35</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• рад у пару
• групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• рад на тексту</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="3">• Принципи економије
• Пословна економија</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• тест</td></tr>
</table>

Београд
22.07.2026.

Директор школе

_____

мр Милибор Саковић